

INTERIØR & MØBLER

NILs ÅRBOK 2024 **NIL**
INTERIØRARKITEKTUR
& MØBELDESIGN

MUTINA

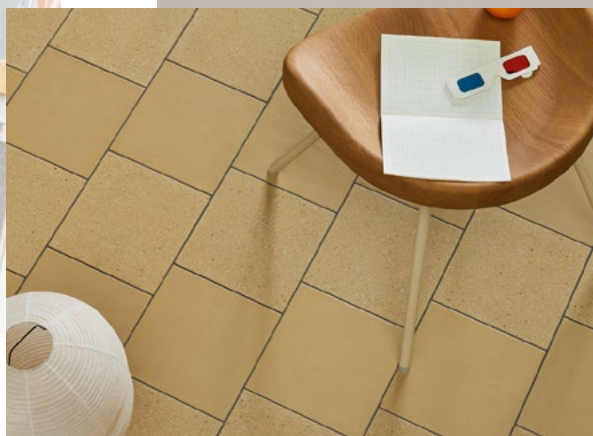
TIME

BY BARBER & OSGERBY

20,5x20,5cm - 3,9x20,5cm - 3,9x3,9cm

”

Time serves as an exploration of the natural weathering process, where the recurrent actions of water and wind gradually erode and refine surfaces, shaping landscapes and evolving rugged features into sleek forms.

FAGFLIS ARKITEKTSHOWROOM SAGVEIEN 21B, 0459 OSLO

Finn din nærmeste butikk på fagflis.no/butikkoversikt/

art direction: studio FM milano
photo: Andrea Garuti
styling: Studio Salaris

Plasseffektive Cibes boligheiser (løfteplattformer) som kan skreddersys til alle typer prosjekter. Velg mellom mange ulike farger og gulv – eller benytt egne fliser eller gulv. God design og ulike størrelser gjør at boligheisene passer inn overalt.

Lær mer og design din egen boligheis på cibes.no

- Krever kun normal takhøyde
- Lav eller ingen heisgrop (settes rett på gulv)
- Stort utvalg av størrelser
- Kort installasjonstid
- Miljøvennlig
- Godkjente løfteplattformer til offentlige, kommersielle og private prosjekt.

TROPISK DESIGN

Kreativ og funksjonell interiørbeplantning

Vårt team, som består av både designere og gartnere, samarbeider om å finne den beste planteløsningen for akkurat ditt prosjekt. Vi har tilgang til et variert utvalg av produkter og planter - og vi har som fokus å kunne tilfredsstille kundens miljøkrav.

Kontakt oss for en uforpliktende befaring!

office@tropiskdesign.no [tropisk_design](https://www.instagram.com/tropisk_design)

Vi er fagforbundet for interiørarkitekter og møbeldesignere

Som medlem i Arkitektenes fagforbund (AFAG) mottar du rådgivning og bistand i forbindelse med permitteringer, ansettelse og arbeidsmiljøspørsmål. Våre medlemmer får råd om hvordan de bør forholde seg i møter og i korrespondanse med arbeidsgiver. I tillegg assisterer AFAG i forhandlingsmøter ved oppsigelser.

AFAG tilbyr:

- Juridisk rådgivning
- Lønnsforhandlinger
- Årlig lønnsstatistikk
- Tariffavtaler
- Karriererådgivning
- Bank og forsikringstilbud

Arkitektenes fagforbund er et fagforbund for personer med mastergrad eller tilsvarende innen arkitektur, planlegging, kunsthistorie og design. Forbundet organiserer også de som driver egen virksomhet, samt studenter. AFAG har over 5800 medlemmer og er tilsluttet hovedorganisasjonen Akademikerne. AFAG har som mål å arbeide for gode lønns- og arbeidsforhold gjennom ordnede avtaleforhold, yte medlemmer bistand i tvister med arbeidsgiver og arbeide for full sysselsetting blant arkitekter.

www.afag.no

arkitektenes
fagforbund

INTERIØR & MØBLER

NILs ÅRBOK 2024 NIL
INTERIØRARKITEKTUR
& MØBELDESIGN

Presidenten har ordet

NILs årbok *INTERIØR & MØBLER 2024* gir et omfattende innblikk i den brede kompetansen og den varierte nyskapning blant NILs medlemmer. Gjennom presentasjon av 54 prosjekter, hvorav 5 er fremhevet som signalprosjekter, blir vi introdusert for det siste årets mest bemerkelsesverdige prestasjoner innen interiørarkitektur og møbeldesign. Prosjektene i årboken markerer et klart skifte og viser til en voksende bevissthet om miljøutfordringene som møter oss, hvor interiørarkitekter og møbeldesignere MNIL står i frontlinjen for en bærekraftig omstilling innen sine fagfelt. Ved å integrere bærekraftige prinsipper i sin praksis, tilpasser de seg ikke bare til skiftende markedsbehov, men bidrar også til å forme en mer bærekraftig fremtid for både bransjen og samfunnet som helhet.

NIL SATSER PÅ FAGLIG UTVIKLING

NILs prioriteringer i 2024 er rettet mot å sikre organisasjonens relevans og innflytelse i en kontinuerlig skiftende bransje og samfunn. Stadig flere fagutøvere beveger seg vekk fra lineære forbruks- og produksjonsmodeller, og over til mer sirkulær og bærekraftig praksis. Samtidig befinner vi oss i en tid hvor digitalisering og teknologiske fremskritt former landskapet for arkitektur- og designbransjen på nye og spennende måter. Bruken av avanserte dataverktøy, 3D-modellering, virtuell virkelighet og kunstig intelligens har åpnet dørene for nye designmuligheter og effektivisert prosjektgjennomføringen for interiørarkitekter og møbeldesignere. NIL har iverksatt flere tiltak for å aktivt delta i bransjens utvikling og forberede medlemmene for både utfordringer og muligheter som følger med denne dynamiske utviklingen.

NIL tar skritt for å styrke faglig utvikling gjennom etablering av en dedikert fagkomité, som arbeider med utvikling og synliggjøring av faget. Samtidig kartlegger en nyopprettet arbeidsgruppe medlemmenes behov for faglig oppdatering, og NIL utvikler en strategi for etter- og videreutdanningskurs basert på denne kartleggingen. Parallelt med dette arbeidet, retter NIL sin oppmerksomhet mot økt synlighet gjennom utvikling av en ny nettside. Den oppdaterte nettsiden vil ikke bare tilby informasjon om NIL og foreningens aktiviteter, men også fremheve medlemmenes profesjon, kunnskap og kompetanse. Med et nytt design og forbedret funksjonalitet, representerer denne oppdateringen en viktig milepæl for organisasjonen og dens mål om økt synlighet og innflytelse.

NILS POLITISKE ARBEID STYRKES

NILs politiske påvirkningsarbeid spenner over flere arenaer og ledes av visepresident Kaja Kosonen Geiran. Gjennom innspill og høringsuttalelser til departement, etater og andre offentlige instanser påvirker NIL utviklingen av lover, forskrifter og standarder som berører interiørarkitekt- og møbeldesignfeltet. Dette arbeidet er med på å sikre gode betingelser og rammevilkår for medlemmene. NIL påvirker politisk slik at interiørarkitekter og møbeldesignere får reell innflytelse i samfunnet. Ved å være til stede i fora der vi kan bygge nettverk og har mulighet til å påvirke, synliggjør NIL den verdien medlemmene våre tilfører samfunnet.

I 2024 viderefører NIL sitt politiske engasjement og fortsetter å utvikle et godt samarbeidsforum med det samlede arkitektfaglige miljøet i Norge. For å styrke NILs posisjon i dette arbeidet, jobber

styret med å definere NILs politiske satsingsområder fremover. Det vil sikre at NILs politiske arbeid er konsistent, omforent og strategisk forankret i hele organisasjonen. En tydeliggjøring av satsingsområdene bidrar også til at våre politiske handlinger underbygger organisasjonens visjon og strategiske mål.

AKTIVITET OG SAMHOLD

I NILS LOKALGRUPPER

Aktive lokalgrupper spiller en avgjørende rolle for å sikre NILs relevans som både faglig og sosial arena for medlemmene. Gjennom arrangement og initiativer for medlemmer over hele landet, fortsetter lokalgruppene å være en kilde til faglig påfyll og nettverksbygging. I Bergen og Oslo er lokalgruppene synlige og tilgjengelige ved utdanningsinstitusjonene, og tilbyr arrangement spesielt rettet mot studenter og yngre utøvere. Dette er et konkret tiltak for å aktualisere NIL og tiltrekke flere unge medlemmer.

NIL fortsetter å være en attraktiv fagideell organisasjon for interiørarkitekter og møbeldesignere. Som president i NIL oppmuntrer jeg alle medlemmer til å ta aktiv del i foreningens virke og bidra til å skape entusiasme, engasjement og samhold i hele organisasjonen, både på sentralt nivå og på tvers av lokalgruppene. Sammen kan vi styrke NILs innflytelse og gjøre en positiv forskjell for både bransjen og samfunnet.

R. Björnsdóttir

Ragnheidur Björnsdóttir
President i NIL 2023–

Foto → Trond Myran Reksten

Prosjektlederen har ordet

Du sitter nå med årets utgave av NILs årbok *INTERIØR & MØBLER 2024* i hendene.

I forbindelse med foreningens 75-årsjubileum i 2020 etablerte vi i en digital plattform for innholdet i årbøkene – og oppfordrer leserne til også å benytte dette tilbudet da prosjekter, artikler og annet stoff kan lastes ned fra nettsiden og deles på forskjellig vis – besøk den digitale årboken på: interiørogmøbler.no

Årets utgave er den ellefte årboken undertegnede har gleden av å være prosjektleder for. Oppdraget blir aldri rutine, da rammebetingelsene og kravene til prosjektene endres – og prosjektene som leveres fra medlemmene er forskjellige fra år til år. Også i 2024 er det mye fokus på transformasjon og gjenbruk av bygg, interiør og møbler. For interiørarkitekter har feltet alltid vært en del av kjernekompetansen – og vi ser nå at andre profesjoner også beveger seg i samme retning.

Profesjonsutøvere og medlemmer i NIL har på eget initiativ startet kunnskapsdeling for å løfte profesjonen – og oppfordrer alle til å ta ansvar for å redusere klimapåvirkningen og bidra til en sirkulær bransjeforvandling. NIL støtter initiativene med de midlene foreningen har til rådighet, blant annet med å spre informasjon og økonomisk via NIL-stipendordningen. Vi vurderer også å bidra aktivt i arbeidet med å få laget et nasjonalt klassifiseringssystem for løst inventar.

En av de viktigste kampsakene for interiørarkitektene og NIL er å få interiør og løst inventar inn i miljøregnskap i bygg. Det er helt uforståelig at det ikke inngår i miljøregnskapene i og med at bygningskroppen lever mye lenger enn interiørene – som utgjør en stor del av fotavtrykket.

FAGARTIKLER

I den første fagartikkelen i år belyses nettopp delingen av kunnskap innenfor bærekraft, slik at bransjen selv kan foreta en helt nødvendig snuoperasjon mot det grønne skiftet. Den andre fagartikkelen er et rikt illustrert essay om Memphis Milano og utstillingen på Galleri F 15 i 1984. Et interessant historisk tilbakeblikk.

PROSJEKTER

Årboken viser fjorårets beste prosjekter fra våre medlemmers side. De første prosjektene i boken er såkalte signalprosjekter som er tildelt flere sider med mer omfattende informasjon.

Tekstene som presenterer prosjektene gir innsikt i prosessene som ligger bak det endelige resultatet, både når det gjelder interiørarkitektens/møbeldesignerens bidrag og samhandling med andre faggrupper. Det er ofte i det tverrfaglige samspillet at de beste resultatene oppstår. Bruk tid på å lese tekstene. Bilder er viktige, men det er i kombinasjonen av tekst og bilder at man får forståelse for veien frem til målet.

ÅRETS BÆREKRAFTPROSJEKT

For første gang trekker vi frem årets bærekraftprosjekt, årbokjuryen fremmet kandidatene og styret i NIL tok den endelige avgjørelsen. Les om prosjektet HasleTre/Redd Barna-huset som er plassert først i boken sammen med signalprosjektene.

PROFESJONENES POSISJON HAR IKKE KOMMET UTEN KAMP

Den posisjonen profesjonene har i dag, har ikke kommet uten kamp. Det er mange som har gått foran og ryddet vei, men *den* kan fort forvitte hvis arbeidet ikke fortsetter. Vi jobber ut fra en grunnleggende sterk base fundamentert på faglig kunnskap og kompetanse, samlet styrke, en effektiv foreningsstruktur – og ikke minst – en positiv tone og samarbeidskultur innad i NIL.

For første gang trekker vi frem årets bærekraftprosjekt. Les om prosjektet HasleTre/Redd Barna-huset av I-d Interiørarkitektur & Design i samarbeid med Romlaboratoriet på side 25.

Vi er vennlige, imøtekommande og profesjonelle.

Det er ekstremt viktig å stå samlet som faggruppe. Det danner grunnlaget for en styrke og gjennomslagskraft som ingen fagutøvere kan oppnå alene. Vi oppfordrer utøvere som har kompetanse til å være medlem i NIL, og som har valgt å stå utenfor, om å melde seg inn.

NIL vinner frem med arbeidet som gjøres. Å posisjonere våre medlemmer i forhold til oppdragsgivere, samarbeidspartnere og myndighetene er et pågående arbeid som må tilpasses stadig endrede forutsetninger. Det langsiktige arbeidet som pågår fører over tid til flere oppdrag for interiørarkitekter og møbeldesignere.

JURYERT UTVELGELSE

AV ANONYMISERTE PROSJEKTER

For å dokumentere kompetansefeltet med bredde, dybde og styrke utgir vi hvert år *INTERIØR & MØBLER*. De prosjektene du kan se og lese om i årboken har vært gjennom en juryert konkurranse. Man kan ikke *kjøre* seg plass i NILs årbok. Prosjektene har vært gjennom en tøff evaluering, før de presenteres her. Invitasjonen til å registrere prosjekter i databasen for årboken inneholder klare kriterier, og evalueringen og utvelgelsen gjøres av en faglig sterk jury. Juryeringen avsluttes med et felles jurymøte hvor endelig valg av prosjekter blir foretatt.

Utvelgelsesmetoden gjør sitt til at *INTERIØR & MØBLER* er det eneste mediet som over tid dokumenterer utviklingen innen interiørarkitektur og møbeldesign, ved å vise det ypperste som leveres fra våre medlemmer – og utgjør en viktig dokumentasjon på en del av vår kulturarv.

Velkommen inn i årboken – god fornøyelse!

Mona Lise Lien

Prosjektleder og daglig leder i NIL

Bollo av Andreas Engesvik.
Foto → Fogia

Bollo i bruk hos Gjensidige.
Her sammen med en
bordserie designet av I-d
Interiørarkitektur & Design
og produsert av HMI
for Gjensidige.
Prosjekt på side 106.

Bollo tar kaka

Som redaktør for årboken så er det alltid spennende å følge med på trender blant NILs medlemmer. For noen år siden kunne vi se i flere prosjekter samme lampe Les Volières (2006) designet av Mathieu Challieres, et slags fuglebur, som man tenkte kanskje ikke ville se like fin ut når kontorstøv over flere år hadde lagt seg over de små fargerike fuglene.

Ekstrøms Ekstrem (1984) er en klassiker vi aldri blir lei av, gøy å se den i forskjellige utgaver i årets årbok. Men det som er

virkelig årets hit er Andreas Engesviks Bollo (2016). Vi har sett det komme de siste årene, men nå har det tatt helt av. Dette er en karakteristisk og dekorativ stol som kommer i alle farger og med ulike trekk. Stolen er behagelig å sitte i, og når det i tillegg er norsk design på sitt beste må man bare applaudere.

Bollo forekommer i et titalls prosjekter inkludert i denne årboken, men den var å se i mange flere av medlemmenes innsendte prosjekter. I kontorlandskap og styrerom så

vel som spisestuestol i private hjem, trukket i skinn eller i stoff – den er også spotet i baren på Kunstsilos tak.

Man kan jo håpe Engesvik har lest Hanna Nova Beatrices bok *Behind the Scenes*, som omhandler hvordan møbeldesignere skal sikre seg økonomisk, når deres produkter oppnår eventyrlig suksess som i dette tilfellet.

Inger Schjoldager
Sjefredaktør Orfeus forlag

INTERIØR & MØBLER –
NILs årbok 2024 er utgitt av
NIL – Norske interiørarkitekters
og møbeldesigneres landsforening

ISBN 978-82-91194-34-9
ISSN 1894-1265

Prosjektleder → Mona Lise Lien
Redaktør → Inger Schjoldager
Redaksjonskomité → Fredrik Torsteinsen,
Kaja Kosonen Geiran, Malin Skjelland
Eriksen, Ane Wierli Nilsen,
Janne Seljelid

Art direction/grafisk design/
produksjon/repro → Halvor Bodin
Designpraktikant → Caroline Rognan Aasen

Leder/koordinator annonsesalg →
Steffen Kørner Ludvigsen
Annoncesalg → Merethe Brattsti Songli,
Tone Grimsrud, Sigrd Aarønes,
Sara Skotte, Karl Svendsen

Trykkeri → Livonia Print SIA, Latvia
Papir → 300 g/m² FSC [omslag],
115 g/m² G-Print FSC [materie],
Rainbow Intensive Orange 80 g/m²

Tekstene til de ulike prosjektene
som presenteres i boken er skrevet
av de respektive interiørarkitekter
og møbeldesignere og er redigert
av redaktøren.

FORKORTELSER
MNIL → Medlem av Norske
interiørarkitekters og
møbeldesigneres landsforening
MNAL → Medlem av Norske
arkitekters landsforbund
RIV → Rådgivende ingeniør VVS
RIE → Rådgivende ingeniør elektro
RIAKU → Rådgivende ingeniør akustikk
UU → Universell utforming
IECIA → Entrepreneurs, Creatives
& Innovators Association
NIKU → Norsk institutt
for kulturminneforskning

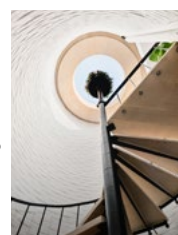
Ansvarlig utgiver →

Adresse → NIL
Josefines gate 34, 0351 Oslo
Telefon → 23 33 24 64
E-post → nil@nil.no
Web → nil.no
facebook.com/NILsiden
Årbok → interiørogmøbler.no

President →
Ragnheidur Björnsdóttir 2023–

Daglig leder → Mona Lise Lien
Mobil → 971 76 230
E-post → mona.lise.lien@nil.no

FORSIDE
VILLA SCHJØTT
→ BERGEN
MICHELSENS AS
→ side 37

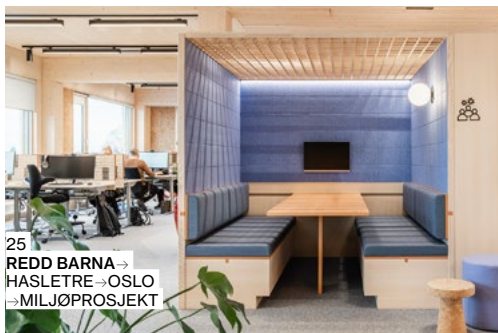

LADEPUNKTET →
ARBEIDSKAFE
FOR STATNETT → OSLO
AFRY ARK STUDIO
→ side 94

INTERIØR & MØBLER

NILs ÅRBOK 2024 **NIL**

25 **REDD BARNA** →
HASLETRE → OSLO
→ MILJØPROSJEKT

80 **MODELL NORDIC** →
STOL OG SOFAER
FOR SOURCE
INTERNATIONAL
→ MØBLER

92 **TRONDHEIM
REHABILITERINGSSENTER** →
NIDARVOLL →
HELSEBYGG

47 **BECKERWYC HOUSE** →
BEKKJARVIK
→ SIGNALPROSJEKTER

86 **ØSTFOLD I KRIG 1939-45** →
OPERASJON POLAR BEAR
→ ØSTFOLDMUSEENE →
FREDRIKSTAD MUSEUM → TØIHUSET
→ UTSTILLINGER

116 **ØV13** → OSLO
KONTORER/
ARBEIDSPASSER

7 LEDER/ FORORD

7 **Leder** →
Presidenten har ordet
Ragnheidur Björnsdóttir

8 **Forord** →
NILs daglige leder
Mona Lise Lien

9 **Forord** →
Redaktør
Inger Schjoldager

13 FAGARTIKLER

13 **MEMPHIS MILANO** →
**EN POSTMODERNE
PROVOKASJON**
Astrid Skjerven
Professor emerita, OsloMet

19 **STIFINNERTIDA ER NÅ** →
**HAR INTERIØRARKITEK-
TENE GODE NOK
KART OG KOMPASS FOR
Å FINNE FRAM?**
Kirsti Svenning,
Nr. 17 – bærekraftnettverk
for interiørarkitektur
og Virvle SA

25 ÅRETS BÆREKRAFT- PROSJEKT

25 **REDD BARNA** →
HASLETRE → OSLO
I-D INTERIØRARKITEKTUR
& DESIGN AS OG
ROMLABORATORIET AS

37 SIGNAL- PROSJEKTER

37 **VILLA SCHJØTT** →
BERGEN
MICHELSENS AS

47 **BECKERWYC HOUSE** →
BEKKJARVIK
SOL DESIGN

55 **FREDSPRIS-
UTSTILLING 2023** →
KVINNE – LIV – FRIHET
→ NOBELS
FREDSSENTER → OSLO
TORSTEINSEN DESIGN AS

63 **STEINKJER KULTURHUS**
I-D INTERIØRARKITEKTUR
& DESIGN AS OG PIR 2 AS

73 **ADVOKATFIRMAET
SCHJØDT**
→ **TORDENSKIOLDS
GATE 12** → OSLO
LEDSTEN ARKITEKTUR AS

80 MØBLER

80 **ALLWOOD** → STOL
FOR & TRADITION (DK)
ANDERSSSEN & VOLL AS

81 **VILLE** → STOL OG BENK
FOR & TRADITION (DK)
ANDERSSSEN & VOLL AS

82 **GJENBRUK/
OPPSIRKULERING
AV EGNE MØBLER**
→ **INFOMEDIA NORGE** →
OSLO
DESIGN I SENTRUM

83 **STEP LOUNGE** →
STOL FOR ISHINOMAKI
LAB SCANDINAVIA
ANDERSSSEN & VOLL AS

84 **VENTEBENK** →
DRAMMEN TINGHUS
IARK AS

85 **MODELL NORDIC** →
STOL OG SOFAER
FOR SOURCE
INTERNATIONAL
BERG & HINDENES

86 UTSTILLINGER

86 **ØSTFOLD I KRIG
1939-45** → **OPERASJON
POLAR BEAR**
→ ØSTFOLDMUSEENE →
FREDRIKSTAD
MUSEUM → TØIHUSET
INTERIØRARKITEKT
SIGRID AARØN/ÆS

88 HELSEBYGG

88 **HAUKELAND
UNIVERSITETS-
SJUKEHUS**
→ **GLASBLOKKENE** →
FASE 2
ANNE TOMREN STØRING

90 **LAMBERTSETER-
HJEMMET** → OSLO
LINK ARKITEKTUR AS,
TEAM OSLO

92 **TRONDHEIM
REHABILITERINGS-
SENTER** → NIDARVOLL
PKA ARKITEKTER AS

94 KONTORER/ ARBEIDSPASSER

94 **LADEPUNKTET** →
**ARBEIDSKAFE
FOR STATNETT** →
OSLO
AFRY ARK STUDIO

96 **S7** → **NYTT
HOVEDKONTOR
EY** → OSLO
I-D INTERIØRARKITEKTUR
& DESIGN AS

98 **ARNTZEN DE
BESCHE** → **VIKA** → OSLO
SWECO ARCHITECTS
OSLO

101 **FROGNER
WORKSPACE** → OSLO
EAVE STUDIO

103 **DEN GAMLE
VETERINÆR-
HØGSKOLEN** → OSLO
LUND + SLAATTO
ARKITEKTER

104 **NORGESGRUPPENS
HOVEDKONTOR** → OSLO
METROPOLIS ARKITEKTUR
& DESIGN AS

106 **GJENSIDIGE** → OSLO
I-D INTERIØRARKITEKTUR
& DESIGN AS

108 KONTORER/ ARBEIDSPASSER. FORTS.

108 **TELENOR
SOFTWARE LAB** →
TRONDHEIM
YME ARKITEKTER AS

110 **NORTURA** → OSLO
IARK AS

112 **NYGAARDEN** → **ENTRA** →
BERGEN
LINK ARKITEKTUR AS,
TEAM BERGEN

114 **ODA** → OSLO
RADIUS DESIGN AS

116 **ØV13** → OSLO
IARK AS

118 **INTERNASJONALT
TEKNOLOGISELSKAP** →
TRONDHEIM
SIGNED BY SENSE AS

120 **GARD** → **VINTERHAGEN** →
ARENDAL
ASPLAN VIAK AS

126
SOMMERHUS
→ KRAGERØ
→ BOLIGER

149
VÉLOCHEF
→ OSLO
→ SERVERINGSSTEDER

137
ADAM OG EVA
→ STRØMMEN STORSENTER
→ BUTIKKER

152
SVALBARD
FOLKEHØGSKOLE
→ UNDERVISNINGSBYGG

160
NANNESTAD
ADMINISTRASJONSBYGG
OG FOLKEBIBLIOTEK
→ OFFENTLIGE BYGG

168
«COMMON CLIMATE»
EKSPERIMENTELLE FORMER I IS
→ UTDANNINGSINSTITUSJONENE → UIB

122 BOLIGER

122
REKKEHUS → DRAMMEN
INTARK AS

124
BJERKE EIENDOM AS →
GRØNNEGATA 6 → OSLO
MONN INTERIOR
ARCHITECTS AS

126
SOMMERHUS →
KRAGERØ
KLING STUDIO

128
HUK AVENY → OSLO
MONN INTERIOR
ARCHITECTS AS

130
TOWNHOUSE → OSLO
PIL INTERIØRARKITEKTUR
& DESIGN AS

132
BOLIG HASLUM →
BÆRUM
AS SCENARIO
INTERIØRARKITEKTER

134 HOTELLER

134
QUALITY HOTEL
RICHARD WITH →
STOKMARKNES
HÆG
INTERIØRARKITEKTUR

137 BUTIKKER

137
ADAM OG EVA →
STRØMMEN
STORSENTER
AS SCENARIO
INTERIØRARKITEKTER

138 SERVERINGS- STEDER

138
HOTEL
VICTORIA → BRASSERIE
PIGALLE → STAVANGER
MONKEY STUDIO AS

140
RENT MEL DELI →
BEKKESTUA
SANE AS

143
KHANATERIA → OSLO
RADIUS DESIGN AS

144
IDSØ GRILL &
BERKEL → STAVANGER
LINK ARKITEKTUR AS,
TEAM STAVANGER

144 SERVERINGS- STEDER FORTS.

146
SANOI → TRONDHEIM
SWECO ARCHITECTS
TRONDHEIM

149
VÉLOCHEF → OSLO
RADIUS DESIGN AS

150 UNDERVISNINGS- BYGG

150
HETLAND
VIDEREGÅENDE SKOLE →
STAVANGER
ZINC AS

152
SVALBARD
FOLKEHØGSKOLE
AFRY ARK STUDIO
SVALBARD

154
VIKHAMMER
UNGDOMSSKOLE
OG KULTURARENA
LINK ARKITEKTUR AS,
TEAM OSLO

156 OFFENTLIGE BYGG

156
HALDEN BIBLIOTEK →
SKOFABRIKKEN
PIL INTERIØRARKITEKTUR
DESIGN AS

158
DRAMMEN TINGHUS
IARK AS

160
NANNESTAD ADMINIS-
TRASJONSBYGG OG
FOLKEBIBLIOTEK
CADI AS

163
CINEMATEKET → OSLO
IARK AS

164 UTDANNINGS- INSTITUSJONENE

164
HØYSKOLEN
KRISTIANIA →
Bachelor og master
i interiørarkitektur

168
UiB → Fakultet for kunst,
musikk og design →
Institutt for design

172
KHIO → Avdeling design

176–178 PROSJEKT- KREDITERINGER

179 NIL ORGANISASJONS- STOFF

179–193
Medlemsmatrikkel

194
Om NIL

194
Hvorfor bruke
en interiørarkitekt/
møbeldesigner MNIL?

196–197
Etiske regler, vedtekter,
retningslinjer, komiteer,
lokalgrupper, styret,
æresmedlemmer

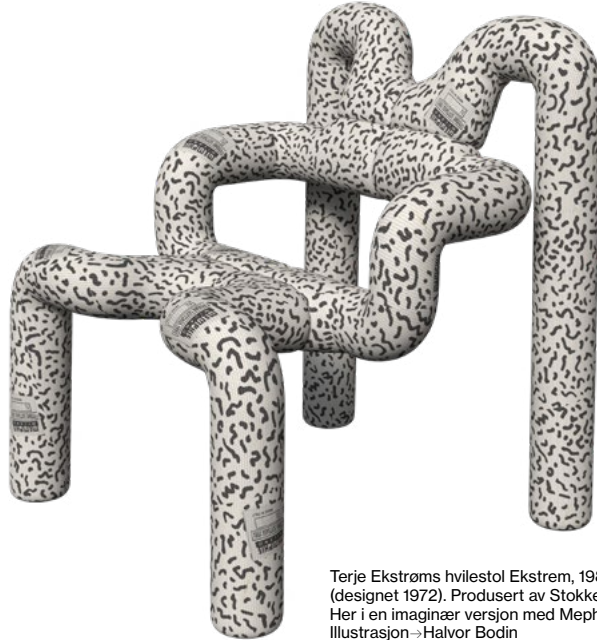
ANNONSER

198
Annonssøroversikt

2–6
199–227
Annonser

←
Carlton, bokhylle/romdeler
av Ettore Sottsass, Milano 1981.

Terje Ekstrøms hvilestol Ekstrem, 1985
(designet 1972). Produsert av Stokke.
Her i en imaginær versjon med Memphis-mønster.
Illustrasjon → Halvor Bodin
3D-modell → Stokke

Se Ekstrem i bruk i prosjektene Frogner Workspace på side 100,
Steinkjer kulturhus på side 64, samt Gjensidige på side 106.

Memphis Milano: En postmoderne provokasjon

Utstillingen *Memphisgruppen* på Galleri F 15 i 1984 utgjorde et vannskille i det norske designmiljøet. Reaksjonene var mange og sterke, og førte til varige endringer. I år er det 40 år siden utstillingen ble holdt, noe som gir anledning til å ta et historisk tilbakeblikk.

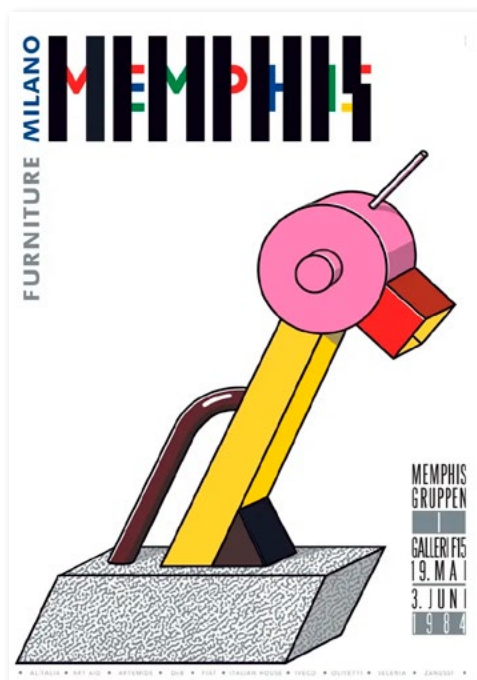
Postmodernismen var blitt debattert i arkitektmiljøet siden 1960-årene, og meningene var delte. Diskusjonen var basert på den amerikanske arkitekten Charles Jencks' synspunkter. Han mente at modernismens minimalistiske uttrykksform burde erstattes av en mer språklig og tvetydig stil ved hjelp av løsrevne elementer fra antikkens arkitektur. På denne måten skulle det skapes mulighet for opplevelse.

Mange av kritikerne mente at arkitekturen på denne måten ble redusert til bilder uten tanke for funksjonalitet.

Memphis-gruppens aktiviteter ble utgangspunktet for en diskusjon som var spesielt fokusert på design. Deres første utstilling på møbelmessen i Milano i 1981 og var en internasjonal sensasjon. Gruppen ble opprettet av den italienske arkitekten og designeren Ettore Sottsass i 1981, og eksisterte til 1987. Den var en lekegrind for kritikk av funksjonalismens dogmer og av industrisamfunnet. Antikkens prinsipper for proporsjon, skala og tyngde etc. ble utfordret og satt sammen med elementer hentet fra tegneserier. Materialene var typiske for industrisamfunnet, og fargene sterke. Objektene var først og fremst ment

som kritiske ytringer, selv om de også kunne brukes. Dette ble ansett som svært kontroversielt, og modernismens høyborg, The Museum of Modern Art (MOMA), avsto fra å vise noe fra deres produksjon.

Utstillingen på Galleri F 15 kom i stand etter initiativ fra Fredrik Wildhagen, designhistoriker og lærer ved Statens håndverks- og kunstindustriskole (nå KHiO). Formålet var å bidra til en fornyelse av norsk design ved å introdusere den for den internasjonale diskursen. På denne tiden var miljøet preget av stillstand og splittelse etter en tid med suksess for modernistisk design, ikke minst Scandinavian design-stilen, der former og farger hentet fra naturen var gjeldende kanon. Møbelbedriftene opplevde økende konkurranse fra utlandet.

I 1984 gjennomførte Galleri F 15 i Moss en utstilling av gruppens objekter. Art Aid, ved Reidar Holtskog og Niels Ditlev, designet tre utstillingsplakater (100 x 70 cm) i Memphisgruppens formspråk. Her lampen Tahiti designet av Ettore Sottsass, 1981.

Stolen Bel Air designet av Peter Shire, 1982.

Stolen First designet av Michele De Lucchi, 1983.

Dette var første gang en designutstilling ble holdt ved et kunstgalleri og ikke i et av de tre designmuseene, noe som i seg selv var en provokasjon. Den ble en stor mediebegivenhet og tiltrakk seg 50 000 besøkende, og utstillingsplakatene ble stjålet fra oppslagstavlene. NILs årsmøte ble avholdt med en ekskursjon til utstillingen. Det ble også holdt et faglig seminar der Sottsass var og redegjorde for sine designprinsipper. Uttalelsene hans var så overveldende at de gjorde det tilstedeværende designmiljøet målløse og den etterfølgende debatten laber.

Reaksjonen på utstillingen i det etablerte arkitekt- og designmiljøet var kjølig. Trine Lise Dysthe ga uttrykk for det mange mente: Memphis var et overfladisk mediejeppo som med sin neglisjering av funksjonelle behov

knappt kunne kalles møbler. Memphis ble også assosiert med jappetiden, der unge og karrierebevisste strebere ødslet penger på dyre ting av døgnfluekarakter. Men det fantes viktige motstemmer. Peter Opsvik hadde allerede i 1975 designet Python, som mer var et semantisk uttrykk for fleksible sittestillinger enn et møbel. For Svein Gusrud ble Memphis' utstilling i Milano i 1982 en øyeåpner for gruppens kvaliteter. Stand In's alternative hvilestilling, skrå linjer og sterke farger er et eksempel på dette. Blant møbelprodusentene var det få som tok til seg ideene. Et unntak var Ekornes, som i samarbeid med klesmotefirmaet BIK BOK utviklet en Memphis-lignende kolleksjon kalt BIK BOK Casa. På grunn av produksjonsproblemer viste det seg at den ikke kunne leveres. Prosjektet førte til store

økonomiske tap, og firmaet gikk tilbake til å produsere tradisjonelle bestselgere.

Innen møbeldesign var utstillingen Interiør nå ved Nordenfjeldske kunstindustrimuseum i 1985 trolig den viktigste oppfølgeren av begivenheten på F 15. Museets direktør Jan-Lauritz Opstad hadde i motsetning til sine kolleger uttrykt stor begeistring for Memphis. Utstillingen viste møbler der gruppens oppfordring til eksperimentering var brukt til å finne frem til nye ergonomiske løsninger, som Terje Ekstrøms sittemøbel Ekstrem, og til bruk av produktsemantikk, som Torstein Nilsens Totem. Derved var ideene fra Memphis brukt på en måte som var akseptabelt innenfor den rådende kanon.

Blant interiørarkitektene var situasjonen en annen. De bygget på den Jencks-baserte

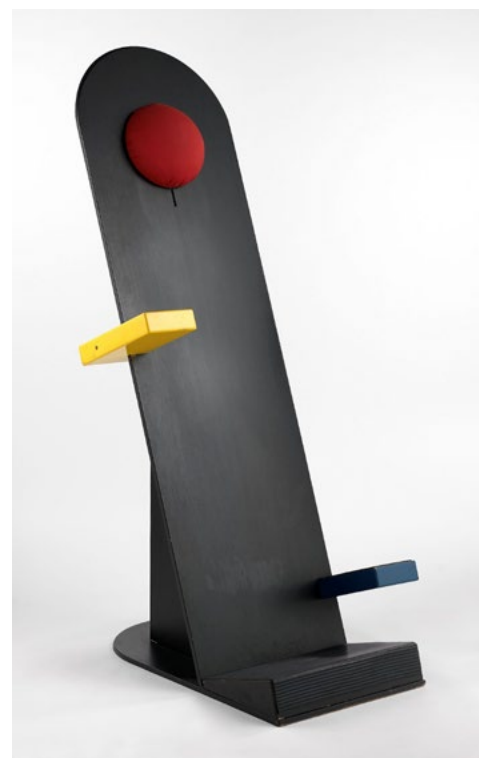
Det ble holdt et faglig seminar der Sottsass var og redegjorde for sine designprinsipper. Uttalelsene hans var så overveldende at de gjorde det tilstedeværende designmiljøet målløse og den etterfølgende debatten laber.

Torstein Nilsens spisestuestol Totem, for Møremøbler 1986.
Foto → Nasjonalmuseet/Annar Bjørgli

Peter Opsviks Python, 1975.
Lisensiert til Cylindra 1990–2000
Foto → Nasjonalmuseet/Trond Andersen

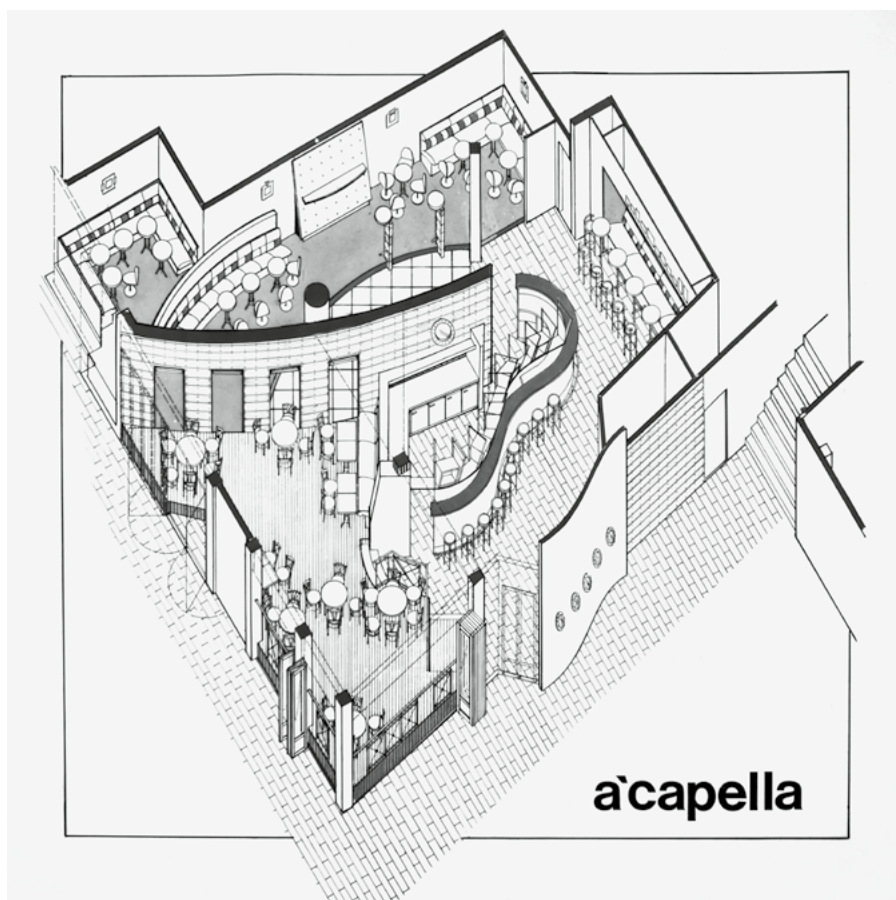
Svein Gusruds Stand In, 1982.
Kalvatn Møbelindustri (Produsent av avbildet gjenstand),
Westnøfa Workshop (Produsent).
Foto → Nasjonalmuseet/Annar Bjørgli

Brødrene Berg café og bar, Oslo, 1983.
Av RISS/Petter Abrahamsen.

Fun Pub, Oslo.
Av RISS/Petter Abrahamsen.

A Capella, Trondheim.
Av RISS/Petter Abrahamsen.

Ekornes i samarbeid med klesmote-firmaet BIK BOK utviklet en Memphis-lignende kolleksjon kalt BIK BOK Casa som i november 1985 ble presentert i Oslo for møbelhandlere i hele Europa. Lanseringen skjedde i april 1986. Astrid Guldberg, Jon Alf Erstad og Lars Pedersen tegnet kolleksjonen.

arkitekturtradisjonen, og brydde seg i mindre grad om Memphis. Utelivsbransjen blomstret i 1980-årene, og det oppsto behov for interiører som kunne skape en underholdende atmosfære. Kafekulturen var blitt innført fra den amerikanske vestkysten med opprettelsen av Café Sjakk Matt i 1981. Petter Abrahamsen designet noen av tidens mest populære og lukrative utesteder, som Fun Pub, Brødrene Berg café og bar og Barock fra 1983. Disse stedene var spektakulære kulisser for den tidens festglade japper.

Memphis-utstillingen førte til en kortvarig motebølge i form av rimelige etterligninger av Memphis-stilen. De var laget med tanke på profitt og uten tanke for gruppens

bakenforliggende ideer. På lang sikt bidro den til en modigere formeksperimentering og større mangfold i funksjon, formspråk og farger blant ledende designere og mindre kvalitetsbedrifter. For interiørarkitektene betydde Memphis forholdsvis lite, men postmodernismen generelt og arkitekturen spesielt førte til en større vektlegging av interiøret og dets betydning som miljøskapende faktor.

Men utgangspunktet i den klassiske arkitekturs prinsipper ble ikke tatt opp i noen av de to fraksjonene. Trolig ble de oppfattet som en provokasjon i forhold til vår egen formtradisjon basert på naturens egne former. Heller ikke den ironiske og samfunnskritiske dimensjonen ble videreført.

Den var en provokasjon i forhold til vår tro på vårt eget velferdssamfunn. Det vi fikk var inspirasjon til å våge å eksperimentere mer innen vår egen modernistiske tradisjon.

I dagens samfunn er de uttrykksmessige normene pluralisert, og velferdsstatens eksistens er satt under press. Samtidig kreves det en sirkulær økonomisk tankegang. Det gir grunn til å kaste et blikk på hvordan designere og interiørarkitekter med sin kompetanse kan bidra på en positiv måte i den endringsprosessen vi står overfor. Memphisgruppens kunnskap om klassiske estetiske prinsipper og samfunnskritiske holdning kan være et nyttig utgangspunkt.

**Vi vil ikke være i nærheten av å nå klimamålene
hvis vi utelukkende lener oss på effektivisering
og teknologitiltak. Vi er helt avhengig
av tiltak som effektivt kutter
overforbruket gjennom
å endre måten
vi lever på
i dag.**

Konklusjon fra rapporten
Towards a fair consumption space for all:
Options for reducing lifestyle emissions in Norway, april 2024.
Utgitt av FIVH/Hot or Cool Institute i Berlin.

stifinner substantiv

BØYNING en

ETYMOLOGI etter engelsk *pathfinder*, sammensatt av *path* «sti»; se *sti*; og *finder* «finner»; se *finner*; trolig etter navnet på helten *The Pathfinder* i James Fenimore Coopers (1789–1851) roman med samme navn (1840); i denne betydningen jf. tysk *Pfadfinder*

BETYDNING OG BRUK

1 person med god evne til å finne frem i ukjent terreng

SITATER

menneskene gjør klokt i at betro sig til disse «stifindere» og bakkeklyvere, hvis orienteringsinstinkt er bedre end nogen indianers (Øvre Richter Frich *Slangeblomsten fra Magdala* 121 1927)

Jakob Kringlen gikk foran og det var tydelig at han likte seg i rollen som stifinner og veiviser (Terje Stigen *Krigen* 80 1989)

OVERFØRT vandreren Dantes forhold til stifinneren Virgil (Trond Berg Eriksen *Reisen gjennom helvete* (2000) 245)

1.1 **OVERFØRT** foregangsperson; banebryter

2 speider på et visst alderstrinn (oftest ca. 9–10 år) | jf. vandrers, rover

Stifinnertida er nå

Har interiørarkitektene gode nok kart og kompass for å finne fram?

En stifinner¹ er en person med god evne til å finne frem i ukjent terreng. Det er en foregangsperson og en banebryter. Dette er egenskaper som er virkelig gode å ha i den tida vi er inne i nå: En tidlig fase av en nær altomfattende omlegging til lavutslippssamfunnet der vi som er yrkesaktive nå har en sentral rolle.

Stifinneranalogien fungerer også hvis vi ser over til speidernes verden et lite øyeblikk. Der er stifinnere de speiderne som er 11–13 år. Ordet stifinner betyr i speiderbevegelsen at barna er klare til å tilegne seg kunnskaper og ferdigheter som er viktige for å klare seg som speider. Disse kunnskapene inkluderer praktiske ferdigheter, det å bli bevisst på mulighetene til å påvirke samfunnet, å utvikle sitt moralske kompass og å oppøve evnen til å se utenfor seg selv. Når en speider er blitt litt eldre, 14–16 år, da er de

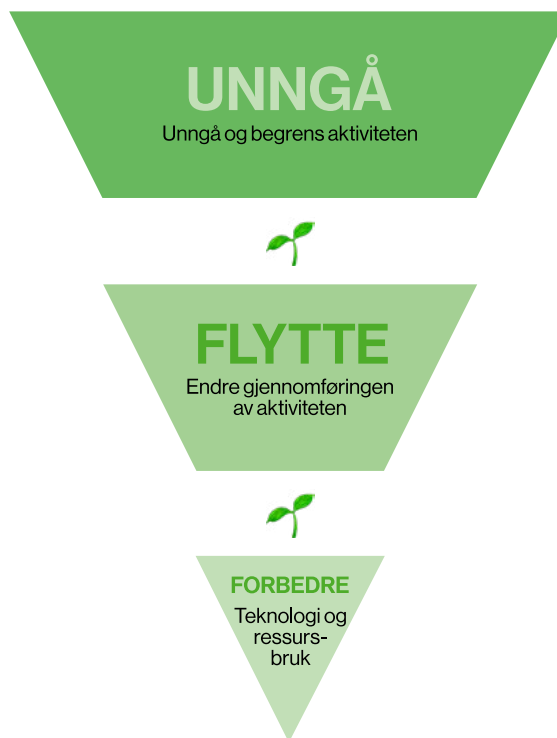
ikke stifinnere lenger. Da er de blitt vandrere. Vandrerne er mer selvstendige, de kan finne egne interesseområder og løsninger, og de utforsker og tar initiativ til og ansvar for egen læring.

Overført tilbake på interiør- og byggfagene, så er det stifinneregenskapene vi nå øver oss på og prøver å finne form på og et fellesskap i, for å etterhvert kunne bli vandrere som får pilotprosjekter og testing til å bli varig storskalapraksis.

For det er virkelig mange stier som skal gås opp i denne samfunnsomstillingen. Blant annet vil interiørfaget selv i stigende grad bli regulert. Da skal regelverket omsettes i praktiske løsninger som fungerer over tid. Og selv om vi skulle klare å lage oss gode nok verktøy, altså gode nok kart og kompass hvis vi fortsetter i analogien om stifinneren, så må vi også kunne bruke verktøyene skikkelig og sikre at vi klarer å videreutvikle dem.

FAGARTIKLER → **STIFINNERTIDA ER NÅ** → HAR INTERIØRARKITEKTENE GODE NOK KART OG KOMPASS FOR Å FINNE FRAM?

TEKST → KIRSTI SVENNING,
NR. 17 – BÆREKRAFTNETTVERK
FOR INTERIØRARKITEKTUR
OG VIRVLE SA

På den ene siden har mange kontorer og enkeltaktører allerede gjort seg erfaringer både på CO₂-reduksjon, ombruk, redesign og nye materialer. På den andre siden er dette feltet fortsatt nytt, alle føler seg fram, og det er få svar med to streker under.

Kombinasjonen av kunnskapsheving og det å holde tritt med regelutviklingen er med andre ord det som gjelder.

UFF: UNNGÅ – FLYTTE – FORBEDRE

En svært viktig og retningsgivende rapport kom rett før jul i fjor: *Omstilling til lavutslipp Veivalg for klimapolitikken mot 2050*, av Klimautvalget 2050 (NOU 2023: 25).

Her anbefaler de at alle samfunnssektorer tar i bruk et rammeverk laget av FN klimapanel for omstillingen til et lavutslippssamfunn. Dette rammeverket heter UFF: Unngå – flytte – forbedre. Her har tiltakene for å unngå utslipp alltid høyeste prioritet. Ofte er det slik at de største

1 Det Norske Akademi's ordbok, <https://naob.no/ordbok/stifinner>

utslippene interiørarkitekter har kommet fra innkjøp av nyprodusert inventar og møbler.

I vår kontekst kan en modell for UFF dermed se slik ut (merk at eksemplene ikke er utfyllende, her er det mange muligheter for kreativitet):

- **UNNGÅ** – Ikke kjøp inn nyprodusert inventar, overflater og møbler, kjøp mindre og sjeldnere.
- **FLYTTE** – Ombruk mer, reparer mer, lag deleordninger, lei i stedet for å kjøpe.
- **FORBEDRE** – Kjøp miljøsertifiserte produkter, energieffektiverer løsningene du har.

UFF-rammeverket bygger på at man så langt det er mulig skal unngå aktiviteten eller handlingen som gir utslipp. Dette kan for eksempel være å reise mindre med fly, la være å kjøpe inn nyproduserte møbler, eller la være å rive et eksisterende bygg. Det kan også være å la ting stå, altså la være å bytte vegger, gulv og overflater, og ikke endre på planløsningen. Hvis dette ikke er mulig, skal man flytte aktiviteten, det vil si endre måten den blir gjennomført på. Et eksempel på dette kan være å ta tog i stedet for fly for kundemøter, eller ombruke møbler i et allerede eksisterende bygg. Dersom det verken er mulig å unngå eller flytte, skal man forbedre. Dette dreier seg ofte om teknologiforbedringer eller mer effektiv ressursbruk. Det kan være å bruke elbil i stedet for en bil som går på fossilt drivstoff, sørge for strømsparingstiltak, sensormålinger for å justere energi- eller ressursbruk, eller å samordne med andre i et prosjekt så utstyr og transport deles på mange og blir billigere og mer effektivt for alle. Tiltak for å unngå utslipp har høyest prioritet, og bør være utgangspunktet for alle vurderinger.

Er det noe vi trenger i vår tid med krig, klimakrise og vaklende demokratier, så er det å tenke nytt om gamle ting, altså trenger vi innovasjon. Store norske leksikon definerer innovasjon slik: å fornye eller lage noe nytt som skaper verdi for virksomhet, samfunn eller innbyggere. Formen er eksperimenterende og løsningen er ikke kjent på forhånd.

Vi må innovere med kløkt og innenfor planetens tålegrenser, og med framtidens generasjoner i tankene. Det er lettere sagt enn gjort, for vi har en innmari dårlig track record på akkurat det. Det vi er best på som mennesker er det motsatte: kortsiktighet, umiddelbar tilfredsstillelse og nåtidsfokus. Ikke bare innenfor byggenæringen så klart, men på samfunnsnivå. Omstillingen er derfor i stor grad en mental øvelse hos hver og en av oss.

STORE KUNNSKAPSHULL Å TETTE

«Noen må kunne mye, mens mange må kunne noe». Dette er en av konklusjonene i Kompetansebehovsutvalgets rapport om grønn omstilling (*Temarapport 1/2023*). De fastslår at svært mye av kompetanseutviklingen for grønn omstilling må skje blant oss som allerede er i arbeid.

De samfunnsendringene vi står overfor de nærmeste årene stiller med andre ord store krav blant annet til kompetanseutvikling og omstilling på arbeidsplassene. Den gode jobben som skjer i utdanningsinstitusjonene er ikke nok. Ja, de unge generasjonenes kunnskap om bærekraft, sirkulærøkonomi, naturressurser, naturrestaurasjon og klima står sentralt, men de kommer ingen vei hvis ikke vi som er voksne og yrkesaktive også skjerper oss noe kraftig.

Vi må gjøre store endringer i måten vi driver bedriftene våre på. Hvordan produktene lages og hvilke produkter vi kjøper inn. Og vi må øke miljøambisjonene og gjennomføringsevnen i prosjektene vi er involvert i. Vi må bygge grønne muskler, opparbeide evnen til å stille spørsmål, og trene oss på hvordan vi møter de svarene vi får.

Det blir viktig at vi klarer å løfte blikket og tenke lenger og større. Hvis interiørfaget skal være med å forme hvordan egen bransje skal reguleres, så må store og små kontorer og nettverk sende høringsinnspill, føre aktiv dialog med ulike aktører samt tenke praktisk og regulatorisk helt samtidig. Det er noe av det Nr. 17 – bærekraftsnettverk for interiørarkitektur håper å kunne bidra enda mer aktivt og konkret til i tida som kommer.

NR. 17 VIL HA MED FLER OG GJØRE MER

Tre år inn i historien til Nr. 17 har vi vokst på flere måter. Vi er blitt en større gruppering i Oslo, Bergen og Arendal, og vi har fått en studentgruppe hos Høyskolen Kristiania. Vi har vokst oss sammen rent faglig, og vi har lært oss mye nytt og stilt spørsmål til det bestående sammen. Vi er mer utålmodige, mer oppfinnsomme og mer lekne enn før.

Noe av det vi har bidratt til er å gjennomføre flere konkrete prosjekter å fortelle hverandre om. Og vi har vært med å skape lavere terskel for å dele interne prosesser og usikkerheter. Det er fortsatt en del å gå på, så klart. For det å lage en delekultur er ikke gjort over natta i en bransje som er vant til spisse albuer og konkurranse om oppdrag. Men jammen har vi kommet et stykke!

Kunnskap og erfaring vokser i trappetrinn. Oftest i seige, nokså langvarige trappetrinn. Vi har nådd et nytt trinn i år. Etter nær tre år med dugnadsdrevet aktivitet har Nr. 17 gått fra å være løst og uforpliktende sammensatt til å bli en forening med organisasjonsnummer, årsmøte og medlemskontingent. Neste steg er å sikre en årlig grunnfinansiering som gjør at vi kan skalere aktiviteten og kjøre på med ny giv. Vi skal med andre ord jobbe for å bli stadig mer profesjonelle, og i enda større grad bidra til å forberede interiørfaget. Slik skal vi få hele verdikjeden til å ta aktiv del i og bli gode aktører i den grønne omstillingen. Og vi skal jobbe tettere med andre nettverk og organisasjoner som vil det samme som oss.

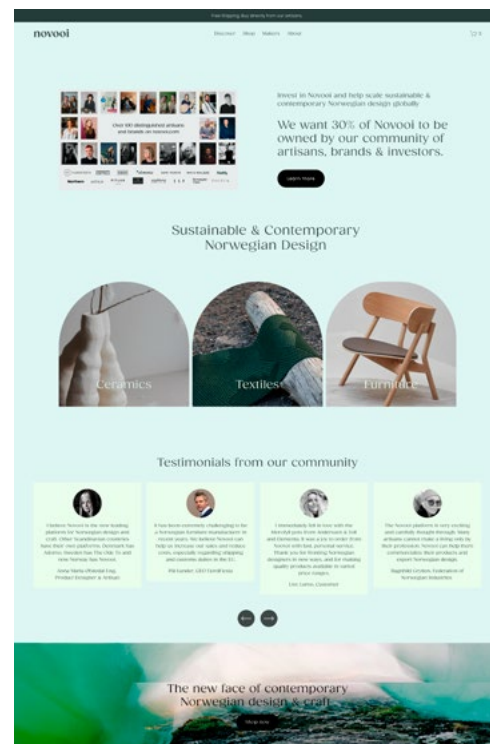
Vi har fått et faglig momentum som vi ønsker å ta inn i en ny og mer profesjonell fase med fornyet kraft. Vi ser at vi har oppnådd en posisjon som påvirker og referansepunkt, som jevnlig blir kontaktet av mange typer aktører for faginnspill. Denne posisjonen ønsker vi å forvalte på en mer bedre og mer effektiv måte, til det beste for alle som er opptatt av god og bærekraftig interiørarkitektur.

Modenheten har satt inn i mye større grad. I starten diskuterte vi mye usikkerhet og retning, og mange famlet en del med lav forståelse omkring behovet for å måle og dokumentere. Nå ser vi imidlertid at vi er kommet dit hvor suksesskriteriene handler om stor materialforståelse og å oppnå en

Fra lanseringen av Nr. 17 SØR i februar 2024.

En av designaktørene som er aktiv på eksportfeltet er Novooi. De samler et kuratert utvalg med over 100 formgivere og produsenter av norsk design og kunsthåndverk på en digital plattform for å øke synlighet og salg. De er i ferd med å danne et bedriftsnettverk med felles visjon, mål og tiltak for økt formidling og fremme av norske kvalitetsprodukter.
novooi.com

ombruksgrad som er så stor og så varig som mulig.

Vi har kanskje kunnet gå raskere fram. Eller annerledes. Eller mer systematisk. Men det som har vært og er kjernen i Nr. 17 er at vi vokser organisk og prøver å ivareta entusiasmen og gleden over å kunne være med å transformere et fag og endre et voldsomt høyt forbruksmønster.

I likhet med andre endringsnettverk, for eksempel de som har vokst ut fra Nasjonal kunnskapsarena for ombruk i byggenæringen, har heller ikke vi noe ønske om å være en evigvarende størrelse. Nr. 17 finnes så lenge det er bruk for oss, så lenge omstilling til sirkulære, klimavennlige og naturomtenksomme praksiser ikke er noe de fleste som har befattning med interiørarkitektur driver med sånn til hverdags.

Vi har økt modenheten vår, men parallelt med dette har det kommet reguleringer, krav og veiledninger som gjør at vi må holde oss skjerpet og påkoblet i stadig større grad. Likevel er interiørfaget fortsatt ikke regulert i særlig grad. Interiørarkitektur blir fortsatt ikke regnet med i et byggs klimaavtrykk. Det finnes fortsatt ikke kriterier for interiørarkitektur hos FutureBuilt. Det er fortsatt lav anerkjennelse for den faseovergripende rollen som interiørarkitekter har gjennom et byggs levetid. Fortsatt er det altså mye ugjort, og mye å jobbe videre med.

En av de nye reglene som faktisk også

gjelder interiør, er kravet om minimum 30% vektning av klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser. Satt sammen med kriterieveviseren på anskaffelser.no er det mange måter å bruke dette kravet på også hvis du ikke er en statlig aktør. Prinsippene og retningsvalgene der er et godt startpunkt for å finne nye veier fram, også når det ikke er så mange andre regler å forholde seg til. Og da må vi se det som en mulighet, ikke en begrensning. Omstilling trenger litt optimisme for å slå rot.

Disse mellomrommene som foreløpig finnes i byggenæringen og i lovverket gir altså en mulighet for interiørarkitektene til selv å kunne være med på å utvikle retning og etablere en bransjepraksis som monner. En retning der interiørfaget kan bli et foregangsfag for lavutslipp, ombruk og naturressurshensyn. Det er dette rommet Nr. 17 vil være med å prege i tida framover.

ALLTID BEREDT!

På veien mot lavutslippssamfunnet er det verdt innsatsen å snu eksisterende praksis på hodet og se om nye løsninger kommer opp. Kanskje finner vi nye måter å gjøre gamle ting på.

Og hvis vi går tilbake til speidernes verden en liten stund, så er det jo kjent at deres valgspråk er «Alltid beredt!». Det å være beredt betyr at de alltid skal være klare til å gjøre en innsats. Og for at de skal være det, så må hver enkelt speider sørge for å skaffe seg tilstrekkelig med

kunnskaper og ferdigheter til å kunne løse de oppgaver som kreves. Speiderne snakker om at en måte å holde seg beredt på er å tenke ut hva som skulle kunne inntreffe der du ferdes, og øve deg opp til å takle de aktuelle situasjonene.

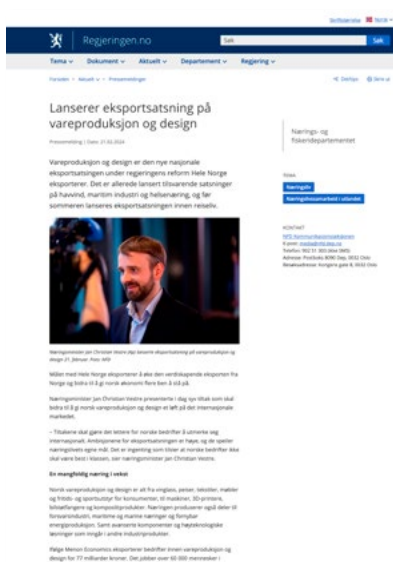
Hvordan kan alle aktører langs interiørarkitektorens verdikjede alltid være beredt for å takle ulike scenarier i fagomstillingen?

Igjen handler det om at vi må hjelpe hverandre med å lykkes. Uansett hvor i verdikjeden vi befinner oss, må vi sette krav til oss selv, være tydelige omkring prioriteringene og beslutningene vi tar og snakke med produsenter og oppdragsgivere. Og så må vi samle oss på tvers for å jobbe politisk for å påvirke politikerne basert på god praksis og ønsket retning slik at de framtidige reglene blir både effektive, bransjenære og gode for kloden og oss.

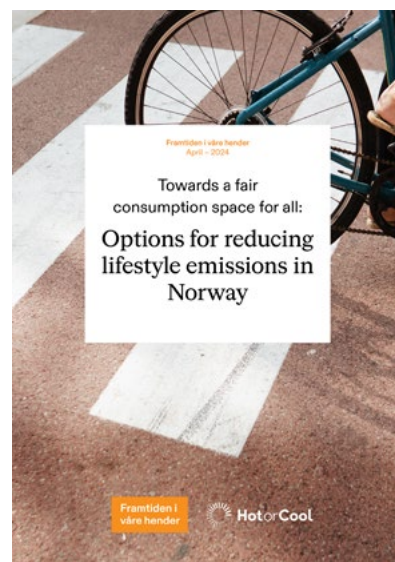
Interiørarkitekter kan bidra til å virkeliggjøre omstillingen og bidra til at den går raskere. De kan snakke med leverandører og produsenter og etterspørre om de har kontroll på verdikjeden sin, bruker miljøsertifiserte eller biologisk nedbrytbare materialer, lager reparerbare og varige produkter og møbler. Behovet for samordning, overblikk, systemtilnærming og tverrfaglighet er stort – men det er bare på den måten vi kan finne fram til de løsningene vi trenger.

klimamonitor.dk

www.regjeringen.no
Eksportsatsingen er lagt opp som et offentlig-privat samarbeid med bidrag fra både staten og næringslivet, og Innovasjon Norge har bare i 2024 fått 20 millioner kroner til å gjennomføre satsingen.

Forside fra rapporten *Towards a fair consumption space for all: Options for reducing lifestyle emissions in Norway*, april 2024. Utgitt av FIVH/Hot or Cool Institute i Berlin.

I Danmark er det noen² som tar til orde for å frede alle bygninger, for deretter å ha som utgangspunkt å passe på husene og eiendommene våre. Hva skjer hvis utgangspunktet er at vi ikke skal rive, ikke bygge nytt, og ikke fjerne bygningskulturarv? I en tid med akutt klimakrise, hvorfor er det utenkelig at vi skal forby det å forbruke unødvendig eller generere avfall og CO₂-utslipp? Er det mulig å snu praksis helt rundt, legge opp til ombruk av hus og hjem og dermed måtte søke om dispensasjon for å rive bygg?

Misforstå meg rett, jeg mener ikke at freding er en nøkkel for alt alltid. Noen ganger når et bygg fredes begrenses også bruken, og setter transformasjon eller ny bruk i så trange rammer at det fredede bygget ikke blir interessant å kjøpe eller gjøre noe med. Men som tankeeksperiment og perspektivendring for debatten har radikale synspunkter definitivt noe for seg. For hvis vi ikke tør å tenke nytt og utenfor boksen, hvordan skal vi ellers få til de gode livene og et blomstrende næringsliv i lavutslippssamfunnet?

EKSSPORTSATSING SOM OMSTILLINGSMOTOR?

«Hele Norge eksporterer» heter regjeringssatsingen som i mars i år fylte to år. Det ene satsingsfeltet er design og ferdigvare, noe som også inkluderer møbler

og inventar av alle slag. Jeg opplever at det er en litt ukjent satsing i bransjen, særlig for bedrifter som ikke er medlem av Designindustrien, som er en del av Norsk Industri. Men satsingen vil få stor betydning for inntjening og interiørfagets utvikling framover. Eksportsatsingen er lagt opp som et offentlig-privat samarbeid med bidrag fra både staten og næringslivet, og Innovasjon Norge har bare i 2024 fått 20 millioner kroner³ til å gjennomføre satsingen.

En av designaktørene som er aktiv på eksportfeltet er Novooi. De samler et kuratert utvalg med over 100 formgivere og produsenter av norsk design og kunsthåndverk på en digital plattform for å øke synlighet og salg. De er i ferd med å danne et bedriftsnettverk med felles visjon, mål og tiltak for økt formidling og fremme av norske kvalitetsprodukter. Kunnskapsdeling og ønsket om å skape gode rammevilkår for vekst, relasjonsbygging og samarbeid står sentralt for dem.

Novooi er i utgangspunktet bare en distributør, men ønsker samtidig å ta en posisjon for bærekraft og sirkularitet gjennom hele verdikjeden til norsk design og kunsthåndverk når produktene skal ut i verden. Dette klarer de ikke på egen hånd, så her må interiørarkitekter, designere og håndverkere hjelpe til. For eksempel kan dette gjøres gjennom å bidra til å stille krav til norske produsenter om å

dokumentere materialvalg, ombrukbarhet, produksjonsdokumentasjon og CO₂-utslipp når dere handler. Vi gjør hverandre bedre gjennom å være nysgjerrige og åpne. Og Novooi kommer sikkert ikke til å være alene på feltet så lenge, her som ellers må det sunn konkurranse til.

Norges største eksportmarked er EU. Og EU setter stadig strengere miljøkrav til nye produkter som skal selges på det åpne markedet. Men den norske nasjonale eksportsatsingen skal også satse i land og regioner der modenheten på miljøområdet ikke er like sterkt. Så dermed er det en klar risiko for at en del aktører kan ende opp med å velge å eksportere til disse markedene uten selv å gjøre endringer i grønn retning.

På toårskonferansen for «Hele Norge eksporterer» traff jeg på tidligere næringsminister Vestre. Jeg spurte om han kunne forsikre meg om at denne store eksportsatsinga virkelig blir en motor for grønn omstilling hjemme, og han svarte med entusiastisk tydelighet: «Ja, virkelig! Det er hele poenget! Men vi har kommet innmari seint i gang, så det er mye å ta igjen. Men det blir bra altså!»

Så gjenstår det å se om den nye næringsministeren Cecilie Myrseth er like tydelig i sine prioriteringer og om hun klarer å gjennomføre det. Vi kan bare håpe. Og arbeide målrettet så regjeringen ikke glemmer løftet sitt.

² <https://klimamonitor.dk/debat/art9864124/Vi-b%C3%B8r-udvide-fredningen-af-bygninger-for-b%C3%A5de-klimaets-og-bygningsarvens-skyld>

³ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/lanserer-eksportsatsning-pa-vareproduksjon-og-design/id3026291/>

THE TIMES THEY ARE A-CHANGING'

Om politikken og lovverket ikke alltid er så tydelige eller lette å forstå, så begynner folkedypet å røre på seg. I starten av året kom resultatene fra en global undersøkelse⁴ der 130 000 mennesker i 125 land deltok. Den viser en overveldende støtte til å innføre umiddelbare klimatiltak.

Så mange som 7 av 10 sa seg villig til å gi 1 prosent av inntektene sine for å bekjempe klimaendringene. Og at 9 av 10 av de spurte mener at innbyggerne i eget land må gjøre mer for å bekjempe klimaendringene. Ikke minst kom det fram at 9 av 10 krever at politikerne innfører klimatiltak og handler nå.

Det er vanskelig å komme nærmere et globalt folkekrav om akutt klimahandling.

Spesielt blir dette bildet tydelig i land som selv er utsatt for klimaendringer. På tross av de oppmuntrende tallene i besvarelsene, dokumenterer undersøkelsen at verden er i en tilstand de kaller «pluralistisk ignoranse». Altså det vi på norsk kanskje kan kalle mangfoldig ukunnskap. Det er måten vi undervurderer andre menneskers evne til å handle, til å endre seg, til å gjennomføre omstillingen. Denne tysk-danske undersøkelsen konkluderer med at gapet mellom mennesker som er individuelt orienterte og de av oss som er kollektivt anlagt, er en av de største hindringene for bred støtte til politisk effektiv klimahandling.

Forskerne konkluderer med at å fortsette å snakke om og spre kunnskap om den store globale enigheten som er på klimaområdet er av kritisk viktighet for å kunne klare å komme opp med svar og tiltak som monner.

I vinter kom også to store undersøkelser⁵ som beskriver nordmenns holdninger til bærekraft og klima. Resultatene peker i samme retning som den globale undersøkelsen.

Sustainable Brand Index sier i sin rapport at bærekraft er blitt «den nye normalen» for norske og europeiske forbrukere. Og at til tross for krig og dyrtid er nordmenn like

opptatt av bærekraft nå som før, men nå er det blitt flere som også snakker om klima enn det har vært i tidligere undersøkelser.

I Forbruker- og bærekraftsundersøkelsen utført av Opinion AS, sier så mange som 6 av 10 at de minst kan halvere sitt personlige forbruk, og like mange etterspør strengere politisk regulering. I tillegg mener 9 av 10 at de kan redusere forbruket sitt uten at det går ut over livskvaliteten deres.

Det er jo nesten ikke til å forstå, tenk at så mange nordmenn mener de har rom til å halvere forbruket sitt! Det ville jo monne voldsomt fra ett år til et annet, dersom det hadde blitt gjennomført. Ifølge FNs beregninger vil endringer i atferd og levemåter kunne redusere de klimagassutslippene med mellom 40 og 70 prosent.

Hvis vi gjennomførte holdningsundersøkelser som dette i interiørfaglige kretser, hva ville resultatet bli? Kan vi tenke oss en hverdag der målet er å halvere kontorets forbruk? Der vi reparerer det vi har, passer på at fast og løst inventar lever lenger og tas vare på, der vi erstatter nyinnkjøp med bruktkjøp eller ombruk? Det er mange gode eksempler – også i denne årboka – på at prosjekter gjennomføres med nettopp lavt forbruk og lavt klimaavtrykk som mål.

Alle aktører må gjøre sitt – og alle kan bidra. Og når hvermannsen er opptatt av det, når det begynner å bli vanlig, ja da når vi kanskje snart til et sted der klima-, ressurs- og naturhensyn ligger som et premiss for langt de fleste beslutninger og investeringer.

I anledning Framtiden i våre hendes (FIVH) 50 årsjubileum i slutten av april lanserte de, sammen med tenketanken Hot or Cool Institute i Berlin, rapporten *Towards a fair consumption space for all: Options for reducing lifestyle emissions in Norway*⁶.

Rapporten starter med FIVHs grunnlegger Erik Dammanns ord fra 1974:

«Hvis vi som allerede lever i overflod, skal ha ytterligere rikdomsvekst som mål, vil vi ikke bare ta livsgrunnlaget fra verdens fattigste, vi vil også ødelegge den planeten som skal livnære oss alle. Og til syvende og sist vil vi også ødelegge oss selv, vår

livsglede og vår medmenneskelighet.»

Konklusjonen fra rapportens analyse er da også klokkeklar: Vi vil ikke være i nærheten av å nå klimamålene hvis vi utelukkende lener oss på effektivisering og teknologitiltak. Vi er helt avhengig av tiltak som effektivt kutter overforbruket gjennom å endre måten vi lever på i dag.

Det er langt fra bare forbrukere og enkeltpersoner sine holdninger og handlinger som er i endring. Lovverket både lokalt, nasjonalt og regionalt er i voldsom forandring. EU-direktivene *Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)*, *Empowering consumers in the green transition directive* og etter hvert *Green claims directive* blir rullet ut og implementert både i Europa og her hjemme, blir det vanskeligere og dyrere å grønnvaske samtidig som forbrukerne får flere rettigheter. Dermed blir det enklere for bedrifter og forbrukere å ta grønne valg. Og bærekraftsrapportering blir nå sidestilt med økonomisk rapportering for alle store bedrifter. Det finnes med andre ord ikke en eneste næringslivstopp eller byråkrat som ikke nileser EU-direktiver på senga for tida for å stå bedre rustet i egen virksomhet.

Med andre ord: Folk og regelverk fører verden framover. Det kan være greit å huske på i krise- og krigstid.

Vi skal finne mange stier i tida framover for å klare klimamålene og bidra med det vi kan. Noen stier skal vi la forbli urørte, andre skal vi trække opp. Omstillingsarbeidet er litt som et orienteringsløp der oppgaven er å ta seg fram fra start via postene i riktig rekkefølge til mål. Nøkkelen til å finne fram med kart og kompass er å bruke kompasset til å rette kartet inn mot nord, slik at du direkte kan sammenligne det du ser på kartet med det du ser i terrenget. I interiørarkitekturens tilfelle er det langt flere verktøy å holde styr på enn bare kart og kompass, og kartet stemmer ikke alltid med terrenget.

Vi befinner oss i et uoppdaget og ubeskrevet land. Men vi er der sammen. Og sammen kan vi tegne opp kartet med alle de stiene som er gode å gå på sånn at veivalgene blir mye lettere for de som kommer etter oss. 🌱

⁴ Andre, P., Boneva, T., Chopra, F. et al. Globally representative evidence on the actual and perceived support for climate action. *Nat. Clim. Chang.* 14, 253–259 (2024). <https://doi.org/10.1038/s41558-024-01925-3>

⁵ Sustainable Brand Index™ og #Forbrukerogbærekraft fra Opinion AS. <https://www.opinion.no/rapporter/forbruker-og-baerekraft>

⁶ <https://www.framtiden.no/filer/dokumenter/Rapporter/2024/fivh-lifestyle-emissions-norway-0424.pdf>

HASLETRE → REDD BARNA → OSLO

I-D INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS

Prosjektansvarlige → Silje Brænde, Annethe Thorsrud, interiørarkitekter MNIL

Prosjektmedarbeider → Are Fredrik Berg, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 176

I *INTERIØR & MØBLER 2024* løfter NIL for første gang frem Årets bærekraftprosjekt.

Årbokjuryen fremmet kandidatene og styret i NIL tok avgjørelsen. Det var flere aktuelle kandidater når man ser til kriteriene: Bærekraft i forhold til levetid, materialvalg, transformasjon, gjenbruk, produksjon og destruksjon. Årets bærekraftprosjekt skiller seg ut ved å være Norges første

demonterbare og ombrukbare kontorbygg i tre, BREEAM NOR sertifisert til nivå «Excellent». Det utvalgte prosjektet demonstrerer kraften i felles innsats og tverrfaglig samarbeid for å skape en varig og inkluderende arbeidsplass.

HASLETRE/REDD BARNA-HUSET

I-d Interiørarkitektur & Design AS
og Romlaboratoriet AS

← Arkitekt har prosjektert trelåser og tredybler som erstatter stål og skruer på HasleTre, slik at hele bygget er demonterbart og ombrukbart.

Norges første fullskala demonterbare trebygg

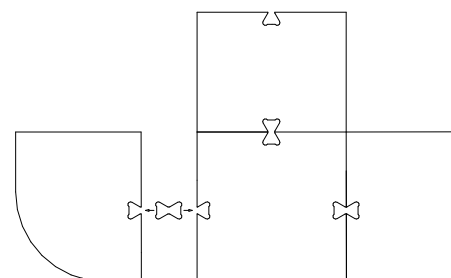
De nye kontorlokalene til Redd Barna i HasleTre er et resultat av et tett samarbeid. Med en felles ambisjon om å utforske løsninger som bidrar til å sikre en mer levedyktig fremtid, har arkitektene i Oslotre arkitekter, interiørarkitektene hos I-d. Interiørarkitektur & Design AS og Romlaboratoriet AS, utviklet et gjennomgående og fremtidsrettet interiørkonsept.

I-d. var engasjert av byggherre Höegh Eiendom og jobbet tett med arkitektene mht. utarbeidelse av kravspesifikasjon, rombehandling, fast inventar/spesialdesign og leietagertilpasninger. Romlaboratoriet var engasjert av Redd Barna som leietaker, og fulgte dem gjennom hele prosessen fra valg av bygning, utvikling av arbeidsplasskonsept, brukerprosesser

og løst inventar. Leveransene er sømløst knyttet sammen og bidrar til at både Redd Barnas nye hjem i HasleTre har en unik og helhetlig identitet. Bærekraftsmålene for prosjektet var tydelige, og HasleTre er BREEAM Excellent-sertifisert bygg.

INTERIØRKONSEPT

HasleTre er Norges første fullskala demonterbare trebygg – her er alt fra byggets konstruksjoner til inventar modulært og demonterbart. Bygget er et trebygg fra innerst til ytterst: Arkitektene har prosjektert bærekonstruksjon i massivtre og limtre, isolasjonsmaterialer av trefiber og fasadekledning av trespon. Trelåser og tredybler erstatter stål og skruer i alle horisontale og vertikale elementer i bygget. Bygget er demonterbart og ombrukbart slik at materialene kan gjenbrukes i andre

Detaljskisse på sammenføyninger i tre.

prosjekter i fremtiden eller justeres iht. endrede behov. Dette gjør HasleTre til et forbilde for sirkulære bygg.

Interiørkonseptet ble utviklet av I-d. i samarbeid med arkitektene, med hovedfokus på bruk av treverk i kombinasjon med naturlige materialer som ull eller kork. Fast inventar og ulike kledninger er prosjektert med sømløse overganger slik at inventar fremstår som del av arkitekturen. Materialvalget gir en helt unik lun stemning, med taktile overflater, naturlig lys, luft og lukt, samt god akustikk. Naturen er tatt med inn, og gjør at både ansatte og besøkende føler seg velkommen.

Man har fokusert på å videreføre detaljering med demonterbare løsninger. Synlige konstruktive materialer og detaljering av sammenføyninger gir prosjektet karakter, og reduserer

HASLETRE → REDD BARNA → OSLO

I-D INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS

Akustiske kledninger, og fast inventar med garderober og sittebenker er plassert langs kjerneveggene. Fast inventar er spesialtegnet i en fargerik leken palett som er med på å gi bygget sin egen identitet.

Spesialdesign av ulike modulbaserte båser for samhandling eller konsentrasjonsarbeid sammen med garderober og sittebenker.

materialforbruk. Under utviklingen av interiørkonseptet hadde de en egen kartleggingsstudie for å finne nye treprodukter, som var både ressursbesparende og kortreiste alternativer til materialene man normalt benyttet som platematerialer. Her fant de både spennende materialer, overflater, behandlinger og produkter. Man introduserte resirkulerte lettvektskonstruksjonspaneler til prosjektet, med en slags honeycomb-kjerne. Panelene inneholder resirkulerte reststrømmer av naturlige cellulosefibre, og som er biologisk nedbrytbare. CO₂-utslippene under produksjon og transport var 60% lavere enn f.eks. kryssfiner. Produktet var også 100% sirkulært der gamle plater kunne brukes til produksjon av nye plater. I-d. fant også nye

spennende treprodukter – på HasleTre er til og med noen av toalettene i trekompositt.

Sterk fargebruk med linoljepigmentert treverk i fast inventarleveransen tilfører karakter og lekenhet tilpasset leietageren Redd Barna, som ble videreført i løst inventarleveransen. I-d. hadde et tett samarbeid med Romlaboratoriet i forhold til koordinering av spesialtegnet inventar og løst inventar. Gjenbruk/ombruk var også del av leveransen for fast inventar. Overskuddsfliser ble benyttet i garderober, og sanitærutstyr ble hentet fra ulike lokasjoner og gjenbrukt i kontoretasjene.

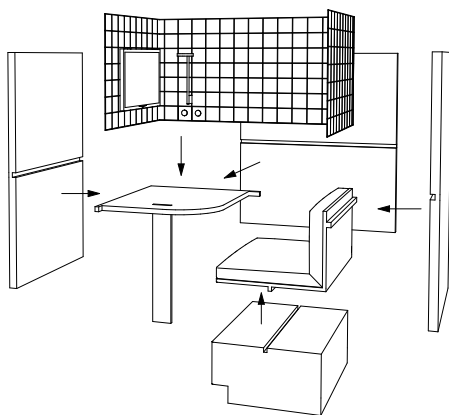
SPESEDIGN

I-d. utviklet en pakke med spesialdesignet inventar tilpasset Redd Barnas behov for en

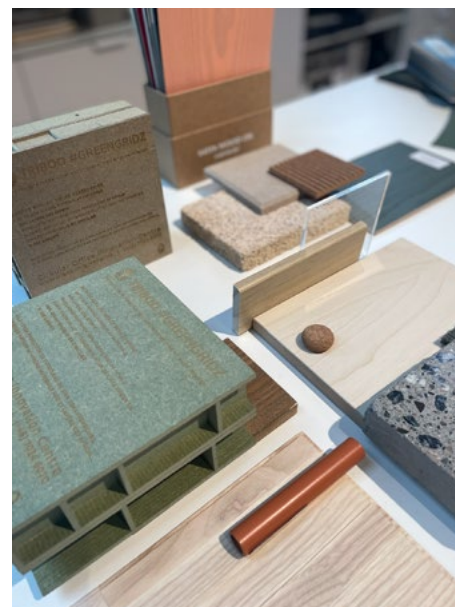
hybrid arbeidsplass, med et aktivitetsbasert arbeidsplasskonsept. Det ble prosjektert en serie med ulike båser, benker, tavleløsninger, oppbevaringsløsninger, avfallssortering, garderober, kjøkkenløsninger og resepsjon. Det ble tegnet en serie med ulike demonterbare båser, som gir fleksibilitet slik at de kan endre plassering etter behov. Den tekniske infrastrukturen og Granab-gulvet gjør det mulig å enkelt tilpasse tekniske føringer.

PRISER

DOGA-merket 2024, Designers Saturday Award, 2. plass, Årets trebyggeri 2022, finalist Oslo bys arkitekturpris 2023, Byggenæringens klimapris 2023.

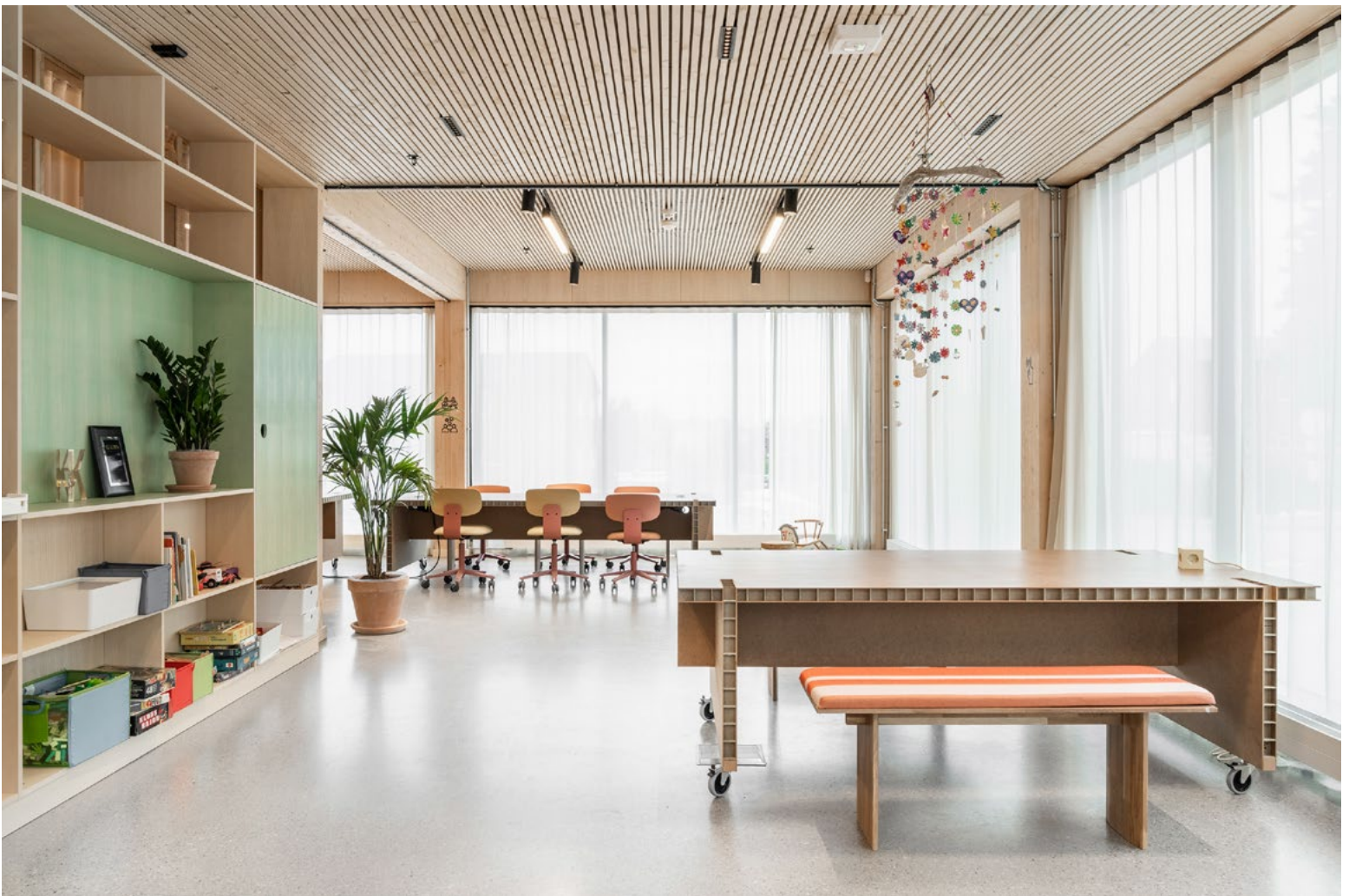
Detaljering viser hvordan elementene er satt sammen. Hele båsen kan demonteres, og puter og bordplater kan enkelt skiftes ut.

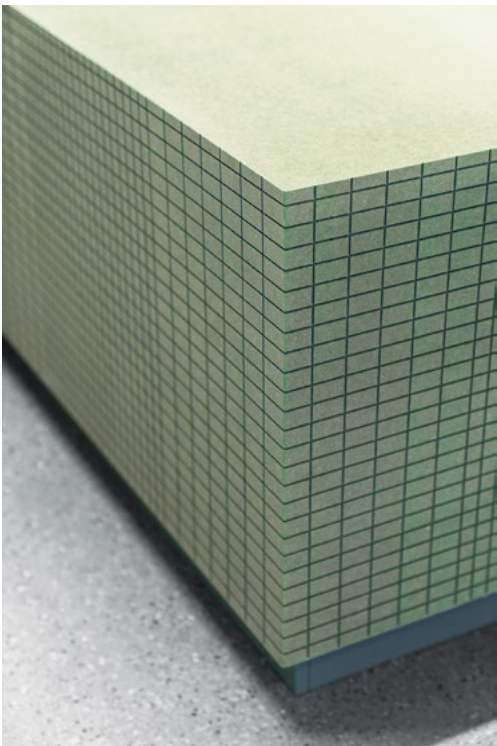
Interiørkonsept fra l-d, med naturlige materialer og kontraster i farger tilpasset leietager Redd Barna.

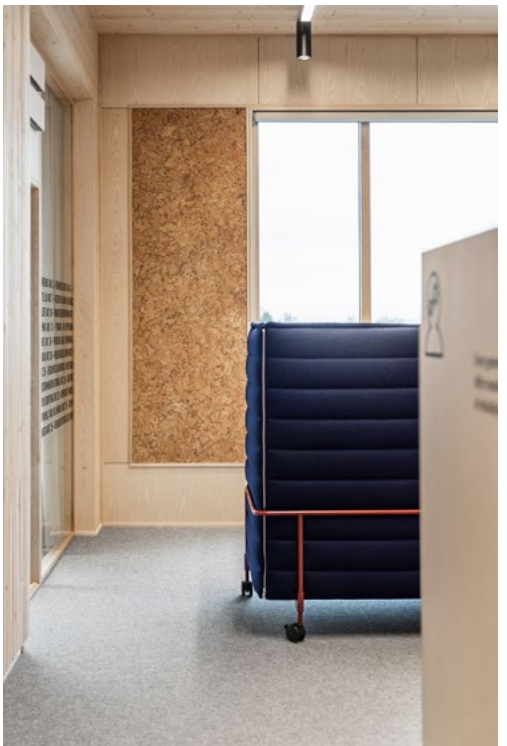
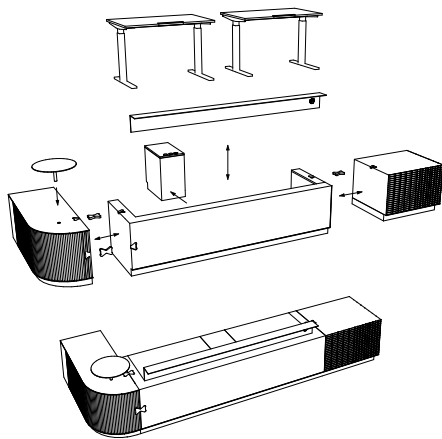
Redd Barnas møteplass for formidling, samhandling og sosiale arrangementer. Fast inventar, kledninger og byggets konstruksjon komplementerer hverandre, mens små fargerike kontrastdetaljer i spesialdesign knytter leveransen sammen med løst inventar.

Første etasje er tilrettelagt for fleksibilitet. Den lekende fargepaletten er gjennomgående i et sømløst interiør mellom fast og løst inventar.

Resepsjonen.

Korktavler er integrert ved fasadevegg. Tavlene fungerer både som lydabsorbent og oppslagstavle.

HASLETRE → REDD BARNA → OSLO
I-D INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS

Toaletter og vasker er prosjektert i trekompositt i publikumsarealer på HasleTre.

Akustiske kledninger, og fast inventar med fargerik detalj fra takhengt hylle ved kjøkkenet. Kjøkkenøy har ulike høyder tilpasset universell utforming.

5 - FORELDREVEILEDNING ART. 6 - LIV OG FRAMTID ART. 7 - NAVN OG NASJONALITET ART. 8 -
FORELDRENE ART. 10 - G
ART. 11 - BOKFØRING TIL UTlandet ART. 12 - Å SI SIN MENING OG BLI HØRT ART. 13 - YTRINGSFRIHET ART. 14 -
ART. 25 - BARN I FORSTERHUJEM ELLER PÅ INSTITUSJON ART. 26 - ØKONOMISK HJELP ART. 27 - LEVESTAN
ART. 41 - NÅR ANDRE L
0 - BARNA SOM IKKE BOR MED FAMILIEN ART. 21 - ADOPSJON ART. 22 - FLYKTNING
BARN MED FUNKSJONSNEDESETTELSE
ART. 35 - BOPPELSTED ART. 36 -

←
 Trappen er tilrettelagt som Amfi, rundt formidlingsarealet. Trappen benyttes også til samhandlingsareal ved pauser i hverdagen. Arealene er møblert fleksibelt med inventar på hjul slik at man enkelt kan tilpasse løsningen til behov.

Barnekonvensjonene er Redd Barnas DNA og fremkommer flere steder rundt i huset som en integrert del av opplevelsen.

Miljøvennlig designstrategi

I januar 2023 flyttet Redd Barna inn i sine nye kontorer på HasleTre i Oslo. Romlaboratoriets hovedansvar i prosjektet handlet om å utvikle en funksjonell og samlende arbeidsplass for de 200 ansatte hos Redd Barna i Oslo. De var involvert gjennom hele prosessen og bistod i alt fra valg av bygning, utvikling av arbeidsplasskonsept, brukerprosesser og innredning. De satte ambisiøse miljømål for prosjektet, med hovedfokus på reduksjon av avfall, sirkulære løsninger med lang levetid, bruk av naturlige materialer, eksisterende materialressurser – samt ombruk og re-design av Redd Barnas egne møbler. Det nye huset til Redd Barna er et resultat av et solid samarbeid med en dypt forankret ambisjon om å forme en mer bærekraftig framtid.

BÆREKRAFT I PRAKSIS

Designfasen er avgjørende når det gjelder fotavtrykket til prosjektet, og faktisk utgjør denne fasen hele 80% av påvirkningen. Ved å ombruke inventar og materialer erstatter vi behovet for ny produksjon og oppnår dermed umiddelbare CO₂-reduksjoner. Dette var en viktig motivasjon gjennom hele prosessen. Alle arbeidsplassmøbler er ombruk, sammen med et betydelig antall møbler for møterom og sosiale soner. Det meste av møbleringen er ombrukt i sin opprinnelige form og utførelse, mens blant annet hyllene som tidligere stod på lageret, fikk ny farge og relevans i lokalene. Bordplatene til arbeidsbordene ble justert i størrelse for å skape en mer fleksibel møblering, mens arbeidsstoler ble rensert og noen fikk nytt trekk.

Samtidig introduserte det nye arbeidsplasskonseptet behovet for en bredere variasjon av arbeidsstasjoner og møbler. I samarbeid med tre ulike møbelleverandører – Kontorrama, Elementa og Re:Inventar – arbeidet interiørarkitektene med å skaffe nødvendige møbler og produkter eksternt gjennom bruktmarkedet, i utstillingsvinduet og på lageret hos leverandører og produsenter. Dette bidro til at utviklingen av interiørkonseptet var en dynamisk prosess gjennom hele prosjektet.

INNOVASJON MED SOSIAL BETYDNING

Innovasjon og sosial bærekraft ble forent i en dynamisk prosess sammen med industridesigner Johan Ørbekk Aase og Elementa. De eksisterende møblene vi hadde dekket ikke alle behov for funksjoner i det nye arbeidsplasskonseptet.

I arbeidsplassetasjene er det tilrettelagt for åpne prosjektarealer med spesialdesignet bord. Fra himlingen henger lamper laget av studenter ved Edvard Munch vgs og hyllene som danner rommet, er de gamle lagerhyllene til Redd Barna med nye farger.

Resultatet ble en ny produktserie med mobile skjermvegger, bordskjermer og skap med akustiske kvaliteter, utviklet spesielt for Redd Barna. Møblene baserer seg på et metallgrid som flettes med ullfilt. Ullen som ble brukt kommer fra bakkdelen av sauen, et område der ullen vurderes som avfall av dagens industri. Resultatet avdekket derimot både god kvalitet og funksjon. Ullfiltvevingen av rammene til samtlige møbler ble utført av de dyktige ansatte hos Byrg Kompetanse på Sykkylven, et inkluderende arbeidstiltak for mennesker i utenforskap.

«REDD TREET»

Redd Barna hadde også en rekke møbler som man ikke fant ny bruk for. Før de tok stilling til videre håndtering, gikk de flere runder for å utforske potensielle nye bruksområder. Mange av disse møblene hadde en iboende verdi som gikk utover deres funksjon og opprinnelige design – de representerte verdifulle materialer med potensial til å bli omformet til noe helt nytt. Studio Kulefisk tok utfordringen på strak arm og skapte en unik serie med fantastiske

sittebenker av to limtre kantinebord fra Redd Barnas gamle kontorlokaler. Hull og spor i eiken har blitt tettet med svart valchromat som feirer materialets tidligere liv, i stedet for å skjule det. Benkene har polstret sittepute som er trukket med overskuddstekstil fra Gudrun Design.

FOR BARN OG UNGE

Selv om HasleTre primært er Redd Barnas arbeidsplass, var det likevel en klar intensjon om at interiørene og funksjonene skulle være utformet med hensyn til barn og samtidig formidle Redd Barnas viktige arbeid. Dette førte til inkludering av barn og unge i designprosessen. I samarbeid med Redd Barna tok de kontakt med flere skoler og barnehager rundt om i landet. Elever fra Edvard Munch videregående skole deltok aktivt i produksjonen og monteringen av lamper samt påføringen av folie på vegger og skap. Foliedesignet, utviklet i samarbeid mellom Romlaboratoriet og Redd Barna, har sitt utspring i FNs barnekonvensjon og inkluderer sitater fra Englantyne Jebb, grunnleggeren av Redd Barna.

Studenter fra Jättå videregående skole i Stavanger utviklet elegante benker av overskuddstrevverk, mens elever fra Løren skole dekorerte gamle innsamlingsbøsser med ny funksjon som dekorative blomsterpottar og penneholdere i lokalene.

EN MODELL FOR SAMARBEID

Den nye arbeidsplassen til Redd Barna er et resultat av samarbeidets kraft. Romlaboratoriet er stolte over å ha hatt muligheten til å utforske og forstå hvordan samarbeid kan bidra til å skape unike og varige løsninger som er relevante både nå og i fremtiden. Gjennom dette prosjektet har de skapt en arbeidsplass som ikke bare gjenspeiler Redd Barnas visjon, men også viser hvordan ulike ekspertiseområder kan komme sammen for å nå felles mål. Prosjektet representerer ikke bare en ny arbeidsplass for Redd Barna, men også kraften i samarbeid og hvordan det kan skape en varig innvirkning på omgivelsene og fremtiden vår.

REDD BARN → HASLETRE → OSLO

ROMLABORATORIET AS

Den nøytrale naturlige grunnpaletten med akustiske kledninger i tre, ulltepper og korktavler i kontrast til Redd Barnas fargerike gjenbruks inventar. Plantene bidrar til å understreke følelsen av naturen som er tatt med inn i bygget. Møblene er utgåtte utstillingsmøbler fra Vitra og sonen defineres av «Redd Barna-lampene» som er laget av elever v/Edvard Munch vgs.

De gamle barbordene til Redd Barna i limtre eik ble til små og store krakker som brukes fleksibelt rundt om i huset.

REDD BARNA → HASLETRE → OSLO
ROMLABORATORIET AS

Fleksible løsninger som kan tilpasses til flere behov var en viktig del av designkonseptet. Sittebenkene av Studio Kulefisk har gode sitteputer trukket i overskuddstekstil fra Gudrun Design.

→
Mobile skjermvegger laget for prosjektet i samarbeid med Johan Ørbekk Aase og Elementa. Panelene er flettet med overskuddsull av dyktige folk hos Byrg Kompetanse på Sykkylven.

Alle arbeidsplassmøblene ble ombrukt, og i konsentrasjonssonene utviklet de nye bordskjermer i samarbeid med Elementa og produktdesigneren Johan Ørbekk Aase. De nye frontene til skapene i landskapet ble utviklet som en del av samme serien, og de trekker inspirasjon fra både farger og naturmaterialer som er brukt i resten av prosjektet og i arkitekturen.

←
Den originale ikoniske trappen tegnet
av Geir Grung, ble forsiktig restaurert.
Nye trinn i eik, og himling i teak ble erstattet
med tilpassede deler i eik.

Å modernisere et ikon

Villa Schjøtt ble tegnet av Geir Grung til hans svoger forretningsmannen Helge Schjøtt i 1967 og ble oppført i 1968 på Tveiterås i Bergen. Den modige, karakteristiske arkitekturen med det geometriske fotavtrykket er godt plassert på eiendommen med sine linjer og materialitet. Inspirert av Østen og japansk forenkling – både utvendig og (tildels) innvendig. Schjøtt elsket huset sitt – et hus for fest og glede! Et godt tegnet arkitektonisk byggverk. Et ikon, som stod klar for storstilt renovering etter sin eiers bortgang. Michelsens fikk tips om objektet, befarte og lot seg begeistre – for så å sjekke tilstand, og deretter søke arvtagerne skriftlig om å kjøpe og få utføre prosjektet sammen med investor.

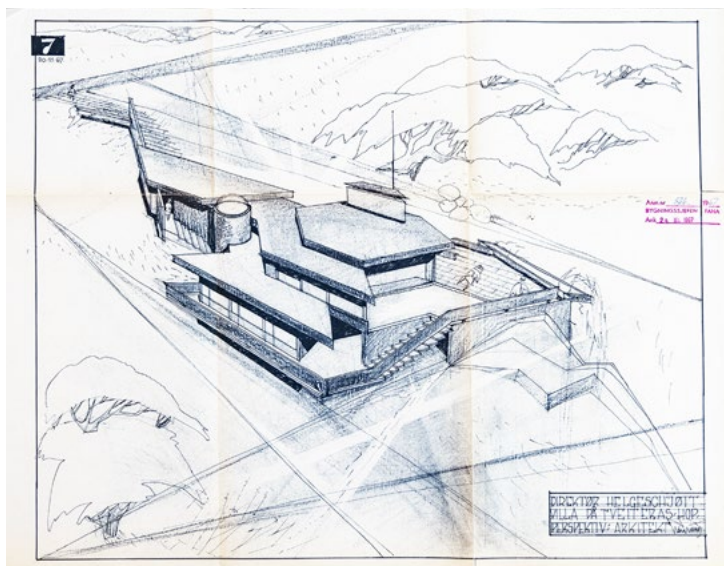
Respekt for arkitekturarv og gjennomføringsevne var nøkkelford, for begge parter viste det seg. Det ble tidlig diskutert at gjennomgående kvaliteter skulle samsvare med Grungs filosofi – en fusjon mellom Østen og Norden. Bevare den verneverdige bygningsstrukturen, men samtidig være modig og litt leken – som Geir Grung selv var. Det ble gjort dypdykk i historien gjennom kjennskap med familien Schjøtt og villaen, parallelt med første fase av avdekking og rivningsarbeid. Oppstart ble ikke uventet preget av ærefrykt og av bevisstgjøring i forhold til arkitekturen, ideer om ny tilførsel av bl.a. skjult teknikk og produktløsninger, finne prioriteringsrekkefølge og prosess – og å ta forvaltningsansvaret.

PROSESS

Med igangsetting av prosjektering i august 2021, var selvtilliten hos interiørarkitekt endelig noe mer på plass og Byantikvaren sammen med arkitekt Sven Gundersen ble involvert gjennom befaring og i videre planer. Fra oppstart var det god løsningsorientert dialog om bevaring og interiørgrep. En ny carport (tegnet av Sven Gundersen), med boder og viktig avskjermingsfunksjon mot nabotomt, følger Grungs linjeføringer.

I oppstarten var det kritisk å avklare takkonstruksjon og tidligere renoveringsarbeid som var utført pga. slitasje og lekkasjer. Med det resultat at ytre fasadelinjer med takutstikk og materialoverganger var endret og behovet for nye panel fronter for tak og

VILLA SCHJØTT → BERGEN

Tegning fra 1967.

Fra tidligere terrasseinngang mot stue/basseng. Det eksisterende teakgulvet med nating, som tidligere var montert på seilskipet Statsraad Lehmkühl, ble demontert med forsiktighet og er lagret for gjenbruk til egnet prosjekt.

Villa Schjøtt opprinnelig tegnet av arkitekt Geir Grung og bygget i 1968.

Glidende overganger fra inne til ute. Henrik Plachts geometriske fargerike maleri kler arkitekturen med de nøytrale malte veggene på mur eller teglsten.

balkongrekkverk viste seg. Innvendige avløp, med ukurant plassering og lite heldig for innneklimaet, ble fjernet. Det var utdaterte elektriske installasjoner for belysning og varme. Energimåling viste rødt og strømreregning var langt fra bærekraftig, slik at utredning og avklaring med ulike fagkonsulenter for dette ble en stor post og inngripen – da spesielt for underetasjen hvor det ble fjernet 300 tonn masser med to borehull for etablering av vannbåren varme for hele villaen.

Basseng – spørsmål om å beholde eller omprosjektare et mindre basseng utendørs, eller opprette ny spaavdeling i underetasjen? Bevaring ble fort avklart som ikke mulig. Sopp, råte og behov for å få kontroll rundt dette gjorde valget enkelt.

I området rundt bassenget var det opprinnelig ulike nivåer med en innebygget svalgang (utført ved integrering av basseng inne) med terskler som var lite hensiktsmessige eller UU-vennlige. Fjerning av svalgang og nivåavretting ga økt boareal på 400 m² med bedret logistikk og glidende overganger til ute-inne.

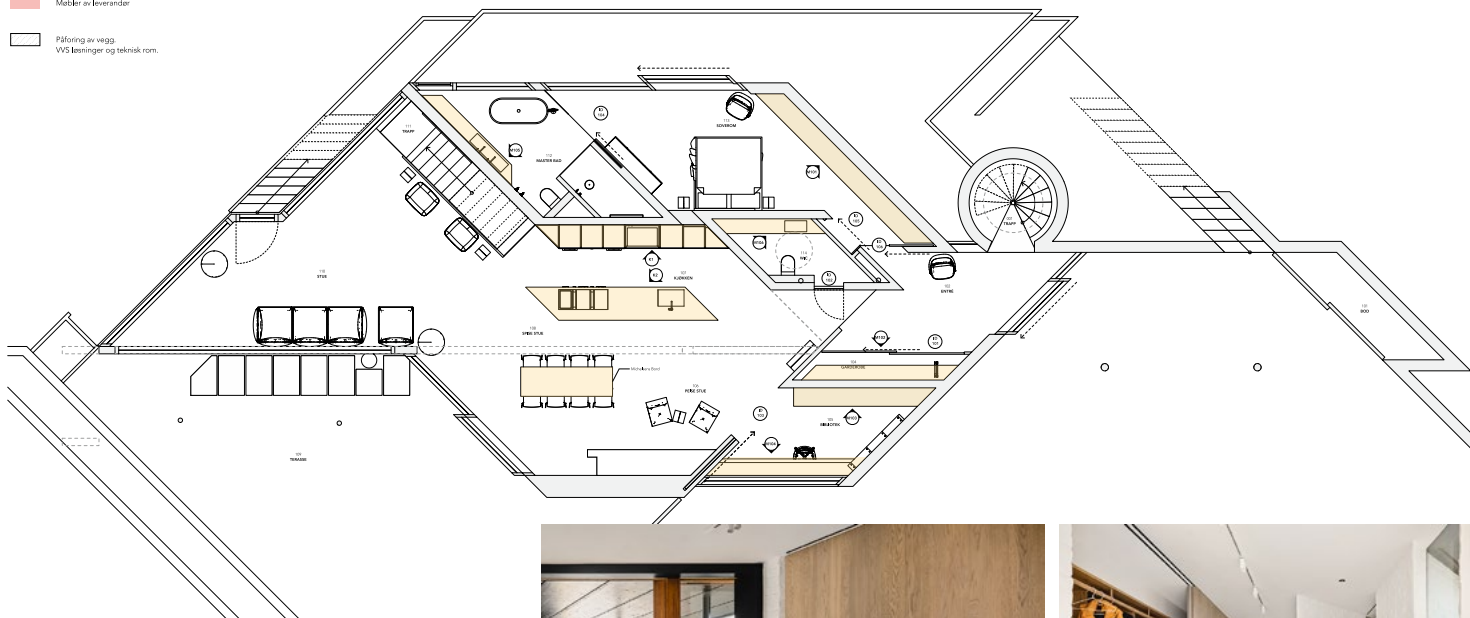
Tregulv i hovedetasjen måtte demonteres pga. arealendring. Det eksisterende teakgulvet med nating, som tidligere var montert på seilskipet Statsraad Lehmkühl, ble demontert med forsiktighet og er lagret for gjenbruk til egnet prosjekt. Det er på hovedplan montert gråpigmentert/oljet eikegulv i tre bredder, som matcher opp mot utvendige betongelement prosjektert og målstøpt

i tilsvarende bredder hos Tunge Ting på Voss. Benkeplaten på kjøkkenøy og spesialtegnede vaskeservant-topper i hovedetasje er også støpt der.

Kjøkkenet ble flyttet fra trang plassering ved siden av mastersoverom (nå masterbad) og tidligere masterbad er blitt et smykke av et gjestetoelett.

Balkongen på fremre fasade kom til etter noen år og konstruksjonsløsning og beslag var estetisk avvikende fra den originale betongkassen. Med mulighet for nå å prosjektere det samlede uteareal og skjule balkongens innfestinger og glassprofiler, har forsiden av fasaden nå blitt en harmonisk del av bygningsmassen med skyvedører i glass som gir mulighet for å åpne opp hele sonen på fine dager.

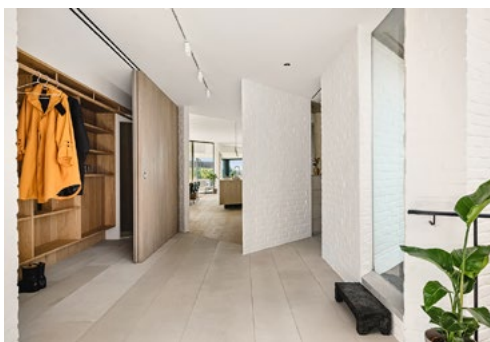
- Møbler av Michelsens
- Møbler av leverandør
- Påføring av vegg-
VVS leninger og teknisk rom.

Komponentplan 2. etg.

Hovedinngang.

Entré med skyvedører i oljet eik.

Stue. Det er på hovedplan montert gråpigmentert/oljet eikegulv i tre bredder, som matcher opp mot utvendige betongelement og teglstensvegger. To gule Lyra lounge chairs tegnet av Andreas Engesvik.

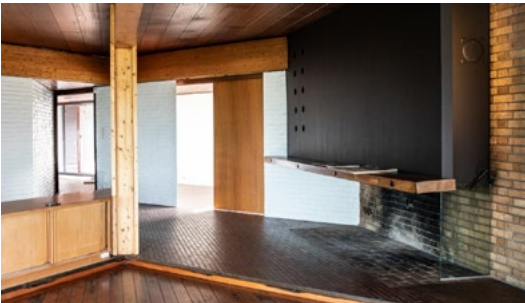

Sirkelen som designelement er hentet fra de to ikoniske peisene i huset – en finner det igjen på flisemønster, innfelle dørhåndtak og utsmykningsobjekt fra Laurie Poast.

WC bak kjøkken.

Stue og kjøkken.

Tidligere stuesone med original peis.

Stue og kjøkken. På kjøkkenøyen finner man Teppanyaki fra Bora cookingsystem.

VILLA SCHJØTT → **BERGEN**

Bollo-stolen til Andreas Engesvik som er gift med datter av Geir Grung er plassert flere steder i huset.

Innsyn til biblioteket.

Master bedroom.

Master bedroom.

VILLA SCHJØTT → BERGEN

Underetasje, kinorom. Nytt trappeløp i det tidligere bassengområdet langs teglsteinsveggen, prosjektert med flytende overganger i gråpigmentert/oljet eik for gulv, rekkverk, trinn og videre inn i underetasjen med foldedørsprinsipper.

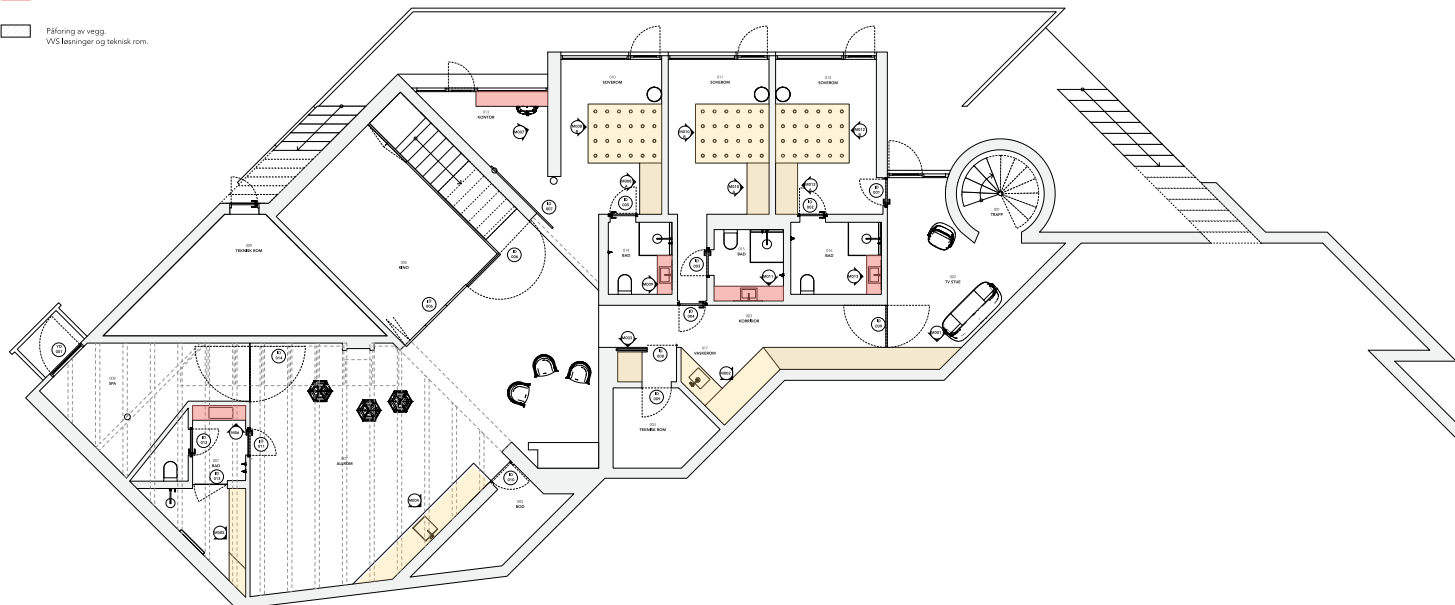

Originale flater ble beholdt – som teglsteinsvegger og betonghimlinger. Bolon Truly #5 I see you-serien ble et godt gjennomgående, lavtbyggende og tidsriktig gulvmateriale i hele underetasjen.

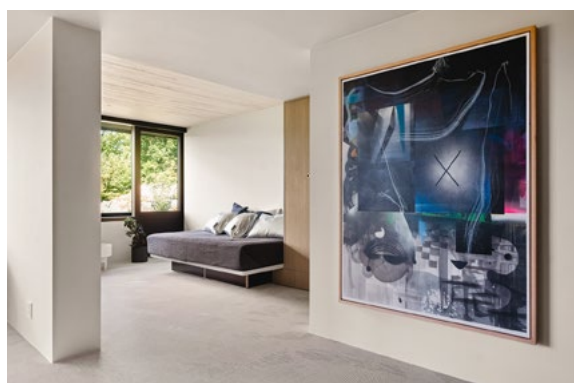

Kjøkkensone med vinskap.

- Møbler av Michelsens
- Møbler av leverandør
- Følgning av vegg
VVS-løsninger og teknisk rom.

Komponentplan 1 etg.

Soveromsdelen med de opprinnelige rommene på rekke, fikk økt areal fra en midtre sone.

Ny spaavdeling med mulighet for sauna i underetasjen. Glassdør til stort pivot-dørfelt.

Det ble søkt om nytt trappeløp i det tidligere bassengområdet langs teglsteinsveggen, prosjektert med flytende overganger (gråpigmentert/oljet eik) for gulv, rekkverk, trinn og videre inn i underetasjen med foldedørsprinsipper. Dette ga mulighet for å lukke av kinorum eller stenge av trapp eller kjøkkensone med vinskap, oppbevaring og å skjule lagringsrom. Denne etasjen er multifunksjonell og med naturlig lys. Ny spaavdeling med glassdør til stort pivot-dørfelt. De øvrige dørene i området er med veggintegre karmprofiler og høye dørbled mot den originale betonghimlingen. Ventilasjon og elektriske føringer ble så langt det var mulig bygget inn i to soner for å lage minst mulig støy mot originale flater – som teglsteinsvegger og betonghimlinger.

Soveromsdelen med de opprinnelige rommene på rekke, fikk økt areal fra en midtre sone (som før var felles dusj, vaskerom og omkleddingsrom) ble innlemmet i soverom med tilhørende bad. Fellesgang ble flyttet i sonen mot teknisk rom og forbedret gjennomgangen fra den originale vindeltrappen mot den sentrale sonen i underetasjen. Her er plassering for skapinnredning som flyter over i en vaskeromssone i gangen ved teknisk rom.

Michelsens har prosjektert og designet alle skreddersydde møbler og løsninger. De har vært prosjektledere for byggearbeidet gjennom to år, brukt egne håndverkere og underveis invitert konsulenter og produsenter med i prosessen for å skape noe helt unikt.

Her kan nevnes; Duravit med den østeninspirerte vvs-serien Zencha og blandebatteriserien C.1 som er brukt på alle de ulike badene. Bolon Truly #5 I See You-serien ble et godt gjennomgående, lavtbyggende og tidsriktig gulvmateriale i hele underetasjen i kombinasjon med Liquidfloors og Socrete montert på alle baderomsvegger – gulv (og trinnfronter i underetasje) i kombinasjon gjerne med sicilianske, naturpigmenterte og sirkelglaserte fliser.

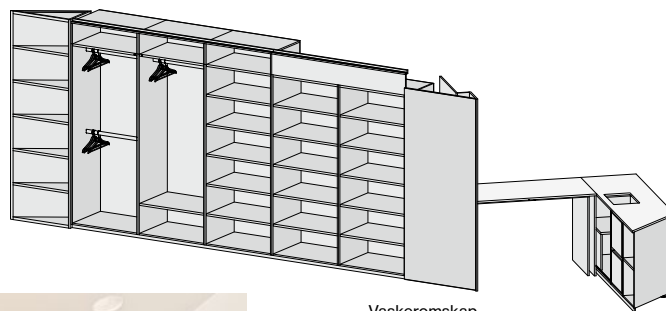
Paletten er rolig og samlende sammen med treinnslagene som i dører, trapp og øvrige plassbyggete løsninger.

Supermodular med tekniske lamper er gjennomgående i boligen, utenom lær- og glasskunstverket over spisebordet fra

VILLA SCHJØTT → BERGEN

Alt nytt som er tilført Villa Schjøtt har forbindelse til det gamle, med hommage til stor arkitektur.

Vaskeromskap.

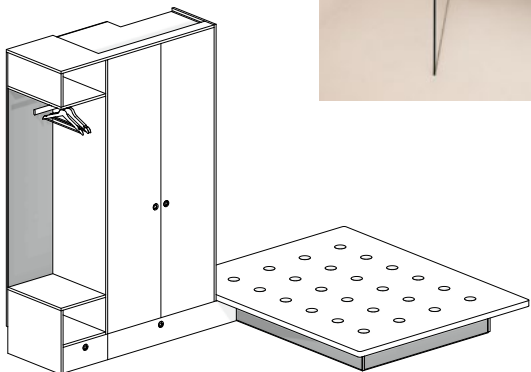

TV-stue/gang/vaskeromskap/vaskerom ved sirkeltrapp.

→
Fogia møbler ble samarbeidspartner for å møblere villaen. Her en rød Barba Club, designet av Andreas Engesvik.

Underetasje – bad og M012 soverom (ved sirkeltrapp).

M012 soverom, garderobe med seng.

Bomma – Dew Drops. Det ble i 70-talls nostalgi valgt B&O-soundsystem. Fogia møbler ble samarbeidspartner for å møblere villaen og det ga en ekstra dimensjon at noen av møblene er tegnet av Andreas Engesvik som er gift med datter av Geir Grung.

På kjøkkenøyen finner man Teppanyaki fra Bora cookingsystem – Grung likte best grilling som mattilberedning. Den originale hagepeisen er ruvende og med unik design.

Sirkelen som designelement er hentet fra de to ikoniske peisene i huset – man finner det igjen på flisemønster, innfelte dørhåndtak og utsmykningsobjekt fra

Laurie Poast. Kvadrat Innvik har utarbeidet prototyper til gardiner med sarte, Japan-inspirerte ulltekstiler signert Kristina Aas. Henrik Plachts geometriske fargerike malerier kler arkitekturen med de nøytrale malte veggene på mur eller teglsten.

Alt nytt som er tilført Villa Schjøtt har forbindelse til det gamle, med hommage til stor arkitektur.

FERDIG PROSJEKT – KLAR FOR EN NY ÆRA

Det var et mål og uttalt ønske om å overlevere det ferdige resultatet med stolthet for interiørarkitekturfaget så vel

som for møbeldesign.

Opplevelsen av godt håndverk, «å holde arven inntakt» og 70-tallspreget skulle få leve videre i alle nyttilførte elementer.

Gjennom familiene Schjøtt og Grung fikk man innsidehistoriene om en leken og arbeidsom arkitekt og for villaens eksentriske eier og byggherre, forretningsmannen Helge Schjøtt. Boligen har vært en verdsatt scene for mang en sosial sammenkomst og fest! Michelsens håper å ha skapt rammen for en ny æra for nye eiere – Villa Schjøtt er nå rustet til et nytt århundre – klar for en ny æra.

←
Spesialdesignede messinglamper
inspirert av koraller.

Eksklusiv idyll i skjærgården

Bekkjarvik ligger idyllisk til i Austevoll kommune, sør for Bergen. Med sin lune havn og idylliske skjærgård blir stedet ofte kalt en perle på Vestlandet. Helt siden 1600-tallet har det vært drevet gjestgiveri i havneområdet. De siste 40 årene har familien Johannessen forvaltet arven med det familiedrevne Bekkjarvik Gjstgiveri, kjent for mat i verdensklasse. Bocuse d'Or-vinner Ørjan Johannessen står sentralt i familiebedriften, og er en av fem norske kokker som har vunnet den gjeve prisen som verdens beste kokk. Drømmen om å skape et boutiquehotell hvor Ørjan kunne starte en ny kulinarisk reise med sin egen «matkatedral» dannet grunnlaget for Beckerwyc House. Navnet er hentet fra et gammelt hollandsk sjøkart over øyen.

Bygget er tegnet av arkitekt Ajas Melbye i Melbye Arkitekter AS, med maritim inspirasjon fra rekved og fiskeskjell. LAB entreprenør AS startet i november 2021 oppføring av hotellet, de engasjerte Forum Arkitekter AS til gjennomføring av prosjektet. Sol Design ble i mai 2022 invitert av byggherre og deres prosjektleder til å være med i konkurransen om interiørarbeidene. Sol Design ble valgt som interiørarkitekt og arbeidene startet med et innledende møte med familien Johannessen.

Helt fra første møte var stemningen og forståelsen av retning for prosjektet god mellom byggherre og interiørarkitekt. Det som innledningsvis ga noen utfordringer, var at entreprenør hadde kommet langt i planlegging av bygget. En del av de foretatte valgene var ikke forenlige med ønsket

om å skape et eksklusivt og moderne boutiquehotell.

Dette krevde at det ble satt høyt tempo fra start i planleggingen av hotellets interiørkonsept, farger- og materialvalg. For interiørarkitekt var den tette dialogen med Ørjan og hans mor Asta avgjørende for å skape de rette rammene for hotellet. Videre var tilliten de fremviste til interiørarkitektens rolle en inspirasjon i arbeidet. Byggherrens prosjektleder var en god støttespiller i prosessen, og sammen med en lydhør total-entreprenør ble det raskt tatt viktige grep for å bevege seg i ønsket retning.

Gjennom et tett og fruktbart samarbeid formes en visjon. Hotellet skal gi en total sanselig opplevelse fylt av velvære ut fra synergien mellom interiør, natur, tradisjon

BECKERWYC HOUSE → BEKKJARVIK

Hollandsk sjøkart hvor navnet Beckerwyc er hentet fra. Kartet henger i resepsjonen.

Beckerwyc House – hovedinngangen.

Bocuse d'Or-statuetten har en sentral plassering i restauranten.

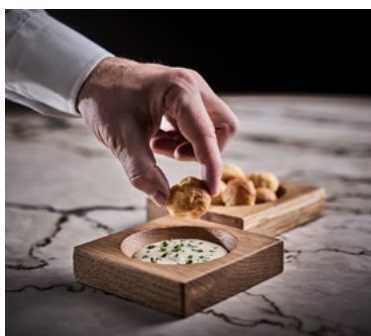
Peisen danner et skille mellom lounge og restaurant, teppet er inspirert av pinnesystemet til tørke av fisk, kubbegulv og trestrukturer.

Bocuse d'Or-vinner Ørjan Johannesen i sin kulinariske matkatedral. Vinrommet er kledd med akustiske og dekorative korkplater. Hovedarealet i restauranten har en lun atmosfære med skulpturelle lamper i taket inspirert av skjellformasjoner. Teppet er inspirert av pinnesystemet til tørke av fisk, kubbegulv og trestrukturer.

Fra lounge med utsikt mot serveringsarealet i restauranten.

Final touch.

Loungen har karaktersterke møbler som skaper et spennende samspill. En avslappet stemning og panoramautsikt over omgivelsene. Peisen danner et skille mellom lounge og restaurant.

BECKERWYC HOUSE → BEKKJARVIK

→
Den lille baren med den store høyden,
og spesialdesignede messinglamper
inspirert av koraller.

Chambre séparée med sine blå nyanser og lamper i lett tremateriale som gir assosiasjoner til livet i havet.

I hovedtrappen henger det en spesialdesignet lysinstallasjon inspirert av vanndråper som faller fra himmelen.

Forrommet til toalettene til restaurant Mirabelle, en liten oase av velvære.

3. etg.

og matopplevelse. Inspirasjonen fra naturen har hatt spesielt fokus på elementer fra havet. Farger og former skaper fornemmelse av naturens tilstedeværelse. Interiørkonseptet har refleksjoner som hovedtema – både de naturlige refleksjonene og gjestenes egne.

Refleksjoner fra hav og vind gjenspeiles i et moderne og maritimt design. Det har vært en motivasjon å skape et nytt maritimt begrep, som gir en fornyet og neddempet opplevelse av nærheten til havet. Den lokale forankringen til miljø og tradisjoner har videre stått sentralt i utformingen.

Hotellet har 20 eksklusive rom og suiter over to etasjer, med romkategoriene superior, deLuxe og suiter. Fargetema i første etasje er jordnært og frodig. Naturens grønne prakt i neddempede og lune fargetoner. I andre etasje er fargetema blått som havet og horisonten. Blåtoner i ulike

valører sammen med nordiske materialiteter og uttrykk. Tepper og fast inventar er spesialdesignet og knytter seg tett til natur som inspirasjon. Tapetvegger som bygger opp under fargetemaene gir rommene særpreg og karakter. Hotellbadene skal gi hotellets gjester en lun og velgjørende opplevelse. Kontraster mellom mørke og lyse farger og materialer går igjen i interiøret. Hotellets gjester får servert en rikholdig lekker frokost på rommet, samtidig som de kan nyte den flotte utsikten.

Resepsjonen er lun, intim og imøtekommende. Fargeinspirasjonen er hentet fra kamskjellets vakre nyanser sammen med mørkt tre og steinmaterialer. I taket er det brukt en designhimling med lysinstallasjon inspirert av regndråper som faller fra himmelen. Gjennom et tett samarbeid med leverandøren Nuura lages det spesialtilpassede lysinstallasjoner både

i resepsjon og hovedtrapp. Belysningen spiller en sentral rolle i hele prosjektet, og gir en helt egen ramme rundt interiøret. Det er gjennomgående gjort valg av lamper med inspirasjon fra vann og hav.

I baren i 3. etasje er lampene i messing spesialdesignet av Sol Design, inspirert av havets koraller. De skaper spennende lyseffekter og refleksjoner. Etter ideen om å designe unike lamper i baren startet arbeidet med å finne noen som kunne produsere lampene innenfor prosjektets økonomiske rammer og fremdrift. Det ble en ekstra fin erfaring å finne et lite verksted i Hobøl, Kaarbø Metall, som kunne realisere lampene. De var løsningsorienterte og hadde nøyaktigheten som krevdes.

I 3. etasje ligger Ørjans «matkatedral», restauranten Mirabelle. Restauranten har 24 eksklusive plasser, og målet er å oppnå Michelinstjerne. Korteist mat fra havet er

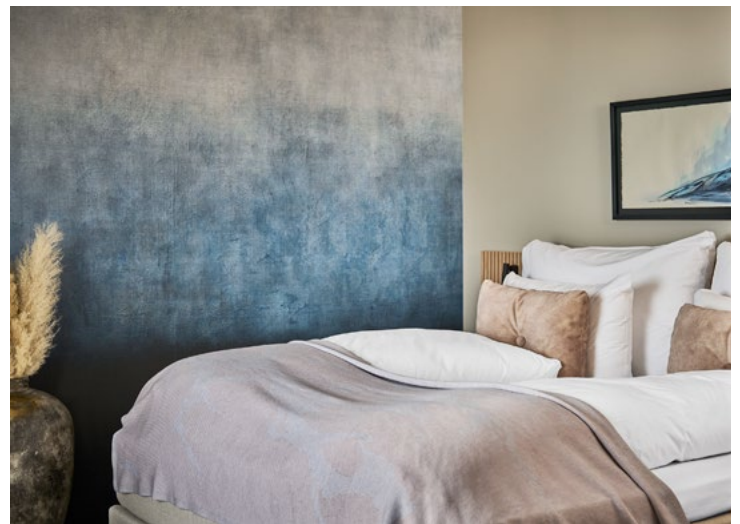

Fra hotellsuite i 1. etg. med fargeinspirasjon fra jordnær og frodig grønn natur.

Hotellrom med eksklusiv tapet i grønt fargetema.

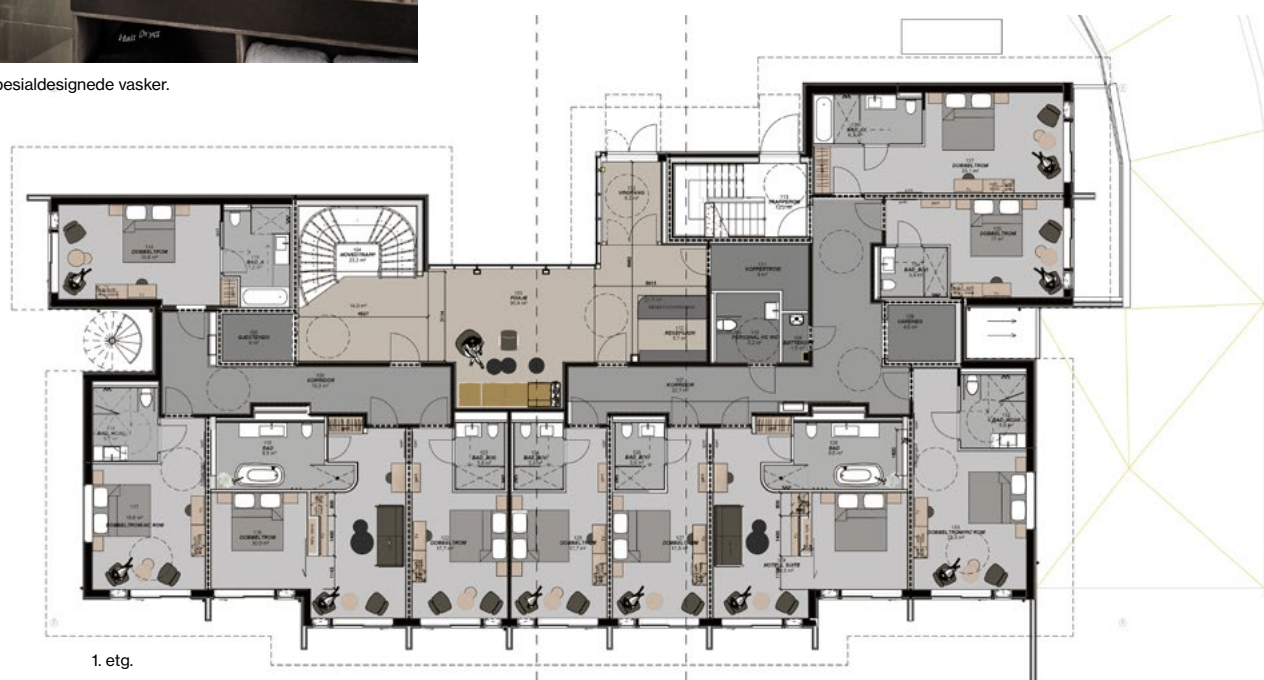

Hotellrom med blå nyanser fra hav og horisont.

BECKERWYC HOUSE → BEKKJARVIK

Hotellbad med varme nyanser og spesialdesignede vasker.

hovedingrediens og serveres på kunstferdig vis. Som en del av forståelsen av logistikk, prosess og stemningen i en Michelin-restaurant oppfordret stjernekokken interiørarkitekten til å besøke en bestemt restaurant i Stockholm. Det ble en god opplevelse som ga forståelse for flere sentrale deler av konseptet, samt ga rom for en dypere innsikt i byggherrens ønsker og behov.

Restauranten i 3. etasje har stor takhøyde og ulike takformasjoner, sammen med små vindusglugger som skaper spennende lysspill. Teppet i restauranten er spesialdesignet av Sol Design i samarbeid med Ege Tepper. Inspirasjonen er hentet fra pinnesystemet til tørke av fisk, kubbegulv og trestrukturer, et element Ajas Melbye hadde med i skisseprosjektet som de ønsket å ta med videre. I skisseprosjektet var det tenkt tregulv i restauranten, men det var ikke mulig på grunn av de akustiske forholdene. Temaet ble derfor tatt med inn i teppedesignet. Mønsteret er sentrert midt i restauranten, og fader utover i rommet. Teppet er produsert av blant annet gamle

fiskegarn. Bærekraftige valg i materialiteter er gjennomgående i prosjektet. Lampene i restauranten er inspirert av skjell, og danner spennende formasjoner mot himlingen.

Sentralt i etasjen ligger vinrommet, kledd med akustisk kork. Både en passende og effektfull innpakning av vinflaskene. Bordene er spesialtegnet med bordplater i neolitt, materialiteten tas igjen i peisen som danner skille mellom restaurant og lounge. Faginnredning AS har produsert spesialdesign og fast inventar i prosjektet, i et trygt og godt samarbeid.

Ved inngangen til restauranten henger et buet gardin, som danner en sløret innpakning av serveringsarealet. Når en ankommer tredje etasje blir man tatt imot, og ført inn i loungen for en velkomstdrink. Loungen ligger mellom den lille baren og restauranten. Med gode stoler og spektakulær utsikt tas stemningen inn, mens man venter på å bli hentet inn i restauranten.

Toalettene i etasjen er en lun oase av velvære og omsorg for gjestene. De skal gi en følelse av deilig luksus. En mørk fargepallett sammen med messing, marmor,

speil og grønne planter skaper rammene i interiøret.

Chambre séparée ligger i bakkant av restauranten, og gir plass til mindre grupper, lukket selskap og møter. Rommet er inspirert av blåskjell, flo og fjære. Her er det brukt ulike blå nyanser fra gulv til tak, teppet er Tide fra Tom Dixon, med tidevann som inspirasjonskilde. Lampene er i lette trematerialer, og gir assosiasjoner til livet i havet.

Kontrastene og samspillet mellom de blå nyansene og det lyse treet gir rommet en behagelig atmosfære.

Det har vært forfriskende å jobbe tett med en familiebedrift med et så brennende engasjement, team Johannesen tør å gå nye veier og satse på det de tror på. De har en stor heiagjeng på Austevoll, janteloven gis ikke grobunn her, de velger heller å heie hverandre frem. Det nye hotellet trekker gjester fra fjern og nært. I restauranten Mirabelle gis de en kulinarisk opplevelse, i omgivelser som gjenspeiler nærheten til havet. Så gjenstår det å se om Michelinstjernen er innenfor rekkevidde.

NOBELS FREDSPRIS 2023 ble tildelt Narges Mohammadi «for hennes kamp mot undertrykking av kvinner i Iran og hennes kamp for menneskerettigheter og frihet for alle.»

NARGES MOHAMMADI

THE NOBEL PEACE PRIZE for 2023 was awarded to Narges Mohammadi "for her fight against the oppression of women in Iran and her fight to promote human rights and freedom for all."

FREDSPRISUTSTILLING 2023 → KVINNE – LIV – FRIHET→ **NOBELS FREDSSENTER** → OSLO

TORSTEINSEN DESIGN AS

Prosjektansvarlig → Solveig Torsteinsen, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL

Prosjektmedarbeidere → Vidar Øverby, Fredrik Torsteinsen,

møbeldesignere MNIL

KREDITERING → SIDE 176

←
Den viktigste informasjonen møtes først
– fredsprisvinnerens navn, portrett
og tildelingsteksten.

Kvinne – Liv – Frihet

Da Nobels fredspris 2023 ble kunngjort, satt den iranske kvinne-, demokrati- og menneskerettighetsforkjemperen Narges Mohammadi fengslet i Teheran. Nyheten nådde inn gjennom murene, og Narges feiret med sine medfanger. De sang og ropte slagord: «Kvinne – Liv – Frihet». Torsteinsen Design var utstillingsarkitekt og konspetutvikler for Fredsprisutstillingen 2023, Kvinne – Liv – Frihet på Nobel fredssenter. Innhold og design av fredsprisutstillingen som fortalte hennes historie samt viste en iransk fotoutstilling ble utarbeidet i løpet av åtte korte uker.

Fredsprisutstillingen var en ekstremøvelse i design og konseptutvikling. Fredag 6. oktober kunngjorde Nobelinstituttets komiteleder Berit Reiss-Andersen årets fredsprisvinner. Mandag 11. desember,

dagen etter fredsprisutdelingen i Oslo rådhus, åpnet utstillingen.

Innhold og konsept ble utformet parallelt – en halsbrekkende, unik mulighet til å spisse budskap og uttrykk i et samlet formidlingsuttrykk. Teamet bestående av prosjektgruppen fra Nobel fredssenter, grafisk designer og utstillingsdesignerne konstituerte seg i forkant av kunngjøringen. Deretter gikk det slag i slag med nyhetslenker, ekspertmøter, artikkellesning og mange og lange diskusjoner. Teamet hadde ukentlige, fysiske møter fram til åpningen. «Trust the process» var motto. Med knapp tid, var tillit til hverandres kompetanse og motivasjon vesentlig. Arbeidsprosessen var intens. Det gikk ut over nattesøvnen til slutt – særlig fordi budskapet opplevdes så overveldende sterkt.

Heldigvis hadde de designet fredsprisutstillingen med samme grafisk

designer også to år tidligere. I 2023 var nemlig hele fredssenteret stengt på grunn av ombygging. Med tilgang til salen kun fire uker før åpning, var det en fordel med godt kjennskap til bygget fra før. Produksjonsfasen var kort selv om utstillingen skulle stå et år. Åtte uker tilsvarte prosjekteringstiden til en liten temporær installasjon, mens resultatet skulle ligne mer på en stor permanent utstilling. Interiørarkitekt kontaktet håndverkerne Lohne & Lauritzsen allerede to uker inn i prosessen for å reservere produksjonstid. Hva de skulle bygge visste de ikke på det tidspunktet. Men de visste at punktlig og pålitelige håndverkere er gull når tiden er knapp.

Utstillingen var todelt: Historien om prisvinneren og en fotoutstilling signert seks kvinnelige, iranske fotografer. Fotouttaket var av sikkerhetshensyn svært tidkrevende.

FREDSPRISUTSTILLING 2023 → KVINNE – LIV – FRIHET
→ NOBELS FREDSSENTER → OSLO

Utstillingsinnholdet var tematisert. Wireframe-grepet ble brukt for å samle temaet om Evin-fengslet. Boken *White Torture* er plassert på podiet, mens film med samme navn vises innenfor et format som gjengir målene på fengselets isolatceller.

Tematekster tok form av folie på vegg, mens øvrige tekster og foto ble printet på tapet og montert hengende løst fra overkant vegg. Samarbeidet med grafisk designer var tett. Produksjonen var fleksibel og tillot korrekturlesning og endringer i plassering til langt ut i prosessen.

«Zan – Zendegi – Azadi» (Kvinne – Liv – Frihet på farsi) på vinduene mot Nasjonalmuseet og Rådhuskaia er både en hyllest til iranske kvinner og en utstillingsplakat for alle som passerer.

TikTok-installasjonen viste sosiale mediers innflytelse som informasjonskanaler i kampen for frihet og demokrati verden over. Videoene ble vist i gjenkjennelig format, på mobil tilkoblet lader.

Å legge til rette for sterke etterlate inntrykk utløste bevisste designvalg. Baksiden av introveggen ses mot den glødende oransje bakveggen. Prisvinnerens emosjonelle appell ber besøkende om støtte for kampen i Iran.

Fotografer og motivene kunne stemples som dissidenter av regimet i Iran – med fare for liv og helse. Utstillingen ble derfor «splittet» i to, slik at delene kunne detaljeres i ulikt tempo, mens jurister og Iran-eksperter kvalitetssikret fotografier og kilder.

Høyeste prioritet gjennom hele designfasen var å formidle respekt for Mohammadi, hennes kraft, verdighet og mot. I første del av utstillingen lå designutfordringen i krysningsfeltet mellom tekstmengde og etterlatt inntrykk. Formidlingsiver overstiger ofte publikums evne til å motta. Derfor: Less is more. Innholdet ble komprimert og justert helt

mot siste slutt.

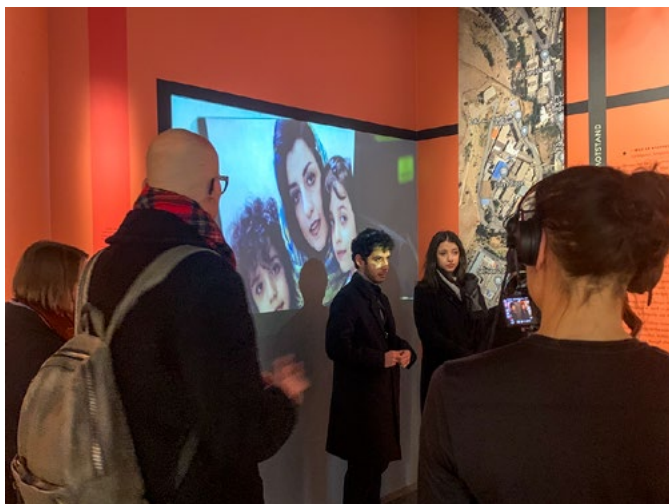
Lesbarhet er avgjørende i en tekstrik utstilling. Fredssenteret var kompromissløs på dette punktet. De gikk flere runder med farger, beregning av luminanskontrast, fonter og nyansering av grafiske elementer. Man var særlig opptatt av å ikke henfalle til en passe nøytral bakgrunn for å innfri lesbarhetskrav. 100 kvm kraftfull veggfarge, varm belysning og vertikale bannere dannet til slutt en håpefull og glødende bakgrunn for tekst, fotoer, videoer og installasjoner som fortalte Mohammadis historie.

Utstillingens mest definerende designelement var «minnelanternene».

Fra fengselscellen i Iran skrev fredsprisvinneren tekster eksklusivt for utstillingen. I ti brev til publikum fortalte hun om viktige hendelser i sitt liv. Disse ble formgitt som lysende pendler plassert på ulike steder i rommet. Brevene ble printet på gjennomlyst duk på tre språk og en introside. En tekstopppfordring ber publikum om å løfte printet for å lese, slik at teksten blir som et brev i hånden på leseren. Minnelanternene ble plassert i randsonen mellom fortellingen om prisvinneren og fotoutstillingen.

Utstillingssalens indre del hadde lite dagslys, mens ytre del hadde store vinduer

FREDSPRISUTSTILLING 2023 → KVINNE – LIV – FRIHET → NOBELS FREDSSENTER → OSLO

Mohammadis barn, Kiana og Ali Rahmani, foran et innslag av dem selv og moren som inngår i filmen *White Torture*. Moren hadde de ikke sett på 8 år.

Kontrasten mellom de to utstillingsdelene er tydelig. Det var viktig for fredsprisvinneren og fotografene at hver del skulle kunne forstås uavhengig av den andre. Minnelanterene med tekster på tre språk var både følelsesladet og et viktig estetisk grep.

FREDSPRISUTSTILLING 2023 → KVINNE – LIV – FRIHET
→ NOBELS FREDSSENTER → OSLO

Fotografiene på den 6 meter lange mobile veggen i form av wallpaper er kombinert med utenpåliggende print på Dibond-plater og polaroider. Et grafisk og nøye regissert uttrykk.

Bevisst innbyrdes plassering av foto i henhold til sikttlinjer skapte interessante og veloverveide perspektiver som her: Kvinneopptøyer fra revolusjonen i 1979 møter kvinneopprør fra 2023.

Videoinstallasjonen til Newsha Tavakolian var plassert fritt på gulv for å kunne oppleves fra alle sider mens betrakteren selv gikk rundt i rommet. Svarte valchromat-kasser med innbyrdes kobling ble designet for å ligne vintage monitører.

Utstillingens største foto ble printet på duk og trukket på blindramme. Fotografiet har en dobbeltfunksjon som forblending av rømningsdør og fikk en «fast» alternativ plassering når dørene skulle åpnes i forbindelse med arrangementer.

mot Nasjonalmuseet. På disse ble ordene «Zan – Zendegi – Azadi» (farsi for Kvinne – Liv – Frihet) foliert som en hyllest til iranske kvinner og som et blikkfang utenfra. Verdien av formidling og innsyn utenom åpningstid ble vektlagt. Fotoutstillingen ble utformet for å betraktes utenfra, mens den teksttunge delen som ikke kunne leses på avstand ble plassert innerst.

Formidling er fredssenterets viktigste arbeid. Med besøkstall på ca. 250 000 i året, er plass til grupper en prioritet. Foruten et allment publikum, legger utstillingen til rette for skoleklasser og arrangementer. For å enkelt rydde rommet for events,

ble det i fotoutstillingen kun tilføyd to elementer, begge på hjul – en 6 meter lang vegg og en stabel med «monitorbokser» til videoinstallasjon. Slik kunne salen raskt romme 200 personer. Fotoutstillingen fikk et dokumentarisk, avmålt uttrykk med hvite vegger og kjølig belysning. Størrelse og plassering av fotoene ble definert i oppriss og i samarbeid med kurator før de ble reproduisert i ulike materialer – fra innrammede verk til wallpaper-collage.

Barna til Mohammadi, Kiana og Ali Rahmani (begge 17 år), mottok fredsprisen på morens vegne og var de første som besøkte utstillingen. Kiana uttalte følgende:

«Designet var fantastisk, og utstillingen oppmuntrer deg til å lese og lære mer om iransk historie ... Jeg ble veldig rørt og fornøyd. Jeg håper utstillingen vil bli godt besøkt og kan belyse situasjonen i Iran og bidra til oppnåelse av demokrati.»

Dette var den fineste anmeldelsen man kunne få.

STEINKJER KULTURHUS

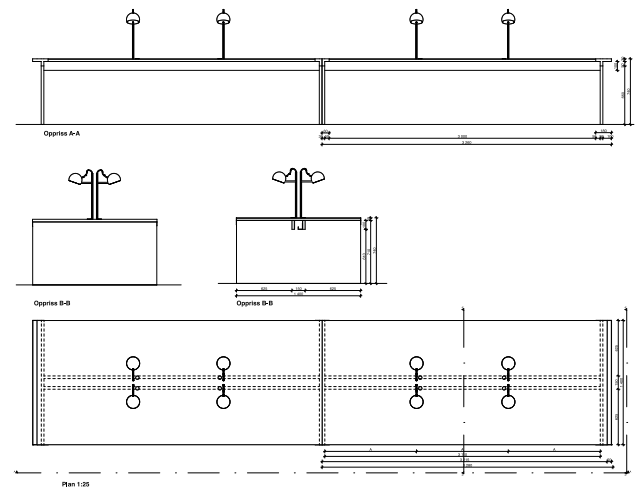
I-D INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS OG PIR 2 AS

Prosjektansvarlig → Silje Brænde, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeidere → Are Fredrik Berg, Heidi Berg Edbo,
interiørarkitekter MNIL

KREDITERING → SIDE 176

←
En møteplass på 9000 m²
fullpakket med ulike opplevelser
sentralt på torget i Steinkjer.
Arbeid og studieplasser.

Spesialdesignede arbeidsbord.

Fin møteplass i Steinkjer

Steinkjer kulturhus har vært et samarbeidsprosjekt mellom mange aktører, både arkitekter, interiørarkitekter og et mangfold av rådgivere. I tillegg har det vært involvering av alle kulturaktørene som skulle inn i bygget, og mange interesserte brukere i Steinkjer. I-d Interiørarkitektur & Design AS har samarbeidet tett med Pir 2 arkitekter om interiørleveransen. Arkitektleveransen har vært et samarbeid mellom Pir 2 fra Trondheim og Praksis arkitekter i Steinkjer.

Steinkjer kulturhus har blitt en stor suksess, med antall brukere og besøk som overgår all forventning, og et unikt og variert tilbud til befolkningen i Steinkjer. Det nye

kulturhuset har blitt en møteplass og en svært sentral del av det nye kulturkvartalet som omfatter et nyrenovert samfunnshus med bla. Kulturskolen, Ungdomsklubben og Steinkjer kirke. Med sine store vinduer vendt mot torget og spennende aktiviteter synlig plassert, tiltrekker kulturhuset seg stadig nye brukere.

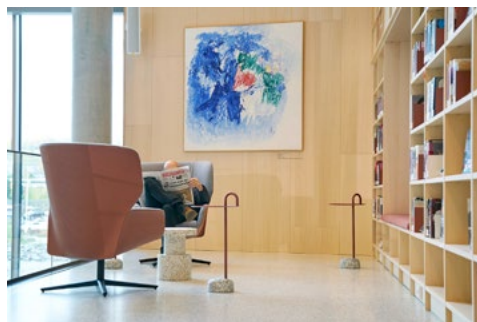
ET FELLES KULTURHUS

I kulturhuset finner man ulike saler og en stor scene, samt Steinkaret, som er et interaktivt videoinstallasjonsrom med film på både vegger og gulv. Det ligger ulike utstillinger og formidlingsarealer, som Egge Museum (lokal kulturhistorie), Kunstrom Jakob (gallerirom) kinosaler, kafe og arbeidsarealer for ansatte. Dette

åpner opp for et spennende mulighetsrom til samarbeid mellom aktørene i huset til å samskape programinnhold.

KONSEPTUTVIKLING

Da interiørarkitektene kom inn i prosjektet hadde de ulike kulturaktørene i bygget fått tildelt arealer, men det var ikke startet noen kreativ prosess for å skape et felles nytt kulturhus med en egen identitet. For å skape grunnlaget for samarbeid og en felles forankring til konsept for bygget, holdt man workshops med kulturaktørene som skulle flytte inn i Steinkjer kulturhus. De utarbeidet et interiørkonsept som skulle være gjennomgående i bygget, et konsept forankret i Steinkjers historie, natur og verdier. Steinkjers fortid med

A photograph of a modern library interior. The space features large floor-to-ceiling windows on the left, providing a view of a city street. Along the windows is a long wooden bench with a red cushion. In the foreground, there is a dark blue armchair, a small wooden stool, and a red ottoman. A floor lamp stands next to the armchair. To the right, tall wooden bookshelves are filled with books. A person is sitting on the bench in the background, looking out the window.

Möbleringsplan 1. etg.

Møbleringsplan 1. etg.

en felles forståelse for mål og visjon for Kulturhuset. De arkitektoniske rammene ble tilpasset behov for å ivareta et gjennomgående konsept med så få barrierer mellom de ulike aktørene som mulig, slik at brukere skulle få en sømløs opplevelse i bygget. Som en konsekvens av denne prosessen ble vegger fjernet, funksjoner flyttet og hele inngangspartiet åpnet opp.

Interiørleveransen omhandlet hele bygget, men mengden av involvering i ulike arealer varierte. I Steinkaret, som er et digitalt visningsrom, var det kun behov for et fleksibelt sittemøbel som kunne ryddes vekk. I sal & scene-prosjektene jobbet de mye med fleksible løsninger for å kunne

I utstillingsarealene ble det tegnet spesialtilpassede, mobile løsninger som et supplement til de store, permanente utstillingsveggene. I forbindelse med utstilling var det ulike behov, der det skulle stilles ut alt fra objekter til malerier. De spesialdesignede utstillingsveggene hadde hjul, og kunne åpnes i ulike

Steinkjer bibliotek, spesialdesignede tepper og hyller.
Wayfinding: Et eget konsept ble utviklet for skilting, for å forenkle navigasjon i bibliotekets 55 000 medier. Skiltkonseptet ble utviklet i samarbeid med Mariken Steen-Forgaard.

Steinkjers utvinning av jernmalm ble en inspirasjon, og jernmalmfargen ble en gjennomgående identitetsskaper gjennom hele kulturhuset.

Spesialdesignede boktraller.

Forrige oppslag.
Bibliotek-amfi
med spesialdesignede tepper
og leket inventar.

Bibliotek, ung.

Barneavdeling, aktivitet, tegning.

Aktivitet, interaksjon.

Bibliotek, utforskning og huler.

STEINKJER KULTURHUS

Steinkaret, digitalt visningsrom.

Blant medier ligger en større lounge tilbaketrukket der man kan lese, spille sjakk og brettspill, spille playstation eller være sosial med andre.

Folkeverksted.

konfigurasjoner. Noen inneholdt monter og hyller, mens andre hadde slette flater. Alle de mobile veggene kunne ryddes sømløst tilbake i en nisje der de ble oppfattet som del av en vegg.

I-d. og Pir 2 hadde også et eget prosjekt med Egge Museum i samarbeid med Able Magic som hadde ansvar for innholdet og storytelling til utstillingene. Her ble det laget et spennende konsept for utstillingsarealet, men konseptet er ikke realisert ennå av økonomiske grunner. Her er det nå laget en temporær utstilling inntil videre.

BIBLIOTEKET

Hovedfokus for interiørleveransen har vært i biblioteket. Det store biblioteket

omfatter mange ulike funksjoner med både formidlingsarealer og små scener, stor barne- og ungdomsavdeling, folkeverksted, arbeidsplasser og ulike loungearealer, samt 60 000 ulike medier. Kartlegging ble gjennomført for å sikre at biblioteket ivaretar behov fra sine brukere, får innspill og nye ideer, samt for å skape engasjement blant innbyggere i lokalsamfunnet. Med utgangspunkt i workshop med brukere samt kartlegging av biblioteksansattes behov, ble det utarbeidet et interiørkonsept og planløsninger som ivaretok behov for avgrensede områder og soner, med ulikt støy- og aktivitetsnivå. Det ble laget et interiørkonsept som skulle gi intimitet og en hjemmekoselig atmosfære, samt være et sted for både fokus og læring. I tillegg

ble det viktig å ivareta behov for å skape opplevelser gjennom lekenhet og fantasi. Biblioteket hadde et sterkt ønske om å være imøtekommende, inspirere nye brukere og ha en inviterende, terskelfri adkomst. Inngangen til biblioteket ble prosjektert som pivothengslede hyller som dannet en utstilling mot fellesarealer når den var stengt, og inviterte publikum inn med flere innganger mot fellesarealet når det var åpent. I annen etasje finner man soner for ro og fordypning, med studieplasser som brukes av alle aldersgrupper. Bibliotekets folkeverksted ligger i 2. etasje og har fått romslige lokaler til samskaping, kreativitet og læring. Arealet er utstyrt med verkstedbenk, malebord, pc'er og diverse utstyr som symaskiner, vinylkutter og

STEINKJER KULTURHUS

Kunstrom Jakob er et nytt visningssted for samtidskunst i Steinkjer kulturhus. I utstillingsarealene ble det tegnet spesialtilpassede, mobile løsninger som et supplement til de store, permanente utstillingsveggene.

3D-printere. I loungeplassene som vender mot elven, kan man trekke seg tilbake med en fin bok.

BÆREKRAFT/GJENBRUK

Gjennom hele prosjekteringsløpet var man nødt til å være kreative for å finne løsninger for å ivareta budsjettammer og ønsker om kvalitet og bærekraftige løsninger. De tegnet for eksempel frittstående bokhyller, modulbaserte og tosidige, slik at de reduserte både materialbruk og antall hyller. Barneavdelingen er stor, og her ønsket interiørarkitektene å lage et spesielt lekent interiør for opplevelse, men hadde et stramt budsjett. De hadde tett dialog med møbelsnekker og fant alternative, mer produksjonsvennlige metoder som medførte

kostnadskutt for interiørleveransen.

Gjenbruk ble kartlagt og benyttet fra både biblioteket og øvrige kulturaktører, samt at de innhentet gjenbruksinventar fra et annet pågående prosjekt de jobbet med til driftsarealer.

Biblioteket har blitt en etterlenget møteplass for hele Steinkjers befolkning. Besøkstallene har skutt i været. Der man for eksempel en vanlig lørdag hadde mellom 100–200 innom biblioteket, så kan man nå ha opptil 1000 besøkende i løpet av noen timer. Biblioteksjefen forteller at tilbakemeldingene fra publikum har vært overstrømmende, og mange uttrykker både takknemlighet og stolthet over at Steinkjer har fått en så fin møteplass.

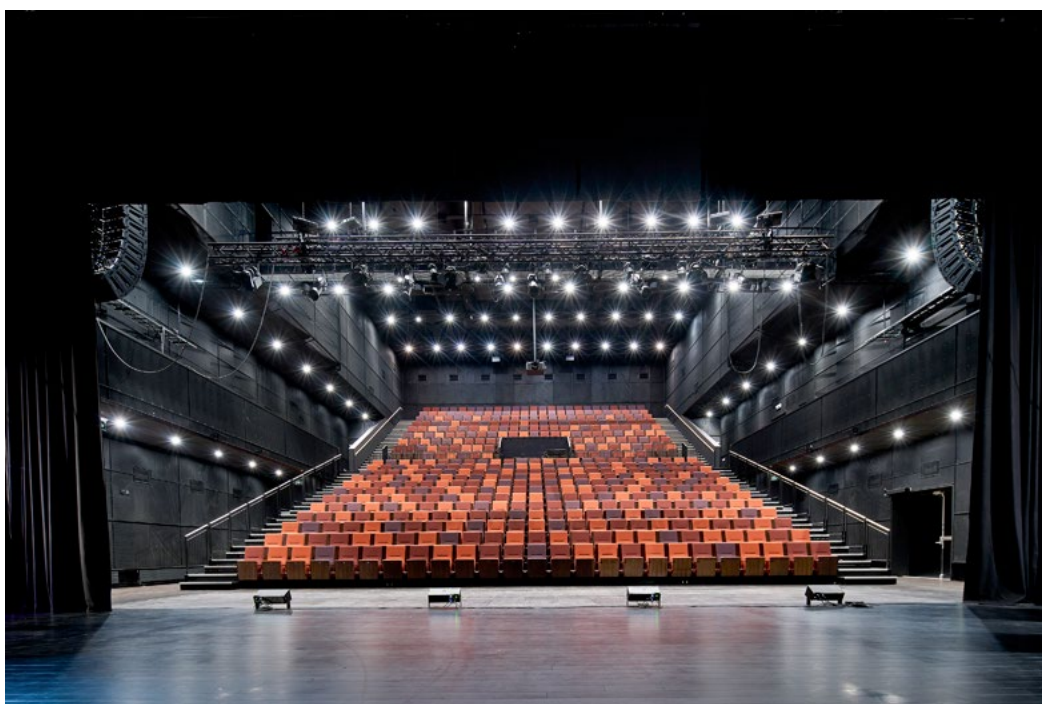
Egge Museum.

Utstilling og formidlingsareal,
modulære mobile utstillingselementer.

Steinkjer kulturhus, sal.

Steinkjer kulturhus, storsal.

Resepsjon
Møtesenter 21

ADVOKATFIRMAET SCHJØDT → TORDENSKIOLDS GATE 12 → OSLO

LEDSTEN ARKITEKTUR AS

Prosjektansvarlig → Ellen Ledsten, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 176

←
I inngangspartiet mot nord, kalt marmorsalen, finner vi en av de fredete søylene, med såkalt soppkapitel og fargerik stucco. Interiørarkitekt jobbet tett med tekniske fag for å skjule det meste av installasjoner i dette rommet.

Eksklusivt i historisk bygg

Ledsten Arkitektur AS ble hyret av Advokatfirmaet Schjødt da hele bedriften skulle flytte inn i nye lokaler i Tordenskiolds gate 12 i Oslo sentrum. Bygningen er en av de to teglsteinsbygningene som ligger ut mot Rådhusplassen med selveste Oslo rådhus som nærmeste nabo. Den er tegnet av arkitekt Frithjof Stoud Platou (1903–1980), og sto ferdig i 1937 som kontor for Oslo Trygdekasse. I senere tid huset bygningen Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Etter byggeåret har den gjennomgått flere store ombygginger, sist i 1993.

Schjødt leier lokalene av Entra, som er eier og byggherre. Schjødt disponerer 2. til og med 8. etasje, inngangspartier i 1. etasje og noe areal i underetasjen. Interiørarkitektens

oppgave har vært å tegne alt av interiør i områdene der Schjødt er leietaker. Dette inkluderer materialbruk, fargesetting, fast og løs innredning. Interiørarkitektene har også tegnet om en del av de innvendige planløsningene for at de skulle fungere optimalt.

I likhet med Oslo rådhus er Tordenskiolds gate 12 et eksempel på stilarten dekorert funksjonalisme, en overgangsstilart mellom 1800-tallets klassisisme og 1900-tallets funksjonalisme. Dette kommer til uttrykk i en enkel bygningskropp der dekoren ligger i detaljering og materialbruk, her særlig i form av forseggjort murverk og relieffer i fasaden. Innvendig preges bygningen av 16 søyler på plan 1 og 2 som er utsmykket med fargerik mønstret scagliola-puss av

Aage Storstein, en av landets viktigste kubistiske kunstnere. Søylen er fredet, og NIKU ble tidlig engasjert for å gjennomføre tilstandsvurdering, rensing, reparasjon og restaurering av søylene. Dette er utført med størst mulig grad av autenticitet i materialer og metoder.

Ledsten Arkitektur har tilstrebet å bevare det historiske preget ved at det de legger til spiller på lag med det eksisterende, men samtidig tilhører nåtiden og ikke blir for nostalgisk. De har hatt som mål å ta vare på det som gjensto av opprinnelig interiør, og tilbakeføre en stil og en stemning som kler bygget på best mulig måte. Derfor er materialbruken enkel og av gjennomgående høy kvalitet. De kan være stolte av at Riksantikvaren har valgt å inkludere Tordenskiolds gate 12 i sin eksempelsamling.

ADVOKATFIRMAET SCHJØDT → TORDENSKIOLDS GATE 12 → OSLO

Marmorsalen har opprinnelig marmorfliser på vegg som er renset og reparert, og spesialbygde sittebenker i vindussmygene.

Inngangspartiet mot sør med lyssatt vegg av glasslameller.

Trappeløpet har blitt oppgradert med helhetlig fargesetting og ny håndløper i råstål. Den originale betongtrappen er nyslipt.

I 1993 ble hovedinngangen flyttet til sydenden av bygget, og den opprinnelige hovedinngangen fra nordøst ble stengt og trappen murt igjen. Inngangen er nå reetablert, og trappen som leder til 2. etasje er gjenåpnet og tilbakeført. Dette området blir hovedsakelig brukt av Schjødt som inngang i forbindelse med arrangementer. Inngangen fra syd mot Rådhusplassen fungerer fortsatt som daglig inngang for ansatte. De originale, norske lysegrønne marmorflisene på veggene i inngangspartiet mot nordøst, nå kalt «marmorsalen», er renset og reparert. Ledsten har jobbet tett med de tekniske fagene for å skjule det meste av tekniske installasjoner i rommet. Her finner vi også den ene og største av de restaurerte søylene, som har et

karakteristisk soppsformet kapitel. Dette velkomstområdet leder videre til 2. etasje med resepsjon og møteromsavdeling, og resten av de antikvariske søylene.

I kundearealene er det lagt sort gneis og heltre eik på gulvet. Den sorte gneisen er et tydelig grep som forsterker byggets identitet og danner en verdig base for de vakre søylene. Dette gulvet fortsetter ned trappen og ut i begge inngangspartiene. Trapperommene har blitt oppgradert på enkelt vis med helhetlig fargesetting, ny håndløper og de originale betongtrinnene som kun er slipt.

3.–7. etasje er rene kontoretasjer med noen mindre møterom til intern bruk. I 5. etasje finner man i tillegg det store atriet med glasstak som er blitt et hyggelig

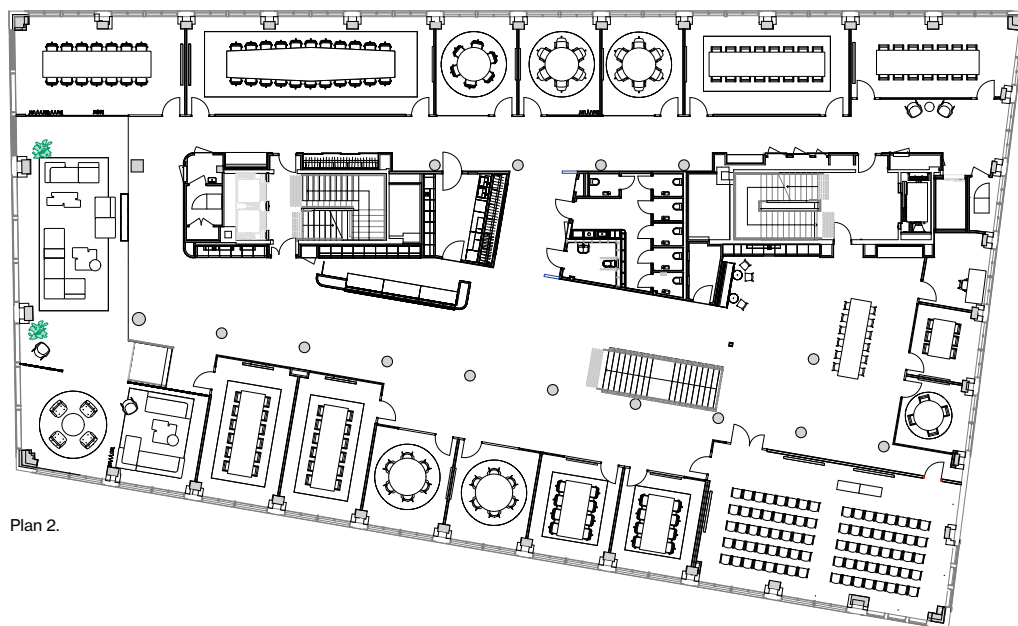
samlingspunkt for de ansatte. Atriet er møysommelig tilpasset byggets karakter med akustisk puss på veggene. Der det er tatt større åpninger er det satt inn nye eikevinduer som ligner de originale teakvinduene. Langs hele den ene fasaden er det spesialtegnet en hylle som skjuler diverse tekniske installasjoner som radiatorer og tilluftstårn.

8. etasje inneholder voldgiftssal, eksterne og interne møterom og en stor kafe. Denne etasjen var spesielt lav, så her har interiørarkitekt jobbet aktivt med åpen akustisk himling og ryddig ventilasjon for å optimalisere høydene.

Kjerneveggene i alle etasjer har heltrepanel av ask. Dette ble spesialtegnet slik at hjørnene kan bues, og de er beiset

Det nye sorte gneisgulvet på plan 2 fortsetter ned i begge inngangsområdene.

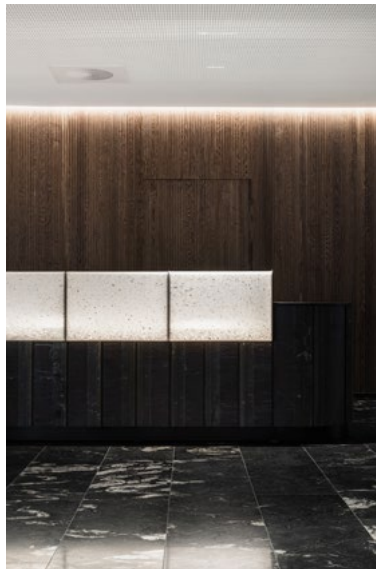

For å kunne se ut av vinduene når man sitter i loungen på plan 2 er gulvet hevet. Himlingen er åpen for å gjøre det mer luftig, noe som fordret omstrukturering av ventilasjonen. Herfra ser man deleveggene av gjenbrukte teakvinduer.

ADVOKATFIRMAET SCHJØDT → TORDENSKIOLDS GATE 12 → OSLO

Møterom på plan 2.

Resepsjonsdisken er kledd med kassetter av gjenbrukskobber. Den har også lyssatte bokser av gjenbruksplast, som er et overskuddsmateriale fra et tidligere prosjekt.

Detalj fra resepsjonsdisken.

De åpne arbeidsplassene har også en delevegg av gjenbrukte vinduer.

En typisk sosial sone i kontoretasjene, skilt fra arbeidsplassene med delevegg av gjenbruksvinduer i teak.

→
På plan 5 finner vi det store atriets med glasstak, et viktig samlingspunkt for ansatte. Veggene er tilpasset byggets opprinnelige karakter med farget akustisk puss.

ADVOKATFIRMAET SCHJØDT → TORDENSKIOLDS GATE 12 → OSLO

En spesialtegnet, plassbygget hylle løper i hele atriets lengde. Den skjuler blant annet tekniske installasjoner.

Peisen på plan 2 er kledd med gjenbrukskobber fra fasaden. Kobberet ble valset ut og knukket på nytt til kassetter.

Fra sosial sone på plan 8, også her med peis kledd med gjenbrukskobber.

med nøye utvalgt beis som underbygger den originale teaken i vinduene. Det er festet med skjulte stifter slik at det er demonterbart. Ellers i prosjektets palett har de hentet inspirasjon i de fargerike søylene, både når det gjelder malte flater, men også i innredning og tekstiler.

Det er tatt flere grep når det kommer til ombruk. De originale teakvinduene på to av byggets fasader måtte skiftes, og disse har man brukt i innvendige delevegger mellom soner både i møteromsetasjen og i kontoretasjene. Det ble også demontert en mengde skadet kobber fra taket og fasaden på bygget, og da byggherre Entra tilbød dette som gjenbruksmateriale grep de sjansen. Kobberet ble valset ut, knukket og brukt som kledning på tre peiser og i resepsjonsdisken. Materialet har en særegen patina etter å ha stått ute i vær

og vind i mange tiår. Resepsjonsdisken består i tillegg av lyssatte kassetter laget av resirkulert halvtransparent plast, et spennende samarbeid med Norwegian Trash. Plasten er et overskuddsmateriale fra et tidligere prosjekt. Det samme gjelder lamellveggen av overskuddskobber fra et tidligere prosjekt.

Det er en hårfin balansegang når et moderne advokatkontor skal inn i et historisk bygg. Det hele kan lett bli en klisje der leietaker får følelsen av å holde til i et museum. Her har man vært svært opptatt av denne balansen nettopp fordi man ser at det ligger så store verdier i eksisterende bygg. Spesielt givende når et advokatkontor, som kanskje har rykte på seg for å ønske seg et eksklusivt preg i sine lokaler, har deltatt i forsøksarbeidet med gjenbruk av eksisterende fasadematerialer

i innredningen. Dette prosjektet forsøker å bevise at gjenbruk ikke er annenrangs, men heller kan tilføre en ny og mer spennende estetikk i et prosjekt. Byggherre Entra har også vært en viktig støttespiller for å få utnyttet alle de fine ressursene.

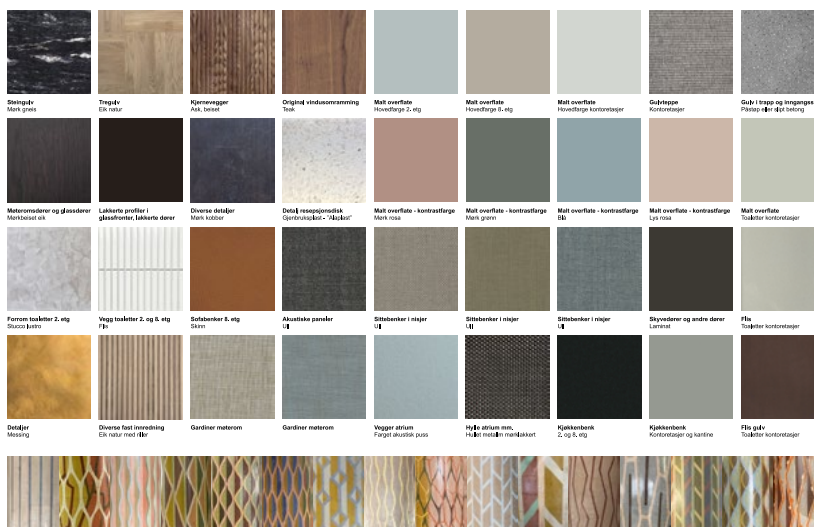
Schjødt har valgt å ta med seg det meste av møbler fra det gamle lokalet. Disse er supplert med nytt der det har vært behov. All kontormøblering er gjenbruk, sammen med mange av møblene i interne sosiale soner. Alle møtebord og stoler er også tatt med videre. Det har blitt kjøpt inn en del nye loungemøbler ettersom Schjødt nå har fått flere sosiale soner og møtesteder. I nisjer og i korridorer i kontoretasjene har man plassert gjenbrukte skap og hyller som har blitt lakkert i nye farger.

I voldgiftssalen på plan 8 er materialbruken nedtonet, med spesialdesignede møbler. Gulvmønsteret er en ny tolkning av typiske gulv fra byggeåret.

Voldgiftsmøblene er kledd med rillet eik og overskuddskobber fra et tidligere prosjekt.

Materialpalett Ledsten Arkitektur.
Tidlig i prosessen utførte de en registrering av fargene på de antikvariske søylene, som har inspirert resten av prosjektets palett.

ALLWOOD→STOL FOR &TRADITION (DK)

ANDERSSSEN & VOLL AS

Prosjektansvarlig→Torbjørn Anderssen, møbeldesigner MNIL

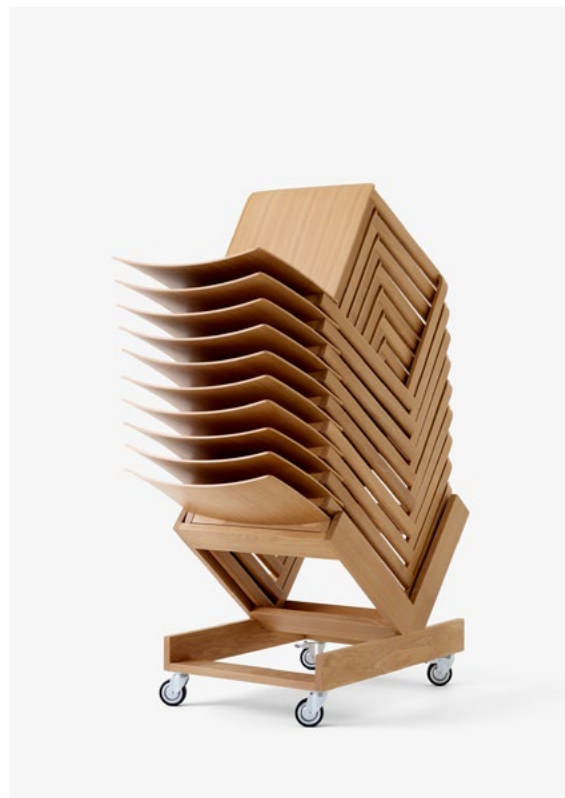
Prosjektmedarbeider→Espen Voll, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL

KREDITERING→SIDE 176

Tre er en magisk syntese av luft, vann, jord og sol. Allwood er produsert i Europa av europeisk trevirke.

Den høye baksargen er i denne konstruksjonen flyttet oppover fra sin mer tradisjonelle plassering under setet. Slik får den ny kraft og ny rolle. Den blir en viktig del av identiteten, samtidig som den binder sammen bein, rygg og sete på en overraskende måte.

A&V har designet en karakteristisk stabletralle som følger serien. Denne er utypisk for kategorien, også designet i tre.

Allwood

Allwood er et prosjekt som Anderssen & Voll initierte i studioet og deretter presenterte for den danske produsenten &Tradition. Som navnet indikerer var målet å lage en lett og komfortabel stablestol som i sin helhet besto av treverk.

Understellet på stolen står som stringente rammer som bærer lette, formspente sitteflater.

Stolen har i seg alle de tradisjonelle konstruktive elementene man vil forvente å finne i en trestol, men stokket om på, og med store dynamiske forskyvninger som gir en ny karakter. Karakteren er nært knyttet til stablefunksjonen. Denne besørger av at den brede baksargen er plassert høyt og at den konstruktive styrken i sidene deles mellom to slankere sarger.

Møbeldesignerne raffinerte uttrykket

gjennom 1:1 mockups på kontoret i Oslo, mens ergonomen ble finstemt i en sittesimulator hos underleverandøren Becker i Tyskland.

Allwood representerer ulike måter å bearbeide tre på. Heltre i bein og toppsarger. Bunnsargen er ett laminert stykke. Sitteflatene er formpresset tre. Disse ulike treeteknologiene er samlet i en ren og avklart helhet.

VILLE → STOL OG BENK FOR &TRADITION (DK)

ANDERSSSEN & VOLL AS

Prosjektansvarlig → Espen Voll, interiørarkitekt
og møbeldesigner MNILProsjektmedarbeider → Torbjørn Anderssen,
møbeldesigner MNIL

KREDITERING → SIDE 176

Kolleksjonen introduseres med bord i to størrelser, benker i to lengder og stoler som leveres med og uten armlener. Flere familimedlemmer fødes i januar 2025.

Armlenet i tre er stolens «håndtrykk» – kroppen møtes av myke og varme materialer.

Det strengt geometriske understellet balanseres av et spenstig, undulerende sitteflak; en tydelig inndeling i det som bærer og det som blir båret.

Ville

Vi ser en klar tendens til at produsenter som tidligere kun beskjeftiget seg med møbler til innebruk har beveget seg over i utemøbelsegementet. Gode utemøbler skaper attraktive uterom og brukerne tar i større grad med seg identiteten i hjemmene sine ut i hagene.

Anderssen & Voll fikk oppdraget som til slutt skulle bli møbelserien Ville på våren 2020 av Head of Design hos &Tradition; Els van Hoorebeeck.

Stolen dannet grunnlaget for kolleksjonen. Dette er en type stol Anderssen & Voll har gått med i tankene lenge – et fritt, lett og kurvet sete som flyter oppå et mer rigid stativ. Den første skissen av stolen var et enkelt sideoppriss, og identiteten var i all

vesentlighet på plass allerede da.

Den største utfordringen i prosessen handlet om å finne frem til det riktige tekstilmaterialet til de flettede sitteflatene. De var innom elastiske bånd før de endte opp med statiske bånd som gir både god støtte og god holdbarhet. Anderssen & Voll bygger alltid de ulike prosjektene sine i full skala på verkstedet i studioet sitt. De overordnede proporsjonene, linjene og vinklene i stolen ble bestemt av funn de gjorde i ulike funksjonsmodeller sammenholdt med at stolene skulle stable vertikalt.

Ville-serien er designet med tanke på lang levetid og etter prinsippet om demontering. For brukerne betyr dette at alle trekomponenter kommer som reservedeler og kan skiftes ut om de

skulle bli ødelagte eller utslitte.

Møblene har en sammensatt materialitet. De står stødig på stabile og solide understell i stål. Bord og benker er vennlige med treverk i flatene. Stolene har sitteflater i flettede tekstilbånd som både gir god støtte og komfort, men som også fort tilpasser seg kroppstemperaturen enten det er varmt eller kaldt ute. Det sterke uttrykket i stolene har man balansert med mer stillferdige bord og benker, der overgangsdetaljer fra understellet til stolene er hentet over til overgangene mellom bein og sarger i bordene. Paradoksalt nok hadde Anderssen & Voll mest sannsynlig ikke gjort bordet og benkene med like stor tillit til den avklarte enkelheten de er tegnet med, om ikke de hadde gjort en så ekspressiv stol først.

GJENBRUK/OPPSIRKULERING AV EGNE MØBLER

→ INFOMEDIA NORGE → OSLO

DESIGN I SENTRUM

Prosjektansvarlig → Eili Frøholm Olsen, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 176

Alle kassene er løse og kan flyttes på, bortsett fra de minste som er festet med uttrekksskiner. Nøkkelhullene har fått stå som et vitne om tidligere bruk.

Enkelte sår og bruksskader ble bevart som en del av møbelets nye estetikk. Da monteringen var i gang kontrollerte de alle detaljene, hva som burde repareres, og hva man ønsket å fremheve med farger.

Kassene som tidligere inneholdt de låsbare skuffene hadde sårbare slisser som ble forsterket med restmateriale og fargesatt. Prikkene og linjene går igjen i forskjellige retninger i møbelet og skaper en rytme.

Ombruk i praksis

Infomedia Norge ønsket hjelp med møblering av nye lokaler og stilte seg positive til å kjøpe brukt, samt å gjenbruke og oppsirkulere egne møbler for å spare tid, miljø og penger. Da de flyttet hadde de 12 skap hvorav 6 skulle kastes og resten gjenbrukes, men behovet for oppbevaring hadde endret seg og hver ansatt trengte nå en boks til personlig oppbevaring. Etter å ha avklart at skapene var gått ut av produksjon og ikke kunne suppleres med nødvendig utstyr, tok Design i sentrum kontakt med Circular Ways Design. De er gode på å se potensiale i møbler på avveie, å skape ny design basert på møblenes særpreg og samtidig ivareta kundens behov og ønsker.

DIS og CWD samarbeidet tett om konseptuelle ideer for møbelet før CWD la frem et skisseforslag. De fikk med seg noen

skap for å studere potensialet i eksisterende detaljer og designe nye sammensetninger med minst mulig inngripen. Prototypene falt i smak, og produksjon ble igangsatt. Unikt for CWD er deres evne til å holde fast ved estetiske prinsipper, samt at møbelets historie får en sentral rolle og at detaljene er synlig i sluttproduktet.

Nye fronter ble laget av sideveggene til de kasserte skapene, så huller og slisse til rygg ble fremtredende. Håndtak ble spesiallaget av restmateriale for å forsterke slissen og det visuelle uttrykket. Skuffene var tidligere låsbare og montert i en mindre innvendig kasse. De ble demontert og festet direkte i skroget med synlige utforinger for skikkelig feste. Kassene fikk ny bunn og ble fullgode oppbevaringsbokser med ett enkelt grep. Skyvedørene ble delt og snudd uten at håndtakene ble demontert. Til og med de gamle nøkkelhullene fikk stå.

Da skjelettet var på plass var DIS og CWD på befaring hos snekker for å inspisere møbelet, teste håndtakene og godkjenne alle detaljene før ferdigstillelse.

Prikken over i'en ble å fremheve detaljene med farge for å synliggjøre bearbeidelsen og historien bak, og DIS sørget for at fargene sto til både skapene og kundens fargepalett forøvrig. Hullene ble fylt med farget voks og utforingene og håndtakene ble fargesatt, slik at når kunden nå bruker møbelet oppdager de detaljer når skuffer trekkes ut, og kasser snus. Alle snittflater opphøyes og synliggjøres istedenfor å gjemmes.

Vissheten om at 1 nytt skap tilsvarer 13 brukte viser at det nytter å tenke miljø selv i små prosjekter.*

* Tall fra den svenske Naturskyddsföreningen.se, fra rapporten «Bästa boendet – Miljövinsten med begagnat».

STEP LOUNGE → STOL FOR ISHINOMAKI LAB SCANDINAVIA ANDERSSSEN & VOLL AS

Prosjektansvarlig → Torbjørn Anderssen, møbeldesigner MNIL
Prosjektmedarbeider → Espen Voll, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL

KREDITERING → SIDE 176

Espen Voll fra Anderssen & Voll produserte Step Lounge med enkle verktøy i løpet av en arbeidsdag i workshopen som ble avholdt i Göteborg i januar 2024.

Designdogmene til Ishinomaki som vil begrense antall deler og bruke skruer til sammenføyning fikk oss til å tenke nytt rundt en tradisjonell oppbygging. Anderssen & Voll valgte å la setet i Step Lounge trappe seg direkte ned i de kraftige sledeformede bena

Det varmebehandlede treet fra finske Lunawood har en varm glød og er mer motstandsdyktig mot vær sammenlignet med annet ubehandlet tre, noe som gjør det egnet for utendørs bruk også i utfordrende klima.

Step lounge stol

Step Lounge er en enkel Loungestol for utendørs bruk laget i standarddimensjoner av Lunawood. Ishinomaki Laboratory er en japansk møbelprodusent som ønsker å videreutvikle og raffinere innholdet i begrepet DIY (Do It Yourself) ved bruk av design som kraft og virkemiddel.

Ishinomaki Laboratory ble grunnlagt av den japanske arkitekten Keiji Ashizawa som direkte resultat av de massive ødeleggelsene etter jordskjelvet på den nordøstlige kysten av Japan i 2011. Behovet for snarlig gjenoppbygging og renovering tvang initiativtakerne til å tenke nytt rundt DIY-tiltak som kunne avstedkomme raske og gode resultater. Med hjelp av venner og frivillige ble det tegnet møbler som på enkelt vis kunne bygges og settes sammen av ofrene for skjelvet. Rekken av workshops har pågått siden og har involvert både japanske og internasjonale designere som sammen har videreutviklet ideer og ferdigheter. I dag produserer og markedsfører Ishinomaki Laboratory sine egne produkter.

Ønsket om å bringe historien og innholdet videre ut i verden bidro til starten av den internasjonale forgreiningen som har fått navnet «The Made in Local». Erfaringen i Ishinomaki med relasjonsbyggingen mellom lokale designere, lokale materialleverandører, lokale verksted og et lokalt marked er overført til andre steder i verden. Lokale prosjekt har funnet sted i London, Manilla, Berlin, Detroit, Mexico og flere andre steder. For 2024 var turen kommet til Sverige og Ishinomaki Laboratory Scandinavia.

En tre dagers workshop ble holdt på de kaldeste dagene i januar 2024 i Göteborg på verkstedet til den svenske designeren Staffan Holm. Totalt syv designstudioer samlet seg og bygde møbler av finske Lunawood. Designerne var Staffan Holm (S), TAF (S), Harri Koskinen (FI), Norm Studio (DK), Asca (DK), Paul Vaugoyeau (S) og Anderssen & Voll (N). Lunawood-produkter er termisk modifisert ved bruk av kun naturlige metoder som varme og damp. Lunawood er mest kjent for sin dimensjonsstabilitet, holdbarhet og

bærekraftige natur. Den krever ingen overflatebehandling, noe som gjør den til et økologisk valg gjennom hele livssyklusen.

Et særtrekk ved Ishinomaki Laboratorys møbeldesign er bruken av standard materialer og dimensjoner, designet for å enkelt monteres ved hjelp av kutt og skruer. Produktene kan pusses lett, men har i utgangspunktet ingen overflatebehandling og har som mål å være enkle, funksjonelle, allsidige og attraktive. Til syvende og sist er håpet at produktene har et langvarig liv selv med merker og fargeendringer over tid hvor dette ikke blir sett på som en skade, men som en del av møbelets historie.

Anderssen & Voll bygde totalt tre møbler under disse dagene. Her viser de sin utendørsloungestol Step. Alle deler er kuttet fra standarddimensjoner og sammenføyd med kun bruk av synlige skruer. Møblet ble tegnet bare noen dager før det ble holdt workshop – av restmateriale de hadde liggende i studio. Den endelige versjonen ble modifisert for å gi riktig komfort og ergonomi.

VENTEBENK → DRAMMEN TINGHUS

IARK AS

Prosjektansvarlig → Thea Røhrt,
interiørarkitekt MNIL

Prosjektdarbeider → Pernille Akselsen,
interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 176

De lysebrune innslagene i terrazzogulvet finner man igjen i benkens terrazzoblanding.

Hovedinngang med benken på rekke foran glasset i fasaden og er med på å definere rommet og hindre kollisjon.

Ventebenk i terrazzo

Ventemøbler er sentrale i publikumsarealene i et tinghus, og en klassisk ventebenk er et plasseffektivt og praktisk møbel for de som ikke skal sitte så lenge. Særlig ved inngangene til rettssalene, er det viktig å kunne tilby sitteplasser for dem som ikke vil være for langt unna når dørene åpner. Derfor er benkene et supplement til de øvrige delene av publikumsarealene med sofabenker med rygglenere og spiler, lenestoler og sofaer.

Brannkonseptet for bygget la strenge føringer for hvor IARK kunne møblere med løs møblering og enkelte steder måtte

sikre at ikke møblene ville bli flyttet på, og bli til hinder ved rømning. Løsningen fant de i interiørets egen materialpalett, hvor terrazzo ble inspirasjonen til benkene. Ved at benkene er tunge i seg selv, hindrer man at de blir flyttet på og dermed unngår å bolte dem fast til gulvet. Benkens base ble derfor utformet i terrazzo. Tyngden som terrazzo gir gjorde at benkene kunne plasseres foran de store glassflatene i 1. etasje, og på den måte oppfylle kravet om universell utforming og å hindre kollisjoner.

Den helhetlige interiørpaletten består av hvitt terrazzogulv med varme innslag, eikeparkett og eikespiler med farger i varme og gylne fargetoner. Ønsket var at benkene

ydmøkt og formmessig skulle føye seg etter arkitekturen og følge byggets materialitet. Samtidig var det viktig for at benkene var dekorative og komfortable.

Den mørkebrune basen, står i kontrast til det hvite gulvet, men er lik terrazzoen brukt som kontrastmerking i hovedtrappens trappetrinn. Den fanger også opp fargen i de bronseelokserte vindusprofilene i fasaden. Øvrig konstruksjon og sarg er i eik, og sittepute i skinn. Eiken er overflatebehandlet med ett strøk hvit tone og ett strøk klar lakk. Det brune skinnet tar opp varmen fra den helhetlige paletten i bygget, og er av kvalitet og slitestyrke som er et tinghus verdig.

MODELL NORDIC → STOL OG SOFAER FOR SOURCE INTERNATIONAL BERG & HINDENES

Prosjektansvarlige → Anders Berg, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL,
Steinar Hindenes, møbeldesigner MNIL

KREDITERING → SIDE 176

Nordic

Proessen med Nordic startet etter et ønske fra produsenten Source Int. USA, om å designe og utvikle en sofastol/ loungestol, med tilhørende 2- og 3-seter sofa, med høy sittekomfort. Berg & Hindenes utviklet det visuelle uttrykket og presenterte det for Source.

Inspirasjonen stammer fra «American Diner» og stolene/benkene i noen av de store amerikanske bilene, «dollarglis» som man engang kalte det. Møbeldesignerne utviklet det visuelle uttrykket i en litt «klassisk» form, men med et rent uttrykk. Det gir modellen

en egen karakter og identitet. Nordic ble utviklet og presentert som en kolleksjon.

Berg & Hindenes utviklet en setemodul, som er setedel til stol og 2- og 3-seter sofa.

Man slipper da å bygge separate konstruksjonsdeler til sofaene, noe som forenkler produksjonen. Understellet er i rør, har like sider, men fremre og bakre sarg har forskjellige lengder, til stol, 2- og 3-seter sofa. Setedelen monteres ferdig polstret på understellet.

Måten de konstruktive delene er løst på, gjør modellen enkel å produsere og med få separate deler med tanke på lagerhold.

Oppstarten av prosjektet var helt i starten av Covid-utbruddet, så prosjektet ble liggende i dvale en tid. Utviklingen ble tatt opp igjen høsten 2022 der det ble produsert en prototyp, som ble sendt til møbeldesignerne fra deres gode kollega og PU-ansvarlig hos Source, Dennis Brosnan. Korrigeringer ble gjort og nye prototyper ble sendt over til Norge for godkjenning.

Modellen var da klar for produksjon, og ble lansert av Source på møbelmessen Neocon i Chicago 2023, den store Internasjonale messen i USA.

ØSTFOLD I KRIG 1939–45 → OPERASJON POLAR BEAR

→ ØSTFOLDMUSEENE → FREDRIKSTAD MUSEUM → TØIHUSET

INTERIØRARKITEKT SIGRID AARØNÆS

Prosjektansvarlig → Sigrd Aarønæs, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 176

«Bordet» på to av installasjonene er spesielt utformet med tanke på universell utforming, noe som gjør visningene brukervennlig fra både høy og lav vinkel, og innholdet kan betraktes fra avstand og tett inntil, opplevelsen er teksten på flere språk. Netron har brukt 3D, animasjon, film og AI for å utvikle historiene på måter som er gjenkjennelige for nye publikummere og som leder brukeren videre. Installasjonene gir kontekst til de øvrige gjenstandene i utstillingen.

Operasjon Polar Bear

I 2020 var det 75 år siden Operasjon Polar Bear og frigjøringen fant sted. For første gang deltok ingen av krigstidens tidsvitner i et større jubileum. De er ubønnhørlig på vei ut av tiden og nye kontinuitetsbærere må overta ansvaret for å bringe historien og lærdommen videre til nye generasjoner. Statsstipendiat Petter Ringen Johannessen fortjener hovedæren for at utstillingen ble en realitet. Han har i en årrekke forvaltet og formidlet denne historien, men for at dette arbeidet skal leve videre inn i fremtiden måtte virket institusjonaliseres i form av en museumsutstilling. Utstillingen er samlokalisert med Fredrikstad Museum i Tøihuset i Gamlebyen og har et naturlig

samvirke med den restaurerte slepebåten Fix, som var med i slepebåttaksjonen Polar Bear. Interiørarkitekt Sigrd Aarønæs MNIL ble engasjert av Fredrikstad Museum i januar 2021. Oppdragets tidlige fase var da raskt å få på plass en fullverdig utstillingsplan, for igjen å sikre korrekt plassering av alle fremføringer og oppstikk.

I forkant av utstillingsprosjektet måtte det avsatte arealet gjennom en betydelig rehabilitering. Fornying av gulv, puss, fjerning av gammel overflatebehandling på søyler og bjelker, ny ventilasjon, varme, sprinkleranlegg og føringsveier under gulv. Dette ga rom for fremføring til el, lyd,

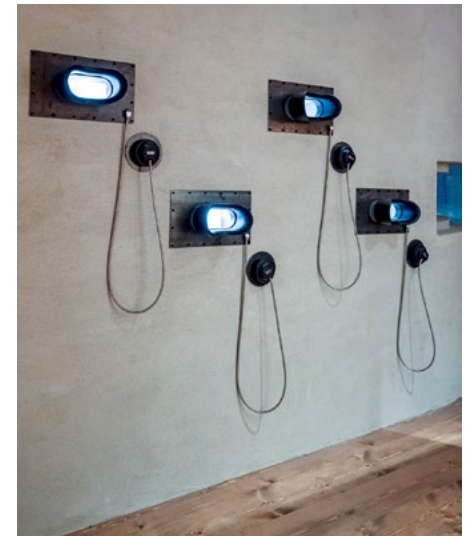
bilde, belysning, tørrluft/klimakontroll og sikkerhetsinstallasjoner i utstillingen.

Det museumsfaglige innholdet ble muntlig formidlet av Petter Ringen Johannessen (faglig leder/utstillingsmanus) og prosjektleder Tor Ulsnæs, ved interiørarkitektens første befaring i utstillingslokalene. Innen kort tid var utstillingskonsept i 3D og planløsning utarbeidet, dette ble raskt godkjent og la grunnlaget for en god prosess videre. På grunn av omfattende bygningsmessige arbeider og utstillingens kompleksitet, tok det likevel to år før den offisielle åpningen kunne finne sted, 8. februar 2023.

Kronologien i utstillingen, slik publikum møter den, er en viktig del av konseptet.

Fredsdagene. Etertanken. Steenslandsrommet inn til høyre, med egen audiovisuell produksjon: Askeladden.

Tittehullskikkertene i bunker-installasjonen er montert i to høyder, for å være tilgjengelig både for stående og barn/sittende publikum.

Rauøy fort og Østfold var de første som ble berørt da de tyske invasjonstyrkene kom natten mellom 8. og 9. april 1940.

Den starter med et fredelig, nøytralt Norge, leder oss videre via krigsseilerne «langt borte» til vår støtte til soldatene i Finland, før det kommer varsler om mobilisering. I neste rom vises Tysklands brutale angrep på Norge, med all den lidelse det medførte. Dernest vises nasjonal samlingspropaganda, okkupasjonsmakten og dens virkemidler, men også dagligliv, motstandskamp, flukt, etterretning, heltedåder og Østfoldinger på utefront. Og til sist den tyske kapitulasjonen, jubelen, fredsdagene, men også ettertanke, sorg over de falne og den spente situasjonen rundt landssvik og pågripelser.

Utstillingsvegger, passasjer og utstillingstraseer ble plassert og utformet slik at de retter seg etter aksene formet av Tøihusets karakteristiske bærende konstruksjoner; doble søyler med 4–6 skrånede pr. søylepar, som på det laveste er kun 1,5 meter fra gulvet.

Hovedredskap for å kunne kommunisere tverrfaglig var enn felles dreiebok for alle

posisjoner. Utstillingsmanus, dokumenter, foto og gjenstandsmål ble styrende.

Måneproduksjoner AS sto for snekkerarbeider, verkstedproduksjon og scenografiske virkemidler, etter anvisning fra interiørarkitekt.

Til tross for mange installasjoner og tablåer, er det alle steder tilgjengelig for rullestolbrukere og barn. Tittehullskikkertene med spesialfortellingene i bunkerveggen er montert i to høyder, altså tilgjengelig både for stående og barn/sittende publikum. Ett unntak fra UU er «stresscellen»: De indre målene på cellen gjorde det umulig for et normalt voksent menneske å stå helt oppreist og også for trangt til å sitte ned. Dette var en tilsiktet del av Gestapos tortur/avhørsmetode. I cellen kunne fangen bli værende uutholdelig lenge.

Interiørarkitekt hadde ansvar for koordineringsmøter og fremdrift i den utførende fasen av utstillingen. Det tverrfaglige samarbeidet inkluderte

en rekke ulike aktører, både bygnings- og utstillingsfaglig. Møbelsnekker, grafisk produksjon og montering, belysningsdesign og leveranse, AV-design og produksjon, monterprodusenter, foto- og gjenstandsansvarlig.

Netron AS hadde spesialoppdraget med å prosjektere installasjoner for nyskapende historieformidling. I den forbindelse ble det også laget flere filmer for visning på interaktive multiprojeksjons-bord og på sylindrisk vegg i Steenslands-rommet.

Utstillingen bærer preg av tydelige og naturtro virkemidler for å gi følelsen av å være tett på krigshendelsene og de involverte. Føringer for materialbruk, fargeholdninger og effekter ble realisert gjennom et flott samarbeid.

Inge Steenslands Stiftelse har bistått med betydelige midler til denne utstillingen.

HAUKELAND UNIVERSITETSSJUKEHUS

→ GLASBLOKKENE → FASE 2

ANNE TOMREN STØRING

Prosjektansvarlig → Anne Tomren Støring, interiørarkitekt MNIL

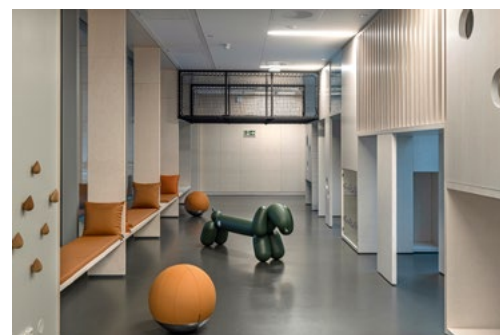
KREDITERING → SIDE 176

Lounge ved foaje utført i ask industriparkett, med trespilehimling, overlys og utsikt ut mot hage. Ulike nivå og nisjer gir rom for ulike former for sosialisering, og langs vindu strekker en arbeidsbenk seg for pc og spill. Loungen tenkes primært som en «ungdomshule», et sted å slenge seg nedpå, avslappet og uformelt.

Hage mellom tangenter, Ulriken i bakgrunnen. Utsikt til natur gir avkobling, stressreduksjon og trivsel, og hagene bidrar i helingsprosessen med rom for hvile, fantasi og virkelighetsflukt. Store glassflater lar naturlig lys flomme og påvirke farger og materialer gjennom døgnet, og gir nærkontakt til været ute.

Flere spesialdesignede områder, elementer og funksjoner lar trematerialer spille hovedrollen. Aktivitetsvegg i bjørkekryssfiner i lekerom ved foaje på plan 01 oppfordrer til utforskning og lek. Kontakt ute-inne, taktilitet og barnehøyde – et samspill som innbyr til bevegelse og glede i et aktivt sykehus.

Trygt og helende miljø

Glasblokkene er et komplett barne-, ungdoms- og kvinnesykehus, hvor all ekspertise og kompetanse relatert til barn, ungdom og kvinnehelse er samlet i ett anlegg. Her tilbys en pasientsentrert behandling i et moderne, fremtidsrettet miljø, med fokus på en holistisk, helhetlig kobling mellom psykiatri og somatikk. Vinnerkonseptet «Knase tangenter», fra arkitektkonkurransen tilbake i 2006, anla tonen for to byggetrinn, Fase 1: Psykiatri og Barnas Energisenter, åpnet i 2017, og Fase 2: 50 000 m² Somatikk, bestående av Barne- og Ungdomsklinikken, Kvinneklinikken og Lindrende avdeling, åpnet i desember 2023, etter byggestart i 2018. Fra vunnet konkurranse har følgende visjoner vært førende for alle beslutninger: **Sykehus i barnehøyde, Sammenheng mellom inne og ute, Sanselighet i rom og materialer.**

Konkurransens vinnerteam besto av tre arkitektkontor som utgjør Arkitektgruppen BUS(P). Teamet var sammensatt av arkitekter, interiørarkitekter og bygningskonstruktører. Landskapsarkitekt kom inn som underleverandør til gruppen.

Gjennom hele prosjektet har arkitekt og interiørarkitekt samarbeidet tett, med utviskede faglige roller. Arkitekt og interiørarkitekt jobbet sammen om all innvendig prosjektering. Fra vurderinger av nærhetsbehov sammen med brukergrupper, til overordnede og detaljerte planløsninger, til romtegninger, plassering av fast inventar og spesialdesign. Interiørarkitekt har videreutviklet innvendig farge- og materialkonsept med utgangspunkt i Fase 1, og gjennomført møbleringsprosjekt med brukermidvirkningsprosess.

Prosjekteringen har vært inndelt i

fokusområder der man har hatt ansvar for å ivareta alle behov innenfor sine områder, inklusive brukermidvirkningsprosesser, samtidig som helheten har blitt ivaretatt på tvers. Et eget funksjonsprosjekt er gjennomført, sammen med byggherre, brukergrupper fra alle sykehusets avdelinger, og rådgivende ingeniører. Med utgangspunkt i gjennomført forprosjekt, romfunksjonsprogram og utstyrsliste fra dRofus, som tillot en ekstra fordypning i alle romtyper. Dette var svært viktig for sikre funksjoner og areal, og befeste at innspilte behov ble fulgt opp. Et utvalgt prøverom ble 1:1-testet av personalet for kvalitetssikring av areal, utstyr, funksjoner, arbeidsflyt og plassbehov.

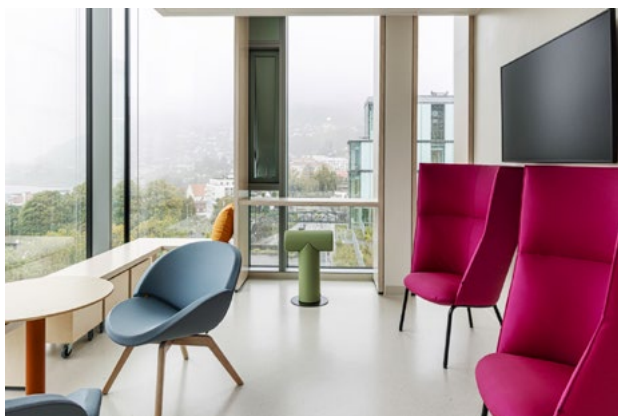
For Glasblokkene har det, foruten å oppfylle sykehusets praktiske funksjoner og krav, inklusive mest mulig fleksibilitet, vært fokusert på den enkelte pasients,

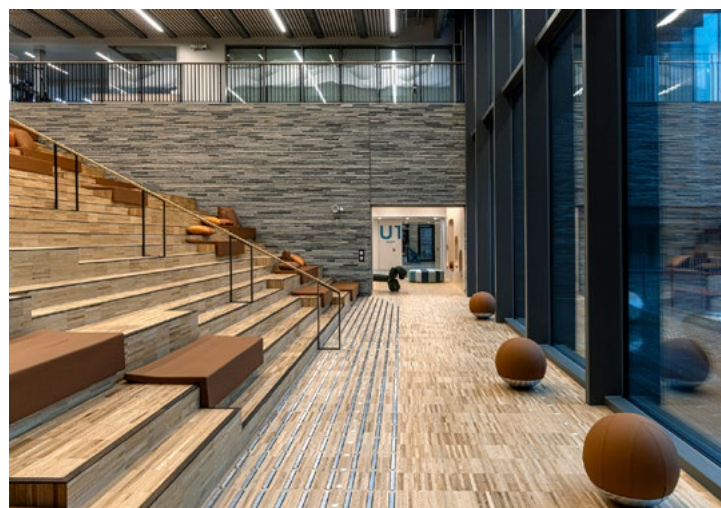
Tre grønt-drag danner hager mellom bygningsvolumene, fra Ulriken til Møllendal kirkegård. Fase 1 knyttes mot Fase 2 via Forplassen, gangbroer, p-kjeller og kulvert, samt mot Sentralblokken. Her vises sammenheng og kontakt mellom ute og inne.

Pasientroms-garderobeskap og nedfellbar gjesteseng er integrert i Fasademøbelet – som strekker seg langs alle prosjektets fasader, med romdefinerte funksjoner; sitte- og arbeidsbenk, skap, gjesteseng og garderobeskap. Møbelet gir liv til fasadene gjennom aktiviteter som utfolder seg i og rundt det, og åpenhet, men også mulighet for ulik grad av skjerming. Naturmaterialet myker opp rommets stemning.

Demokratisk design: de flotteste arealene brukes til fellesfunksjoner, som personal-, oppholds-, vente-, leke- og spiserom. Her oppholdsrom i tangent, med fasademøbel som sitte- og arbeidsbenk, et rom for hvile, samtale, lek, arbeid – en pause fra pasientrom og sykdom.

Hagenes skiferkledd fasader dras inn langs hovedtrappen, og gir en urban følelse. Trappens sitteamfi er et viktig sosialt vrirle-areal, som forbinder tangent-etajene via foaje med basen. En stor lekehund henter til leke- og oppholdsrom ved siden av trappen. Gangsonen knytter avdelinger sammen på tvers av anlegget.

ansattes og besøkendes trivsel. Sykdom kan oppleves skremmende, derfor har det vært et sterkt ønske om å skape trygge omgivelser som gir rom for å koble av. Glasblokkene favner pasienter med et aldersspenn fra 0–100 år, alle med ulike behov og funksjonsutfordringer. Uttrykket skulle derfor verken være «for voksent» eller «for barnlig».

Taktile overflater, utsyn og tilgang til hager, og kunst har vært prioritert. Mange funksjoner er integrert i fast inventar. Dette frigir gulvplass, og reduserer behovet for løst inventar. Taktile elementer gir mindre institusjonspregede omgivelser.

Bygningsmassen er gjort visuelt innbydende, med gode, varme og hjemlige taktile overflater, og med store glassflater for dagslysinnsnitt og kontakt med de grønne omgivelsene. Innslag av kunst og et spesialdesignet veifinningskonsept tilfører

humor og små overraskelser. Et bevisst utvalg av naturmaterialer gir sanselighet, og økt trivsel. Norsk skifer på vegger og som utendørs belegning, gulvfliser i granitt, ask industriparkett, banebelegg i gummi, trespilehimling, innslag av eksponert betong, med og uten bordforskaling, for et taktilt uttrykk.

Tangentene med glassets naturlige lyse, blågrønne nyanser, med fasademøbelets hjemlige bjørkefiner og hagenes artsrike vegetasjon med lokal tilknytning, er alle med på å underbygge et trygt og helende miljø. For gjenkjennbarhet og veifinning har heis- og trappekjerner trekledning i kryssfiner av bjørk.

Det innvendige fargekonseptet tar utgangspunkt i hagenes naturtema: fjell, skog og myr. Fargekonseptet er enkelt, de fire tangentene har hver sin farge; blå, turkis, gul og grønn, inspirert av de tilliggende

hagene. Tangentenes fargekoding er representert i skilting på dører, vegger, i veifinningsfigurene, og i små, overraskende detaljer, samt i møbleringen. De fire hovedfargene suppleres med en fellesfarge for hele anlegget, terrakotta, og krydres med innslag av rosa og rødt som kontrasterer hovedfargene.

Glasblokkenes arkitektoniske hovedide var å skape et lett og tilgjengelig anlegg, med et tungt og fast fundament; en tung base av skifer med lette, glasskledd «tangent» over. Som svar til det presise, litt stramme bygningsmessige uttrykket har løst inventar en lekenhet og innslag av myke, avrundede møbler, som står i kontrast til byggets karakter.

LAMBERTSETERHJEMMET→OSLO

LINK ARKITEKTUR AS, TEAM OSLO

Prosjektansvarlig→Heidi Holthe, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING→SIDE 176

Atriet er en del av resepsjon og er husets storstue, der arrangementer og konserter blir holdt for hele hjemmet.

Husets kafe/bistro er et viktig samlingspunkt for beboerne og besøkende, med direkte utgang til sansehagene og uteareal med sittegrupper. Sofaene er på hjul og utformet så de kan fungere som romdelere ved behov ved mindre arrangementer.

Hjemlig atmosfære

Hovedfokuset i utformingen av Lambertseterhjemmet har vært å bringe inn det hjemlige og skape et sted der beboerne skal føle trivsel og økt livskvalitet. Lambertseter sykehjem åpnet dørene for innflytting i juni 2023. Bygget har et bruttoareal på 14 600 m². Sykehjemmet er prosjektert og bygget for 130 beboere, med dagsenter for 20 brukere og har til sammen 114 ansatte. Bygget er delt inn i 17 mindre bogrupper som hver består av 6–9 beboere. Bygget er i all hovedsak prosjektert med enkeltrom, men det er i tillegg tre rom som kan benyttes som dobbeltrom. LINK arkitektur vant oppdraget gjennom en begrenset design- og anbudskonkurranse med HENT entreprenører. Interiørteamet har vært involvert i gjennomføringen,

fra konkurransefasen til ferdig detaljprosjekt. Bygningsmessige valg og løsninger har blitt gjennomført i tett dialog med arkitektene.

En langstrakt bygningskropp, store vindusflater og to atrier i hele byggets høyde gir lys og luft inn på fellesområdene. I første etasje med inngangsparti som åpnes mot et atrium gjennom en lobby forbi resepsjonen. I tilknytning til lobbyen ligger dagsenteret og sykehjemmets administrasjon. I forlengelse av lobbyen er en bistro som fungerer som sosialt møtested for både beboerne og de som jobber her, men også naboer og andre i nærmiljøet. Beboeretasjene fordeler seg oppover i bygget med selvstendige bogrupper som er bundet sammen av sentrale servicesoner. 26 av 130 beboerrom er innredet med løst inventar i tillegg til

seng og nattbord som følger med alle rom. Beboerne kan sette sitt eget preg på rommene med egne møbler om ønskelig. Slik kan de føle på gjenkjennelighet og trivsel. Det finnes også ferdig møblerte rom til de som ikke har egne eiendeler. Det er lagt stor vekt på det sosiale aspektet i prosjektet. Sykehjemmet har sansehager, egen bar, bibliotek, kunstrom, spillrom med shuffleboard og planterom. På takterrassene er det grill og bålpanner, samt en pergola som gir mulighet for skygge på varme soldager. I tillegg har hver avdeling knyttet til seg sin egen uteplass/terrasse med adkomst fra fellesarealene. Utearealene er også møblert med fleksible og lette møbler som enkelt kan flyttes på og benyttes i forskjellige settinger. I underetasjen er det et stemningsfullt seremonirom med store vindusflater som bringer naturen m.m

Dagligstuen i bogruppene er variert innredet med farger tilpasset de forskjellige gruppene.

Husets bar og samlingssted har en sentral beliggenhet i et av atriene.

Beboerrommene er enkelt møblert med plass for individuell møblering.

utenfor inn i rommet, samt tekniske rom og driftsrelaterte funksjoner.

LINK har jobbet med et helhetlig fargekonsept, designet for å skape lunhet, trygghet og gjenkjennelighet. Bruken av hvite vegger er minimert. Fargene favner i stor grad hele rom og opptre sjeldent som effektfarger eller fondvegger. Dette gir et roligere og varmere preg og større gjenkjennelighet for både brukere og besøkende. Fargevalgene har myke overganger og harmonerer, som er med på å skape et hjemlig miljø. LINK har vært delaktig i et kunstutvalg bestående av kurator, representant fra byggherren og Sykehjemsetaten. Kunsten bygger opp under rommenes funksjon og opplevelsen av disse, i tillegg til å lette orienteringen for brukerne.

Beboernes utearealer ligger tett opp

til naturen. Et våtdrag løper også gjennom deler av tomten og styrker følelsen av nærhet til naturen. Dette tas inn gjennom store vindusflater både i fellesareal og på beboerrommene og tilfører dermed en ekstra dimensjon. Uteanlegget følger og tilpasser seg tomten i form av tydelige terrasseringer. Nivåene utnyttes til å skape definerte rom utendørs. Dette inkluderer for eksempel sansehagen og drivhus. For å underbygge sanselighet og romopplevelse har LINK jobbet med bevisst bruk av tre i form av spiler på vegg, tregulv og materialitet på løst og fast inventar. Spilene er også en moderne tilpasning av den akustiske løsningen i bygget. Finsnekker Hagen og Haslene AS gjorde en solid jobb med fast inventar av høy kvalitet og finish.

Gjennom prosjektet har bærekraft stått sentralt, og løsninger med kvalitet,

holdbarhet og tidløshet har blitt valgt. Produktene skal ha lang levetid og robusthet. Miljømerking og sertifiserte produkter ble vektlagt i evalueringen – og miljøsertifiseringer lå til grunn for valget av leverandører. Lambertseterhjemmet er utstyrt med teknologi som skal gi økt trygghet for beboerne. Det benyttes digitalt tilsyn om nettene der nattevaktene går digitale runder framfor å gå fysisk inn på alle rom når beboerne sover. Både løst- og fast inventar har blitt prosjektert av interiørarkitektene i LINK. Deler av fast inventar ble levert via entreprenøren som en del av deres leveranse. Resterende fast inventar ble levert sammen med løst inventar og var en del av en samlet minikonkurranse.

Bygget er sertifisert BREEAM Excellent.

TRONDHEIM REHABILITERINGSSENTER → NIDARVOLL

PKA ARKITEKTER AS

Prosjektansvarlig → Veronica Olsen, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeidere → Tove Elisabeth Andersen,
Anne Tomren Støring, interiørarkitekter MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Bildeutlånsveggen er et blikkfang i vestibylen. Som en del av byggets kunstprosjekt er den integrert i trespileveggen. Pasientene kan velge seg et kunstverk som henges opp på eget rom under oppholdet. I vestibylen er det derfor en stadig skiftende utstilling.

Hovedtrapp i massivtre med møbelvegg i gjennomfarget oransje MDF. Vindu i møbelvegg gir siktlinjer og dagslys fra trapperommet til korridoren.

Integrerte sittenisjer i korridor lar pasientene ta en pause underveis i gåturen.

Farger som vitaminer for hjernen

Nidarvollprosjektet, som omfatter Trondheim rehabiliteringssenter og Nidarvoll skole, er det største byggeprosjektet til Trondheim kommune noensinne, og ble i november 2021 kåret på 3. plass som årets lokale klimatiltak i Norge. PKA arkitekter var både arkitekt og interiørarkitekt for rehabiliteringssenteret, fra skisseprosjekt til ferdig bygg. Trondheim rehabiliteringssenter er lokalisert på Nidarvoll og har 72 plasser for rehabilitering av pasienter. Senteret består bla. av ulike treningsarealer, behandlingsrom, felles stuer og spiserom med utgang til hagerom, administrasjon, tjenesteareal mm. Innflytting var sommeren 2023. Interiørarkitekt var med i forprosjekt og utviklet material- og fargekonsept sammen med arkitekt. Prosjektet ble videreutviklet og optimalisert sammen med byggherre og entreprenør.

I detaljprosjektet ble material- og fargekonsept videreutviklet og detaljert. Interiørarkitekt var med i utforming og detaljering av faste møbler og foliering av glassfelt, i tillegg til å delta aktivt inn i møter med arkitekt og byggherre for å komme med innspill på generell belysning, planløsning, utforming av fending, fasadeuttrykk m.m. Parallelt med detaljprosjektering ledet interiørarkitekten egen brukermidvirkningsprosess på løst inventar. Prosjekteringen omfattet bla. gjenbrukskartlegging av møbler, underlag for anskaffelse av løst inventar, stemningsbelysning, gardiner og planter.

Vestibylen er et sosialt møtested for pasienter og pårørende. Møbleringen kan varieres for ulike aktiviteter, som for eksempel ved samling av større grupper. Samtidig skal vestibylen kunne benyttes til avvikling av pauser under rehabiliteringen, men også som alternativ oppholdssone til pasientene. Fra vestibylen har man direkte

kontakt med det grønne hageområdet i sør.

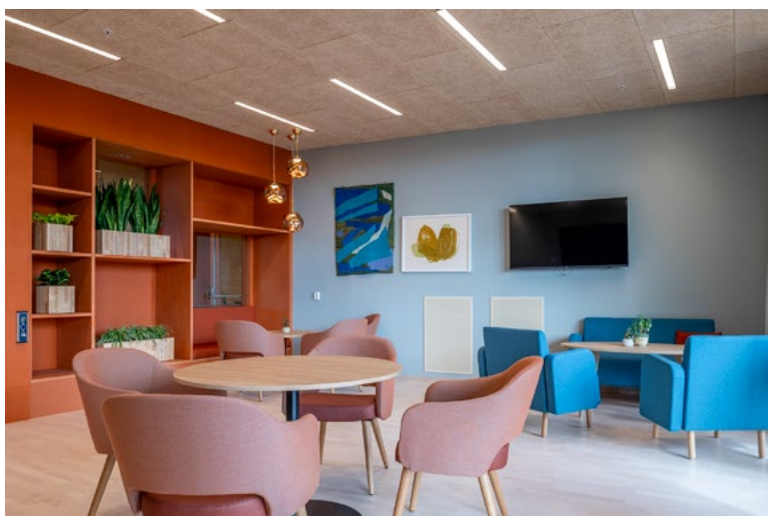
Bygget åpner seg mot sør og får dermed mye lys og utsikt. Den største delen av fasaden har fått fargen gammeloker, inspirert av trondheimspletten. Det er en energisk gulfarge på vinduer og beslag, og detaljer i nyanser av rødt, brunt og oransje. Spilene på fasaden skaper et skyggespill og en dybde som varierer ut fra sesong og tidspunkt. Fasadefargene og trespiller er elementer som tas igjen i byggets interiør. Som utgangspunkt for byggets overordnede konsept ligger en ide om å ta naturen inn i bygget, og å knytte byggets ytre og indre sammen. Innvendig skal klare farger stimulere til aktivitet. Utstrakt bruk av treverk tilfører tekstur, varme og materialitet, som er med på å dempe institusjonspreget. Det er brukt mye lyst treverk i form av ask, gran og furu på innvendige overflater. På møbler er det brukt mye treverk sammen med fargerike tekstiler, noe som er med på å styrke byggets fargekonsept.

Plassbygget biblioteksvegg i administrasjonsfløyen. En inspirerende oase hvor man kan sette seg ned å ta en pause, med direkte utgang til hage og beliggenhet mellom kontorfløy og spiserom for ansatte.

Kjøkken/spiserom er sentralt plassert mellom avdelingene i pasientetasjene, og blir dermed et naturlig samlingspunkt for pasienter og besøkende. Fra fellesarealene er det direkte utgang til veranda med utsikt mot hagerommet på sørsiden av bygget.

Felles stuer har møbelvegger med integrert sittebenk, hyller og vindu som gir siktlinjer fra korridor inn til stuen. Det gjør det lett å lese rommets funksjon, og bidrar til å lede pasienter og besøkende inn for sosialt samvær.

Plassbygget sittebenk ved treningsareal i korridorer.

Naturens tilstedeværelse finner vi også i innslagene av grønne planter, lamper med organisk form, og foliering med inspirasjon fra mønstre som finnes i naturen.

Farger er som vitaminer for hjernen, og dette har de lagt vekt på i interiørkonseptet. I fargekonseptet er treningsarealer gitt en klar rødfarge, mens korridorer i pasientetasjer har gult som hovedfarge. Midtfløyens fellesfunksjoner knytter prosjektet sammen og har en dominans av naturmaterialer med innslag av blå og røde toner. Videre ligger det en kobling mellom farge og funksjon, hvor rødt symboliserer aktivitet, trening og behandling, gult symboliserer energi og inspirasjon, og naturmaterialenes farger står for ro, avslapning og sosialt samvær. Det er valgt farger som gir inspirasjon eller ro, som virker oppkvikkende eller avslappende og som gir rom som er gode å oppholde seg i.

Pasientene skal være på rehabiliteringssenteret i noen uker på

opptrening før de skal hjem igjen, derfor har man vært opptatt av at senteret skal være lett å orientere seg i. Det er lagt opp til flere vandreruter for opptrening, både innendørs og utendørs i prosjektet. Langs vandrerutene i korridorer er fargesterke nisjer i grønne toner integrert i veggene. Disse inneholder drikkestasjoner og sittebenker for hvile underveis i treningsturen. For å inspirere til opptrening og gi energi er gulvene i korridorene gitt en energisk gul farge som står godt til de lyse treveggene. Korridoren fungerer både som et sosialt møtested og brukes til gåtrening. I trappene er det sittebenker for hvile på mellomrepos, som skal inspirere pasientene til å bruke trappene for opptrening, fremfor å bruke heisen. Fra fellesstuer og spiserom er det god utsikt til de utvendige treningsarealene.

I likhet med mange helsebygg er det ofte en utfordrende balanse mellom krav til brannsikkerhet, renhold, robusthet,

universell utforming og et ønske om å skape et vakkert bygg som ikke føles som en institusjon. På rehabiliteringssenteret er det valgt hjørnebeskyttelse og fending i ask istedenfor stål. På vegger er det lagt inn så mye treverk som brannrådgiver kunne akseptere. I korridorene er det jobbet spesielt mye for å minimere opplevelsen av institusjon. Inngangene til pasientrommene er bevisst forskjøvet for å variere korridorens størrelse og skape variasjon mens man beveger seg bortover. I enden av korridorene ligger sosiale oppholdssoner som gir mulighet for lett trening, strekk og bøy ved ribbevegger. Samtidig som man har utsikt og kontakt mot det grønne.

LADEPUNKTET → ARBEIDSKAFE FOR STATNETT → OSLO

AFRY ARK STUDIO

Prosjektansvarlig → Charlotte Bay, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeider → Ingerd Husøy Høksnes, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Arbeidskafeen har fått navnet Ladepunktet, navnet kom til i en intern navnekonkurranse på huset og er et symbol på et sted å hente energi, ta en pause for å «lade opp». Vegg av gjenbrukt kabel oppleves som en organisk og transparent romavdeler mot gangbanen utenfor arbeidskafeen.

Upcycling av Isolatorskåler. Lamper laget av avlagte Isolatorskåler fra Statnetts egne master.

Populær arbeidskafe

Ideen om å lage en arbeidskafe hos Statnett, kom til i forlengelsen av AFRY Ark Studios engasjement hos Statnett og deres øvrige arbeid for dem i form av å utvikle et nytt arbeidsplasskonsept. Statnett jobber mer aktivitetsbasert enn tidligere og ønsket et variert område som kunne fungere som et støtteareal både for øvrig arbeidsarealer, men også som en forlengelse av tilstøtende kaffebare og kantine. AFRY Ark Studio har gjort funksjonsbeskrivelse, design- og brukskonsept, planløsning, prosjektering, detaljering, møbeldesign, møbelanskaffelse, byggeplassoppfølging, detalj-innredning og dekor helt frem til åpning.

Arealet der arbeidskafeen er i dag, ligger rett etter resepsjonen og er det første som møter deg når du kommer inn i bygget. Området var et uutnyttet og folketomt gjennomfartsareal på ca. 250 m². Området ble benyttet til noe utstilling, men denne var til dels utdatert. Her var det store muligheter for å revitalisere og øke bruksverdien for besøkende og ansatte. Statnett ønsket seg et sted der man føler seg velkommen. Et hyggelig sted for både sosiale settinger og uformelle møter, men også som et sted hvor man kan finne ro for korttidsarbeid, eller bare en pause for seg selv. I tillegg ønsket Statnett at arealet skulle ha sterk identitet og formidle hvem Statnett er. Særlig med tanke på å gjenspeile deres fokus på en grønnere fremtid.

Designprosessen startet med en

workshop med «Ung i Statnett». Der jobbet man bl.a. med å identifisere hva bærekraft innebærer for dem. De har et stort fokus på bærekraft og et samfunnsansvar med tanke på en grønnere fremtid. Hvordan kan dette komme til uttrykk i arbeidskafeen? De arbeidet også med å identifisere hva som skal til for at man ønsker å bruke denne sonen.

Konseptet tok form – Statnett ønsket seg et inspirerende, levende miljø med grønne planter og mennesker. Arbeidskafeen skulle bli et sted der man «alltid» fant et passende tilbud for det behovet man hadde. Alene eller sammen. Det var viktig med høy grad av gjenbruk og bruk av materialer med lang levetid. Helheten skulle være en referanse til naturen i skjønn forening med anleggselementer som er sterke

Kafesonen. Plantene er lyssatt fra himling for å gi ekstra effekt av slagskyggene som slår nedover bambusbrystningen.

Arbeidsbenk med bambus for kortidsarbeid med utsyn mot omgivelsene.

Bakerst i rommet mot kafesonen ser man hvordan bruk av speil over bambusbrystningen gjør at man får en opplevelse av at vindusrekken med planter ser ut til å fortsette, selv om den egentlig stopper der.

identitetsbærere for Statnett i den daglige driften, som et symbol på deres respekt for naturen. «Når arbeidet vårt er gjort skal man ikke kunne se at Statnett har vært der». Avlagte isolatorskåler hentet fra mastene ble til vakre lamper og en 100 år gammel kabel ble kappet opp og tok form som organiske romavdelere.

Designmessig ble det viktig å skape referanser til naturen i form av kontraster og sanselighet i materialer og overflater og et variert lysbilde som i naturen. Så vel som å benytte ærlige og naturlige materialer. Gulvet var en viktig flate. Det endrer uttrykk etter hvordan lyset treffer overflaten, slik opplever man at gulvet endrer karakter etter hvordan man beveger seg i rommet. Dette gir fine assosiasjoner til jordbunn og spillet på bakken når solen bryter igjennom

bladverket i trærne. Det er også utstrakt bruk av speil i løsningen. Både for å gi økt romfølelse, forsterke dagslysinnsnitt, gjenspeile omgivelser utenfor og viske ut grensen mellom ute og inne. Samtidig lurer speilet deg til å tro at det er flere vinduer enn det faktisk er. Den reflekterende, kalde og glatte flaten i speil er også en fin assosiasjon til vann og luft som står i kontrast til veggene som er kledd i microsement med en matt, ru og solid følelse.

Kraftmessig er vind, vann og stryk viktige i Norge, derfor ble en variasjon av blåtoner sammen med grønne farger, bærende i fargepaletten på tekstiler og møbler. Det ble en helhetlig og behagelig palett ton-i-ton og i tråd med den norske naturen. Arbeidskafeen som har fått

navnet Ladepunktet, ble ferdigstilt mai 2022 og rommer i dag 50 sitteplasser med varierte løsninger for både ad hoc-arbeid, mindre møter med og uten skjerm, sosiale samlinger eller avslapning. Her finnes stor variasjon. Dette har gjort at det er blitt en populær sone gjennom hele dagen, noen tar dagens første møte her i en god lenestol med en kopp kaffe og laptopen på fanget, noen arbeider her mellom møter. Noe som igjen avlaster øvrige møterom.

I tillegg blir det hyppig brukt som en forlengelse av kantinen under lunchtid og av gjester i kaffebaren. Konseptet Arbeidskafeen er blitt så populært at det er besluttet at en arbeidskafe skal innføres i samtlige av administrasjonsbyggene til Statnett etter hvert.

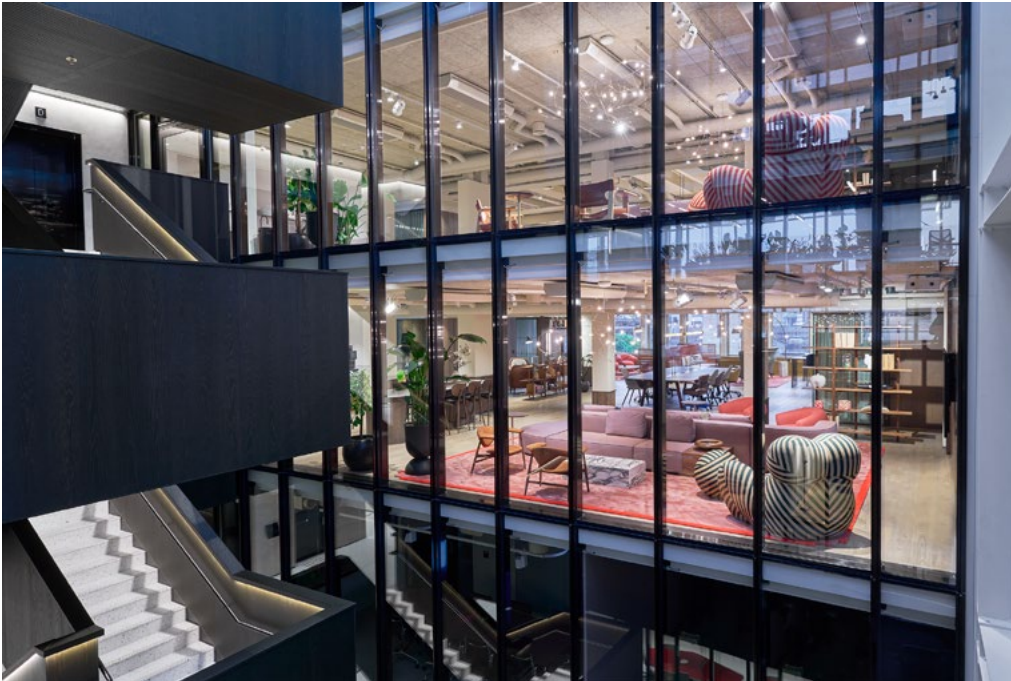
S7 → NYTT HOVEDKONTOR EY → OSLO

I-D INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS

Prosjektansvarlig → Annethe Thorsrud, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeidere → Heidi Steen-Nøringset, Heidi Berg Edbo, interiørarkitekter MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Stortorvet 7 er et komplekst kvartal bestående av flere eksisterende bygg samt flere infill. Man har fokusert på å skape et helhetlig konsept gjennom de forskjellige byggene fra varierende tidsepoker.

Å skape stemninger og ulike identiteter i de forskjellige byggene har vært et gjennomgående konsept i prosjektet. I «Misty forest» går man inn i en drømmeverden og får en opplevelse av ro og stillhet. Veggene er tapetsert, radiatorer er kledd inn med brystningspanel og fugler og magnoliatrær er med på å understøtte konseptet.

Helhetlig transformasjon

Kvartalet S7 ble total transformert og stod ferdig i mai 2023. Her har fem historiske bygninger fra ulike tidsepoker og med forskjellige arkitektoniske kvaliteter blitt koblet sammen med to nye infillbygg og et påbygg. I-d Interiørarkitekter & design fikk oppdraget av EY å skape deres nye hjem og morgendagens hybride arbeidsplass. I samarbeid med ansvarlig arkitekt, Dark Arkitekter, har det blitt et innovativt, bærekraftig arbeidsmiljø i Oslo sentrum, som er tilpasse moderne arbeidsmønstre og behov.

Gjennom hele interiørprosjekteringen var det fokus på å sømløst binde sammen ulike bygningskropper og tidsepoker til en helhet, samtidig som man ønsket å bruke ulikheten

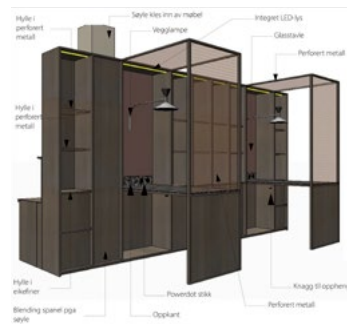
til å skape variasjon og unike opplevelser. Det var viktig for kunden at kontoret skulle være et attraktivt, inspirerende sted å velge og jobbe. Dette viste seg å være en utfordring, men med godt samarbeid med Dark fikk man gode overganger som gjør at det i dag oppleves som et godt bygg å bevege seg i. Konseptet er derfor bevisst lagt som en gjennomgående rolig base på himling, gulv og vegger, som gir mulighet til å endre eller legge til over tid. Basen tåler å ta i seg stor variasjon av farger og materialer, klassisk og tidløst, men likevel rom for det moderne og fremoverlente. I-d har brukt et lekent og fargerikt interiør med gjenkjennelige elementer som en del av wayfinding i tråd med EYs design guidelines. Det er også designet egne veggkledninger

og faste innredningselementer som gjenkjennelige elementer i de ulike byggene for å bidra til følelsen av ett kontor selv med mange bygg.

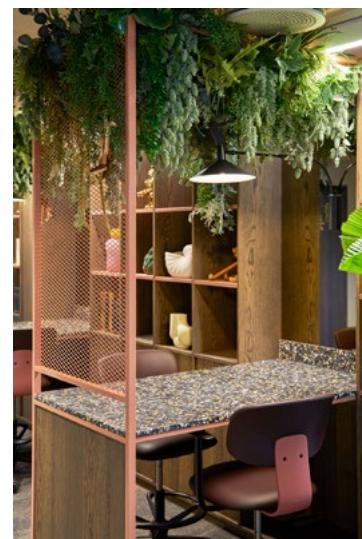
En viktig del av ønsket til oppdragsgiver var å skape et hjem for ansatte og en møteplass i den hybride hverdagen – det gode møte mellom mennesker. Derav rause, sosiale soner hvor det skal være inviterende og tilrettelagt for en god kopp kaffe, bli kjent med hverandre eller bare henge med gode kolleger, er prioritert. De sosiale sonene er plassert sentralt i hver etasje, og gir god mulighet til å flytte over i et uformelt møte eller en teams-samtale uten at du skal behøve bevege deg ut av sonen du er i. I tillegg til mange gode møteplasser er kontoret designet med tanke på å støtte

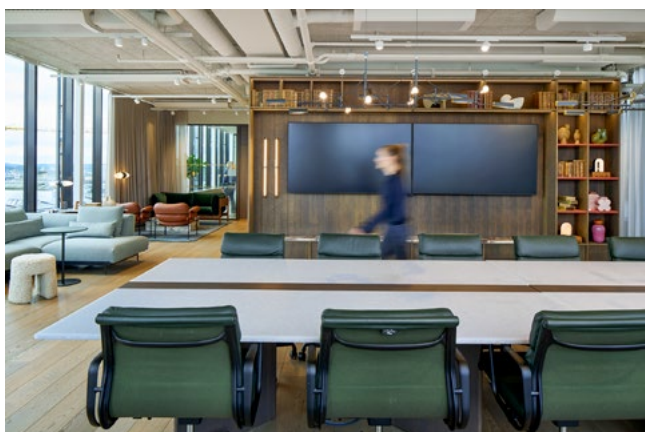
Kontorets design og layout oppmuntre til bevegelse, samtaler og samarbeid på tvers av fagområder. Det er designet rause sosiale soner, som knytter uformelle møter og arbeidsflyt sammen. EY karakteriserer kontoret som mer likt et boutiquehotell enn det tradisjonelle kontorlandskapet.

Designskisse og skjemategning av arbeidsplasser med integrerte bokhyller. Materialvalget inkluderer eikefiner, perforerte metallhyller og plater med opphengsmuligheter for planter.

Flere varianter av spesialdesignede arbeidsplasser som gir ansatte friheten til å velge passende arbeidssone og arbeidsform i tråd med oppgavene deres. Vårt fokus har vært på å integrere kvalitet og bærekraft gjennom bruk av solide, naturlige og varige materialer.

En sammenhengende grunnpalett gir en nøytral og tidløs bakgrunn i ulike soner i bygget. Dette gjør det enkelt å bruke møbler på tvers av hele bygget. Hver sone har sitt unike særpreg med ulike farger, møbler, dekor og planter for å skape forskjellige opplevelser og bevare bygningenes særegenhet. I-d ønsket å skape et nordisk kontormiljø som fanger årstidenes variasjon.

EYs personalrestaurant er designet med varierte sitteplasser, der blant annet avrundede baser er med på å skape intimitet og skiller. Øvrig har restauranten et godt utvalg av eksklusive materialer, i tillegg til en vegg som er kledd i tapet med resirkulerte roser, som både dufter og bidrar til bedre akustikk.

en hybrid arbeidsmodell, der ansatte kan jobbe hvor og når de vil. Dette har ført til et mangfold av arbeidssoner som tilpasser seg ulike behov og oppgaver.

Gjennom hele designprosessen har alle valg, fra funksjonelle løsninger til materialer og farger blitt diskutert og godt forankret i selskapets strategi. Et konsept og et kontor skreddersydd for å støtte opp om og bidra til akkurat den arbeidsformen og det designet oppdragsgiveren ønsket for sitt nye kontor. Gjennom en kombinasjon av spesialdesignede faste og fleksible arbeidsplasser, møterom, drop down, samhandling og sosiale soner gir dette fleksibilitet og frihet både for EY som selskap, men også for hver enkelt ansatts møte med stor variasjon i oppgaver og

arbeidsstiler, samtidig som det fremmer samarbeid og kommunikasjon på tvers av organisasjonen. Bærekraft har vært viktig gjennom hele rehabiliteringsprosessen både for Schage Eiendom som eier og EY som leietaker. Kontoret er BREEAM Excellent-sertifisert, og det var et tydelig uttalt ønske fra alle i prosjektet om å skape en bærekraftig og ansvarlig bygg og arbeidsplass for fremtiden. Gjennom interiørkonseptet og i de endelige valgene for EY har I-d lagt vekt på kvalitet og bærekraft ved bruk av solide, naturlige og holdbare materialer i kombinasjon med innovative materialer som bla. biobaserte materialer, resirkulerte tekstiler og plast. Nyinnkjøpte møbler er nøye valgt med tanke på bærekraft og høy kvalitet, både estetisk

og funksjonelt, for å sikre lang levetid. Det ble også tidlig bestemt at man ikke ønsket ny plast der det kunne unngås i prosjektet. I tillegg er det gjenbrukt en mengde møbler og dekor fra kontorene de flyttet fra i Bjørvika.

Utviklingen av Stortorvet 7 har blitt anerkjent gjennom flere priser og nominasjoner, inkludert OMA Awards «Årets transformasjonsprosjekt 2023» og Cityprisen 2024. Juryen har løftet frem kontorets imponerende transformasjon av et komplekst bygningskvartal, samt den høye kvaliteten på utførelsen og materialbruk.

ARNTZEN DE BESCHE → VIKA → OSLO

SWECO ARCHITECTS OSLO

Prosjektansvarlig → Eline Beier, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeider → Birthe Opstad, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Ny interntrepp mellom 9. og 10. etasje.

Hovedinngang.

Fortid møter fremtid

SWECO Architects har gjennom mange år hatt prosjekter for Erla Eiendom, og ble i august 2022 invitert til å bidra som arkitekt og interiørarkitekt for et transformasjonsprosjekt i Haakon Vills gate 6. AGP Advokater var på utkikk etter nye lokaler. Prosjektet skulle omfatte arbeidsplasser, møterom og sosiale soner for 30 ansatte.

De hadde et konstruktivt og hyggelig førstemøte med AGP som presenterte en tydelig forståelse for deres behov og identitet med et bevisst ønske om å fremstå særegen. AGP er et ungt advokatfirma spesialisert innen transaksjoner og kapitalmarkeder. De ønsket å skape et smidig og fremtidsrettet alternativ i en konservativ bransje.

Interiørarkitektenes mandat ble å fortolke disse visjonene til fysiske løsninger. Bygget, som stod ferdig i 1961 er tegnet av arkitektene Blakstad og Munthe-Kaas, og er et ikonisk eksempel på periodens arkitektur med sine mosaikkledte fasader og monumentale trappetårn.

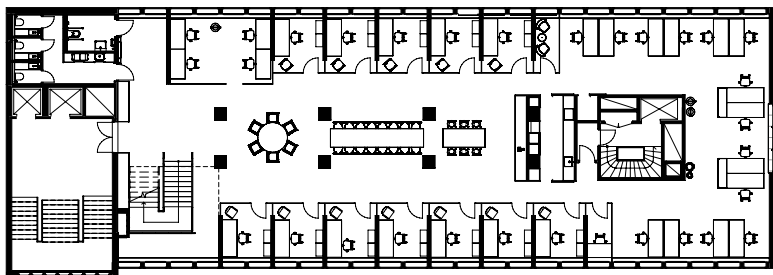
De har tatt utgangspunkt i byggets autentiske arkitektoniske uttrykk og har, med dyp respekt for det opprinnelige designet, tilført nye elementer og løsninger som representerer et moderne advokatkontor. Målet har vært å skape en unik identitet og et sterkt fellesskap innad i AGP Advokater. Resultatet er et advokatkontor som er tro sin historie samtidig som det tilfredsstiller kravene til dagens og morgendagens arbeidsformer.

I løpet av høsten 2022 utviklet de

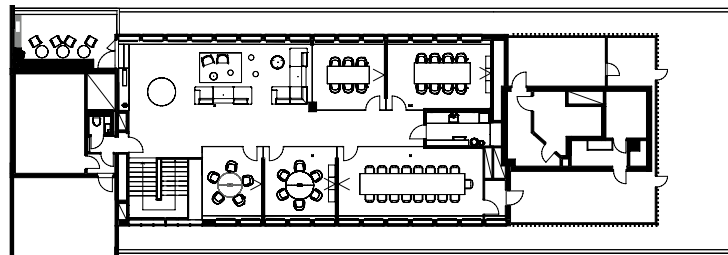
prosjektet gjennom flere møter med AGP, hvor man presenterte skisseprosjektet og finjusterte planløsningen. Konseptet ble godt mottatt. Dette omfattet også forslaget om nye, større vinduer i den tilbaketrukkne 10. etasje.

SWECO har vært ansvarlig søker og hatt ansvar for bygningsmessig prosjektering. De har valgt materialer og overflater og utformet all spesialinnredning. For AGP har de kartlagt eksisterende møbler og planlagt ombruk i det nye kontoret. De har også foreslått og innhentet tilbud for supplering av møbler.

Det var viktig å skape en inviterende inngangssituasjon. En dobbel glassdør i 9. etasje visker ut overgangen mellom trapperom og advokatkontor. Døren har slanke elegante profiler som ivaretar

9. etasje.

10. etasje.

Allmenning 9. etasje.

Møterom 10. etasje.

inngangsdørens brannkrav. På innsiden ser vi advokatenes imøtekomende «allmenning» og den store åpne trappen som inviterer kunder og ansatte opp til øverste etasje, hvor det er møterom, felles lounge og takterrasse. Trappen er et viktig element for AGP, elegant utformet med skjult stålkonstruksjon, kledd med heltre. Åpne opptrinn filtrerer dagslyset og danner flotte skyggespill. Også takterrassen har gjennomgått nødvendig oppgradering og vedlikehold med ønske om at terrassen skal benyttes som en aktiv del av arbeidsplassen.

Med mål om å skape løsninger som tåler tidens tann, ble det valgt klassiske linjer, en modulær tilnærming og materialer av høy kvalitet som eldes med verdighet. Man har brukt naturlige materialer som europeisk helstav eik og eikefiner, behandlet med en

matt, hvitpigmentert lakk. På benkeplater har man brukt italiensk marmor. Gulvteppene i kontorene er laget av en blanding av kasimir geitehår og saueull. Spesialinnredningen er produsert av PN Snedkeri i Danmark, mens belysningsarmaturene er nøye utvalgt fra Glamox' sortiment. All belysning er enhetlig løst med FX35 armaturer med sort reflektoroptikk og lysfarge 3000 kelvin for at interiøret skal oppleves helhetlig. Optikken gir relativ lite lysspredning uten å virke blendende. Lysstyring sikrer ulike scenarier.

For å optimalisere etasjehøyden har de valgt løsning med åpen himling, synlige tekniske føringer og nedhengte flåter i eikefiner. Belysning og kjølebafler er innfelt i flåtene som også skjuler lite pene tekniske komponenter. Akustikkelementer i samme

farge som betong er limt rett til dekket.

Interiøret spiller på kontrastene mellom de rå, konstruktive betongelementer som ble synliggjort, og den raffinerte lyse eiken som går igjen i all spesialinnredning. Marmoren knytter interiøret sammen med trapperommet og byggets arkitektoniske karakter. Nye møbler i hud og eik er designet i tiden huset ble bygget. Helhetsinntrykket er upretensiøst, nordisk og tidløst. Er det nytenkende å planlegge for lang levetid? I en verden som stadig søker det neste, står vi ved et design som ærer fortiden og omfavner fremtiden.

Møterom.

Stue med Ekstrem av Terje Ekstrøm..

FROGNER WORKSPACE → OSLO

EAVE STUDIO

Prosjektansvarlig → Cathrine Bækken, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Plassbygget kjøkken.

Fureka stol av Edvin Helseth og kunst av Lena Alberti.

Kontorlokaler i bevaringsverdig villa

Opprinnelig var bygget en trevilla tegnet i 1922, av Ivar Næss. Tomten og hageanlegget er registrert som bevaringsverdig, og selve eiendommen står på byantikvarens gule liste. Bygget innvendig var i såpass dårlig forfatning at huseier ønsket å bygge opp alt på nytt. Alt, utenom bærende konstruksjon, ble derfor revet og bygget opp igjen fra grunnen av med tanke på å tilfredsstille alle dagens krav. Eave Studio ble hyret for å hjelpe til med oppgraderingen.

Stikkord var «et klassisk uttrykk, sammen med det lyse og minimalistiske».

Det ble lagt nye tregulv i fiskebensmønster som understreker den klassiske følelsen. Nye, doble dører ble kopiert fra tidligere eksisterende dører i bygget, og satt inn for å skape forbindelse mellom de tre rommene på rad, som også bidrar til at lyset får strømme fritt. Vinduene ble restaurert. Det ble også satt inn en ny kakkellovn i midtrommet som fungerer som samlingssted – innredet med sofa og norske vintageklassikere (Varier Ekstrem av Terje Ekstrøm, Fureka av Edvin Helseth).

Alle møte- og arbeidsbord, pluss to kjøkken er tegnet og plassbygget i tre av Håndverkeriet. Arbeidsbordene er tegnet i system så de kan settes sammen for

fleksibelt bruk ved behov, hvis man f.eks. skulle trenge et langbord. Møterommene er enkelt bygget opp av glassvegger med transparente gardiner som kan trekkes for etter behov. Utgangspunktet for innredningen er en følelse av «hjem». Det er her møter med kundene foregår, om det er ulike designprosjekter, de som har kjøpt eller skal selge bolig. Lokalet blir også brukt til ulike events – og studio for foto. Man ønsket et hyggelig å imøtekomende sted, og det var viktig at de ulike designgrepene som ble gjort skulle gi fleksibilitet, flyt og harmoni når man beveger seg mellom de ulike sonene.

DEN GAMLE VETERINÆRHØGSKOLEN → OSLO

LUND + SLAATTO ARKITEKTER

Prosjektansvarlig → Torunn Petersen, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Resepsjonsområdet skal oppleves imøtekommende og lunt for både ansatte og besøgende. Resepsjonens bakvegg i eikespiser er gjenbruk fra brukers tidligere lokaler og har fått ny overflatebehandling.

Inngangssonen er møblert med en uformell lounge og spesialdesignet sittebenk i eik som også skjuler toppen av en heissjakt som stikker opp av dekket. Eikepaneler med halvstaffspiler går igjen i fastinnredningen og veggkledning og er et bindende element i interiøret. Som her vist i sittebenken i lokalets inngangsparti.

Bærekraftig upcycling

Sammen med Oslobygg skal Linstow i kommende år transformere den gamle Veterinærhøgskolen på Adamstuen til et åpent og bærekraftig byområde på 80 mål. I august 2023 flyttet Linstow inn i sine nye renoverte kontorlokaler. Lokalet er det første renoveringsprosjektet for området, og skal være et ledende eksempel på Linstows klimamål for energi, gjenbruk og arealbruk. Målet er å redusere klimagassavtrykket med 60% innen 2030. Interiørarkitektene hos Lund+Slaatto Arkitekter har arbeidet med utviklingen av nye planløsninger, interiørkonsept og hatt et tverrfaglig samarbeid med Linstow og rådgivere for å nå klimamålet under renovering og for det ferdige produktet.

Alt som kunne gjenbrukes, skulle gjenbrukes. Både av bygningskomponenter og inventar fra Linstows tidligere kontor. Her så de hva som kunne gjenbrukes av inventar og bygningsmasse, og deretter tilpasse interiørkonseptet etter det.

Linstow ønsket et varmt, imøtekommende og hjemlig uttrykk med lune farger. Det ble utviklet et interiørkonsept der farger, materialer og inventar balanserer og harmoniserer med både nytt og gammelt. De har hatt flere runder med kuratering av gjenbruksmøbler og jobbet med effektfulle upcycling-metoder av inventar og overflater. Prosjektet er et eksempel på at det er mulig å gjenbruke store deler av både inventar og bygningskomponenter, og fortsatt skape et moderne lokale som møter dagens standard

for estetikk og funksjoner.

Møbleringsplanen ble utviklet etter ønske fra Linstow om en sentral og tilgjengelig sosiale sone for aktiviteter i pausene, uformelle møter og mulighet for arrangementer. I og med at lokalet er delt opp i to fløyer med en bro som knytter dem sammen, ble den ene fløyen hovedsakelig cellekontorer og den andre mer sosial, med velkomstsone, møtesenter og større kjøkken. I dette prosjektet ble valgt av arbeidsplasskonsept med tradisjonelle cellekontorer. Dette er uvanlig i dag, men det er et tungtveiende argument for løsningen at man kunne gjenbruke eksisterende kontorer og dermed unngå større mengder med riveavfall. I dette prosjektet er derfor cellekontorer et bærekraftsvalg.

I ferdigstilt prosjekt er alt som hadde

Ombruk av løst inventar som med enkle tiltak har blitt gjenbrukt i de nye lokalene. Kontorskabene har fått nye grep og foliert sokkel.

Den nye planløsningen er utarbeidet med en variasjon av møtepunkter og sosiale soner for aktiviteter, uformelle møter og med muligheten for varierte arrangementer med en hjemlig atmosfære.

Nye materialiteter er introdusert på overflater for å gi lokalet egenart og karakter. Der det har vært behov for nytt inventar har holdbarhet og kvalitet vært avgjørende.

gjenbruksverdi brukt. Etter renovering er 70% av bygningskomponentene i bygget og 90% av innbo gjenbrukt. Et eksempel er de gamle kontorfrontene i bøk. Disse har fått nytt liv med tekstiltapet i tettfeltene. Et lite grep, med stor effekt. Ved bruk av varme og lune farger på tilstøtende vegger og overflater, får boken sin rette plass i interiøret.

Alle himlingsplater er gjenbrukt og kun supplert eller skiftet ut der det var nødvendig. Deretter er himlingen spraymalt i samme farge som vegger i alle rom. Noe av den akustiske absorpsjonseffekten er redusert, men med cellekontorløsninger oppleves akustikken fortsatt som god.

Arbeidsbord og møteromsbord fra Linstows tidligere lokaler er gjenbrukt og oppgradert med ny linoleumstopp og

ABS kantlist. Alle kontorstoler fra tidligere lokaler er gjenbrukt, og supplert der det var nødvendig. Oppbevaringsskapene brukt i resepsjonsområdet og kontorene har fått en enkel upcycling med ny foliering av sokkel og et mer moderne håndtak. Noen ganger kan små endringer totalforandre uttrykket til et møbel. Belysningsarmaturene over møtebordene er tatt med videre fra tidligere lokaler.

Av nytt inventar er det prosjektert inn høykvalitetsmøbler med lang holdbarhet. Nytt fast inventar er i hovedsak spesialtilpassede sittebenker i naturmaterialer som eik og ulltekstiler. For å underbygge den lune atmosfæren har taktilitet og myke formspråk vært et fokus. Sjøktvegger er kledd med tekstiltapet lignende tettfeltene på bøkfrontene, og

eikepaneler med halvstaffspiler. Kapp fra disse veggene er brukt som kledning på fronter i fastinnredningen. Det hele bindes sammen av varme, lune vegg- og himlingsfarger i beige-, rose- og grønn-toner.

Erfaringen fra prosjektet har vært grunnleggende positivt med tanke på alle elementer som er ombrukt og gjenbrukt. De har benyttet alle tilgjengelige ressurser til ombruk, og fokusert på å fremheve de positive egenskapene som hvert enkelt element har. En målrettet oppdragsgiver og en løsningsorientert entreprenør har i samarbeid med interiørarkitekt gitt et bærekraftig interiør, som har innovative og inspirerende løsninger vi håper å se mer av i kommende prosjekter.

NORGESGRUPPENS HOVEDKONTOR → OSLO

METROPOLIS ARKITEKTUR & DESIGN AS

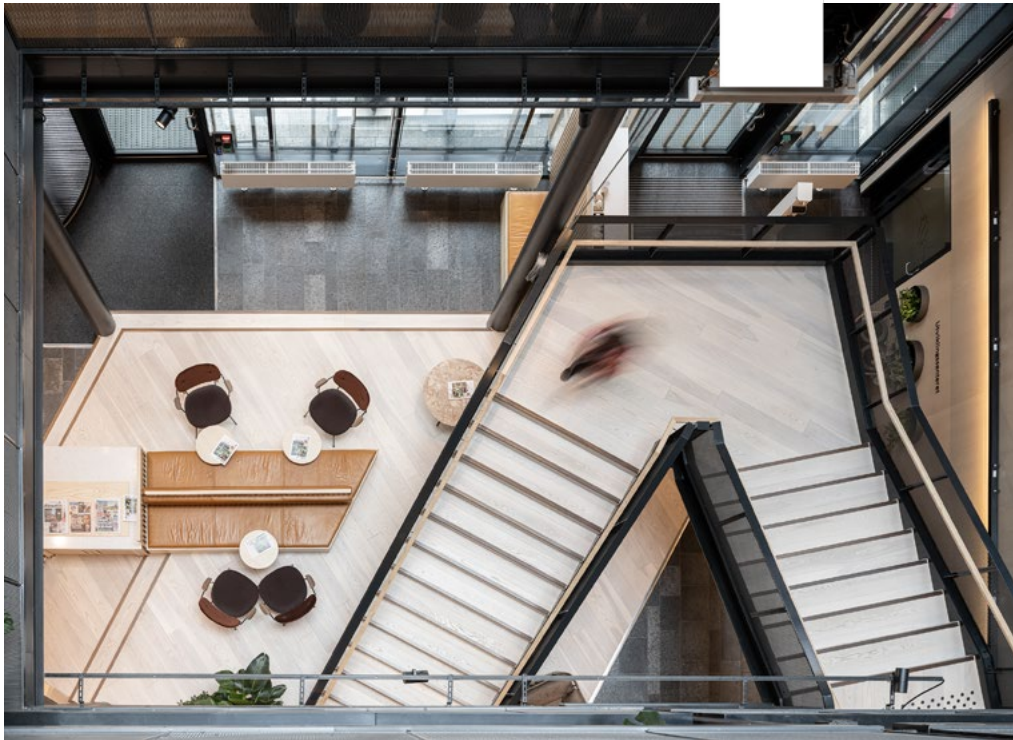
Prosjektansvarlig → Kari Ihle, Interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeidere → Charlotte Sundblad,
Marte Brandvold Klemp, interiørarkitekter MNIL

KREDITERING → SIDE 177

2. etg.

Podiet knytter hovedtrappen og de nedre etasjene sammen.

Honning konseptmøterom. Råvarene i møtesenteret. Inspirert av honningkam og den flytende sirupen. Rommet er plassert rett ved markedsplassen og kan åpnes opp med doble dører for å lage en forstørret samlingssone.

Mangfoldstreet

Metropolis ble engasjert som interiørarkitekt for Norgesgruppen og hadde en sentral rolle gjennom hele prosjektet, fra skisseprosjekt til utarbeidelsen av kravspesifikasjoner for både nybygg og rehabilitering. Målet var å skape et levende hus som var åpent og innbydende for både ansatte og besøkende. Det skulle være et sted med en felles identitet og samhandlingsområder på tvers av de 19 selskapene som deler samme adresse. Etter å ha vært lokalisert i Karenslyst allé i omtrent 20 år hadde Norgesgruppen behov for nye lokaler tilpasset dagens forretningsmodell og standard, med gode muligheter for samhandling på tvers av selskapene. Valget landet på å bli værende i Karenslyst allé, som fikk et betydelig løft tilpasset Norgesgruppens behov.

Det opprinnelige bygget hadde to fløyer som nærmest opplevdes som to separate bygg. MAD arkitekter vant arkitektkonkurransen der de optimaliserte flyten mellom fløyene. Metropolis videreførte grepet med gode og inkluderende fellesarealer som understøtter den overordnede visjonen med prosjektet; å skape mer samhold på tvers av selskapene. Det var stort fokus på optimalisering av arealer for å skape et fleksibelt bygg. Byggets tekniske struktur ble opprettholdt og de laget et teknisk grid som begrenset noe fleksibilitet. Dette ble gjort for at man kan styre fremtidige ombygginger, opprettholde siktlinjer og arkitektoniske kvaliteter samtidig som det ikke ble bygget unødvendig for å begrense klimapåvirkning.

Hvert av underselskapene i Norgesgruppen har ulike arbeidsplasskonsepter. I tidlig fase samarbeidet Metropolis med Mellomrom Arkitekturpsykologi med

kartlegging, samtidig som selskapene ble utfordret til å vurdere sine egne arbeidsmetoder. Flere av selskapene gikk over til å dele plasser med en aktivitetsbasert arbeidsmetodikk, mens andre beholdt cellekontorer og teambaserte løsninger.

Sentralt for prosjektet var å finne felles verdigrunnlag som prosjektet kunne jobbe videre med i løsninger og kommunikasjon.

Det overordnede visuelle uttrykket er nordisk, vennlig og lyst. Hvert av selskapene kan i tillegg tilføye sin merkevareidentitet, men må innordne seg helheten. Hele konsernet var involvert og informert underveis, mens en mindre konseptbeslutningsgruppe forankret og besluttet. Informasjonen og regien ble nøye styrt for å skape blest og overraskelse ved innflytting, noe som viste seg å bli en suksess. Gjennom bruk av materialer

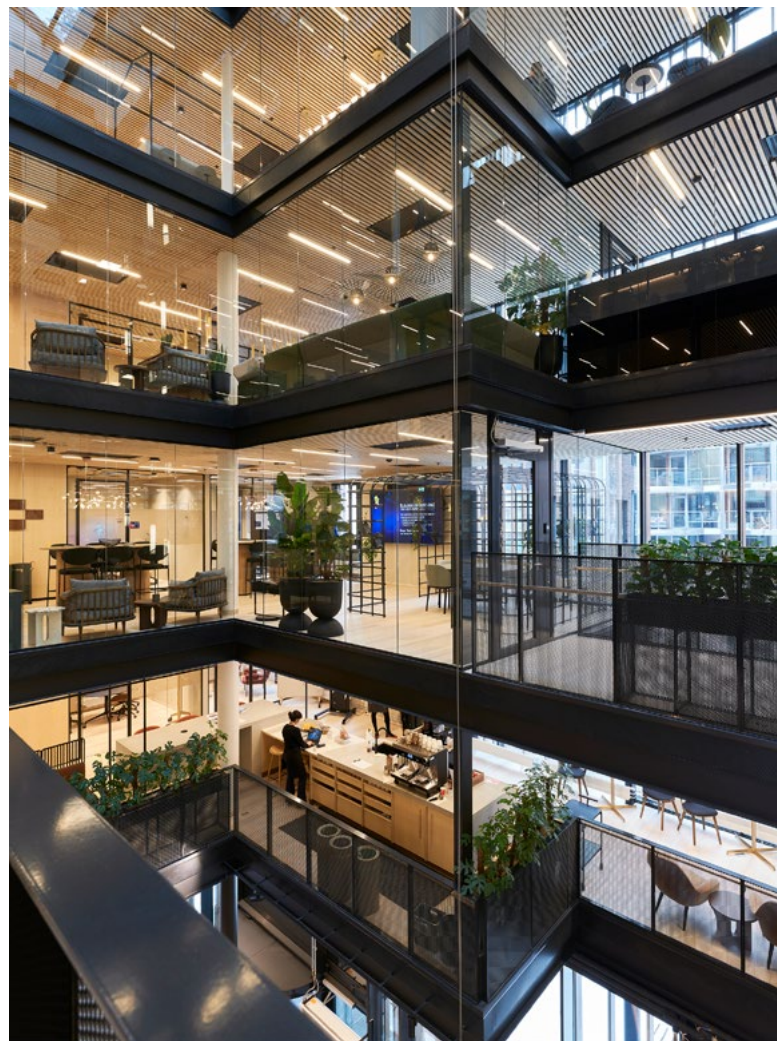
Frukt og grønt konseptmøterom. Råvarene i møtesenteret. Møterommet representerer «5 om dagen».

På markeds plass der det er lagt opp til å kunne ha møter i åpen sone og en mobil skjerm kan plasseres for full funksjonalitet.

Resepsjonen er utformet som en markedsbod med norsk stein. Plassert foran en stor skjerm med roterende visning av alle Norgesgruppens selskaper.

Atriet strekker seg gjennom hele bygget og slipper lyset ned ni etasjer forbi alle markeds plassene.

som ask og en nøye utvalgt fargepalett, ble det skapt et interiør som kunne tåle tidens tann samtidig som det fremhevet Norgesgruppens identitet og verdier.

I fellesarealene deler de 19 selskapene blant annet møterom, shuffleboard, og baristakafe. Felles workshoper ble holdt på tvers av selskapene for å definere brukerkonseptene for de ulike fellesområdene. Spisskompetanse fra de ulike forretningsområdene ble brukt for å få den beste kaffen, de beste samhandlingsarenaer og IT-løsninger.

Møbleringen i nedre etasjer symboliserer stammen med varme jordfarger. Midtre etasjer spiller på grøntonner som representerer vekst, der det spirer og gror. De øverste etasjene er i blåtoner, der treet vokser mot himmelen og representerer fremtiden og målet om alltid å strekke seg. Arbeidsfløyene er grener og blader på

stammen og har derfor en gjennomgående grønn palett. Kantinen speiler opphavet til råvarene: skogen, åkeren og havet. Dette ga rom for ulike miljøer og atmosfærer, fra intime skogsmiljøer til åpne landskap ved åkeren og havet med mer dynamisk møblerte områder. Mulighet for ommøblering og rigging av arrangementer ble ivarettatt.

Historiefortelling var en viktig del av designet, og det er i lokalene laget mange talking pieces, med digitale og analoge flater fortelles historien om Norgesgruppen.

Den høyreiste veggen som møter oss i inngangspartiet symboliserer stammen til «mangfoldstreet». Her fortelles historien som har vært med på å forme Norgesgruppen slik vi kjenner dem i dag. Klossene er laget av norsk furu, behandlet for å likne røkt ask. Asken er synlig i hele huset og er en tresort inspirert fra opphavet i Askim der Joh. Johannson startet sin

virksomhet i 1866.

Anskaffelser og innkjøp av alle møbler og inventar ble valgt ut på bakgrunn av funksjon, miljø, grad av gjenbruk og estetikk. Møbelanskaffelsen ble gjennomført i godt samarbeid med Input Interiør. Fokus på miljø der blant annet alle understell på kontorpulter ble gjenbrukt og de fleste multiromstoler fikk nytt liv med noen enkle forbedringer med blant annet sittestilling og høyde. På gjenbruksmøblene ble det montert en liten tag, for å fortelle historien og øke bevisstheten rundt gode og bærekraftige valg. Alle selskapene fikk velge møblelement til sine egne lokaler ut ifra møbelpakker med forhåndsdefinerte overflater og kvaliteter, det vil si at alle møblene på huset kan fleksibelt flyttes rundt og ommøblering og vedlikehold løses optimalt.

GJENSIDIGE → OSLO

I-D INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS

Prosjektansvarlig → Silje Brænde, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeidere → Linn Slettli, Iselin Riise Lunde, Are Fredrik Berg, Tyra Fahsing, Katrine Mjøsund, interiørarkitekter MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Kunden ønsket seg et lekent og fargerikt konsept og I-d har svart på dette bl.a. ved å designe en egen teppeserie og ta i bruk møbler med en leken design. I-d har sammen med Volver spesialdesignet en egen teppeserie for Gjensidige. Disse fungerer som identitetsbærere gjennomgående i bygget. Det er designet ulike tepper for de ulike sosiale sonene.

Ny puls i Gjensidige

I 2021 ble I-d Interiørarkitektur & Design AS kontaktet av Gjensidige i forbindelse med at Gjensidige skulle i gang med en større endring av både grafisk profil og en full renovering av hovedkontoret som ligger i Schweigaards gate 21–23. Gjensidige ønsket en profil som skulle tiltrekke seg både nye og yngre arbeidstakere, i tillegg til å skape en attraktiv arbeidsplass som skulle få arbeidstakerne tilbake fra hjemmekontoret etter en tid med et nedstengt samfunn.

I tett samarbeid med prosjekteringsgruppen hos Gjensidige utviklet de et konsept med en leken fargebruk, samtidig som interiøret skulle gjenspeile både eleganse og kvalitet.

Konseptet ble testet som en pilot i Gjensidiges Business lounge før det ble

videreført i byggets rundt 12 000 m².

Farger er brukt gjennomgående for å skape en tydelig identitet, skape trivsel og for å skille de ulike etasjene og arealene fra hverandre. Hovedkontoret har 8 etasjer i bygg 21 og Gjensidige overtok i 2021 også tre etasjer i Schweigaards gate 23. Bygningene er koblet sammen med en glassbro. Schweigaards gate 21–23 har en tydelig arkitektur. Innvendig i byggene er det store flater med naturfarget eik, glassflater, store dekorlamper i kantineområdet og en kunstinnsjallasjon av glass som henger gjennom et atrium som strekker seg over åtte etasjer. Alt dette er bevart, fokuset har vært på å jobbe med eksisterende materialer. Etter ti år med mye slitasje og et forholdsvis hvitt og anonymt interiør har man nå tilført bygget ny puls i form av et nytt spenstig flisgulv, et godt kvalitetsgulv

Loungen hos Gjensidige er blitt en møteplass ved inngangen som flere går innom. Her er det en hyggelig stemning, komfortabelt inventar, rolig musikk, spill og god kaffe. I-d har designet en egen bordserie for Gjensidige. Disse finnes både som spisebord og små sidebord i ulike farger og er tilpasset de ulike sosiale sonene. Bordserien er produsert av HMI for Gjensidige og I-d.

i eik, ny himling i enkeltområder, ny teknisk belysning i tillegg til nye malte flater. Alle nye overflater binder sammen begge byggene, og ikke minst alt av eksisterende og nytt interiør.

I forbindelse med rehabiliteringen var det viktig for Gjensidige å ha fokus på et bærekraftig og ærlig konsept, samtidig som interiøret skulle oppleves som noe helt nytt. Kunden hadde selv satt seg som måltall å gjenbruke, ombruke og redesigne rundt 80 % av eksisterende inventar. I samarbeid med prosjektlederen for Gjensidige, Siw Brekken og Input interiør ble alt av eksisterende og nytt inventar registrert og scannet med QR-koding i systemet Greenified Inventory. Informasjonen ble benyttet til å opprette en database for inventaret slik at Gjensidige og I-d hadde full oversikt over hva som var tilgjengelig for

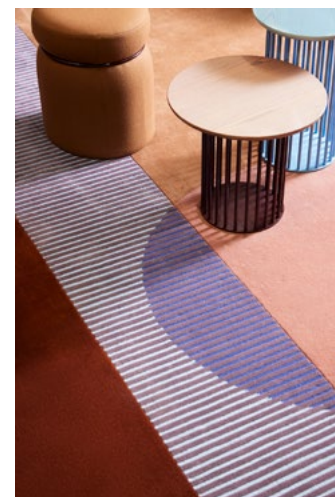

Gjensidige ville ha et helhetlig, og bærekraftig konsept, med kreative løsninger for redesign og gjenbruk. I Gjensidige Business Lounge er bl.a. eksisterende lampekupler redesignet med et spesialoppheng i lakkert metall som kobler sammen kuplene.

Med sin nye tydelige identitet, fargebruk og lekenskap ble det nye interiørkonseptet testet som pilot i Gjensidige businesslounge, før det ble implementert videre i byggets rundt 14 000 m².

Den grønne loungen har en avslappet atmosfære og innbyr til sosiale sammenkomster på tvers av avdelinger.

De spesialdesignede teppe- og bordseriene gjenspeiler hverandre i design, utforming og fargebruk. Disse er gjennomgående i byggets sosiale soner.

Farger er brukt for å skape identitet, trivsel og for å skille de ulike sosiale sonene fra hverandre. Det er også designet ulike møbleringskonsept i de ulike etasjene og sosiale sonene bl.a. for å oppfordre de ansatte til å ta i bruk hele bygget og ikke bare benytte arealer nær sin avdeling.

gjenbruk og ombruk av både fast inventar, stoler, bord og dekorbelysning. Oversikten vil kunne benyttes også etter at prosjektet er ferdigstilt.

Med en så stor andel av gjenbruk av fast og løst inventar i kombinasjon av nye elementer har hovedkontoret fått en spennende interiørestetikk som kommuniserer en forpliktelse til bærekraft, uten at dette går på bekostning av et uttrykk som er både sofistikert, lekent og vakkert.

Kvalitetsstoler fra eksisterende kantine er trukket om av møbeltapetserer og fremstår som nye sammen med nyinnkjøpt inventar og spesialdesignede og redesignede konstruksjoner i kantineområdet. Blant annet er eksisterende blomsterkasser i eik er modifisert og de har implementert ny stålkonstruksjon og fastmonterte dekorlamper slik at de gamle

blomsterkassene har fått ny funksjon. De fungerer nå utmerket som hyggelige soneinndelere i kantinen, og er med på å skape intimitet i den ellers luftige og åpne kantinen midt i atriet.

I tillegg til gjenbruk av løst inventar internt i bygget har I-d i samarbeid med kunden også gjenbrukt Gjensidiges inventar i andre prosjekter de har jobbet med parallelt i samme tidsperiode. Der Gjensidige ikke hadde mulighet til å videre benytte seg av arbeidsbord og stoler har disse nå fått nytt liv blant annet i det nye biblioteket i Steinkjer kulturhus. Lamper som gårdeier KLP hadde til overs fra et annet prosjekt har blitt benyttet etter innspill fra både Gjensidige og KLP. Spesielt for Gjensidige har I-d utviklet en egen bord- og teppeserie for bygget og for merkevaren. Designet av disse gjenspeiler

seg i hverandre, i den gjennomgående fargebruken i bygget og fungerer nå som identitetsbærere i Gjensidiges hovedkontor. Teppene, som er utviklet i samarbeid med Ksenia Stanishevski hos Volver består av ti ulike design spesialtilpasset de ulike sosiale sonene og kantineområdet. Det er lagt vekt på god kvalitet og teppene er håndtuftet med en kombinasjon av tykt materiale i blank og matt kvalitet.

I samarbeid med grafisk designer Mariken Steen har I-d bistått i utvikling av grafikk og folie til pilotprosjektet «Gjensidige Business Lounge». I denne fasen ble mye av grunnarbeidet lagt i forbindelse med utviklingen av formspråket som er tatt med videre i arbeidet mot ferdigstillelse av Gjensidiges hovedkontor i Schweigaards gate 21-22.

TELENOR SOFTWARE LAB → TRONDHEIM

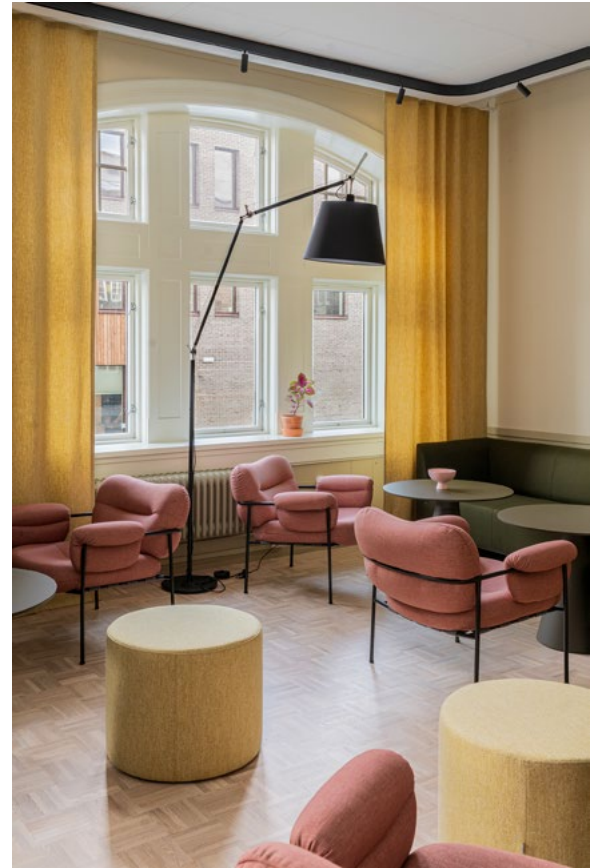
YME ARKITEKTER AS

Prosjektansvarlig → Elisabeth Våpenstad-Rånes, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Uformelt møtested i det ærverdige trapperommet.

Fokus på komfort – komfortabel, men ikke for bakoverlent møblering.

Ærverdig tollkammer i støpeskjeen

I 2021 ble YME arkitekter engasjert av Telenor Software Lab i søket etter nye kontorlokaler. Ønsket var et større lokale med kvaliteter som skulle trekke folk tilbake til kontoret etter pandemien. Valget falt på den gamle Toldbod, et fredet ungdomsbygg fra 1910. De ble videre engasjert av leietaker til å omskape det slitne, men ærverdige, bygget til et moderne arbeidssted med et helhetlig, vakkert interiør med respekt for historien. Byggherre engasjerte arkitekt, men gitt fredningen, fikk interiørarkitekt, ansvaret for prosjektering, koordinering med tekniske fag, utvikling av romløsninger, himlingsplaner, romskjema, dialog med fylkesantikvaren.

YME utarbeidet også all grafikk, inkludert skilt med romnavn, orienteringsplaner og

piktogrammer, og fulgte prosjektet tett helt frem til innflytting. Arkitekten endte opp med ansvar for de offentlige søknadene knyttet til ombyggingen samt kontrollansvar. Telenor Software Lab hadde gjort seg mange erfaringer fra deres tidligere arbeidssted. Dette dannet grunnlaget for romprogrammet. En av de viktigste erfaringene var ønsket om flere støtterom til arbeidsplassene i åpent landskap. Spesielt gjaldt dette rom for samhandling, men også rom for faglige og sosiale møtested. Brukermedvirkningsprosessen handlet derfor i hovedsak om utformingen av disse rommene. Gitt fredningen, var planløsningen i stor grad satt. Rom i rommet ble derfor løsningen for å møte behovet for rom i varierte størrelser. Dette i kombinasjon med variasjon i type møblering, digitale løsninger og materialbruk. Hensynet til fredning

overgår kravet til universell utforming. Heis og HCWC er løst ved trinnfri adkomst til den nyere delen av Toldboden.

YME arkitekter tror at de beste løsningene, og et helhetlig uttrykk, skapes når man jobber tverrfaglig.

Tett dialog med fylkesantikvaren har vært en forutsetning i prosjektet. Materialpaletten i bygget var en miks av de siste 100 års stilarter med både koreapanel, linoleum og strietapet. Fredningen innebærer at alle disse materialene, elektriske ledninger, og toalettene fra 2006 er fredet, uavhengig av kvalitet eller om de er originale. Det ble derfor jaktet etter originale gulv, fliser og tapet. Man fant få originale materialer, men mange lag med spennende farger. Kravet fra fylkesantikvaren var at man kun fikk male i byggets originalfarger. I samarbeid med Jugendstilsenteret i

Møterom med gjenbrukt møblering. Spesialdesignede veggabsorbenter gir god akustikk. Absorbentene er laget av gamle himlingsplater som er trukket om i nytt ulltekstil.

Arbeidsplasser med spesialdesignet oppbevaring og plantekasser.

Ålesund gjorde de et utvalg av de mest sannsynlige originalfargene. Basert på studier av tidstypiske materialer og brukers funksjonskrav, utviklet de et helhetlig farge- og materialkonsept. God akustikk var viktig for brukerne. Løsningen ble himlingsflåter hvor man fikk skjult teknikk og innført nye absorbenter. Av gamle himlingsplater redesignet de nye lydabsorbenter til vegg. Disse ble trukket i ny ulltekstil. Det ble også valgt teppe på gulvene for å dempe trinnlyden. Dette har etter innflytting vist seg å fungere nesten bedre enn forventet. Gode løsninger for å få skjult tekniske føringer og sikre at disse krevde så lite hulltaking som mulig har vært en av hovedutfordringene i prosjektet. En kombinasjon av plassbygde løsninger og standardinstallasjoner er benyttet for å løse krav til ventilasjon. I samarbeid med lysdesigner utviklet YME

et helhetlig belysningskonsept. Målet var fleksibel belysning med minimale inngrep, også med et ønske om å fremheve de historiske detaljene i bygget.

Oppdragsgivers møbler er i stor grad gjenbrukt i prosjektet. Noen av møblene er pusset opp for å passe den nye paletten. De nye møblene er valgt ut fra kriteriene; fleksibilitet, ærlige materialer og komfort. Det er også designet egne plantekasser med oppbevaring. Kjernen i bygget er et ærverdig trapperom, med bevarte originale detaljer og mye etterklang. Det er store repos og rause gangsoner rundt trappen som knytter seg på de øvrige rommene i bygget. En viktig forutsetning for prosjektet var få aktivisert disse arealene og i større grad gi opplevelsen av et samlet lokale med møteplasser mellom etasjene. Det var stor usikkerhet rundt om dette kom til å fungere.

Kom akustikken til å bli god nok? Ville soner med store tepper og polstrede møbler innby til opphold og samhandling? Trapperommet oppleves nå i mye større grad som en integrert del av lokalet, og mange av sonene her brukes mer enn antatt, men – den høytidelige følelsen og størrelsen på rommet gjør at den lune, intime atmosfæren likevel begrenses. Det er hvilerommet innerst på loftet som er det hyppigst besøkte rommet! Skråtaket og den «myke» møbleringen gir en lun, behagelig atmosfære. Bærekraft er et sentralt tema i alle YMEs prosjekter, og gjenbruk av eksisterende bygg er et viktig ledd i dette. Alt av materialer er valgt med tanke på levetid og i tråd med byggets solide karakter. Prosjektet har sikret at en jungendperle i Trondheim kan stå i 100 år til!

NORTURA → OSLO

IARK AS

Prosjektansvarlig → Nanna Lersbryggen,
interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeidere → Karoline Grepperud,
Gordon Brennan, interiørarkitekter MNIL

KREDITERING → SIDE 177

I den vernede sonen i inngangspartiet har det blitt lagt strenge føringer for bevaring og videreføring av rommets kvaliteter. Her har de tegnet en resepsjonsdisk med formspråket til de gamle ekspedisjonsdiskene fra «Tollgaarden». Materialiteten, med norsk furu i hovedrollen knytter uttrykket opp mot det helhetlige konseptet i Norturas lokaler, og skaper en tydelig kontrast til det historiske mørkere laserte treverket.

I tråd med konseptet som er bygget på norsk håndverkstradisjon har IARK spesialdesignet sittebenker og bord, med detaljering hentet fra gammelt håndverk. Bygget i norsk furu, med skinn av aller høyeste kvalitet, fra Norturas egen produksjon.

På Tunet finner vi Norturas Showkjøkken. Her inviteres det til smaking, holdes kurs og møter og herfra strømmes det stadig en duft av god mat. Slik bygges det bro mellom kontor og produksjon i Mathuset Nortura.

En synlig identitet

Nortura SA har fått sitt nye hjem i Schweigaards gate 15. Sammen med Nortura har IARK jobbet med å utvikle gode og funksjonelle arbeidsplasser for de ca. 200 ansatte som har dette som sin arbeidsplass. Prosjektet har gått over flere år, fra optimalisering av kontraktstegninger, til oppheng av ca. 100 kunstverk som har vært i Norturas eie i mange år, og som nå har fått skinn igjen. Hele veien har de vært opptatt av å skape et hjem for alle Norturas ansatte, som de kan kjenne seg igjen i og en arbeidsplass de kan gjøre til sin egen.

IARK har sammen med prosjektgrupper og brukergrupper internt i Nortura gjennomført

en grundig prosess for å forme gode arbeidsplasser, og ikke minst skapt et felles møtepunkt for alle gjennom dagen. Denne sonen fikk det passende navnet «Tunet». Her satte man av mange kvadratmeter for å gi plass til gode soner å jobbe i alene eller sammen, på farta eller med en matbit. Tunet er også hovedfartsåre mellom resepsjonen, Mathuset Norturas showkjøkken og interntappen som fører opp til arbeidsplasser i 3. etasje. Det ble jobbet lenge med å få god flyt i arbeidsarealene, og skape en følelse av åpenhet samtidig som arbeidssonene ble skjermet. Gjester og samarbeidspartnere og besøkende kan derfor bevege seg fritt på hele Tunet. Dette var et viktig grep for å inkludere og

skape samhold som dekker hele organisasjonen.

Nortura har gått fra faste plasser i åpent landskap i de gamle lokalene på Løren, til en løsning med fritt plassvalg og en variert arbeidsplassmeny. For å finne riktig dekningsgrad og riktig utvalg av støttefunksjoner jobbet de lenge med organisasjonen for å bygge den «verktøykassen» som ville passe best.

Showkjøkkenet i 2. etasje har blitt flyttet frem til en hedersplass, og blitt en sentral del av Tunet. Dette er et viktig grep for å bygge merkevaren «Mathuset Nortura» og koble den daglige driften på kjernen av hva Nortura er. Her utvikles nye produkter, og duften fra det som skapes her inne blir en

Mindre multirom med lydabsorberende spilevegg og de spesialutviklede glassfrontene tegnet for bygget av arkitekt LPO. Lunheten i treet og den dype grønnfargen valgt på frontene gir liv til alle arbeidsarealer.

Lounge møterommet har blitt favoritten til mange av de ansatte. Her kan møtene få en annen form og dynamikk, og pc foran seg er byttet til blikkontakt og nærvær. På veggen henger bilder fra Norturas eget arkiv, og skaper følelsen av å sitte i en stue, med historie på veggene.

Tapetet på veggen er laget av ekte presset strå og blomster. Duften av denne gjør opplevelsen av rommet til en komplett sanselig opplevelse. Bordet er spesiallaget med Kvadrat Really-plater produsert av brukte fabrikkfrakker fra Norturas anlegg.

Midt på Tunet samles alle fra begge etasjer, for en rask kopp kaffe, eller for å sette seg ned i en av sonene tilrettelagt for å jobbe sammen eller alene.

Under overbygget på Tunet henger lamper fra Hadeland glassverk. Og rundt det spesialtegnede langbordet i heltre furu samles folk gjennom dagen, og her serveres middagen ved spesielle anledninger.

Ombruk av klassikeren til Sven Ivar Dysthe, Lamilux. Trukket om med nydelig sauepels fra Nortura og nybeiset, godt rustet for mange nye år.

del av opplevelsen i den store fellessonen. Nærheten til Tunet gjør at de besøkende får komme inn i hjertet av bedriften, uten å forstyrre de fokuserte arbeidssonene.

Ombruk har vært en sentral del av prosjektet. En ting IARK er spesielt stolte av er beslutningen om å ikke bare gjenbruke understellet på de 120 hev og senk-pultene de skulle ha med seg fra gamle lokaler, men faktisk å ta jobben med å skjære om alle platene og bruke også disse. Alle arbeidsstoler er ombrukt fra tidligere lokaler. De aller fleste gjenbrukt slik de er, noen har fått nye ulltrekk, og de som trengte utskiftning av deler osv. er reparert. Nortura har gjenbrukt møteromsstoler, møbler til sosialsoner, og der det har vært mulig har

man kjøpt brukt.

Alt av nyinnkjøp er norsk design, og aller helst også norsk produksjon. Ulltekstiler brukt i prosjektet er norsk ull, et «plussprodukt» fra Norturas egen produksjon. De har valgt å bruke norsk furu i møbelsnekkerier, med nydelig norsk håndverk utført av Henriksen Snekkeri. Prosjektet var ett av de første til å bestille stoler i gjenbruksplast laget av brøytestikker fra rundt om i Norge. Skinnen brukt i de plassbygde møblene er Norturas eget, og av den aller beste kvalitet. I de gamle lokalene på Løren hadde Nortura mange av den gamle klassikeren til Sven Ivar Dysthe, Lamilux. Noen av disse ble med videre til nye lokaler, trukket om med nydelig saueskinn

fra Nortura og nybeiset. Nå er de en del av den hyggelige stemningen på Tunet og et nydelig eksempel på ombruk og å gi noe som mange synes er utdatert en ny drakt og en ny sjanse. De ansatte i Norturas industri har også bidratt inn i nye lokaler. Brukte frakker fra anlegg er sendt til Kvadrat i Danmark som har kvernet tekstilene og laget bordplater av disse. Gjennom nye lokaler har det lyktes Nortura å bygge felleskap og synliggjøre kultur, holdninger og identitet.

NYGAARDEN → ENTRA → BERGEN

LINK ARKITEKTUR AS, TEAM BERGEN

Prosjektansvarlig → Ingeborg Hopland Nestås, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 177

I mellometasjen mellom de to «hovedgatene» åpner atriet seg opp og inviterer inn til fellesarealene.

Nygaarden – brikkene faller på plass

Området Nygård i Bergen representerer en overgang i landskapsrommet: fra det åpne landskapet preget av Store Lungegårdsvann som flate i den store Bergensdalen, til møtet med bystruktur og kvartaler i det man entrer sentrumskjernen. På denne tomten vant LINK arkitektur i 2018 designkonkurransen for nytt kontorbygg for Entra, med bygget som etter hvert fikk navnet Nygaarden. Prosjektet har helt siden konkurransen vært et tett samarbeid mellom arkitekt, interiørarkitekt og landskapsarkitekt, der aspektene utnyttelse av en dyp tomt, hvordan tilrettelegge for optimale dagslysforhold for kontorarealer, og hvordan skape nær relasjon til bybildet og forbipasserende, skulle balanseres.

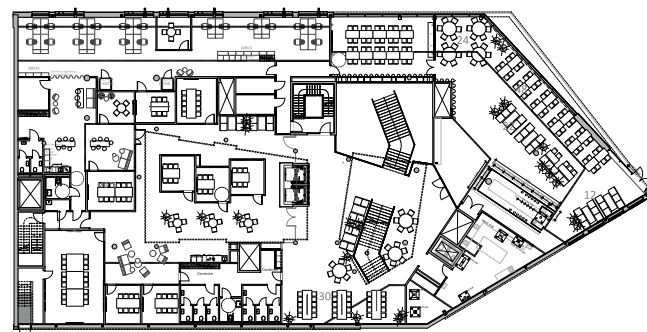
Nygaarden er blitt et godt synlig nybygg i et trafikalt knutepunkt midt i Bergen sentrum, plassert i en skrånende tomt mellom Nygårdsgaten og Johannes Bruns gate. Mens den travle Nygårdsgaten henvender seg mot bygulvets høye tempo, tar Johannes Bruns gate ned hastigheten og formidler overgangen til universitetsområdet og Nygårdshøyden. Alt dette; både nivåforskjellene, den ulike «puls» og hvordan tilføre nye byrom og «snarveier» til omgivelsene har vært viktig for utformingen av byggets innvendige logistikk og romlige løsninger.

Nygaarden har fått utdrettet innhold på alle sider av bygget, med kafe på gateplan, restaurant og andre sosiale funksjoner, og sist nå en egen vintagebutikk som åpner dørene våren 2024. Bygget tilbyr en ny,

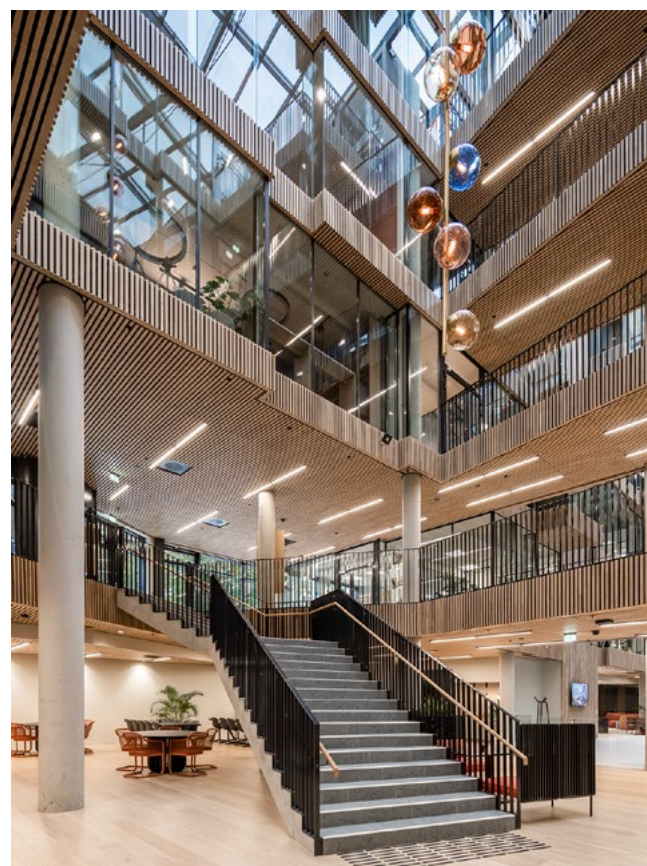
offentlig plass, hvor kafeens varme og særpregede interiør er godt synlig gjennom glassflatene. Går man inn i kontorbygget, møter man et generøst atrium med en raus trappepassasje som knytter sammen de to trafikkårene, som løper som hovedgater på hver side av bygget. Trappen leder også ansatte og besøkende naturlig opp til de ulike funksjonene. I mellometasjen mellom de to «hovedgatene» åpner atriet seg opp og inviterer inn til fellesarealene: Et romslig og variert møtesenter for leietakerne i bygget på den ene siden, og en innbydende husrestaurant for ansatte og besøkende på motsatt side av trappen. To glassheiser løfter deg opp i bygget, fremdeles med lys og utsikt utover byggets indre kjerne. Luftige gangbroer binder arealene rundt atriet sammen. Store vindusflater inn til

Felles møtesenter i 2. etasje tilbyr et variert utvalg møterom og møteplasser. Store vindusflater inn til kontorarealene fra atriet skaper transparens og synlig liv mellom de ulike leietakerne.

Fellesareal 2. etg.

Når du kommer inn i bygget, møtes du av et generøst atrium med en raus trappepassasje som leder deg videre til byggets fellesareal.

kontorarealene fra atriet skaper transparens og gir et lite blikk inn i leietagernes indre liv. Alt dette er med på å legge til rette for sosial interaksjon mellom leietakere.

Interiørkonseptet er utarbeidet med fokus på bestandige materialer; eik, glass og metall. Eksteriør og interiør oppleves som en helhet; en møter det varme treverket allerede i de inntrukne inngangspartiene, og ser gjennom glassfasaden hvordan treverket fortsetter i byggets interiør. Skaleringen og gridstrukturen i fasaden gjentas i atriet. Eikematerialet går igjen i spiler, som kledning på møteromsbokser og i himling. Materialet gir visuell tyngde mot de luftige

glassflatene, samtidig som spilene sørger for et godt akustisk miljø i fellesarealene.

Entra har gjennom hele prosessen vært en engasjert byggherre, interessert i både de store grepene – og de viktige detaljene. Sammen med interiørarkitekt har de vært med på flere workshoprunder for å lande rett historiefortelling og konsept for byggets fellesareal, der en har testet ulike retninger for identitet, innhold og romfunksjoner. Det ferdige interiøret fremstår lyst og sobert med rendyrket materialbruk, noe som svarer godt ut den hvite, rene fasaden, og det klassiske navnet på bygget; «Nygård». Samtidig gir det rom for at leietakerne selv

kan sette sitt særpreg på egne arealer.

Den spesialdesignede lysinstallasjonen utformet og levert av Zenisk er med på å komplementere opplevelsen av rommet, med en belysning som ser like flott ut på dagtid som på kveldstid.

I 2023 flyttet de første leietakerne inn i et bygg som snart mottok både Cityprisen Vestland, og Bergen kommunes Arkitektur- og byformingspris. Men enda viktigere ser en at det er et bygg som skaper aktivitet både inne i bygget og rundt bygget, og som et viktig nytt tilskudd i bybildet i Bergen.

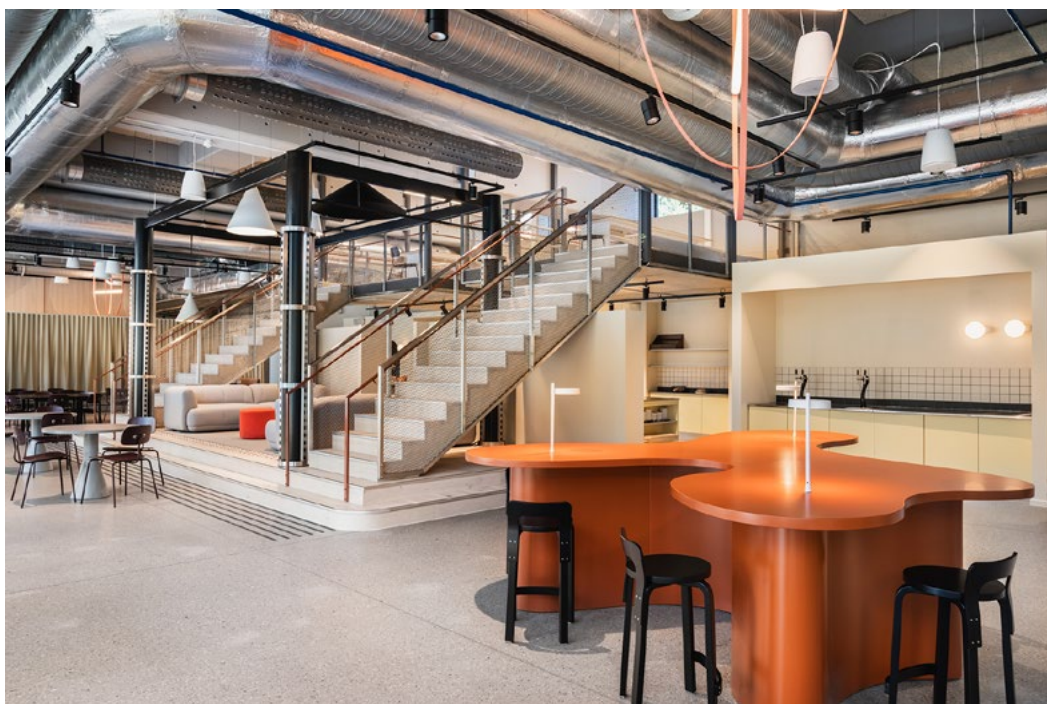
ODA → OSLO

RADIUS DESIGN AS

Prosjektansvarlig → Thomas Ness, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Spesialdesignet fast inventar av Radius, og nøye utvalgte løse møbler, speiler ODAs eget formspråk og identitet.

På husets gateplan finner man kantine og kafefasiliteter som er tilrettelagt for uformelle møter, pop up-arrangementer og events, samt et fleksibelt arbeidsområde.

Konseptet med ulike typer støttersom spredt over alle etasjene gir mulighet til å bevege seg mellom soner med forskjellige fasiliteter.

Ungt og fremoverlent

Dagligvareleverandøren ODA ønsket å etablere et nytt hovedkontor i Oslo og samlokalisere alle sine medarbeidere til et felles omdreiningspunkt, et sted hvor kreative prosesser, mangfold og fellesskap møtes. ODA, et selskap grunnlagt i 2013 med en ambisiøs visjon om å forenkle hverdagen for sine kunder, har vokst raskt til å bli Norges største nettmatbutikk. Selskapet streber etter å gi folk større frihet gjennom en smidigere hverdag. Etter denne imponerende veksten, begynte ODA å lete etter et nytt sted som kunne reflektere deres ambisjoner for fremtiden. Radius Design ble hyret til å bistå med dette fremoverlente målet.

«Et hovedkontor der alle vil være, skal være der alle er!» I Kjøberggata 31 på Tøyen har Stein Halvorsen Arkitekter totalrenovert og transformert det eksisterende 80-tallsbygget med tilhørende bensinstasjon og videre tilrettelagt for ODA som leietaker. ODA hadde en visjon om et lekent design som ville fremme kreativitet og skape en atmosfære av «hjemme hos ODA». De ønsket at hvert avdelingsteam skulle bidra til å forme sitt eget arbeidsområde, slik at dette reflekterte og tilrettela for deres spesifikke arbeidsoppgaver. Dette ville tillate ansatte som jobber med logistikk til å uttrykke seg på en måte som var forskjellig fra de ansatte som fokuserte på kundeløsninger. Videre bidro dette til å skape et mangfoldig og tilpasset arbeidsmiljø.

På husets gateplan finner man kantine- og kafefasiliteter som er tilrettelagt for uformelle møter, pop up-arrangementer og events, samt et fleksibelt arbeidsområde. Disse fasilitetene fungerer også som en åpen kafe for folk fra gaten. I kontoretasjene er det opprettet flere ulike arbeidssoner som er tilpasset ulike måter å arbeide på. Etasjene er delt inn i to områder: ett område som støtter teamarbeid og kreative prosesser, med åpne soner og store fellesbord, et annet område med mindre rom egnet for konsentrasjon og mer fokuserte arbeidsoppgaver. Konseptet med ulike typer støttersom spredt over alle etasjene gir mulighet til å bevege seg mellom soner med forskjellige fasiliteter. ODA ønsket å tilby rom som kunne imøtekomme ulike behov,

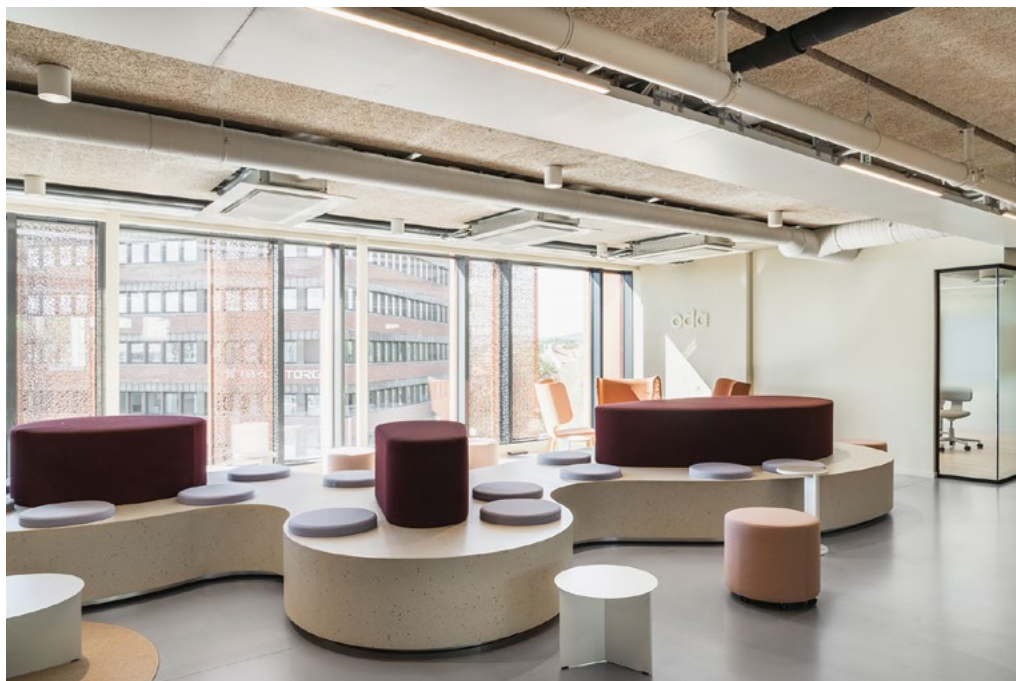

På plan to finner man ODAs eget prøvekjøkken, hvor nye matretter utvikles og deretter tilbys som oppskrifter og inspirasjon til kundene og deres matkasser.

Nordic Furniture sto for leveransen av fast inventar og interiørarkitektens spesialdesign av løse møbler.

ODA hadde en visjon om et lekent design som ville fremme kreativitet og skape en atmosfære av «hjemme hos ODA»

fra store ideer til effektivt samarbeid i mindre team, og muligheten for ansatte til å bli kjent med hverandre på tvers av fagområder. Derfor ble det lagt vekt på et variert romprogram, inkludert teamrom, fotostudio, podcast-studio, stillerom og telefonrom.

På plan to finner man ODAs eget prøvekjøkken, hvor nye matretter utvikles og deretter tilbys som oppskrifter og inspirasjon til kundene og deres matkasser.

På husets tak er det blitt etablert en takterrasse med kjøkken og grill tilrettelagt for opptil 200 personer. Her kan man også nyte den spektakulære utsikten over Oslo by.

Interiørkonseptet reflekterer den nye visuelle identiteten til ODA, som også inkluderte en navneendring fra det

tidligere Kolonial i forbindelse med samlokaliseringen. Den nye grafiske profilen omfatter fem hovedfarger inspirert av sterke, klare nyanser, sammen med noen nøytrale mellomtoner og en myk typografi. Inspirert av lysets skiftninger gjennom døgnet spiller lys- og skyggeeffekter en sentral rolle i den grafiske profilen. Dette danner grunnlaget for interiørpaletten og inspirasjonen til utviklingen av både plassbygde møbler og løst inventar. Den energien og dynamikken som kjennetegner ODA-teamet, bestående av mange unge medarbeidere, var en inspirasjonskilde gjennom hele prosessen. De ønsket et formspråk som var lekent, klart og tydelig, noe som var lett å forstå og samtidig inviterte til kreativitet og en følelse av å være «hjemme». Det var viktig for dem

å skape en opplevelse av fellesskap og samhold blant de ansatte, der ønsket om å forbedre hverdagen for alle var i fokus, og der relasjonene gikk utover det å bare være kollegaer.

Ved å benytte spesialdesignet fast inventar og nøye utvalgte løse møbler, kunne Radius integrere ODAs ønske om sitt eget unike formspråk og identitet gjennom form, farge og tekstur. Gjennom svært godt samarbeid med Kontorrama ble møbelleveransen tilpasset ODAs eget budsjett. Nordic Furniture sto for leveransen av fast inventar og interiørarkitektens spesialdesign av løse møbler.

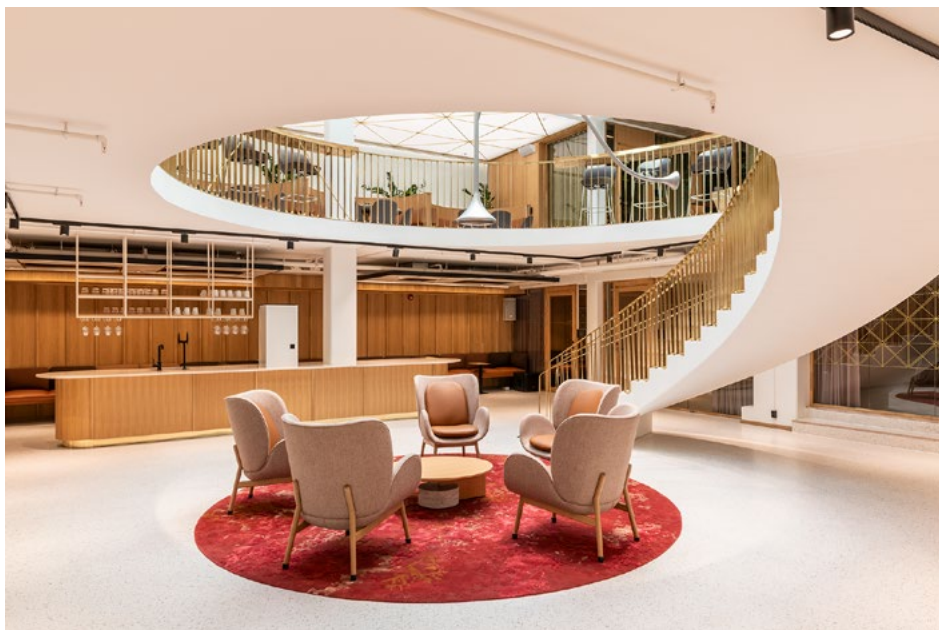
ØV13 → OSLO

IARK AS

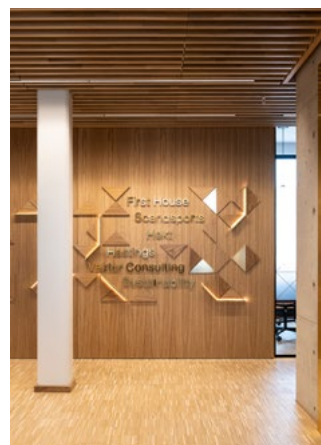
Prosjektansvarlig → Monica Døhlie Heck, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeidere → Jorunn Rage, Benedicte Andreassen Skelsey, interiørarkitekter MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Møtesenter, hovedtrapp, mingleareal og kaffebar.

Interiørarkitektene hadde ansvar for leietakerne i bygget og samarbeidet med dem om skiltprogram, dekor og beplanning.

Lounge ved hovedinngang med spindeltrapp i bakgrunn.

Transformasjon med kvalitet

PUSHAK og IARK har hatt et tett samarbeid som har gitt totalrehabiliteringsprosjektet til Anthon Eiendom AS i Øvre Vollgate 13 i Kvadraturen et helhetlig uttrykk både med tanke på funksjon, holdbarhet, materialitet, plankonsept og romløsninger. Det har blitt diskutert løsninger på tvers av de respektive fagområder slik at overgang mellom interiør og arkitektur fremstår sømløst og helhetlig. IARK kom inn i detaljprosjekteringen da Betonmast var valgt som entreprenør, og de kastet seg inn i alle beslutninger og avklaringer som skulle tas i henhold til den fastlagte fremdriftsplanen.

Med deltagelse i de faste prosjekteringsmøter og BIM-koordineringsmøter gjorde at IARK kom godt med inn i alle

beslutningsprosesser. Interiørarkitektene hadde hovedansvar for fast og løst inventar, overflater, gridstruktur, effektbelysning, innsalgstegninger, interiøransvar for leietakerne i bygget i tett samarbeid med dem om skiltprogram, dekor og beplanning. Gårdeier og utvikler Anthon eiendom er målrettet og beviste med høy kompetanse på det økonomiske, funksjonelle og estetiske. Interiørarkitektprosessen startet sammen med Anthon eiendom, PUSHAK og Betonmast med å identifisere romlige og bygningsmessige kvaliteter opp mot funksjonsbehov. Byggets bevaringsverdighet ble vurdert av arkitekt i samråd med oppdragsgiver, NIKU og Byantikvaren.

I prosessen med å tilbakeføre arkitekturen og gjenbruke bygnings-elementer har det for eksempel blitt testet ut ulike rensemetoder for eksisterende

aluminiumsplater i fasade, som endte i tørrisblåsing. Det ble støpt prøver av terrazzo for å vurdere farger, tilslag og kvalitet opp mot underliggende farge i eksisterende terrazzogulv i hovedtrappen. Prosjektet landet på både rød og hvit terrazzo i fellesarealene som gir en holdbar kvalitet med tanke på funksjonene: adkomst, kafe, kantine og møtesenter.

Helhetsgrepet i byggets materialholdning har fokusert på taktilitet og naturmaterialer. Eik er benyttet som kledning av vegger som gir gode rom for brukerne i bygget. De noe lave himlingshøydene i bygget har gitt behov for å tenke kreativt. I kontoretasjene ble det designet flåter for tekniske komponenter, lys og lydabsorbenter som reduserer etterklangstiden. Flåtene gir en god romlighet til tross for at det enkelte steder er lavt. Messing er ett av materialene som

Kafe Odd tilbyr mat og drikke ikke bare til brukere av bygget, men også til forbigående.

Kantine og møtesenter med kunstverk av Fredrik Raddum.

Arbeidsetasje med eikefiner fasadevegg og møterom.

Plan 1.

Himlingen i fellesarealene er en opak baklyst flate med rammemønster i messing.

benyttes til å fremme detaljer. Himlingen i fellesarealene er en opak baklyst flate med rammemønster i messing. Mønsteret fremheves og er videreført i formspråket til foliering, detaljer i kaffebarene, profilerende tiltak hos leietakere og lydabsorbenter i podkastrommet.

For IARK var det viktig at møbelleveransen fokuserte på tre hovedprinsipper ved valg av møbler. Her var det viktig å se på langvarig kvalitet, produksjonsland og få produsenter for å oppnå lavest transportutslipp. Møblene skal vare over tid med et tidløst formspråk og materialitet som passer byggets historie. Møbleringen ble gjennomført i godt samarbeid med Senab i fellesarealene i bygget og Input og Senab hos de respektive leietakere etter deres behov og ønsker. Det er alltid spennende å jobbe med

rehabilitering av bygg, og det oppstår som regel utfordringer som må løses underveis. Ifølge fremdriftsplanen, ble deler av fast inventar produsert før etasjene var klare for kontrollmåling. Møblene måtte derfor planlegges for tilpasninger på stedet. Enkelte steder trengtes det større justeringer enn antatt, noe som ble løst på en god måte i samarbeid med Betonmast.

I prosjektet har det blitt lagt vekt på å formidle historien rundt opprinnelig arkitekt for bygget, Odd Nansen, sønn av Fridtjof Nansen. I utviklingen av ØV13 har det vært viktig å bevare Nansens ånd gjennom hans nysgjerrighet rundt materialer, men også hans humanitære virke. Galleri Brandstrup ble engasjert, hvor de sammen fant riktig konsept for å ære Nansen i rehabiliteringen av ØV13. Nysgjerrigheten og formspråket til kunstner Fredrik Raddum rørte ved

en nerve hos alle. Skulpturen til Raddum med tittel *Språket er sprengt, jeg har selv sprengt det, og nå er det ikke ord igjen* er utført med ærbødighet til Nansens humanitære arbeid. Kunstverket er sentralt plassert i trapperommet mellom kantine og møtesenter, og det binder fellesetasjene sammen. Håpet er at brukerne av bygget forstår betydningen Odd Nansen har hatt og kan glede seg over tolkningen til Raddum.

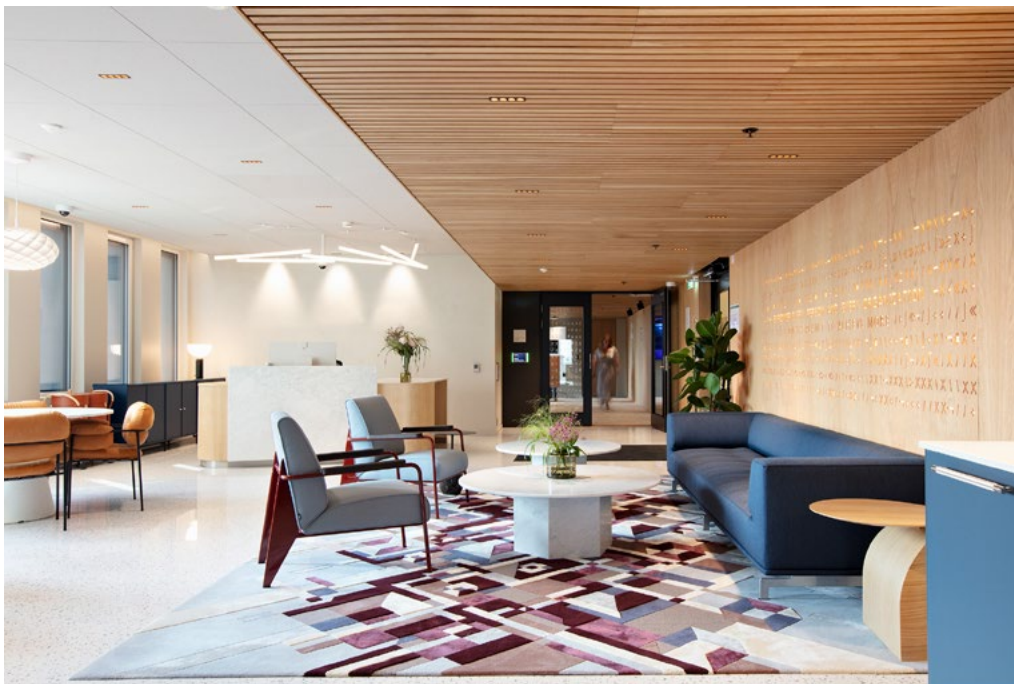
Anthon Eiendom har et ønske om å skape liv til nærmiljøet og har åpnet bygget opp for publikum. Kafe Odd tilbyr mat og drikke ikke bare til brukere av bygget, men også til forbigående. En hyggelig atmosfære med mulighet for å nyte kaffen.

INTERNASJONALT TEKNOLOGISELSKAP → TRONDHEIM

SIGNED BY SENSAS AS

Prosjektansvarlig → Linn Anna Bjørk, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Selv om selskapet har klare retningslinjer og egen designmanual, er de også svært opptatt av lokal kultur.

Ingenting tilfeldig

Våren 2021 startet et av verdens største teknologiselskaper søket etter nye lokaler for sitt utviklerkontor i Trondheim.

De ønsket seg nærmere sentrum og hadde vokst ut av daværende lokaler. Signed by Sensa (SbS) ble kontaktet av selskapets prosjektledere, lokalisert i England/Sør-Afrika, for å bistå som lokal rådgivende part i utvelgelsen av kontorene samt som interiørarkitekt for prosjektet i sin helhet.

SbS deltok fra oppstartsfasen av prosjektet og var involvert i evalueringene av mulige eiendomsobjekter og utviklingen av «test fits» (planløsninger) for å påse lokasjonenes egnethet og videre konseptutvikling av mulige areal sammen med teknologiselskapets egne internasjonale team, prosjektledere og eiendomsmegler.

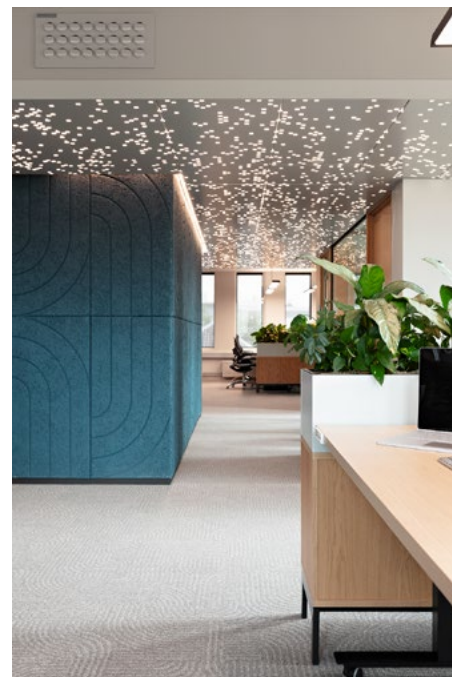
Fra start til slutt fungerte SbS som teknologiselskapets interiørarkitekt med ansvar for blant annet konsept,

planløsninger, design, arbeidstegninger, material- og fargevalg, design av spesialinnredning og produktvalg.

Valget av areal falt på toppetasjen i et teglsteinsbygg sentralt i Trondheim. Bygget fra 1974 er totalrenovert, ligger med utsikt mot fjorden, har alle sentrumsfasiliteter i umiddelbar nærhet, sykkelparkering i kjelleren og felles kantine i første etasje. Bygget har i seg selv et smalt fotavtrykk, betongkjerne og inntrukne repetitive vinduer i mursteinsfasaden, noe som fra utsiden kan oppleves som innesluttet. Fra utsiden kan man lure på om det er mørkt inne i bygget, men når man kommer inn i får man en helt annen opplevelse med stor grad av lys fra alle sider og en åpen følelse. De vakre opprinnelige materialene fra 1974 som til dels er bevart i fellesarealene, som sort og hvit terrazzo, messingdetaljer og varm rød murstein er tatt med videre inn i grunnpaletten i selskapets lokaler.

Materialpalett.

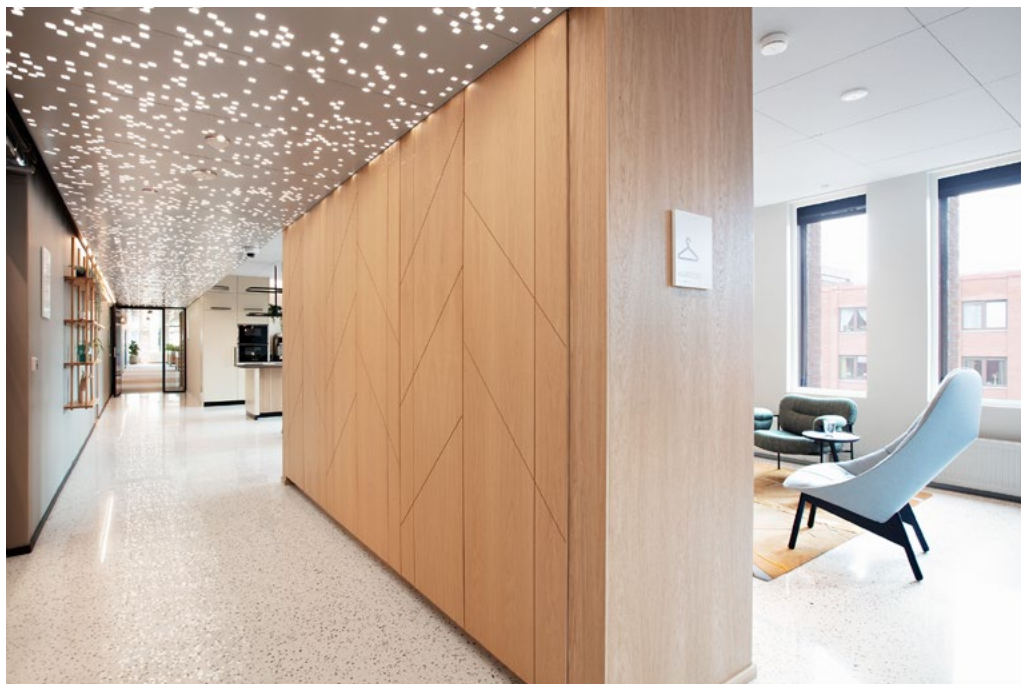

Det ble valgt en lyshimling i de delene av arealet der himlingen var helt nede i 2,2 meter for å gi rommene en ekstra kvalitet, dimensjon og opplevelse av åpenhet.

Som global aktør har teknologiselskapet et internasjonalt team som påser at alle kontorene rundt om i verden støtter opp under selskapets profil, fra design, materialitet og til selve oppførelsen av lokalene. Selskapets prosjektledere, designteam og fagteam oppholdt seg gjennom hele prosjektet på hvert sitt kontinent, og diskusjoner og presentasjoner underveis har derfor i sin helhet foregått digitalt. Den globale profilen til selskapet preget også arbeidet gjennom tydelige retningslinjer for arbeidsplassfilosofi, organisering av arbeidsplasser, universell utforming og plass til inspirerende fellesareal som bygger opp under et godt arbeidsmiljø. Selskapet har også tydelige prinsipper for miljø, kvalitet og bruk av varige materialer og produkter. Alle løsninger, design og fysisk arbeid ble nøye evaluert, gjennomgått og gitt score i alle faser av prosjektet fra konseptutvikling til

Varme, nøytrale trefarger, solrike toner og dype grønnfarger er kontrastert av myk grønn og mørk rød murstein over en lys og lett basepalett.

De opprinnelige materialene fra 1974 som til dels er bevart i fellesarealene, som sort og hvit terrazzo, messingdetaljer og varm rød murstein er tatt med videre inn i grunnpaletten i selskapets lokaler.

ferdigstillelse av lokalene.

Før selve konseptutviklingen kunne starte ble det lagt mye tid og ressurser i å utarbeide en planløsning som tok høyde for de detaljerte kravene satt av selskapet, byggets beskaffenhet og lokale behov. For å sikre best mulig planløsning, var både det internasjonale og det lokale teamet delaktig gjennom hele beslutningsprosessen. 3D-renderinger var et sentralt verktøy, spesielt i konseptfasen, for å skape et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for det internasjonale teamet.

Selv om selskapet har klare retningslinjer og egen designmanual, er de også svært opptatt av lokal kultur. Det ble derfor gitt stor frihet i arbeid med konsept og design for å sikre et lokalt særpreg og lokalt forankret egenhet. I dette prosjektet ble inspirasjon til fargepaletten hentet fra byen Trondheim, med alt den har å by på av kontraster, mat, kultur, teknologi og natur.

Varme, nøytrale trefarger, solrike toner og dype grønnfarger er kontrastert av myk grønn og mørk rød murstein over en lys og lett basepalett. Det estetiske uttrykket ble til i samspillet mellom fargepaletten, selskapets teknologiske grunnkjerne og byggets beskaffenhet. For eksempel måtte bredden fra fasade til betongkjerne utnyttes til det fulle for å gi et åpent og inviterende uttrykk og det ble valgt en lyshimling i de delene av arealet der himlingen var helt nede i 2,2 meter for å gi rommene en ekstra kvalitet, dimensjon og opplevelse av åpenhet.

I arbeidssonene ble det nedtonede farger, kun tilført en dyp rød valchromat på veggene inn mot møterom og fokusrom som et fargegivende element. Sosiale soner fikk varmere gule og beige toner mikset med svart, mørkegrønt og eik for en mer avslappende atmosfære. Arbeidsplassene er skjermet med grønne planter, teppegulv

og Baux veggplater fra gulv til himling. Det er også levert flere spesialdesignede møbler til prosjektet som resepsjonsdisk, samhandlingsbord, garderober, plantekasser med oppbevaring, garderober, møtebord, dekorvegger med mose og fire tekjøkken.

Det har vært spennende og lærerikt, til tider noe utfordrende å være en del av et prosjekt som 95% av tiden foregikk digitalt. Dette sammen med et team fra hele verden der flere deltakere aldri har besøkt lokasjonen og der prosjektgruppen satt på ulike kontinent med ulik faglig og kulturell bakgrunn, ulike referanser, og samtidig der kravet til detaljering var veldig høyt. Resultatet har blitt et svært gjennomarbeidet prosjekt der ingenting er overlatt til tilfeldighetene.

GARD → VINTERHAGEN → ARENDAL

ASPLAN VIAK AS

Prosjektansvarlig → Annetin Hurum, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Vinterhagen, utsnitt fra inngangsdør med sittealkover til venstre og miljøstasjon til høyre, etterfulgt av sittebenk. Alt spesialtilpasset og utført av Sørensen & Moen i Arendal.

Spesialtilpasset kjøkken som en homogen forlengelse av sittealkove. Eik, messingdetaljer og Corian benkeplate med oppkant mot vegg. Spesialtilpasset spalte bak oppkant for lufting.

Vinterhagen i Arendal

Gard AS er et av verdens ledende forsikringsselskaper innen sjøforsikring, og har sitt hovedkontor i Arendal, med ca. 400 medarbeidere. Asplan Viak i Arendal har hatt et flerårig samarbeid med Gard og bidratt i flere prosjekter med ulike fag, hvor Vinterhagen er det siste ferdigstilte prosjektet. Vinterhagen har vært et rent interiørarkitektoppdrag. Prosjektet startet opp som et skisseprosjekt/mulighetsstudie i begynnelsen av januar 2022 og gikk over i et detaljprosjekt noen måneder senere, med ferdigstillelse i juni 2023.

Vinterhagen er et stort, åpent volum som binder to bygningskropper sammen. To broer knytter etasjene sammen til ett langstrakt kontorbygg, liggende langs sjøen. Vinterhagen har to teglkledde vindusfasader som innvendige vegger,

i tillegg til en stor glassfasade vendt mot havet. Marmorgulv og stor takhøyde hører med til utgangspunktet i bygget fra 1994. Oppdraget for interiørarkitektene var å transformere Vinterhagen fra et rent gjennomgangsrom til en ny sosial storstue og mingleområde for auditoriet som ligger i tilknytning til rommet. Kunden ønsket å skape en god og tidvis intim atmosfære som inviterer til tilfeldige samtaler og uformelle møter. Det var også et viktig poeng å bedre akustikken i rommet. Utover dette fikk interiørarkitektene stor tillit og frihet til å løse oppgaven. De startet skisseprosjektet med å gjøre seg godt kjent med Vinterhagen. Rommet opplevdes stort, kaldt, lyst og tomt. Broene som krysser rommet skranglet og laget lyder når folk beveget seg fra en kontorfløy til den andre. Marmorgulvet og teglvegger med vinduer og stor glassfasade bidro til å skape

vanskelige lydforhold i rommet, som på dette tidspunktet ikke inviterte til opphold. Dette til tross for storslått utsikt til sjøen og Hisøya og Tromøya utenfor. Bakveggen i rommet var buet, med en buet trapp bakenfor, slik at veggen både var konveks og konkav. I konseptarbeidet ønsket man å skape en innredning som føltes jordnær, litt tung og omsluttende. Dette for å motvirke åpenheten og høyden i rommet og for å skape en følelse av trygghet, intimitet og nærhet. Bruk av naturfarger og -materialer som eik og lyse ulltekstiler ble tidlig lagt som føring i prosjektet, sammen med mest mulig gjenbruk av eksisterende overflater.

Valget falt snart på å etablere plassbygde sittealkover mot den toveis buede veggen i bakkant av rommet, med en front som løp parallelt med broene. Disse sattenisjene ble foret med lydabsorbenter innvendig og ga intimitet og nærhet i et

Detaljstudie av spilevegg som ligger som et bakteppe for sittealkovene. Integrert ventilasjon. Spileveggen sammen med akustisk demping inni alkover og utenpå broer, har gjort Vinterhagen til et fantastisk godt sted å være!

Vinterhagen sett ovenfra.

Sittealkovene er godt lydisolert og fungerer både for planlagte og spontane møter, arbeid med laptop eller en uformell samtale over en kaffekopp.

Presise møter mellom Softcells-kledningen fra Kvadrat og veggen. Her er det ingen 90 graders vinkler! Meget godt håndverk både fra Kvadrat og Sørensen & Moen som tok mål på stedet og monterte elementene.

ellers stort og åpent rom.

Videre foreslo interiørarkitektene å oppgradere broene og kle dem med lydabsorbenter både på sidevanger og på undersiden. Det ble foreslått teppe på marmorgulvet (som for øvrig ble beholdt) for å ramme inn den løse møbleringen, som besto av helpolstrede lenestoler. Kaffebord, barbord og sittebenk var også deler av spesialinnredningen i rommet. Etter at skisseprosjektet ble godkjent, jobbet de videre med detaljering av Vinterhagen. Hyppige befaringer på stedet og deltakelse i ukentlige prosjekteringsmøter med kunden og øvrige samarbeidspartnere på ventilasjon, belysning, akustikk og bygg/snekk, skapte en god prosess med tett oppfølging underveis i hele prosjektet. Sittealkovene utviklet seg i detaljprosjektet og inviterte til en fem meter høy spilevegg i eik fra gulv og nesten helt opp til taket,

med lys tekstilduk og absorbenter bakenfor. Integrerte skjermer i sittenisjene skapte gode møteplasser, godt skjermet fra lyder utenfor nisjene. Broene ble kledd i polstret lys tekstil i Softcells fra Kvadrat, med eikefinert innside og teppebelegg på gulvet (gjenbruk). Ved hjelp av dyktige og erfarne snekkere fra Sørensen & Moen som tok nøyaktige mål på stedet, klarte Kvadrat å lage skreddersydde elementer som integrerte belysning og ventilasjon med stor presisjon, helt i henhold til skjematetegninger – og forventninger! En flott lysekrone i lydabsorberende materialer som bygde godt opp under konseptet om natur og lunhet i tillegg til mer nøytrale lysarmaturer bidro til godt lys i rommet. Kjøkkensonen ble en naturlig møteplass som i tillegg fungerer som en avlastning for kantinen. Her er det god plass for den uformelle kaffepausen. Tett dialog og god oppfølging mot kunde

og utførende på stedet, i tillegg til en effektiv prosess, gjorde at prosjektet ble ferdig til riktig tid.

Vinterhagen har oppnådd ønsket målsetning og fungerer i dag som et yndet fristed og møteplass for de ansatte. Fra å være en gjennomgangsåre, har Vinterhagen fått et helt nytt liv og funksjon som de ansatte ikke visste de hadde behov for. Vinterhagen har blitt Gards flotte, nye storstue for arrangementer både i arbeidstid og på kveld. Ved at man utnytter det bygningsarealet man allerede har, kan man få funksjonalitet som i ytterste konsekvens kan redusere behov for bygging av mer areal eller flytting til nye arealer. Dette er et viktig grep for en mer bærekraftig fremtid.

REKKEHUS → DRAMMEN

INTARK AS

Prosjektansvarlig → Ine Elisabeth Bangås, interiørarkitekt MNIL

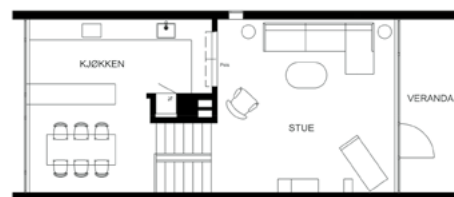
KREDITERING → SIDE 177

Den originale hvitmalt peisveggen var det eneste som ble beholdt i hvitt.

Taket var opprinnelig hvitlasert furu og ble sprøytelakkert askesort. Dux-lenestol ble kjøpt brukt og hørte hjemme i denne boligen.

2. ETASJE

1. ETASJE

KJELLER

Stue før prosess.

Funkisrekkehus i Drammen

Enderekkehuset i Drammen ble tegnet av den drammensbaserte, opprinnelige danske arkitekten, Edvin Holm.

Boligen er oppført i mur og treverk i en funksjonalistisk stil, og er en del av en rekke med tre boliger som ble oppført i 1969, hvor arkitekten tegnet den midterste boligen til seg selv. I denne boligen bodde han fortsatt da Intark ble kontaktet for oppdraget, og var dermed nabo til prosjektet.

Boligene har seks halvetasjer med en åpen trapp mellom alle etasjene, hvor rekkverket består av metallspiler som går gjennom alle etasjene uten synlige skjøter.

Trappetrinnene består av hele furuplanker. Boligen hadde ifølge arkitekten originalt beisede furuvinduer, naturfarget furupanel i taket, fargede tapeter og mønstrede fliser på badene, men en ny eier hadde på tidlig 2000-tallet malt alle vegger, vinduer, fliser, dører og murstein hvite. Samme eier hadde også satt inn en ny helhvitt kjøkkeninnredning fra Ikea, samt hvitlasert furupanelet i taket. Etter det var lite blitt gjort med boligen, og da oppdragsgiver overtok fremstod boligen som kritthvitt, steril og upersonlig.

Oppdraget var å transformere boligen til et lunt, varmt og personlig hjem, samtidig som den originale arkitekturen ble respektert og bevart. Det eneste som ble

beholdt hvitt var den store mursteinspeisen – alt annet skulle ha en farge. Det ble forsøkt å pusse ned både de originale vinduskarmene og furupanelet i taket, men det ble konkludert med at arbeidet ble for utfordrende og at resultatet ikke ble tilfredsstillende. Både tak og vinduer ble derfor heller malt askesort, for å få et uttrykk som passer et funkishus bedre. Øvrig bruk av varme fargetoner og naturlige materialer som tre, stein og tekstiler for å skape en innbydende og lun atmosfære som var mer i tråd med den originale materialpaletten som var i boligen.

Boligen ligger rett ved markagrensen, og det var ønskelig å ta naturen med inn.

Et ønske om å unngå grå sofa endte med en sennepsgul sofa fra Ygg og Lyng.

Barnerommet hadde tidligere grå vegger. Vegger fikk en fargerik tapet og taket ble malt i en varm blåfarge.

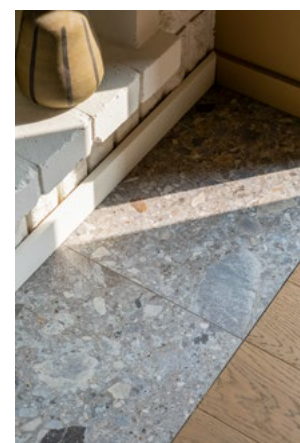

Et lite toalett ble bygget om til et fullverdig bad med dusj ved hjelp av plasseffektive løsninger.

Kjøkkeninnredningen er gjenbruk og 19 år gammel. Et skap over vasken ble fjernet og det ble montert en åpen hylle over nye fliser for å mer symmetri.

Det ble lagt vekt på møbler med skandinavisk opphav.

Foran peisen ble det lagt en stripe med varmebestandige fliser. Det ble lagt flid i pene overganger mellom fliser og parkett.

Parketten hadde vannskader og ble dermed byttet ut. Det ble valgt en oljet eikeparkett med litt kvist og «liv». Flisene som går igjen på bad, kjøkken og foran peis i stuen er inspirert av naturstein og området rundt boligen, som består av fjell. Veggene ble malt i lune og varme farger inspirert av skogen rett utenfor. For å komme frem til riktige farger ble det malt opp prøvestrøk på veggene i de ulike rommene, som ble deretter ble vurdert i ulikt lys over flere dager før endelige fargevalg ble tatt.

Kjøkkeninnredningen var 19 år gammel og i god stand, med heltre benkeplate i ask. Eksisterende fronter fikk et malingsstrøk og nye håndtak. Benkeplaten ble pusset

ned og beiset i en mørkere farge. Foruten å fjerne et overskap og sette opp en åpen hylle for å skape mer symmetri ble hele kjøkkeninnredningen gjenbrukt.

Det var opprinnelig to bad i huset, men en tidligere eier hadde gjort om det minste badet til kun toalett. Ved hjelp av plasseffektive løsninger ble toalettet tilbakeført til et fullverdig bad med dusj. Med lite boltreplass ble badet tegnet ned til minste detalj, med omramming av speilnisje i heltre eik, som ligger på toppen av et hulrom som inneholder innebygget sisterne og alle rør- og strømføringer. Speilnisjen har utenpåliggende LED-rør som gir svært god, dimbar og funksjonell belysning.

På soverommene ble det lagt teppegulv, og veggene ble malt i mørke, lune farger. Det som skulle bli barnerom bestod av grå vegger, som nå ble tapetsert med et tapet som barnet selv valgte ut, og så ble en varm blåfarge valgt til taket.

Boligen skulle fylles med nye møbler, og det ble lagt vekt på møbler med skandinavisk opphav og gjerne tidløse klassikere. Flere av møblene ble kjøpt brukt på finn.no eller på utstillingssalg. Det var ønskelig at en del av møblene hadde opprinnelse fra samme tidsepoke som huset ble bygget i, særlig de to originale Dux-lenestolene som ble kjøpt brukt hørte hjemme i denne boligen.

BJERKE EIENDOM AS → GRØNNEGATA 6 → OSLO

MONN INTERIOR ARCHITECTS AS

Prosjektansvarlig → Birgitte Breimo, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeider → Trond Ramsøskar, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Kjøkkenet er plassert i gangsone mellom entre, bad og soverom i de nybygde leilighetene. På den måten unngikk de å tape verdifulle kvadratmeter på gangareal. Det er plass til snurektangel mellom benk og vegg.

Bakgård mellom byggene: Materialene som ble brukt i fasaden er sandfarget tegl, eik og varmgrå profiler. Disse dannet utgangspunktet for fargepaletten i fellesarealene, supplert med sort som kontrast.

Plantevegg i hovedinngang: Grønne vekster har god effekt på akustikk, samtidig som de er en miljøskapende faktor. Vegg har fått egen lysskinne med bredspektrert lys som lyser opp plantene fra morgen til kveld og gir gode vekstsvilkår selv langt inne i rommet.

Attraktive kompakte leiligheter

Monn interiørarkitekter ble våren 2020 engasjert av Bjerke Eiendom for å bistå ved utvikling av utleieleiligheter i Grønnegata 6. Mad Arkitekter hadde utarbeidet skisseprosjekt og rammesøknad for rehabilitering av 69 boenheter i et eksisterende bygg samt oppføring av et nybygg med 12 leiligheter i bakgården. Monns oppdrag var å utforme leilighetene og fellesarealer i tråd med forventningene til selskapets styre og en svært kvalitetsbevisst målgruppe.

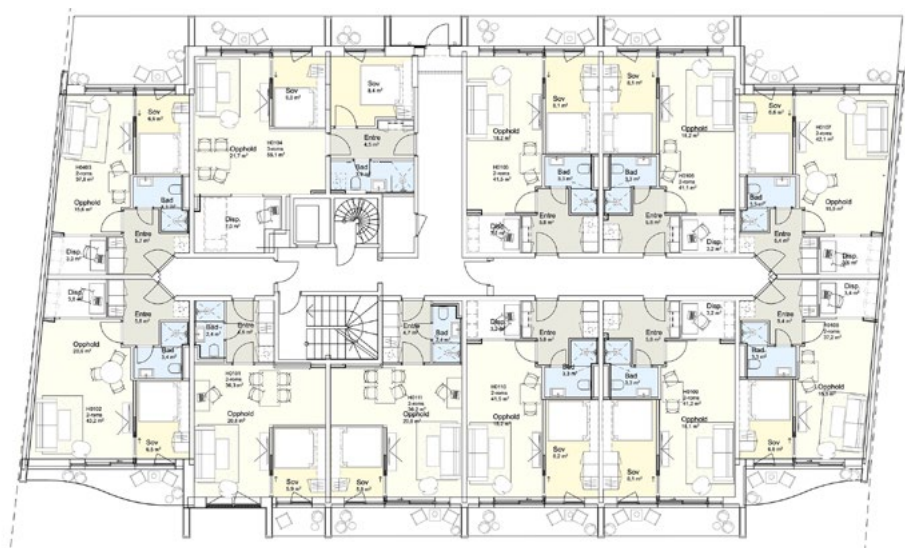
Bjerke hadde en visjon om å gi beboerne i Grønnegata 6 hotellfølelse allerede ved inngangsdøren. Beliggenheten rett ved Slottet betyr potensielt høye leiepriser, og atmosfæren skulle derfor være eksklusiv. Den typiske målgruppen var single profesjonelle, pendlere samt større aktører som Stortinget og Universitetet i Oslo.

Leilighetene i det eksisterende bygget var svært kompakte, og høy bokvalitet på begrenset plass forutsetter maksimal utnyttelse. Som et grep i renoveringen av det gamle bygget hadde Mad foreslått å flytte fasaden ut i flukt med eksisterende balkonger for å øke innvendig boareal. Et absolutt krav fra byggherre var at det skulle være plass til 160-senger, vaskemaskin og gode oppbevaringsløsninger i alle leiligheter. Man la derfor mye tid i uttegning av garderobe- og kjøkkeninnredninger som sikrer at beboerne får mest mulig ut av kvadratmeterne.

I nybygget ble nær sagt alle enheter utført med universell utforming. Disse leilighetene kompenserer for at det rehabiliterte bygget ikke lot seg tilpasse når det gjelder heisstørrelse, størrelse på badrom og adkomst fra korridor.

Det ble lagt stor vekt på å utvikle smarte, arealeffektive løsninger også i nybygget. Lysinnslipp ble høyt prioritert, og sammen med arkitekt kom man frem til at soveromsdør skulle plasseres tett mot glassfasaden. I kombinasjon med skyvedører gir dette opplevelsen av et større oppholdsrom, fordi man får kontakt med begge vindusfeltene, og unngår et dørblad som blokkerer lyset når døren står åpen.

I arbeidsmøter med byggherre ble det stilt tydelige krav om at materialbruken skulle ta særlige hensyn til drifts- og vedlikeholdskostnader, samtidig som uttrykket skulle være innbydende, lunt og raffinert. Siden leilighetene er for utleie, ble korridorene derfor utformet med tanke på hyppig ut- og innflytting. Det ble valgt å benytte Bolon som brystning for å redusere risikoen for hakk og sår ved flytteaktivitet.

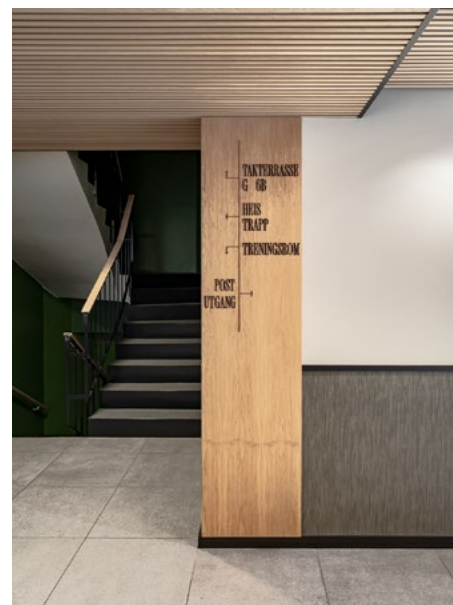
Prosjektering på stedet:
De små badene var i utgangspunktet vanskelige å møblere. Sjøkt plassering og -størrelse ble et komplisert puslespill, som det var helt kritisk for interiørarkitektene å være med på å løse.

Taklyset er montert på bevegelsessensor, som et energibesparende tiltak. Dekorlampene lyser hele tiden og gjør at korridoren aldri er helt mørk, noe som øker trygghetsfølelse.

Skilting beboerdør: Skiltingen er basert på Kartverkets H-nummer. Med stadig flere som handler på nett, er nummering av leilighetene viktig. For å skape en illusjon av bredere inngangsdører er skilt, lampe og ringeklokke montert på et sidefelt. Her er det også plass til beboers eget navneskilt.

Fordi man må gå via det gamle bygget for å komme til det nye, ble skilting svært viktig i prosjektet. Skiltprogrammet, som Monn har utformet, er brukt som dekorelement i interiøret.

Materialets vevde overflate bidrar dessuten til en lun og behagelig atmosfære i fellesarealene. Bolon ble også benyttet på gulvet for å skape inntrykk av bredere korridorer. Kombinert med eik og mørk himling gir dette korridorforløpet et elegant uttrykk. Skiltprogrammet tydeliggjør byggets funksjoner og bidrar til enklere orientering – og tilfører en estetisk prikk over i'en.

Inne i leilighetene ble det brukt vinylgulv med høy slitestyrke, som kan overleve flere leieforhold. Fargepaletten er holdt relativt nøytral for å passe til leietakernes egne møbler. De fargesatte kjøkkeninnredning, vegger på bad og soverom i en sval grågrønn tone, for å unngå at helheten ble for monoton. Rikelig med fast innredning i leilighetene fordrer gjennomgående materialbruk. Den lyse trelaminaten tilfører helhet og bidrar med taktilitet samtidig som den er slitesterk og varig i uttrykket.

Monn tok aktivt del i prosjektet fra innsendt rammeavtale til ferdigstillelse. De samarbeidet hele veien tett med Mad arkitekter og AF Byggfornyelse gjennom felles befaringer og jevnlig prosjekterings- og byggemøter. Monn sto for leveranse av møbleringsplaner for alle boenheter, uttegning av fast inventar og valg av materialer og overflater i leilighetene og fellesarealer som inngangsparti, korridorer, trimrom og takterasse. De tegnet ut skisser til belysning og skjema for alle bad og satte sammen en møbelpakke som kan leies av beboerne ved behov.

Rehabiliteringsprosjekter krever forståelse for at enkelte utfordringer må løses på stedet, fremfor på tegning. Fortløpende kontakt med utførende håndverkere under riving og gjenoppbygging var nødvendig for å møte de utfordringene man støtte på underveis. Bl.a. utbedre

ventilasjonen i det eksisterende bygget, og sjaktføringer var spesielt krevende å løse.

Sluttresultatet er gode kompaktleiligheter med attraktive fellesarealer. Prosjektet har satt en ny standard for byggherrens øvrige bygningsmasse og tilfredsstiller kravene til et kvalitetsbevisst markedssegment. Målgruppen som var rettesnor under konseptutviklingen, har i ettertid vist seg å dreie mot en høy andel unge par og studenter. Det er altså en vesentlig yngre brukergruppe som har inntatt leilighetene enn det de jobbet mot fra start. Tilbakemeldingene er gode; spesielt populære er takterrassen på det eksisterende bygget og treningsrommet som ble bygget i det gamle vaskeriet i kjelleren.

SOMMERHUS → KRAGERØ

KLING STUDIO

Prosjektansvarlig → Kaja Klingenberg, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 177

Fra stuen, mot peisen og fjellveggen bak. Lune materialer og grafiske former.

Fjellet bak huset, synlig bak glassvegg.

Huset i vannkanten

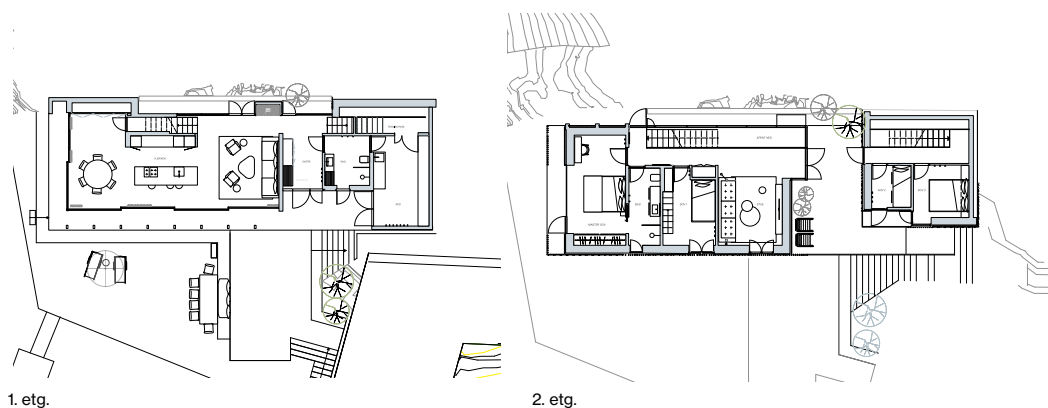
Sommerhuset ligger ytterst på en odde i Kragerø, og er bygget for en familie som hadde feriert på stedet i mange år allerede. Da den eksisterende hytta ble vannskadet, falt valget på Lund Hagem Arkitekter for å få hjelp til å sette opp et nytt hus der hele familien kunne samles. Den eksisterende trehusbebyggelsen i Kragerø ga viktige føringer for utformingen av huset, og bygningsvolumet ble delt i to, for på den måten fremstå mindre ruvende i terrenget på den smale tomten. Kling Studio ble hyret som interiørarkitekt da byggetillatelse var gitt og bygningsarbeidene i ferd med å starte. Planløsningen var satt, mens det

innvendige uttrykket gjensto å lande, med materialer, farger og fast og løs møblering.

Huset ved vannkanten åpner seg opp mot brygge og sjø, mens en eksisterende fjellvegg i bakkant gir en naturlig avgrensing på baksiden. Bergveggen av granitt var allerede sprengt ut for den opprinnelige hytta som lå der, og arkitektene så muligheten til å få frem steinens egenart og fargespill ved å sette inn store glassfelt i husets bakvegg. På den måten blir fjellet en fremtredende bestanddel i husets interiør. Sammen med arkitektene og byggherre ble et konsept for en naturlig materialpalett landet; en videreføring av det allerede

eksisterende form- og materialspråket som arkitektene hadde etablert. Fokus lå på å bruke få, men gode kvalitetsmaterialer, som tåler vær og vind, og med lang levetid.

Ubehandlet heltre ask på vegger og himling er valgt for å gi en lun varme og kontrast til sjøen og himmelen utenfor. Trappen og gulvet i andre etasje er i brede oljebehandlede askebord fra Dinesen. Lys, stålglattet betong i hele husets første etasje, henger sammen med den utvendige betongstøpen på brygga, og bidrar ytterligere til å hviske ut skillet mellom ute og inne. Alt av fast innredning er holdt i ask og betong. Kjøkken og garderober, senger og skapfronter er i finert ask, og Hamran snekkerverksted kom tidlig inn i prosessen,

Husets andre etasje er kledd i ask.

Kjøkken med utsikt. Kjøkkenøy i betong, krakker i ask. Bak kjøkkenøyen ser vi et spesialtegnet spisebord i heltre ask. Spiler av massiv ask er samlet i en form på midten, og frigjør plass for stoler til fritt å plasseres rundt bordets kant, og gir en fleksibilitet i møbleringen.

Bad i ask og mikrosement.

og bidro til å utvikle og å bygge den plassbygde innredningen.

Badene er de eneste rommene der asken kun opptrer på fast innredning og himling. Der er vegger og gulv kledd i mikrosement holdt i samme varme nyanse som asken, for å holde på den enkle paletten. Armaturer i rustfritt stål. Store gardinsjal i lys ullmiks gir både solavskjerming og en akustisk demping i hovedetasjen. Gardinskinnene ble planlagt integrert i himlingen, slik at selve skinnen ikke synes, og gir et ekstra helhetlig preg.

Belysningen er også integrert i himling, og både fast og løs belysning er levert av Concept Design, i tråd med konseptet. De løse møblene ble valgt etter en grundig prosess med

byggherre og arkitekt, der valgene ble tatt utfra behov for å være tidløse og varige, gi letthet og lunhet, og bidrar til å gi stedet en historie over tid. Møbler det er hyggelig å komme tilbake til år etter år, som kan brukes både inne og ute.

Familien som bruker stedet er glade i å samles rundt spisebordet, og trengte et spisebord med plass til alle samtidig. For å imøtekomme dette behovet, ble det spesialtegnet og produsert et eget spisebord i heltre ask, i diameter 160 cm. Dette er produsert av LØD AS, møbelsnekkerverksted i Kragerø. Spiler av massiv ask er samlet i en form på midten, og frigjør plass for stoler til fritt å plasseres rundt bordets kant, og gir en

fleksibilitet i møbleringen. Teppet og tekstiler i ull og lin, og møbler i organiske former og materialer som skaper en behagelig kontrast til glass og betong i hovedetasjen. Løse puter i lin i den plassbygde sofaen i støpt betong henter opp den naturlige fargepaletten, med innslag av gyldne kobberfarger som fjellveggen viser seg å ha. Stoler rundt spisebordet er i rødlig lær, og byggherrens valg av kunst på veggen over sofaen er et direkte inspirert av fjellveggenes farger.

HUK AVENY → OSLO

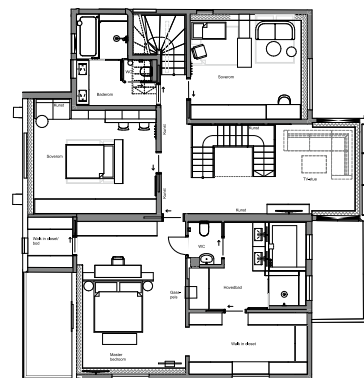
MONN INTERIOR ARCHITECTS AS

Prosjektansvarlig → Camilla Bentzen, interiørarkitekt MNIL

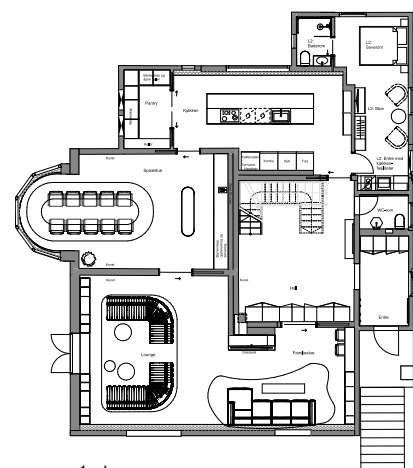
KREDITERING → SIDE 177

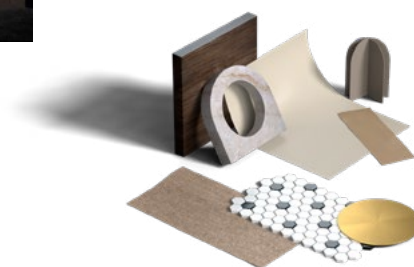
Denne delen av stuen er beregnet til selskap og gjester. Sofaen er fleksibel; man kan sitte både i den og på den. Hyllen i bakgrunnen har indirekte belysning som fremhever både hyllen selv og ikke minst kunsten. Et stort spesialtilpasset teppe gir en myk og god stemning i rommet, og det fargerike maleriet signert Bjarne Melgaard er laget til dette huset. En liten versjon av Melgaards skulptur *Light Bulb Man* er plassert i hyllen.

2. etg.

1. etg.

Moodboard: En tredimensjonal presentasjon av hovedpaletten og detaljene i interiøret.

Klassisk villa med moderne vri

Faglig sett var dette prosjektet en drømmejobb. Den vakre villaen fra 1904 skulle totalrenoveres, og rundt 600 kvadratmeter har nå fått tilbake sitt opprinnelige preg, men med en moderne vri. Bygget har vært renoveret flere ganger siden det ble oppført, og i veggene sitter det mye historie fra ulike stilepoker. Best kjent av de tidligere eierne er skipsreder Sigval Bergesen, som i samarbeid med den like kjente arkitekten Arnstein Arneberg gjennomførte en rekke endringer.

Arnebergs tegninger fra 1956 dannet utgangspunkt for arbeidet. Prosjekter som dette krever innlevelsesevne og blikk for detaljer, for målet er både å forandre og

å bevare. Oppdraget var å skape en bolig som speiler kundens personlige stil og samtidig spiller på lag med historien og arkitekturen. I praksis betyr det at klassiske og moderne elementer må gå hånd i hånd på en sømløs måte slik at det ene fremhever det andre.

Huset består av fire etasjer. Underetasjen inneholder hybel, vaskerom, vinrom, teknisk rom og to boder. 1. etasje består av gang/hall, to stuer, spisestue, kjøkken med pantry, toalett og en liten leilighet til nærmeste familie. Denne har kjøkken og soverom med tilhørende bad. I 2. etasje er det stue, master bedroom med walk-in-closet og bad med separat toalettrom samt to barnerom som deler bad. 4. etasje inneholder bad, treningsrom, bodareal og kontor, eventuelt mulighet for ekstra soveplass.

Monn har i samarbeid med entreprenør Jo Morten Hagen hatt ansvar for prosjektet fra start til slutt. Det har vært jevnlig byggemøter og befaringer gjennom hele arbeidsprosessen. De har stått for møbleringsplaner, spesialinnredning, helhetlige farge-, material- og møbelvalg samt fine detaljer som får boligen til å fremstå som enkel og eksklusiv på samme tid. De fleste innredningsløsningene er spesialdesignet, inkludert alle dører. Standardprodukter er ikke brukt, og alt bygger opp om et helhetlig interiørkonsept. Dette gjelder helt ned til valg av dørhåndtak og listverk. Belysningsplaner er utviklet av Monn i samarbeid med Stokkan Lys.

Rikelig med oppbevaringsplass og smarte løsninger var et viktig punkt i kundens kravspesifikasjon. Alt av garderober, hyller

Boffi-kjøkkenet er designet i hel natursten med alle nødvendige funksjoner integrert. Detaljene er vakre, og ingenting er overlatt til tilfeldighetene. I bakgrunnen skimtes pantryet som styres med en åpne/lukke-knapp. Kjøkkeninnredningen og gulvet fremhever hverandre. Gulvet er designet spesielt til dette huset.

Den spesialdesignende baren setter stemningen for hele rommet. Samtidig som den er et blikkfang, skjuler den oppbevaringsmuligheter, vask og kran med kokevann. Indirekte belysning fremhever detaljene.

Det enorme badekaret er tegnet av Monn og bygget i flis. Det samme gjelder vasken. De svevende speillene har integrert belysning og understreker den eksklusive, lette følelsen dette badet formidler.

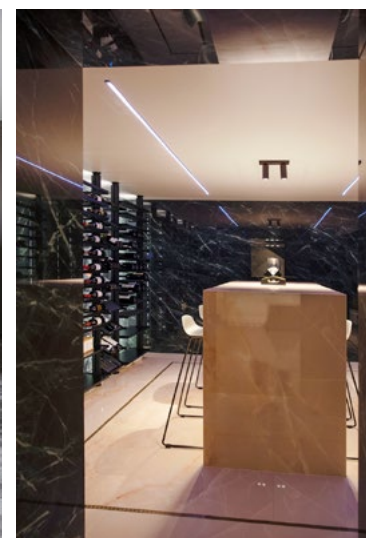
Vaskerommet ligger i boligens kjeller. Det har alle tenkelige praktiske funksjoner, f.eks. dobbelt sett maskiner, ekstra kjøleskap, tørkerom og skittentøysjaker som er ført fra 2. etasje og ned. Siden rommet kun har ett vindu, er det viktig med lyse farger og god belysning.

Gjestetoiletet har fliser inspirert av art deco, gulvstående vask, toalett i veggfargen, spesialdesignet speil og integrert lyd. Rommet setter standarden for det eksklusive som skiller seg ut.

Hovedsoverommet oppleves som en hotellsuite der alle tenkelige funksjoner er integrert og kan styres fra sengegavlen. Bak denne finnes et skrivebord, og i garderoben er det bygget praktiske oppbevaringsløsninger som skjuler tekniske installasjoner.

Vinrommet i kjelleren er kledd med fliser. Messingborden på gulvet er bestilt fra USA. Bordet er designet av Monn og bygget i samme fliser som gulvet. Integrert belysning i RGB kan skape ulike atmosfærer i rommet.

og sengegavler er tegnet av Monn og utført av Bico Bygg og Innredning AS.

Den renoverte villaen utmerker seg ved utstrakt bruk av avansert teknologi. Både varme, ventilasjon, lyd, lys, alarmer, overvåkning og full sikkerhet gjennom KNX-system og andre smarthus-systemer som kan styres digitalt. Hovedutfordringen var at den opprinnelige arkitekturen la begrensninger mht. integrering av tekniske elementer i vegger og konstruksjoner.

Kunden var spesielt opptatt av at interiøret skulle være dust og nøytralt, dels for å fremheve all kunsten i boligen og dels for at uttrykket skal være upåvirket av trender. Beige, lyse bruntoner, sten og andre naturlige materialer er derfor brukt gjennomgående. Den luksuriøse baren er et av villaens viktigste

statement. Den er ment som et samlingssted og er bygget av Taj Mahal-sten med integrert belysning. Masterbadet er et annet blikkfang. Badekaret er bygget av fliser med en speilvegg som bidrar til ekstra romfølelse.

Innredningen er inspirert av jugend og art deco med tydelige innslag av moderne elementer utviklet spesielt for prosjektet. Et godt eksempel er det store spisebordet som er tilpasset arkitekturen i karnappet der det er plassert. Lampene i rommet er vintage – i likhet med flere andre lamper og utvalgte møbler. Villaen er stor, og det var viktig å skape en hyggelig og hjemlig stemning ved hjelp av naturlige materialer og tepper som myker opp. Det er også brukt lyd for å bygge opp riktig atmosfære.

Det er gjort maksimalt for å skape en

livsløpsbolig. Fordi huset er gammelt, lot det seg ikke gjøre å innfri alle UU-krav, men god plass, brede gangarealer og fleksibilitet er prioritert der det var mulig. Trappene er optimalisert for å tilfredsstille gjeldende krav. Bærekraft og varige løsninger sto sentralt i prosjektet. Huset er svært godt isolert. Nye vinduer er satt inn, luftlekkasjer eliminert og en rekke energibesparende og miljøeffektiviserende tiltak gjennomført. Det er boret brønn, montert varmepumpe og lagt vannbåren varme og balansert ventilasjon. Alt dette gjør at boligen er et eksempel til etterfølgelse. Materialene som er brukt, holder seg godt over tid.

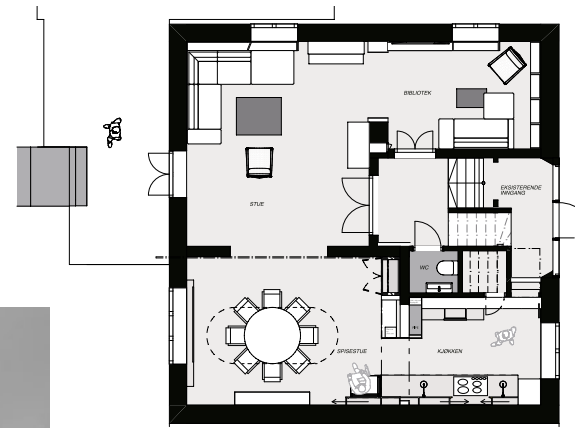
TOWNHOUSE → OSLO

PIL INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS

Prosjektansvarlig → Tine Evju Hauger, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeider → Tine Haaland-Paulsen, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 178

Skisse møbleringsplan 1. etg.

Nytt inngangsparti i kjeller sett mot ny trapp som binder etasjene sammen. Spesialdesignede garderober av Kaupang Møbler og sittebenker levert av Melby Snekkerverksted.

Spesialtegnet garderobeløsning.

Sjarmerende townhouse

Den omfattende oppgraderingen av det sjarmerende townhouse i idylliske omgivelser representerer en vellykket forening av moderne funksjonalitet og bevaring av husets opprinnelige karakter. Etter at barna hadde forlatt redet, bestemte foreldrene seg for å gjøre en livsendrende forandring ved å flytte inn til byen fra en stor familiebolig. Valget falt på et sjarmerende townhouse, med egen hage midt i byen og med klassiske detaljer som dannet det perfekte bakteppet for en ny livsfase. For å sikre at oppgraderingen var i tråd med kundens behov og ønsker, ble Pil engasjert som prosjekterende interiørarkitekt etter tips fra noen bekjente.

Det sto klart at en nedskalering i størrelse krevde kreative løsninger for lagringsplass og garderobe. I tillegg stod huset på gul liste hos byantikvaren, noe som utfordret for eventuelle endringer i fasaden. Pil var med fra start til slutt og tegnet alle løsninger. Det var arbeidsmøter under hele prosessen med presentasjon av ulike løsninger og forslag som sørget for god kommunikasjon og ivaretagelse av kundens ønsker og ambisjoner. Kunde fulgte selv opp arbeider og byggeplass, mens en arkitekt var ansvarlig for søknad på fasadeendringer. Pil hadde tegnet.

Da tradisjonelle planløsninger ofte begrenser mulighetene for omorganisering, var det nødvendig å se nedover; Kjelleren,

med sitt potensial og lave tak, ble et naturlig valg for utvidelse. Grunnet restriksjoner for endringer av fasade fikk man ikke endret høyden på vinduene, men fikk endret på bredden. På den måten fikk man større lysinnslipp og bedre romfølelse.

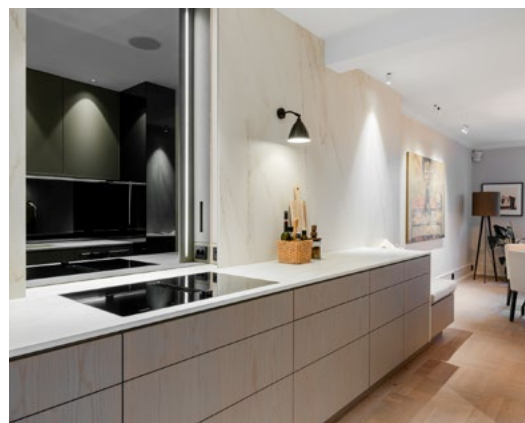
En omfattende ombygging ble gjennomført, med 0,5 m. pigging av gulv for full ståhøyde, og fjerning av en bratt og smal kjellertrapp for å gi plass til en større, mer elegant trapp som knyttet etasjene sammen. Resultatet er en naturlig flyt mellom nivåene, og boligen ble umiddelbart romsligere. Det nye inngangspartiet, tilgjengelig direkte fra den eksisterende garasjen, skapte ikke bare en praktisk og naturlig tilknytning til underetasjen, men ble også

Spisestue sett mot kjøkken med åpen løsning.
Skap med Pocket-dører inn mot spisestue

Skap med Pocket-dører
lukket for rot.

Kjøkken sett inn mot spisestue.

Master bad sett fra walk-in-garderobe, med skjulte skap bak
speil og spesialbygget benk og vask. Benk under vindu med
oppbevaring under. Belysning levert av Stokkan lys.

Bibliotek på innsiden av stue.

en imponerende inngang for gjester. Den lille opprinnelige gangen oppe ble ivaretatt, og den karakteristiske sjarmen fra husets opprinnelse ble bevart. Underetasjen ble ytterligere forbedret med et nytt vaskerom, lagringsplass, et teknisk rom, og en komfortabel boenhet med et eget bad, som var ideelt for overnattingsgjester.

Resten av boligen gjennomgikk også en totalrenovering for å oppfylle moderne standard. De største arbeidene utenom kjeller med ny hovedinngang, var kjøkken og soverom i andre etasje. Kunden ønsket et kjøkken som var mer inkludert i spisestuen, uten at alt rot ville være synlig. Det eksisterende kjøkkenet opplevdes som lukket og lite, og det var begrensninger på

hvor mye man kunne åpne opp. For å skape et lunt og hyggelig kjøkken innlemmet de en gasspeis, samt sittebenk og et pocket-skap inn mot spisestuen fra kjøkkenet. Alt ble nøye tilpasset for å maksimere bruken uten å ofre sjarmen og sjelen som gjorde dette huset spesielt.

I andre etasje ble to soverom som lå vegg i vegg til en master suite med, en romslig garderobe mellom soverom og bad. Lune farger, nøye utvalgte materialer og varierte teksturer bidrar til å skape en tilpasset og klassisk stil. Hvert element i interiøret er utformet med beboernes trivsel og ønsker i tankene slik at resultatet ikke bare har blitt estetisk tiltalende, men også funksjonelt og praktisk for dagliglivet.

Dette prosjektet har resultert i en fin balanse mellom det moderne og det klassiske, der oppgraderingen forsterker husets unike karakter og gir det en ny og forbedret funksjonalitet. Den omfattende innsatsen for å bevare sjelen til bygget gjenspeiler et hjem som ikke bare tilfredsstiller dagens behov, men som også vil kunne glede og imponere i årene som kommer. Kunden har fått en god start på et nytt liv i byen hvor de kan ta imot kjente og kjære.

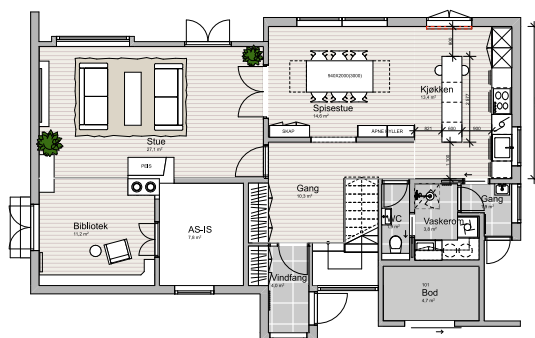
BOLIG HASLUM → BÆRUM

AS SCENARIO INTERIØRARKITEKTER

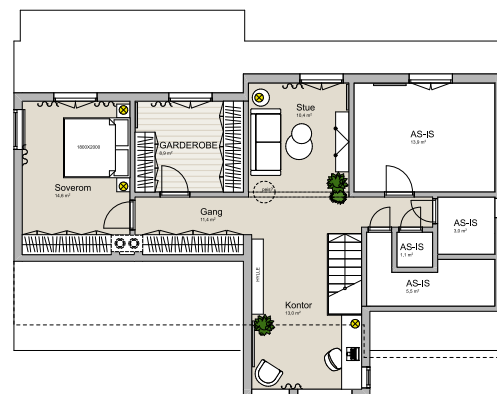
Prosjektansvarlig → Linda Steen, interiørarkitekt, møbeldesigner MNIL

Prosjektmedarbeider → Marte Topaas, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 178

Møbleringsplan 1. etg.

Møbleringsplan 2. etg.

Fargevalget på tilbygget er hentet fra den originale taksteinen i dyp terrakotta.

Den gjennomgående fargepaletten – natur eik, dyp burgunder og gråblå.

Funksjonalistisk estetikk

Oppdragsgiver hadde bodd i huset i flere tiår, fra barna var små. Etter å ha tilbragt de siste årene i utlandet og leid ut huset, var tiden inne for å ta en større rehabilitering når de nå skulle flytte hjem. Drømmen om et tilbygg som både kunne skape en bedre løsning for inngangspartiet samt en ekstra stue i 2. etasje var utgangspunktet for prosjektet. De engasjerte arkitekt Stine Kongelstad for å se på muligheter for et tilbygg over to etasjer, og satte i gang søkerarbeidet rundt dette. Scenario ble kontaktet underveis i søkeprosessen for å bistå arbeidet med å komplimentere tilbygget sammen med oppussingen av boligens interiør.

Huset er fra begynnelsen av 1960-årene, en tid preget av rasjonalitet, industriell produksjon og økonomisk tankegang i arkitekturen. Dette arkitekttegnede huset har opp gjennom årene mistet sin tilknytning til den opprinnelige arkitekturen, etter flere runder med oppussing. Visjonen var klar: «Å gjenopplive interiøret med en tydelig funksjonalistisk tilnærming, samtidig innføre elementer fra dagens estetikk». Boligen er godt vedlikeholdt, men nå når barna hadde forlatt redet og eierne sto foran en ny epoke i livet, hadde de en drøm om å realisere et tilbygg som ville gi 2. etasje ekstra høyde og ny funksjonalitet. Og, i denne sammenheng også gå over alle overflater i huset for en felles harmoni. Med

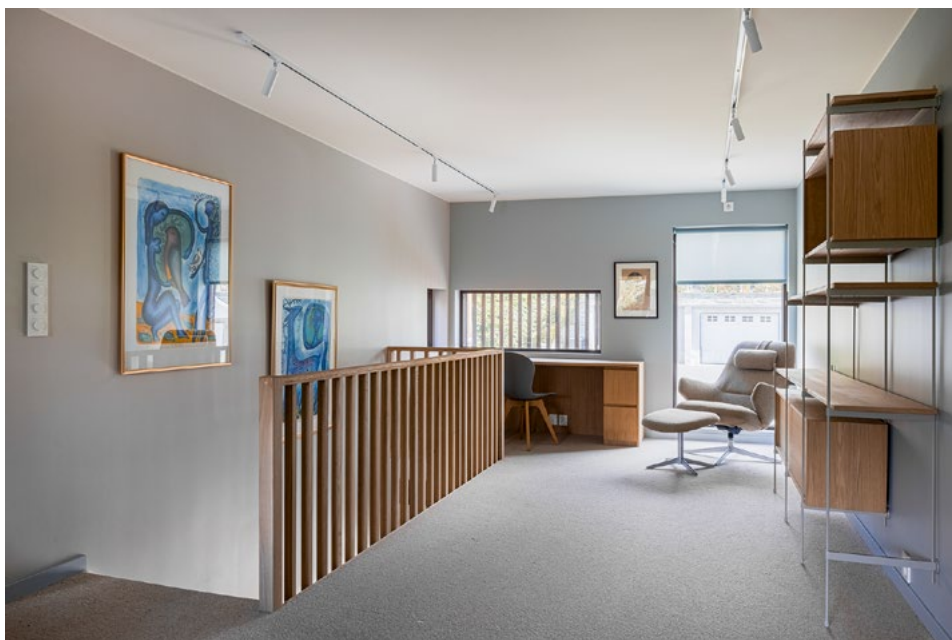
et solid utgangspunkt i den eksisterende strukturen, omfavnet eierne visjonen om å gi boligen sin en fullstendig transformasjon.

Kunden delte Scenarios entusiasme for å bringe boligen tilbake til sin funksjonalistiske essens, slik den en gang ble skapt. Ved å utnytte de arkitektoniske kvalitetene som allerede eksisterte i huset, kunne de fremheve potensialet som arkitekten en gang hadde drømt om.

Ved å skape en helhetlig farge- og materialpalett, ble hele huset bearbeidet. De skapte en harmonisk sammenheng mellom det nye tilbygget, som fikk et moderne tilsnitt, og den eksisterende bygningskroppen ved å trekke den originale taksteinens farge ned i fasadefargen

Det nye tilbygget skaper et hyggelig vindfang.

Tilbygget går over 2 etasjer og skaper et stort og luftig rom i 2. etasje, hvor det før var skråtak og ingen vindu.

I tilknytning til vaskerommet ligger et gjestetoalett.

Glassdørene mellom spisestue/kjøkken og stue har fått samme farge som fasaden og vinduene i tilbygget. Peisen er gjennomgående og synes også fra inngangspartiet.

Kjøkkenet er blitt et stort og luftig rom med fine overganger fra kjøkken til spisestue. All fast innredning er tegnet av Scenario og produsert av VIP Studio. Innenfor kjøkkenet finnes en grovinngang og et vaskerom.

til tilbygget. Selv husets opprinnelige grønne farge ble malt om for å matche tilbygget, og resultatet er et moderne og sammenhengende utseende. Flere farger og materialvalg fra fasaden gjenspeiler seg i interiøret. Eiken som uthever inngangspartiet i tilbygget er et gjennomgående materiale i hele interiøret, og er et fint bindeledd mellom ute og inne. Rødtonen på fasaden kommer igjen i de nye vinduene i tilbygget, og på glassveggene i 1. etasje.

Solide og naturlige materialer sto i sentrum av designet, inkludert heltregulv i eik, benkeplater i stein, og andre autentiske detaljer som gir prosjektet den kvaliteten og varigheten det fortjener. Det er fokus

på rasjonelle estetiske valg, i kombinasjon med varme materialer som tre mot harde overflater som fliser og stein. En nordisk palett er gjennomgående for hele prosjektet.

En peisnnsats ble satt inn i vegg som et skille mellom inngangspartiet og spisestuen. En elegant detalj når man inviterer til middager, og hyggelig i hverdagen. Stuen hadde originale heltregulv i eik som ble beholdt, mens alle vegger fikk et nytt strøk maling. I 2. etasje var det tilbygget som skapte de største endringene, men også her fikk alle rom ny farge på veggene.

Kjøkkenet og spiseplassen, som tidligere var to rom, ble åpnet opp og gjort om til en stor sosial sone. Her er et møbelsnekret

eikekjøkken på plass, med en kjøkkenøy i mørk stein. Den ene vegg dekker vitrineskap og åpne hyller, med fliser på bakveggen som videreføres til peisen på samme vegg.

Det vil alltid være utfordringer ved en rehabilitering, ting har satt seg med tiden og er skjevt. I tillegg ligger et overordnet budsjett som skal ivaretas og enkelte drømmer må vike for budsjettet. I slike prosjekter er man derfor helt avhengig av et solid og godt samarbeid med både byggherre og entreprenør for å kunne gi gode resultater.

QUALITY HOTEL RICHARD WITH → STOKMARKNES

HAEG INTERIØRARKITEKTUR

Prosjektansvarlig → Nina Hæg, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeider → Ine Elisabeth Bangås, interiørarkitekt MNIL

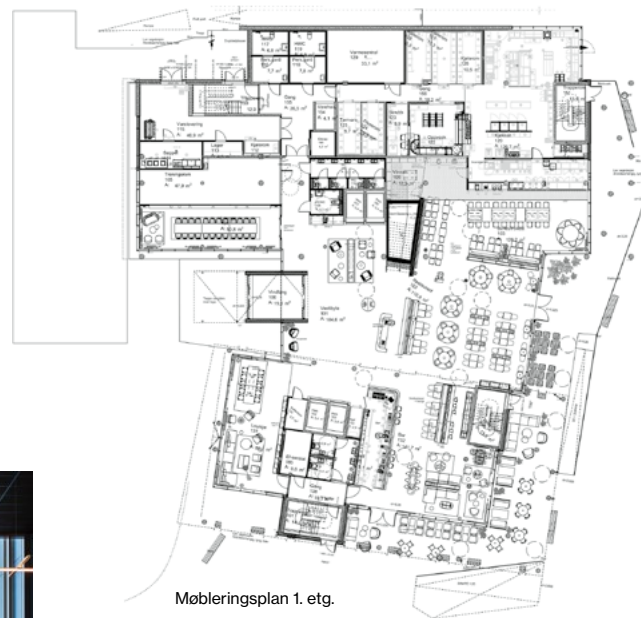
KREDITERING → SIDE 178

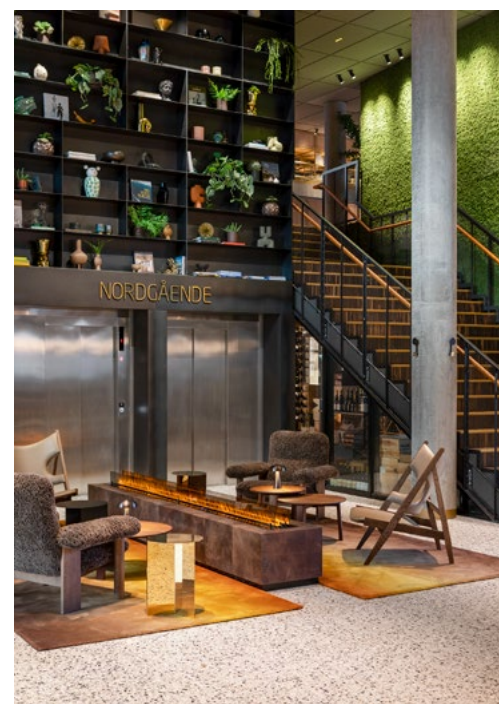
Hotellet består av to fløyer med hver sin farge; rustred og dyp havblå og har et naust- og rorbupreg for å ta vare på historien. Fargebruken i fasadene er trukket inn i interiøret for hver av fløyene.

Resepsjon i sortbeisete trespiller med messingdetaljer og granitt toppplate, kombinert med en transparent bakvegg for å bevare det gjennomgående lyset i lokalet.

Møbleringsplan 1. etg.

Resepsjonslounge med damppeis trukket i skinn, dekorhyller i råstål og en mosevegg som leder gjesten opp til plan 2. Navn på de to hotellromsfløyene refererer til Hurtigrutens reiseruter; Nordgående og Sørgående.

Imponerende romopplevelse

Quality Hotel Richard With er et franchisehotell til Strawberry og ligger midt i hjertet av Vesterålen, Stokmarknes. Med sine åtte etasjer, er hotellet Vesterålens største hotell og står som et landemerke langs havnepromenaden på Stokmarknes. Forretningsmannen og hotellets navnefar, Richard With, grunnla Hurtigruten på Nordnes, også kjent som Richard Withs plass, hvor hotellet er plassert. Stokmarknes er da en selvfølgelig havn og stoppested på sjøreisens ferd fra Bergen til Kirkenes. Dette gir hotellet en unik historisk tilknytning til området. Med seks fleksible møterom i ulike størrelser, en sjenerøs lobby og bar, samt Restaurant 1893 som serverer en variert à la carte-meny

basert på lokale råvarer, tilbyr hotellet en opplevelse som appellerer til alle sanser. I 2020 fikk HAEG interiøroppdraget på Richard With-hotellet og gjennom tre år har det vært et grundig og produktivt samarbeid med arkitekter og de lokale investorene i prosjektet. Det var tidlig fokus på lokale leverandører og muligheter for å skape nye arbeidsplasser i lokalsamfunnet da Peab Bjørn Bygg ble valgt som entreprenører. Gjennom hele prosessen har det blitt lagt stor vekt på lokale leverandører, skandinavisk design og materialer.

En viktig del av designfilosofien i arbeidet med interiøret og designet til Hotel Richard With, har vært å bringe inn fargepaletten

utendørs innendørs, inspirert av den omkringliggende naturen og fargetonene i hotellets fasade. Hotellet består av to fløyer og har et rorbupreg for å ta vare på historien. De to fløyene er kledd i hver sin farge; en rustred farge som representerer den varme jorden og de majestetiske fjellene og en dyp havblå som minner om det evig skiftende havet. Dette fargevalget gjenspeiles også innvendig i interiøret for hver av fløyene, i valg av veggfarger, materialer og tekstiler. Hotellets 154 rom, inkludert fem suiter og seks deluxe-rom, er innredet i tråd med lokasjonen og norsk design. Sengegavlene er prydet med et spesialdesignet tekstil, inspirert av det tradisjonelle nordlandsmønsteret og fargekombinasjonene fra nordlandsbunaden.

Restauranten skal både være attraktiv og funksjonell til frokost, lunsj og kveld. Med varierende sittehighyer, dekorhyller og plantekasser som skjærer får man en følelse av å være en del av helheten uten å sitte på utstilling.

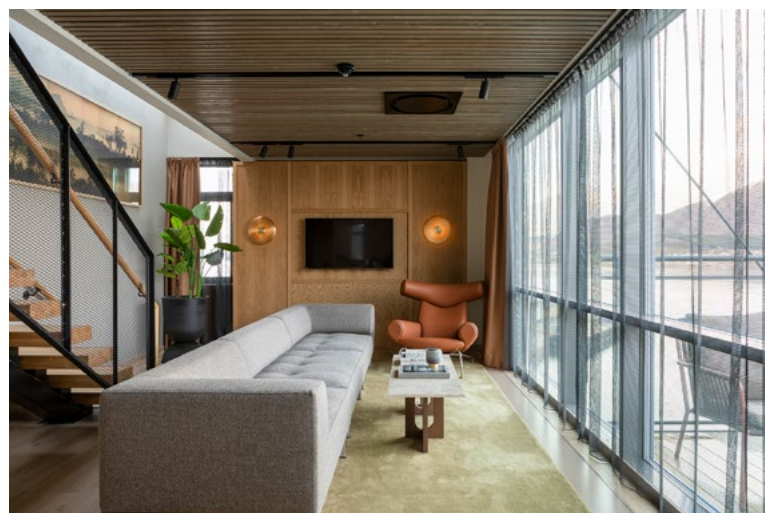
Møterom i en elegant setting med mørkt konferansebord og bokhylle i trespiller og råstål, supplert med grønne planter og dekorbelysning.

Sengegavl med spesialdesignet tekstil i Nordlandsmønster.

En egen bibliotekslounge til å trekke seg litt tilbake i myke sofaer og stoler.

Hovedsuiten er i to etasjer og loungen har en myk og innbydende atmosfære hvor gjesten kan nyte utsikt over Vesterålen.

Sengeteppene henter sin inspirasjon fra det magiske nordlyset, mens fotokunst av lokal kunstner Espen Tollefsen gir hvert rom en unik karakter og tilknytning til lokalsamfunnet.

Ved ankomst til Quality Hotel Richard With blir gjestene møtt av en imponerende romopplevelse. Dobbel takhøyde og gjennomgående lys av glassfasadene skaper en åpen og inviterende atmosfære som strekker seg fra lobbyloungen til restauranten, og gir en følelse av åpenhet gjennom hele hotellet. Dette oppfordrer ikke bare gjestene til å utforske fasilitetene, men lover også en opplevelse som skiller seg ut fra det vanlige i Stokmarknes.

Fra de rene, stramme linjene som definerer resepsjonen til de gjentatte

lysinstallasjonene som reflekteres i glassfasadene, er hvert element nøye valgt for å skape en atmosfære av velvære og gjestfrihet. Ved å legge vekt på transparente fellesområder har man forsøkt å innlemme naturen som en del av opplevelsen, selv når gjestene er innendørs.

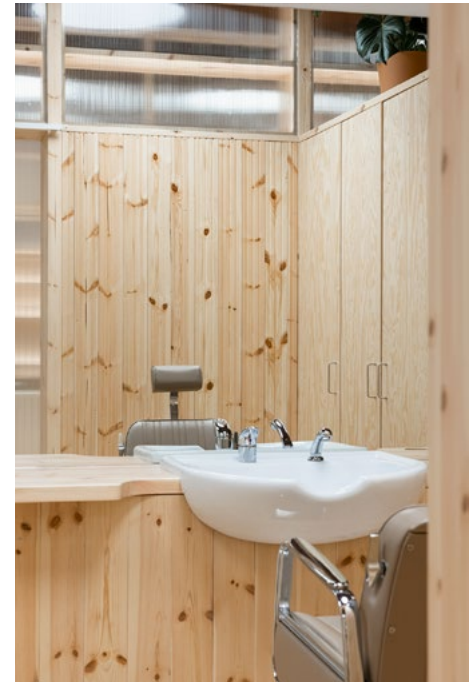
Videre inn i hotellet møtes man av en atmosfære av eleganse og varme i materialvalgene. Terrazzofliser kombinert med smale eikespiler, pusset betong og råstålselementer, teppene som gradvis går fra mørkt rødbrunt til lys sandgul, sammen med innslag av eik og messing, skaper en varm og innbydende atmosfære i fellesarealene. Hver detalj er nøye gjennomtenkt for å skape en unik blanding av materialer som gir rommene en tidløs og

sofistikert luksusfølelse.

Målet har vært at Quality Hotel Richard With ikke bare skal være et sted å tilbringe natten, men også være en levende møteplass for både tilreisende, turister, forretningsfolk og lokalbefolkningen på Stokmarknes. Ved å kombinere lokalhistorie, natur og moderne design på en sømløs måte, har HAEG Interiørarkitektur ønsket å skape en destinasjon som appellerer til reisende fra alle verdenshjørner og samtidig gi en følelse av tilhørighet til lokalsamfunnet på Stokmarknes.

Salongen er delt opp i flere ulike soner, med tre klippeplasser i hver sone.

En av sonene er VIP-rom som også fungerer for rullestolbrukere.

Samspill mellom ubehandlet furu og rillet glass i skilleveggen.

Inngangspartiet strekker seg i hele fronten av lokalet. Her finner man kasse, produktutstilling og venteområdet. Himlingen er malt i en dyp terrakottafarge. Produkthyllene i ubehandlet furu er gjenbruk fra Tendensutstillingen som var noen måneder tidligere.

Fra venteområdet kan man se videre inn i salongen. For å skape tydelige soner er det blitt bygget opp spillevegger av restmaterialer fra byggeindustrien. Gulv, vegger og sittebenk er kledd i teppe fra Ege. Bord i furu designet av Ali Gallefoss og Fredrik Bull.

ADAM OG EVA → STRØMMEN STORSENTER

AS SCENARIO INTERIØRARKITEKTER

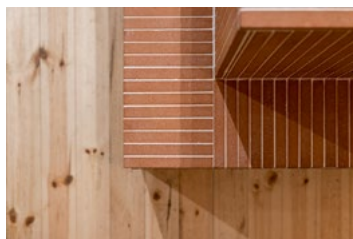
Prosjektansvarlig → Linda Steen, interiørarkitekt, møbeldesigner MNIL

Prosjektmedarbeider → Marte Topaas, interiørarkitekt MNIL

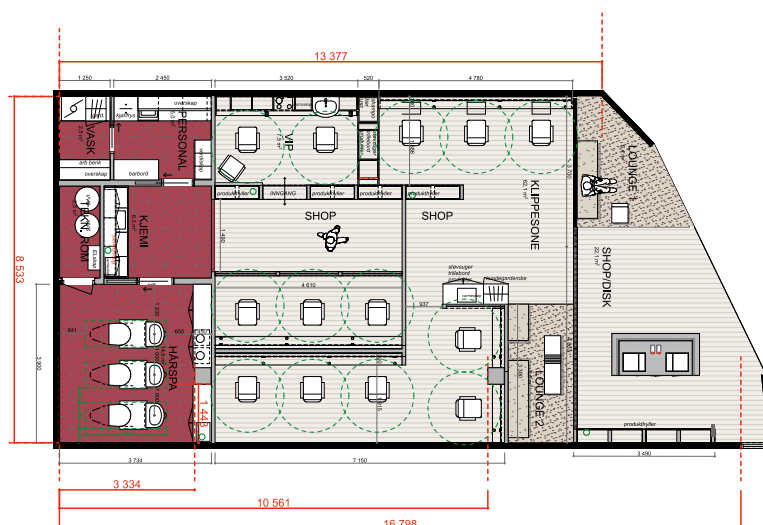
KREDITERING → SIDE 178

Hårspaområdet er bevisst skapt i en mye dypere fargepalett for en rolig, dempet og sanselig atmosfære.

Terrakotta og rustrede toner sammen med ubehandlet furu er en gjennomgående material-/og fargepalett i salongen.

En innbydende oase

Scenario er veldig stolte av å skape et prosjekt som setter presedens for gjenbruk av materialer fra messestand. Hovedvekten av materialene for dette prosjektet er hentet fra tendensutstillingen på Oslo Design Fair 2023, som Scenario sto bak, og overskuddsmaterialer fra byggindustrien gjennom Rewo.

Scenario fikk i oppdrag å skape en moderne salong for Adam og Eva på Strømmen storsenter. Målet ble å skape en annerledes salong, med en avskjermet og beroligende atmosfære – i sterk kontrast til det harde og ståkete kjøpesenteret utenfor. Inspirert av muligheten for å gjenbruke materialene som ble benyttet i tendensutstillingen på Oslo Design Fair i januar 2023, skapte dette et tydelig utgangspunkt for prosjektet.

Planløsningen i lokalet er inspirert av en labyrinteffekt, hvor det er laget flere mindre rom i lokalet. Dette er med på å gi en følelse av å tre inn i en annen verden og stenge ute kjøpesenterets støy og mas. Fargevalget går fra naturlig lyst furupanel i front til dyp brunbeis i de innerste rommene. Taket er malt i en dempet terrakotta, som fremhever varmen i treverket og terrakottaflisene på disken.

Spor av tidligere bruk og annet slitasje fra tendensutstillingen ble beholdt og eksponert som en historiefortelling. Gulvbordene fikk nytt liv på veggene med den røde siden ut, og skapte en tekstur som bygget oppunder formidlingen av materialiteten.

Materialene i det eksisterende lokalet bar preg av lang tids bruk og var i stor grad lite gjenbrukbart. De bestod av glatte

gulvfliser, hvite veggflater og møbler i uvarige materialer og i tillegg var de i dårlig forfatning. Ergonomisk var det også bedre å bytte ut de harde gulvflatene med treverk, som er mer behagelig for de ansatte som står og går hele dagen. Scenario tok for seg alt i fra konseptutvikling til det ferdige resultatet, og har gjennom prosjektet hatt en god prosess med alle involverte parter. Tett dialog er nøkkelen til suksess når man utfordres av begrensningene gjenbruk gir. Hoff Møbelsnekkeri sto for koordineringen av materialene fra sitt verksted, og bidro i stor grad til den vellykkede gjennomføringen. Resultatet er en annerledes frisør-opplevelse, hvor salongen er blitt en innbydende og intim oase, og et godt sted å være.

HOTEL VICTORIA → BRASSERIE PIGALLE → STAVANGER

MONKEY STUDIO AS

Prosjektansvarlig → Trine-Lise Giske, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeider → Trine Steenstrup Yggeseeth, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 178

Vinskapets posisjon som et visuelt fokuspunkt i restauranten bidrar til å skape en unik og minneverdig atmosfære, hvor vin ikke bare er en drikk, men en integrert del av rommets design og opplevelse.

Fargevalgene er inspirert av byggets fasade og et originalt maleri. Burnt orange, med sine dype og rike toner, står i sentrum av fargepaletten og tilfører rommet en følelse av varme og vitalitet.

Valget av lyskilder med varm fargetemperatur ble gjort for å komplementere interiøret på en måte som skaper en innbydende og behagelig atmosfære.

En lady med stil

I januar 2023 ble grunnlaget for Brasserie Pigalle lagt, en visjonær reise som tok sitt utgangspunkt i eierne av Hotel Victoria sine drømmer om et nytt restaurantkonsept. Beliggende på gatenivå med utsikt mot Vågen, der Big Horn Steak House en gang holdt til, ønsket eierne å revitalisere stedet med et konsept som hentet inspirasjon fra den legendariske danserrestauranten Place Pigalle. Dette etablissementet åpnet i 1958 og var kjent for sin franskinspirerte innredning, tegnet av Stavangers byarkitekt Einar Hedén. Monkey Studio fikk det ærefulle oppdraget å skape et konsept som både respekterte byggets historiske arv og samtidig pekte mot en ny storhetstid.

Prosjektet hadde et klart mål: å gjenopprette Hotel Victorias fornemhet og etablere en foretrukken møteplass for både gjester, lokale og tilreisende. Brasserie Pigalle skulle ikke bare være en restaurant; det skulle

være en bro mellom fortid og nåtid, en plass hvor historien møter moderne eleganse. Studioet navigerte gjennom de forskjellige fasene av prosjektet, fra de innledende samtalene januar 2023, prosjekteringsfasen i våren 2023 til den intensive byggefasen som fulgte sommeren samme år. Hver fase av prosjektet ble ferdigstilt metodisk, etappevis, og i tett samarbeid med byggeleder fra LSE og leverandører av spesialdesign. Det nære samarbeidet og den kontinuerlige tilstedeværelsen på byggeplass sikret en smidig prosess hvor uforutsette utfordringer kunne adresseres og løses effektivt. Ved utformingen av planløsningen ble det tatt hensyn til en rekke faktorer for å sikre en optimal og funksjonell flyt i restauranten.

Kjøkkenet fikk en strategisk plassering innerst i hjørnet, nær eksisterende kjølerom og lager. Her kunne man også dra nytte av allerede etablerte vann- og avløpsfasiliteter. Utfordringer som bærevegger og en eksisterende heissjakt ble møtt med kreative

løsninger, utviklet i tett samarbeid med kjøkkensjef Marcos Scorza. Resultatet ble et åpent kjøkkenkonsept som forbedrer den kulinariske opplevelsen ved å involvere gjestene i matlagingens kunst. Restauranten, med sine 107 sitteplasser, inkludert barstoler rettet mot kjøkkenet for de som spiser alene, er designet for å skape en sosial og inkluderende atmosfære. Tilgjengelighetskrav (UU) ble ivarettatt ved å benytte eksisterende hovedinngang gjennom hotellresepsjonen, som også tillot maksimering av sitteplasser ved å lokalisere toalettfasiliteter i tilknytning til resepsjonsområdet. Dette strategiske valget styrket prosjektets økonomiske levedyktighet.

Implementeringen av flere servicestasjoner har vært en nøkkelfaktor for å skape en balansert og effektiv trafikkflyt inne i restauranten. Personalet kan da operere mer effektivt, noe som igjen fører til en forbedret spiseopplevelse for gjestene.

For å forbedre den akustiske kvaliteten og atmosfæren i Brasserie Pigalle, ble det implementert en rekke tiltak. Bruken av tepper, omfattende gardinbruk og polstrede møbler ble nøye valgt for å absorbere støy og redusere ekko.

Bakerst i lokalet er det designet et *chambre séparée*. Dette rommet gir gjestene muligheten til å nyte måltider og samlinger i et mer skjermet og eksklusivt miljø, perfekt for spesielle anledninger, forretningsmøter eller intime sammenkomster. Dette området av restauranten er ikke bare designet for å tilby et unikt tilbud til gjestene, men det bidrar også til støykontroll ved å fungere som en buffer mellom de mer offentlige delene av restauranten. Et skreddersydd vinskap som tjener som en skillevegg mellom restaurantområdet og *chambre séparée* tjener flere formål: det fungerer som en praktisk og estetisk tiltalende oppbevaringsløsning for vin, samtidig som det subtile skiller ulike deler av spisestedet uten å kompromittere romfølelsen eller lysforholdene. Ved å tillate betjening fra begge sider, sikres en uforstyrret service.

Det meste av interiøret er nøye skreddersydd av Monkey Studio, med unntak av noen få løse møbler. Det høye

detaljnivået og den håndverksmessige utførelsen sikrer at hvert element i interiøret ikke bare visuelt representerer en svunnen tid, men også møter dagens krav til komfort og funksjonalitet. Materialene er nøye utvalgt for å fremheve kontraster og skape en følelse av «distressed glam». Kombinasjonen av rå murstein, glatt marmor, myk velur og robust skinn spiller sammen for å skape et visuelt og taktilt rikt miljø. Disse materialene bidrar til å balansere det maskuline og det feminine i rommet, og skaper en dynamisk atmosfære. Bak fire lag med himlingsmateriale skjulte den originale himlingen seg. På grunn av omfattende skader, ble det besluttet å gjennomføre en nøye restaurering for å bringe frem himlingens opprinnelige prakt. I stedet for å installere tradisjonelle spotter, som kunne forstyrre den visuelle integriteten, ble det utviklet en kreativ løsning med corniche for å skjule justerbare uplights. Dette valget sikret at himlingens stukkatur og originale ornamenter ble elegant fremhevet, samtidig

som det opprettholdt rommets historiske estetikk. Belysningsstrategien for prosjektet gikk ut på å bruke lys som et verktøy for å skape dybde og interesse, og for å fremheve byggets arkitektoniske trekk og kunstverk. Den originale murveggen i lokalet er ikke bare bevart, men også satt i fokus gjennom strategisk lyssetting.

Fargevalgene er inspirert av byggets fasade og et originalt maleri. Burnt orange, med sine dype og rike toner, står i sentrum av fargepaletten og tilfører rommet en følelse av varme og vitalitet. Denne fargen komplementeres av gråsorte toner, som tilfører en sofistikert kontrast og understreker rommets eleganse. «A madame with history, a lady with class, and a woman with attitude». Brasserie Pigalle står som et minnesmerke over Hotel Victorias storhetstid, revitalisert for å ønske velkommen til en ny æra av gjester i Stavanger, med åpne armer og en uforlignelig attityde.

RENT MEL DELI → BEKKESTUA

SANE AS

Prosjektansvarlig → Ine Abelsnes Stokka, interiørarkitekt MNIL

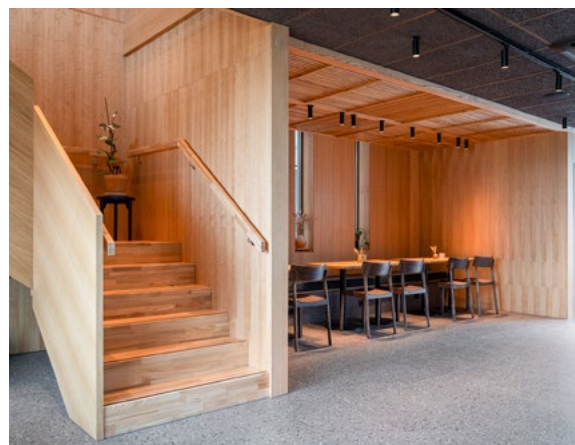
KREDITERING → SIDE 178

2. etasje. Planen viser fellesarealet som går direkte gjennom restauranten, men at de allikevel klarer å koble de to delene på hverandre ved bruk av pergolaen som strekker seg over hele etasjen.

1. etasje inneholder produksjonskjøkken, bar og åpen pizzaproduksjon. Både plassering kjøkken og WC ble beholdt fra forrige leietaker og mest mulig av lettvegger ble beholdt.

1. etasje. Også i denne etasjen ønsket de å skape intime rom og soner. Her fokuserte de på å lage et rom i tilknytning til trappen, som en lun hule hvor trappens materialitet blir videreført på vegger og i tak.

1. etasje. Baren viser åpen pizzaproduksjon med direkte innsyn fra utsiden. Her var det viktige å arbeide med belysning mot fasaden for å skape et varmt rom som vil trekke inn forbipasserende.

Rent mel

Rent Mel Deli på Bekkestua åpnet dørene i august 2023. Pizzarestauranten går over to plan, og er en videreutvikling av Rent Mels allerede etablerte restaurant i Kvadraturen i Oslo sentrum som ble transformert av Flott Gjort i 2022. Sane fikk oppdraget sammen med Rent mel å utvikle konseptet videre. Selv om Rent Mel allerede hadde et flott konsept fra restauranten i Kvadraturen, ønsket oppdragsgiver å stedstilpasse utviklingen av Rent Mel – og Sane fikk relativt frie tøyler til å komme opp med et design som var tilpasset folkene og stedet på Bekkestua.

Da Flott Gjort ønsket å utvide Rent Mel-konseptet ble den tidligere Egon-restauranten på Bekkestua senter den perfekte lokasjonen. Med direkte tilgang til uteområdet, masse naturlig lysinnslipp og utsikt over togsporene var dette en fin base å bygge videre på.

Interiørarkitektene utarbeidet flere planforslag med retningslinjer fra oppdragsgiver, men spesielt 2. etasje var utfordrende. Denne etasjen består av ett stort åpent rom som binder sentrets to bygningskropper sammen, noe som resulterer i at det må være et gangområde som fellesareal tvers gjennom denne etasjen og restauranten. Det var ønske om bar i hver etasje, og kjøkken ble lagt i 1. etasje hvor det

allerede var etablert fra tidligere driver for å minimere inngrep i byggets struktur. Det var mange ulike planforslag før den endelige løsningen ble valgt. Ønsket var å skape en interessant og intim 2. etasje, hvor løsningen ble å etablere en type pergola som enkelt kunne bidra til å inndelegge etasjen i soner, samt underbygge hvor senterets gangareal gjennom restauranten var. De ulike sonene fikk ulike funksjoner til ulikt bruk. Det ble utarbeidet områder for lounge-møblering, fleksible langbord og mer intime steder for å nyte et glass vin. Fleksibilitet var viktig i utarbeidelse av planløsningene. Målet var å skape en restaurant hvor alle kan trives, unge som gamle, kall det gjerne Bekkestuas nye nabolagsrestaurant.

1. etasje. Her ønsket man å skape noe helt unikt, det skulle være en egen verden å åpne døren til toalettet. Sane lekte seg med samspeilet mellom speil og lys for å skape en evighetsfølelse i dette eksisterende rommet.

2. etasje. Åpen og inviterende bar som er en del av pergolaen som strekker seg gjennom denne etasjen. Alt i en høyde slik at kunder og ansatte skal være på samme nivå og invitere til enkle samtaler. Baren er plassert mot gangsonen for å henvende seg til publikum som går forbi.

2. etasje. Ombrukte loungemøbler skaper et spennende og uventet rom mot fasaden som gir karakter og sjel til et ellers enkelt rom på et kjøpesenter.

2. etasje. Målet i denne etasjen var å skape soner og gi besøkende ulike måter å sitte på ut fra hvilke behov de hadde. For å skape en buffer mot den offentlige gangen tegnet de et opphøyet podium midt i rommet med en utradisjonell restaurantmøblering parallelt med baren.

Sane prioriterte konsekvent valg av bærekraftige løsninger, både når det gjaldt materialvalg og utformingen av fast og løst inventar. De utviklet ulike møbler spesielt for restauranten med mål om å skape tidløse produkter av holdbare materialer i samarbeid med en møbelsnekker. Ønsket var å designe møbler som oppdragsgiveren kunne gjenbruke i andre sammenhenger. Derfor ble en del av møblene designet i standardmål for å sikre at de ikke bare passet til dette spesifikke konseptet. Loungemøbleringen i prosjektet er ombruksmøbler fra ulike leverandører i Oslo som spesialiserte seg på design. Disse ble plukket ut i samarbeid med gjengen fra Flott Gjort, og gir en helt egen følelse

til prosjektet i kontrast til det mer strenge nordiske designet i resten av restauranten. Søket etter ombruk ledet dem også til overskuddslamper fra Northern som ikke kunne selges på grunn av en feil i fargen på skjermen; den hvite tekstilskjermen hadde ett blåskjær i seg. Kjølig lys blå var allerede en del av fargepaletten, så lampene passet perfekt, og ble brukt i ulike størrelser i 2. etasje av restauranten.

Da Rent Mel overtok lokalene var de mørke, trange og utdaterte, og passet ikke oppdragsgivers ønske om et friskt og nordisk helhetsinntrykk. Sane utarbeidet en farge- og materialpalett delvis basert på Rent Mels eksisterende restaurant i Oslo sentrum, men med justeringer tilpasset

lokasjonen på Bekkestua. Ved å lysne opp lokalene, ga det bedre overblikk og sammenheng mellom de to etasjene, og ga rom for den fine utsikten over jernbanen. Paletten ble hovedsakelig bestående av varmt treverk, gule og røde toner med referanser mot jernbanesporene, sammen med kjøligere blåtoner som kontrast. De røde detaljene kom inn fra sidelinjen da søken etter gjenbruksmøbler startet, da det plutselig dukket opp fine stoler med røde detaljer. Rødt ble på denne måten da en del av den nye paletten.

Den indiske tigrer er malt både rett på sliten teglstens-vegg, laget som lyskasseskilt og som print på trykksaker.

Stedets egenart skulle reflektere det hektiske, rustikke, ekte, levende, inkluderende og det litt tilfeldige India.

Rare artefakter, lysekroner, gamle spill, bokser, rammer, utrangerte tv og vifter som ble til dekor på vegger og hyller.

KHANATERIA → OSLO

RADIUS DESIGN AS

Prosjektansvarlig → Thomas Ness, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 178

Khanateria kunne like gjerne vært i Mumbai eller i London, som i Oslo – med «indisk vintage» som ledetråd.

Det meste av fast og løs innredning ble produsert i India, med de materialkvalitetene som er tilgjengelig der.

Den grafiske profilen er utarbeidet i samarbeid med grafisk designer Are Kleivan.

Mumbai – Oslo

Restaurant Khanateria er en indisk restaurant og cocktailbar på et gatehjørne i Torggata i Oslo. Radius Design dro tidlig i prosjektet på studieturer sammen med oppdragsgiver Samir Sharma til London. Dette dannet utgangspunktet for et veldig inspirerende og morsomt samarbeid som har utviklet seg over de siste ti årene.

Disse turene ble til inspirasjon og la grunnlaget for utvikling av konsept til flere restaurantprosjekter, som har tatt form og utviklet seg, der oppdragsgiver har vært svært deltakende gjennom hele prosessen fra ide til ferdigstillelse. Formspråket på Khanateria er inspirert av tradisjonell «colonial style». Stedets egenart skulle reflektere det hektiske, rustikke, ekte, levende, inkluderende og det litt tilfeldige India; basert på et ønske om å skape et sted midt i en travel handlegate, som like gjerne kunne vært i Mumbai eller i London, som i Oslo – med «indisk vintage» som ledetråd.

Interiørkonseptet er utformet med inspirasjon fra klassiske interiør-detalljer; rustikt og tyngre treverk, marmorbord, smijerns-understell, skillevegger med profiler, vitrineskap med glassdører, sittebenker med spiler. Det meste av fast og løs innredning ble produsert i India, med de materialkvalitetene som er tilgjengelig der. Det betyr at f.eks. en del av bordplatene er laget av eksotiske treslag som banana-wood og har naturlig nok en annen fargepalett enn en klassisk eik. Den er benyttet i sjakkruiter, ettersom sorteringen av tresorten gir både lyse og mørke partier.

Oppdragsgiver dro selv til India og plukket ut et stort utvalg av vintage-elementer hos lokale forhandlere, som ble sendt til Oslo. Dette ga mulighet til f.eks. å velge slitne lamper brukt på et gammelt russisk lasteskip, som hadde ligget til kai et sted i India i mange år. Rare artefakter, lysekroner, gamle speil, bokser, rammer, utrangerte tv og vifter som ble dekor på

vegger og hyller. På fasaden mot Torggata er det installert store giljotin-vinduer med hev-senk-funksjon ut mot gågaten, som kan åpnes på varme kvelder og få livet fra gata til å flyte fritt helt inn i restauranten.

Når de fyrer opp grillen på uteserveringen, blander lukt og lyd seg med alles samtaler og får stedet til å leve. Solskjermer i bambus er håndlaget i India på mål til vinduene i Torggata.

Den grafiske profilen er utarbeidet i samarbeid med grafisk designer Are Kleivan, som også har vært en del av dette samarbeidet med oppdragsgiver gjennom mange år.

Den indiske tigreren er malt både rett på sliten teglstensvegg, laget som lyskasseskilt og som print på trykksaker. Håndtaket på restaurantdøren har Samir selv tatt med i håndbagasjen fra India og egenhendig skrudd opp på døren!

IDSØE GRILL & BERKEL → STAVANGER

LINK ARKITEKTUR AS, TEAM STAVANGER

Prosjektansvarlig → Camilla Songe-Møller, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeider → Oda Andreassen Tangen, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 178

Navnet på restauranten er hentet fra to av slakterens viktigste verktøy (ved siden av kniv): Berkel er kjøttkjæremaskinen som kutter tynne, delikate skiver av kjøttet, og grillen tryller råvarer om til måltider.

Farger, materialer, belysning og integrerte lydabsorbenter skaper et hyggelig miljø.

Tradisjon i veggene

Den kjente og tradisjonsrike slakterbutikken A. Idsøe har utvidet sin virksomhet, som nå rommer restaurant og selskapslokaler. I prosjektet har LINK knyttet to vernede bygg sammen, samt innredet ny restaurant og kjøkken. Historien til det som nå er Stavangers eldste bedrift, og sentrums eneste slakterforretning, startet allerede i 1828. Først som et slakteri og et lite torgutsalg, populært kalt «Issebuå», før butikken åpnet dørene i 1898. Nå har sjette generasjon kjøpt nabobygget, som knyttes sammen med dagens butikk. Byggene er vernet, noe som har gitt en del føringer i prosjektet. Det har vært tett dialog med kommunen og øvrige myndigheter gjennom hele prosessen. En vellykket transformasjon og ombygging av et av husene i Trehusbyen Stavanger krever kunnskap om og interesse for verneverdige bygg.

Et dypdykk i historien har lagt fundamentet for interiørkonseptet. De nye lokalene er innredet med en åpen kjøkkenløsning, varierte sittegrupper og med en tydelig forbindelse mellom butikk og restaurant. Slakterbutikkens originale detaljer blir introdusert for moderne elementer for å skape en harmonisk helhet.

Interiørarkitekten har sammen med gode kolleger ført prosjektet fra start til slutt. Hun har hatt ansvar for helheten og designet den spesialtilpassede innredningen, vært ansvarlig for ideutvikling, design, detaljerte tegninger, og oppfølging på byggeplass.

LINK har vært opptatt av å skape et gjennomført konsept ved å bruke naturlige og autentiske materialer, godt håndverk og tradisjoner. De historiske flisene i butikken er blitt gjenskapt, materialer som marmor og eik er videreført. En annen detalj er logoen som er brennmerket på alle bordene.

Et vesentlig aspekt ved prosjektet,

var å skape en sømløs overgang mellom den eksisterende slakterbutikken og den nye restauranten. Det viste seg å være et stort mellomrom mellom de to vernede byggene som måtte tettes, samtidig som byggene skulle kobles sammen. Sammen med rådgivende ingeniør ble ulike tiltak vurdert. Dette resulterte i en god løsning for både bærekonstruksjon i åpningen, og ny vegg i mellomrommet. Mellom byggene er det en stilfull, automatisk skyvedør i eik og glass. Dette designvalget inviterer kundene til å bevege seg fra å handle kvalitetsprodukter i butikken, til å nyte et velsmakende måltid i restauranten. Løsningen forener de to virksomhetene og skaper en innbydende opplevelse. Den sømløse overgangen, sammen med tilbakeføring av fasadens originale grønnfarge, belistning og en ny inngangsdør, bidrar til å bevare bygningenes historiske sjarm.

For å sikre optimal lydqualität ble det

Sittekomfort er essensielt – Sam-stolen fra Dux og spesialdesignet sittebenk.

montert akustiske plater direkte i dekket, den skreddersydde bokhyllen er kledd med lydabsorberende materiale, nøye tilpasset i samme grønnfarge som resten av hyllen. Disse tiltakene garanterer en behagelig akustikk, som forsterker den generelle atmosfæren, og forbedrer opplevelsen for gjester og ansatte. Den karakteristiske grønnfargen fra de originale flisene i butikken er gjenskapt og integrert i bokhyllen, oppbevaringsløsningene og toalettene. Dette skaper en følelse av kontinuitet og historisk forankring. De vakre veggflisene i slakterbutikken ble i sin tid laget av Marazzi i Italia. Disse er ikke lengre i produksjon, men dette kunne løses av dyktige håndverkere lokalt. FagFlis Sandnes og Figgjo porselen gjenskapte de flotte flisene, som nå pryder veggene i den nye restauranten.

Kvalitet og tradisjonelt håndverk er viktige elementer i interiøret. Samarbeidet

med møbelsnekkeren Tjerand Fine Furniture har vært avgjørende for å realisere visjoner om spesialinnredningen til restauranten. Tjerand, med sin ekspertise og lidenskap for håndverket, har ikke bare perfektionert, men også videreutviklet ideer og konsept. Hvert møbel bærer preg av nøye håndverk og dedikasjon til kvalitet. Alt fra valg av materialer til utførelsen av detaljer i hver eneste del av innredningen, er utført med omhu og presisjon. Resultatet er en interiøropplevelse som ikke bare er estetisk tiltalende, men også bærer med seg historien om ekte håndverkstradisjon.

Komfort var sentralt i prosjektet, fra første stund. En spesialdesignet sittebenk med god polstring ble tegnet og laget av møbelsnekkeren. Oppdragsgiver hadde tidlig satt en stol på sin «ønskeliste». Sam-stolen fra Dux er godt kjent for å kombinere stil og sittekomfort. Albert Ldsøe er en fagmann med interesse for alle

element ved et restaurantbesøk. Noen restaurantopplevelser brenner seg fast i minnet på grunn av en uslåelig kombinasjon av mat, drikke og komfort. Et besøk på Hellstrøms sagnomsuste Bagatelle, har skapt nettopp et slikt minne for Albert. Han er nok ikke den eneste som har hatt stolen Sam Dux på sin liste over produkter som skal være til stede i drømmerestauranten, etter et besøk på Bagatelle. Tilbakemeldinger viser at det er mange som nå opplever det samme hos Albert og gjengen – stolen er en stor suksess. Dette har vært et svært spennende prosjekt for alle involverte. Muligheten til å skape et restaurantinteriør for en oppdragsgiver og i et bygg med så mye tradisjon og historie, er virkelig givende og inspirerende.

SANOI → TRONDHEIM

SWECO ARCHITECTS TRONDHEIM

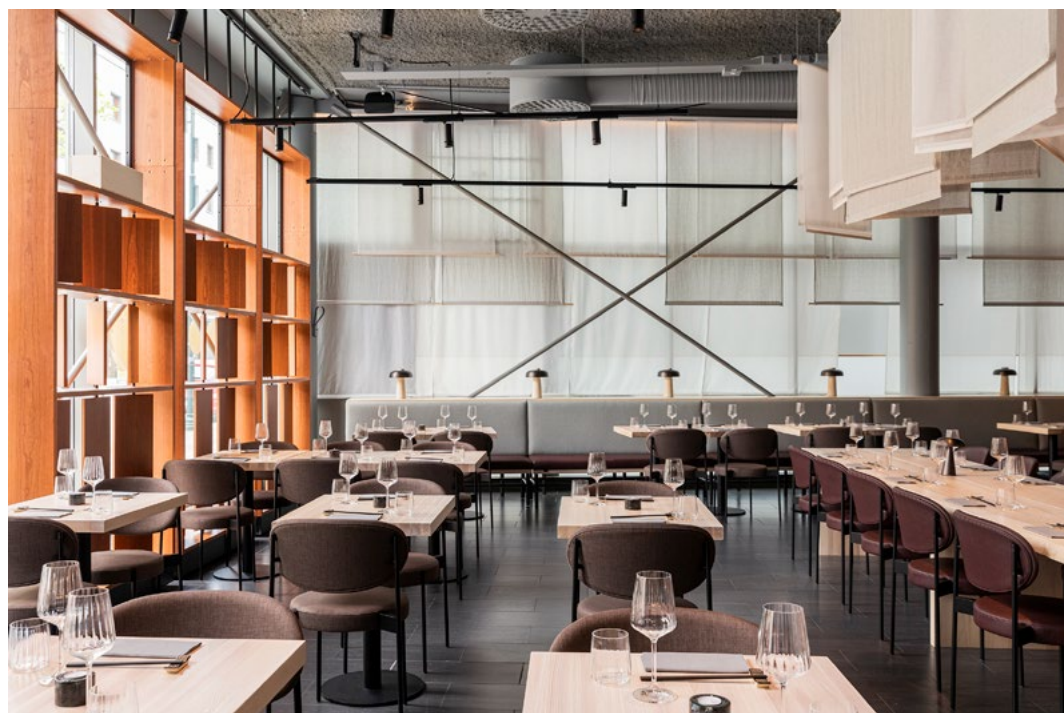
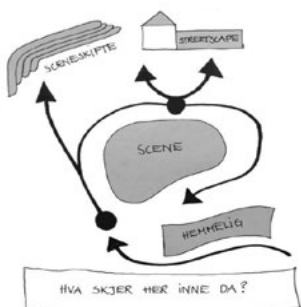
Prosjektansvarlig → Catharina Kristoffersen Skei, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeidere → Aina Moe, Sofie Gustafsson, interiørarkitekter MNIL

KREDITERING → SIDE 178

Fra Apotekerveita ser man glimt gjennom lokalet, men arealene fremstår delvis skjult. Baren har fronter av rødlig mikrosement mot en varmbrun larvikitt, og skap er i sort furufiner. Over baren henger lamellgardiner som skjuler og diffuserer belysningen.

Selve spisesalen er et stort åpent rom med fokus på utsikt til kjøkkenet, og forskjellige sitteplasser. Skjermvegger mot Søndre gir restauranten kontroll over lysinnslippet og innsynet, og draperingen mot lysgården gir et diffust lys til restauranten.

Et over 6 meter langt community table i lys ask bidrar til en uformell plass foran kjøkkenet. Bordet er laget av to hele stokker, med synlige rå kanter fra treet. Over dette henger lamellgardiner som skjuler og demper belysningen.

Sanoi

Sweco Architects ble høsten 2021 invitert av Bitastad AS til en konkurranse om å lage et forslag på interiørkonsept til Sanoi, som er den første restauranten de selv har utviklet, med en lokal Michelin-kokk i spissen. Restauranten skal tilby eksklusiv og moderne asiatisk delemat laget av nordiske og trønderske råvarer. Sweco Architects vant konkurransen, og har utviklet designkonseptet og stått for total prosjektering fra start til slutt.

I bestillingen fra Bitastad sto det at restauranten skulle ha et minimalistisk uttrykk med buede former mot et stramt formspråk, der rommet skulle være kunsten i seg selv. Samtidig ønsket kunden at restauranten skulle ligge skjult fra gaten, og fremstå nærmest litt hemmelig og mystisk. Hvordan gjør man det, nå restauranten

skulle flytte inn i Vinmonopolets gamle butikklokaler, et stort og upersonlig lokale bestående av tre store glassfasader skapt for innsyn?

Det første interiørarkitekt gjorde var å snu planløsningen. Eksisterende inngangsparti lå ut mot den brede og trafikkerte Søndre gate, i et bankkvartal uten hensyn til menneskelig skala. Bak bygget ligger Apotekerveita, et av Trondheims små brosteinsbelagte veiter som brukes av myke trafikanter og som henvender seg til parkareal, Britannia Hotell og med en forbindelse til Trondheims gågate. Den nye inngangen leder via en rampe ned til baren og loungen. Her sitter man tett på menneskene som går forbi, og man kan ane at noe skjer på andre siden av lokalet. Et stort organisk volum bølger seg gjennom lokalet, og skaper en spennende korridor

man ledes gjennom og inneholder blant annet en av barens lounge og en chambre séparée. Til slutt kommer man til selve restauranten der det åpne kjøkkenet er midtpunktet som fungerer som en scene alle sittegruppene henvender seg til. Fra den originale inngangen i Søndre gate er det opprettet en takeaway-inngang der kunder kan hente maten sin uten å måtte gå inn i selve restauranten.

Interiørkonseptet er som maten, en krysning mellom asiatisk og nordisk design, full av kontraster, men minimalistisk utført da det er maten som skal skinne. Sanoi skal vekke nysgjerrighet, og i arbeidet med interiørkonseptet utviklet de tre viktige «tags», som hele interiøret er formet rundt: «Lysstråle», «Den myke linje», og «Scenografi».

Lysstråle er oversatt til det å kontrollere

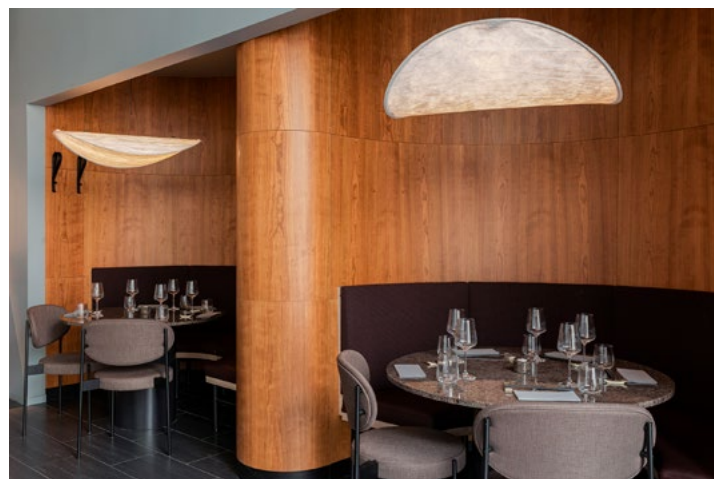
Kjøkkenet er scenen i restauranten, og som innramming rundt kjøkkenet er det montert plater i sort nordisk finér, som hinner til Shou Shugi Ban. Som en sart kontrast til dette har kjøkken og barfront fått en sart rødlig mikrosegment.

Servicestasjonen er en utvidet del av kjøkkenets sorte innramming, og står i sterk kontrast til bølgeveggen på motsatt side av korridoren. Tredimensjonale fliser med naturlig skyggespill og ru overflate bidrar ytterligere til kontrast.

I enden av det bølgende volumet finner man et chambre séparée. Dette ligger delvis åpent mot restauranten, med utsikt til kjøkkenet. De fleste bordene i restauranten er i lys nordisk ask, også i kontrast mot den varme, bølgende kirsebæren.

To huler i form av bølgebåser av kirsebærtre gir to mer intime sitteplasser i den ellers åpne spisesalen. Malte flater i lokalet er i en kjølig gråblå tone, i kontrast til det varme, og blåfargen gjentas i spetter i larvikittbordene.

lysinnsliippet og innsyn, og det å skape skyggespill i rommet – en effekt brukt i asiatisk arkitektur. Mot den store glassfasaden mot Søndre gate er det bygget skjermvegger i kirsebærfiner, med justerbare lameller som gir forbigående små innblikk inn, mens gjestene er delvis skjult. Lamellene kan vris, slik at man kan regulere innsynet. Skjermveggene er også montert på skinner, slik at de kan flyttes etter hvor åpent eller lukket man ønsker fasaden. Langs glassveggen til lysgården mot banken er det lagvis drapering av gardiner som skaper et diffust og mykt lys, i tillegg til nødvendig skjerming mot banken. Scenografi understrekes i planløsning, siktlinjer, materialvalg og overganger. Dette tilfører magi og mystikk og er gjort ved å bevisst skjule deler av lokalet og skape ulike førlep og stemninger når man beveger seg

gjennom restauranten.

En grov og rå celluloseoverflate i himling og øvre del av vegger gir ikke bare et godt og dempet lydbilde, men et rått og iøynefallende uttrykk som kontrast mot det forfinede. Grove teglfliser ved baren og korridoren tar med seg materialiteten fra fasadene i Apotekerveita. Sortbeiset furufiner rammer inn kjøkkenet, baren og alle servicefunksjoner og gir uttrykksmessig et nikk til Shou Shugi Ban. Det er mye tekstil i lokalet i form av draperingen mot lysgård, samt at det er laget gardinlamper. Disse skjuler belysningen som ligger mellom dem, og de er tegnet slik at det ikke skulle være noe restmateriale av dem etter produksjon.

Designet har krevd godt samarbeid mellom interiørarkitekter, møbelsnekker, leverandører, kunden selv og ikke minst håndverkerne. Bølgevolumene er

modulbaserte, slik at de ikke er stedlig låst. Teglflisene kan flyttes, og det samme kan alle spesialmøbler. Sett bort fra kirsebærtreet, har det vært fokus på å velge nordiske tekstiler og materialer som ask, larvikitt og furu. Det ble valgt å bevare det eksisterende flisgulvet, og heller reparere og bytte ut ødelagte fuger og fliser.

I arbeidet med konseptet var det viktig å ta høyde for at designet potensielt kan videreføres på flere lokasjoner i fremtiden. Det var derfor viktig at alle elementer enkelt kan utføres i forskjellige utgaver, slik at de er gjenkjennelige, men gir rom for variasjon og uttrykk. Restauranten sto ferdig i april 2023, og har blitt et populært tilskudd av restauranter i Trondheim.

Møbleringen er enkel og ikke så dekorert; klare fargeflater, objekter med tydelig identitet er stilt opp mot betongen.

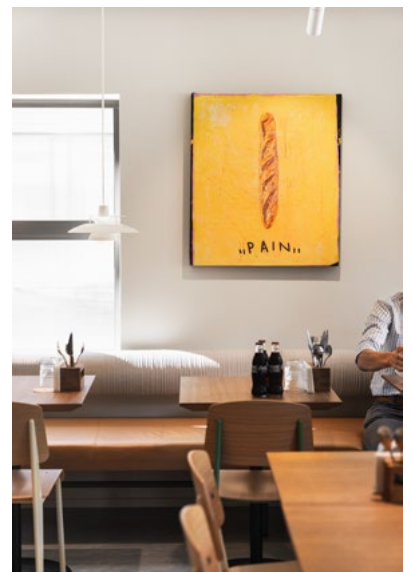
Radius design har utarbeidet design av all fast innredning, som er produsert og levert av Nordic Furniture.

På plassen foran Vélochef er det blitt opparbeidet en ny plass med solstoler og sittemøbler.

Den intense rosafargen på kjøkkenøya, er lokalets blikkfang og herlige omdreiningspunkt.

Restauranten er utsmykket med fire spesiallagde kunstverk, et samarbeid mellom kunstner og tidligere profesjonell landveissyklist Taylor Phinney (USA) og sykkelentusiast og industridesigner/kunstner David Roselló (Spania).

Lokalet ble strippet ned og står rått tilbake. Interiøret er basert på en sterk og klar fargepalett, hentet fra sykkelportens egne symbolfarger.

Vélochef

Bak Jakobskirken, like ved Eventyrbrua og den nye miljøgaten som forbinder Hausmanns gate med Grünerløkka, ligger Vélochef; en pulserende nabolagsrestaurant, som holder åpent fra tidlig morgen til langt utpå kvelden. Oppdragsgiver, Henrik Orre, har et lidenskapelig forhold til den profesjonelle sykkelporten og har reist jorden rundt som kokk med de beste sykkelrytterne og laget næringsrik mat til dem. Gjennom sitt engasjement for sporten, ønsket han å skape et restaurantkonsept, som allerede grytidlig serverer kaffe og frokost til de første syklistene og mosjonistene i gata, før resten av byen våkner. Radius design var tidlig med i prosjektet.

Oslo kommune har det siste året oppgradert området med en unik miljøgate, der det er satt av plass til ulike former for å sitte, hvile, spille eller leke; flotte og rare og morsomme sosiale løsninger der møbler, former og bed er formet i hverandre. På plassen foran Vélochef er det blitt opparbeidet en ny plass med solstoler og sittemøbler. Alle disse grepene utvider bruken av området og skaper ny dynamikk og optimisme i fellesrommet vårt.

Lokalet til Vélochef ble strippet ned og står rått tilbake. Interiøret er basert på en sterk og klar fargepalett, hentet fra sykkelportens egne symbolfarger, der disse representerer plasseringer i sykkelritt etc. For de som vet og kjenner sporten, er fargene gjenkjennelige.

Møbleringen er enkel og ikke så dekorert; klare fargeflater, objekter med

tydelig identitet er stilt opp mot betong, treverk i eik og lyse vegger. Den intense rosafargen på kjøkkenøya, er lokalets blikkfang og herlige omdreiningspunkt. Gule veggfliser, røde stoler, pendler med polkadoter og kunstverk spesielt utformet for rommet, blir basen og rammen for velsmakende og økologisk mat.

Hver uke lages en ny middagsmeny som fokuserer på sesongens ingredienser. De beste råvarene brukes akkurat når de er best, og kombineres med drikke på en spennende og moderne måte. Restauranten serverer også frokost og lunsj, og er tilgjengelig for take away. Fersk bakst tilbys daglig, kombinert med god kaffe.

Radius design har utarbeidet design av all fast innredning, som er produsert og levert av Nordic Furniture. Lindbak stod for leveransen av løse møbler.

HETLAND VIDEREgåENDE SKOLE → STAVANGER

ZINC AS

Prosjektansvarlig → Guri Mo, interiørarkitekt MNIL

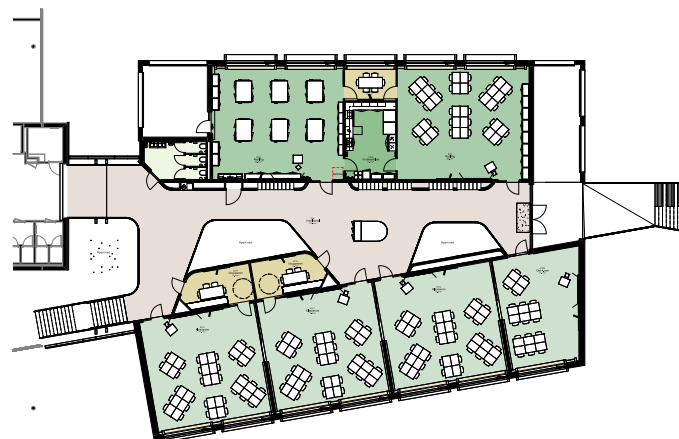
KREDITERING → SIDE 178

Nybygget kobler seg på den eksisterende bygningsmassen på en logisk og intuitiv måte som ivaretar menneskeflyt både inne og ute.

Nybygget er en massiv trekonstruksjon med teglstensfasade.

Møbleringsplan 2. etg.

Funksjoner som elevskap, miljøstasjoner og drikkestasjoner er helhetlig integrert i spilegger og møblering.

Nytt og gammelt i funksjonell kombinasjon

Hetland vgs. er utvidet og rehabilitert for å tilfredsstille kommende elevvekst i Rogaland fylkeskommune. Fokus har vært på funksjonalitet, økt arealutnyttelse, tilrettelegging for skolens unike og selvutviklede læringsplattform (Hetland-modellen) og som et undervisningsbygg LCC-beregnet for de neste 60 år, samt BREEAM-sertifisering Very Good. Zinc, i samarbeid med Dark Stavanger, har hatt ansvar for å løse romprogrammet for skolens nye behov gjennom medvirkningsprosess med brukergrupper fra skolen.

Skolen er en populær og velfungerende skole, mye på grunn av de grep som ble gjort under en ombygging i 2010. Når skolen skulle imøtekomme en elevtallsøkning på nærmere 50% var det et hovedmål å tilrettelegge for en skole som styrket sine kvaliteter ytterligere, samtidig som bygningsmassen ble mer fremtidsrettet, og å skape et helhetlig skolebygg der nye funksjoner bygger videre på og komplementerer de eksisterende løsningene. For å imøtekomme de nye behovene, er romprogrammet løst innenfor deler av den eksisterende bygningsmassen som er totalrehabilitert (ca. 800 m²), i tillegg til et nybygg på ca. 2000 m². Nybygget

består av 14 nye klasserom som kobler seg på det eksisterende skolebygget på en naturlig og intuitiv måte ved å skape en kontinuitet av det sentrale fellesarealet. Uterommet, i forlengelsen av det eksisterende atriet, omslutes av nybygget og bygningsmassen fremstår som en helhet selv om byggene har ulik skala og karakter. Fasadeuttrykket er et resultat av fokuset på dagslysfaktor i undervisningsrom og et ønske om fasader som eldes med verdighet og som er driftsvennlige.

Zinc har forberedt og deltatt i brukermøter og utarbeidelse av planer og løsningsforslag, samt stått for prosjektering av fast inventar som tekjøkken,

Nybygget har to etasjer som er koblet sammen med trapp og med overlys. Det gir arealene en åpen, luftig og oversiktlig atmosfære. Nybygget er preget av massivtre konstruksjoner og spillevegger for god akustikk. Fargepalett er i lyst tre, duse grønnfarger, grå betong og sorte detaljer.

Realfagsrom med spesialtegnede arbeidsbenker tilrettelegger for fleksibel bruk.

Skolens selvutviklede læringsmodell er basert på sammenkoblede undervisningsrom som kan slås sammen eller fungere hver for seg.

drikkestasjoner, miljøstasjoner, sittebenker, demobenker i realfagsrom og innredning i forberedelsesrom. De har utført rådgivning og planlegging av møblering og utarbeidelse av spesifikasjoner av løst inventar, prosjektering av overflater, løs- og fast møblering og oppfølging av inventarprosjekt, i tillegg til kartlegging og koordinering av gjenbruk av møbler.

Materialiteten i nybygget er gjennomført med massivtre og tre i alle overflater hvilket gir særegenhet for dette bygget, men tar samtidig hensyn til det eksisterende. Overlys og store vindusflater er nøye utformet for å gi optimale dagslysforhold i bygget. Naturlige materialer, innslag av

farger på utvalgte elementer, plantevegg, integrerte løsninger og nøye utformede innslipp av dagslys gjør nybygget til et spektakulært sted med godt inneklima og materialkvaliteter som fremmer samhandling, trivsel og læring. Bygget er detaljert for å tåle høy belastning over mange år. I prosjektet er det lagt vekt på å knytte sammen nytt og eksisterende bygg gjennom farger og materialbruk.

I tillegg til nybygget har prosjektet omfattet totalrehabilitering av ca. 800 m² i eksisterende bygningsmasse. Blant annet har en gammel gymsal blitt bygget om til to etasjer med lærerarbeidsplasser og et stort auditorium som kan deles i to ved behov.

Videre har skolens rådgivingstjeneste, skolehelsetjeneste og velværerom blitt flyttet og oppgradert. Undervisningsarealer for elever med nedsatt hørselsfunksjon har fått nye arealer. For skolens ansatte har det blitt etablert nye garderobefasiliteter, oppgradert HC-garderobe, samt utvidet og rehabilitert personalrom. Hetland vgs. fremstår som et helhetlig fremtidsrettet skoleanlegg der nytt og gammel skaper en spennende og dynamisk kombinasjon – både funksjonelt og estetisk.

SVALBARD FOLKEHØGSKOLE

AFRY ARK STUDIO SVALBARD

Prosjektansvarlig → Eli Marie Angen, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeidere → Charlotte Bay, Karen Naalsund, interiørarkitekter MNIL

KREDITERING → SIDE 178

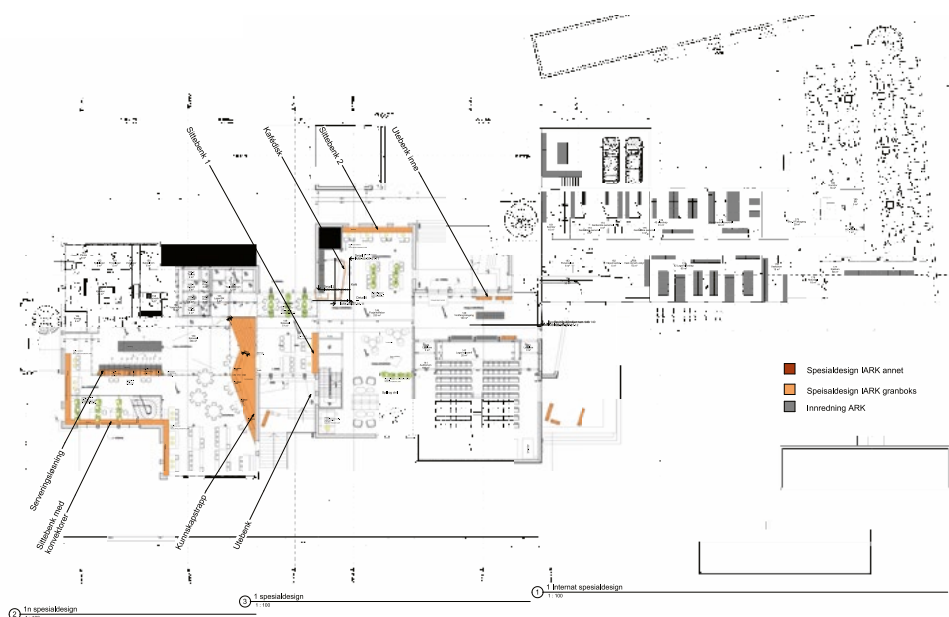
Fargene på inn- og utsiden er samstemte og tar opp de vakre tundrafargene utenfor.

Sammen med byggherre og lokal møbelsnekker tok de den 6 mil lange turen på snøskuter til Svea for å plukke ut materialer de ønsket å bruke til interiørprosjektet.

I kantinen er det bygget et amfi i vinkler som skaper en liten scene samt sittebenker i spisehøyde. Trappen er laget med gjenbrukstrevirke fra Svea av Alt i 3 AS.

Møbleringsplan 1. etasje
Spesialdesign.

Bærekraft med lokal identitet

Svalbard folkehøgskole er utviklet til å bli en topp moderne og bærekraftig campus i Longyearbyen. De tidligere studentboligene til Universitetet i Arktis er ombygd til moderne fasiliteter for 125 elever. Et nybygg i massivtre på 2300 m², som rommer undervisnings- og oppholdsarealer, er tilsluttet den eldre delen. Prosjektet ble ferdigstilt i januar 2023. AFRY fikk først i oppdrag av Svalbard folkehøgskole å utføre en soneprogrammering med bakgrunn i allerede påbegynt brukerprosess. Da Store Norske overtok som byggherre fikk AFRY ansvar for interiørkonsept, materialfarger, møblering og spesialdesign av møbler.

Konseptutviklingen har hatt som mål å lage et godt hjem så vel som en god skole. Elevene har flyttet langt hjemmefra til et ugjestmildt klima med en lang og mørk vinter. Skolen har et ønske om å være åpen og integrert i det aktive lokalsamfunnet. Dette har vært viktige føringer i arbeidet med planløsningen.

Svalbard folkehøgskole er en ganske ny og dynamisk skole som har behov for fleksible lokaler da skoletilbudet kan variere noe fra år til år. Per i dag tilbyr de linjer for ekspedisjon, arktisk friluftsliv, kunst, hundekjøring, teknologi og innovasjon, forskerspire og naturfoto.

Da prosjekteringen sammenfalt med den enorme oppryddingen av gruvene i Svea og Luncheffjell fikk AFRY tidlig en

ide om mest mulig gjenbruk av materialer derfra. Sammen med byggherre og lokal møbelsnekker tok de den seks mil lange turen på skuter til Svea for å og plukke ut materialer man ønsket å bruke inn i interiørprosjektet. De endte opp med å gjenbruke mye tremateriale, gran og furu. Det var naturlig å gjenbruke så mye som mulig også av økonomiske grunner. På grunn av havis, stramt tidskjema og den kompliserte fraktlogistikken måtte de beregne mengde før man prosjekterte og gjorde prøver av materialene.

Når gruvearbeiderne jobber seg innover i gruvene og tar ut kull, svekkes fjellet. For å støtte opp fjellet i gruvegangene brukes det trekubb. Dette materialet ble brukt i så godt som alt av spesialdesign som

Trappen mellom fellesarealene skaper god kontakt med kantinen i 1. etasje. På bildet vises et av sitteområdene i kantinen, med sittebenker plassbygget over konventorene ved vinduet. Materialene er hentet fra Svea, mønsteret i luftingen er SFHSS.

Planter og glødende lamper henger ned fra bjelkene i etasjeskillene og skaper en lun atmosfære over kantinebordene.

Fellesarealene i 1. etasje med kafe og spill- og chillsone.

Lesekrok i fellesarealet.

Kantinen har en delvis skjermet sitteløsning mellom serveringen og sitteplassene for å skjerme visuell og fysisk støy. Gjenbruk av trematerialer fra Svea-gruvene finnes i trapper og sittebenker.

Større møterom til møter og undervisning.

De skarpere markeringsfargene til jekkestroppen går også igjen i de løse møblene.

amfi, trapp, løse sittebenker, kantinebenker, plantekasser, kafedisk og i sengene på internatet. Selv om gruvekubben i stor grad ble høvlet og pusset slik at de nesten fremstår som nytt trevirke bærer det en viktig lokalhistorie. Det uperfekte har i denne sammenheng vært ønskelig, og trevirke som har blitt blått eller som har sprekker har gitt en fin patina.

Et annet viktig element i interiøret ble de store mengdene med grønne planter og glødende lys i fellesarealene. De skaper en hjemmehygge og bidrar til et frodigere miljø.

Fargepaletten er hentet fra tundra, fjell og gruveåpninger som en ser rundt Longyearbyen. Som en lokal detalj er det brukt oransje jekkestropper til oppheng og til å binde sammen enkle sittebenker av

granboks både inne og ute. De skarpere markeringsfargene går også igjen i de løse møblene.

En opprydding av beredskapslageret på sykehuset gjorde også sitt til at de fikk benyttet mengder av gamle ubrukte tekstiler til detaljer som puter og sakkosekker. Disse var det elevene selv som tok på seg å sy.

Bygget er tegnet av LINK Arkitektur som samarbeidet med interiørarkitekt fra forprosjektetstadiet til ferdigstillelse. Store Norske som byggherre valgte å ha en sterk miljøprofil på dette bygget. Det ble valgt massivtre i nybygget, et levende materiale som gir et godt innklima og gir et lunt miljø i det harde arktiske klimaet. Bygget holder dessuten de fleste egenskapene til passivhusstandard. Det er blant annet

installert solcellepark på taket og det har betydelige elementer av gjenbruk i seg.

AFRY Ark Studio har foretatt registrering, tilstandsvurdering og tegnet en stor mengde plassbygget innredning og bygningselementer som benytter gjenbruksmaterialer fra gruvene. De plassbygde møblene ble bygd i Longyearbyen av Alt i 3 AS. I tillegg benyttes gjenbrukt utstyr og innredning fra storkjøkken, garderober og verksteder som har blitt fraktet med båt fra gruen i Svea. Dette har vært en omfattende prosess som krevde mye samarbeid, koordinering og tilrettelegging, og har bidratt til å skape et bærekraftig prosjekt med sterk lokal identitet.

VIKHAMMER UNGDOMSSKOLE OG KULTURARENA

LINK ARKITEKTUR AS, TEAM OSLO

Prosjektansvarlig → Heidi Holthe, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 178

Lærerarbeidsplasser er utformet med behagelig møbler med treoverflater og lyse nyanser på veggfarger.

Møbleringsplan 2. etasje, viser ulike gulvbelegg i de forskjellige arealer. Trinnenes arealer har hver sin hovedfarge på gulv og vegger som suppleres med kontrastfarger i grupperom.

Rubiks kube

Ungdomstiden kan oppleves kaotisk og det tar tid å få alle brikkene på plass før man kan se ett et komplett og vakkert bilde. LINKs visjon med Vikhammer ungdomsskole har vært å skape et trygt og pulserende sted hvor unge mennesker kan modnes i vakre og inspirerende omgivelser. Vikhammer ungdomsskole rommer mange ulike funksjoner, i tillegg til kulturskole som inkluderer en rekke spesialtilpassede rom til musikk og undervisning, kultursal med 350 plasser og ungdomshus med eget gamingrom. Et sentralt mål i prosjektet har vært å lage et arealeffektivt bygg som samtidig oppleves luftig, åpent og identitetsskapende for brukerne.

Hvert trinn har sin egen inngang. Et viktig grep var å legge garderobearealet for elevene i andre etasje, slik at det kunne benyttes som fellesarealer og at hvert trinn fikk et eget samlingspunkt. Garderobearealet er utformet med sittemøbler og nisjer, og kan fungere som elevenes sosiale samlingspunkt i skolehverdagen. Trinnarealer og personalrom er plassert i andre etasje, mens kulturskole, ungdomshus, og spesialiserte læringsarealer ligger i første etasje, lett tilgjengelig for kveldsbruk og utleie. En gjennomgående tanke har vært at alle rom kunne ha visuell kontakt med hverandre og bestå av et større fellesareal. Utstrakt bruk av glass gir en luftig og åpen skole. I utgangspunktet skulle hele skolen kles med kryssfiner innvendig og fremstå

Garderobe i arealene for 10. klassetrinn fungerer også som et samlingsareal for elever.

som en trebygg. Men økende materialpriser og lang leveringstid resulterte det at gips ble hovedmaterialet på alle vegger inne. De ønsket da å tilføre bygget noen andre kvaliteter, og målet var ingen hvite vegger. Alle veggene skulle ha en variasjon i ulike farger. Dette ble utgangspunktet for et spennende interiørkonsept som ga bygget unik karakter og skapte en behagelig og variert atmosfære.

Rubiks kube symboliserer en modningsprosess som eleven går gjennom i ungdomstiden. Rubiks kubens lekenhet er videreført i bygget gjennom kombinasjon av ulike farger, materialer og teksturer. Variasjon stimulerer hjernen og våre kognitive evner, og bruken av farger fremfor hvite flater skaper gode omgivelser for elevenes læringsmiljø. Hvert trinnområde

Fargene har blitt dempet og justert slik at de kan harmonere med hverandre og omgivelsene.

Trapperom og inngangsparti 8. trinn.

Skolens kantine ligger i hjertet av skolens 2. etasje. Den ligger vegg i vegg med Kultursalen. Dagslyset som siver inn fra høytstående vinduer gjør kjernearealet lyst og luftig.

har fått sin hovedfarge: blå, grønn eller oransje, som ble brukt i elevgarderober, trapperom og toaletter. Klasserommene fikk også farger i samme tone, men i en lysere nyanse. Grupperom derimot er utformet i kontrastfarger for å bringe mer variasjon i arealene. Det er brukt totalt 24 ulike veggfarger på skolen. For å stimulere sansene ytterligere ble det valgt gulvbelegg i ulike mønstre, i åtte forskjellige farger. Fargene har blitt dempet og justert slik at de kan harmonere med hverandre og omgivelsene.

Atmosfære er en av grunnleggende elementer for en vellykket undervisningsprosess, som ofte blir undervurdert. For at elevene skal være mottakelig for læring, trenger de å føle seg trygg, avslappet, respektert og inspirert.

Rommets utforming, akustikk, lyssetting og innredning skal nettopp kunne skape en behagelig og inviterende atmosfære. I dette prosjektet har LINK hatt fokus på totalopplevelse av rommene for å skape en behagelig og avslappende stemning i bygget. Skolen er innredet med fine og komfortable møbler som passer med fargekonseptet og bringer variasjon i elevenes hverdag. Noen grupperom ble innredet på en mer kreativ måte med sofaer, trappeamfi, sitteputer og ståbord, slik at elevene og lærerne kan teste ulike undervisningsmetoder. Kantinen er innredet med myke sofabenker, og i garderobene er det sittemøbler i tre og hyggelige nisjer der man kan finne sin plass. Innredningen skaper soner for sosialisering og avkobling.

Prosjektet har vært et samspillsprosjekt

Klasserom på 9. trinn. Fast innredning med integrert vask og miljøstasjon.

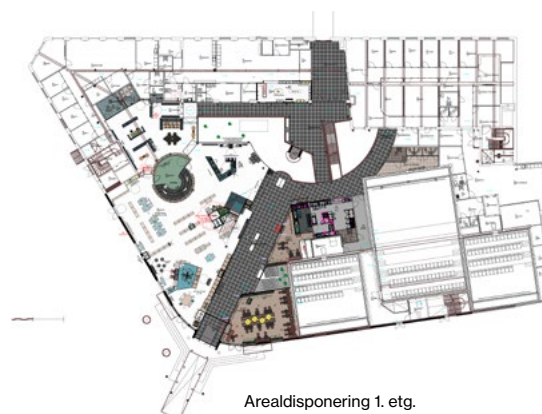
med Backe AS og Malvik kommune. LINK fikk oppdraget etter en begrenset tilbudskonkurranse, og var involvert i alle faser, fra første pennestrøk. Suksessfaktorene i prosjektet har vært det gode samarbeidet mellom alle team, inkludert entreprenør og en effektiv brukermedvirkningsprosess. Gjennom skisseprosjektet og forprosjekt ble det gjennomført flere møter der brukerne ga tilbakemeldinger på hoveddisposisjon, utforming og organisering av rom, valg av materialer, overflater, og innredning. Brukerne har vært engasjerte og tydelig på sine ønsker. Resultatet er et velfungerende og vakkert bygg.

HALDEN BIBLIOTEK → SKOFABRIKKEN

PIL INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS

Prosjektansvarlig → Tine Haaland-Paulsen, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 178

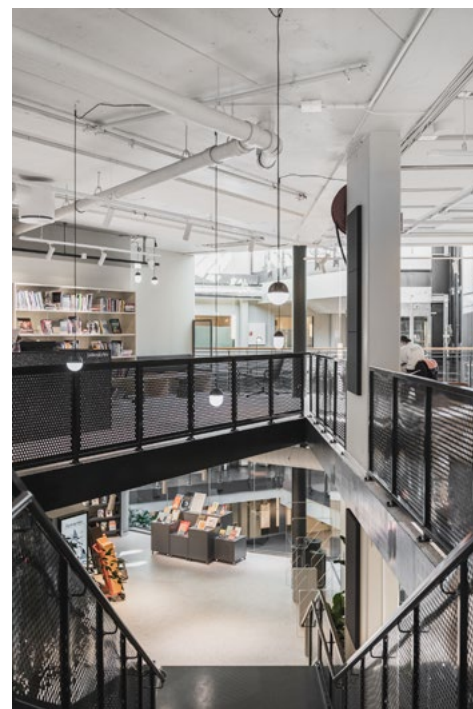
Arealdisponering 1. etg.

Arealdisponering 2. etg.

Fra inngangsparti mot resepsjon, eventyrrom og ungdomsavdeling i bakgrunnen.

Ny hovedtrapp i biblioteket sett mot atriet i bygget, med inngang i første etasje og datahjelp til venstre i 2. etasje.

Skofabrikken

Gamle Halden skofabrikk er en viktig del av byens historie, den har blitt renoverert for å tjene som et moderne flerbrukssenter. Bygget som tidligere huset én av totalt 17 skofabrikker i byen, ble omgjort til et storsenter på 90-tallet. Etter at bygget hadde stått tomt i omtrent fem år, tok Halden kommunale pensjonskasse initiativ til å rehabilitere det til et flerbrukshus for lokalbefolkningen. Pil har i samarbeid med utførende oppdragsgiver vært prosjekterende interiørarkitekt på bygget med fokus på helhetlige løsninger, arealdisponering, skilting, spesialinnredning og design.

Bygget er en eklektisk miks av murbygg fra forrige århundreskifte i sammenheng med et moderne tilbygg fra 1990-årene da det ble bygget om til et kjøpesenter. Rehabiliteringen over fire etasjer har bevart den historiske sjarmen fra den gamle delen i sammenheng med et tidstypisk moderne atrium i senter. Original konstruksjon og vinduer er bevart, og bygget er nå et flerbrukssenter som inkluderer kino, bibliotek, kommunale kontorer, ungdomsklubb og kafe.

Biblioteket på over 1200 m², er et sentralt hovedelement i bygget. Med ulike soner og rom for lesing, interaksjon, maker-space, scener, gamerom, og utstillinger er

biblioteket et moderne og allsidig tilbud for alle aldersgrupper.

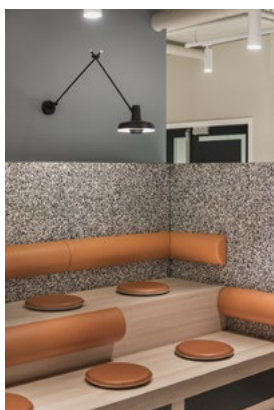
Prosjektet er gjennomført innenfor stramme budsjettammer, og har vært en suksess takket være smarte materialvalg og kreative løsninger. Pil jobbet tett med brukergruppen fra Halden bibliotek med intensjon om å lage et samlingssted for byens befolkning med mulighet for å finne sin plass og bli inspirert til å bruke det aktivt i hverdagen. En del inventar fra det gamle biblioteket skulle overføres og en kartlegging av historiske artefakter ble gjennomført for å innlemme elementer i de nye lokalene. Det ble også arrangert en lokal konkurranse med tilskudd fra

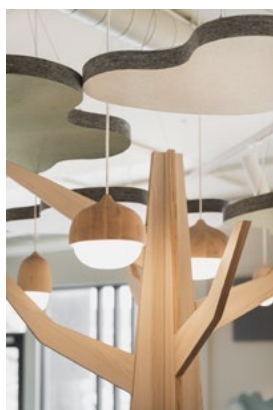
Innsiden av eventyrrommet/sneglehuset som brukes til høytlesning og innslag for grupper og skoleklasser.

Scene i 2. etasje, for høytlesning, debatter og seminarer.

Sittemøbel ungdomsavdeling 1. etasje.

Eventyrtre i barneavdelingen.

Barneavdeling «Tottelotter» i første etasje med eventyrtre, gruppebord og lesehus.

Sparebankstiftelsen DnB, for bidrag til utsmykning av veggene i eventyrrommet/sneglehuset i første etasje. Denne ble vunnet av kunstner Anette Zetlizt med motiv av Fredriksten festning.

Biblioteket går over to etasjer hvor avdeling for barn og ungdom 12–15 år er plassert i første etasje med hovedinngang. I andre etasje finner man ungdom over 15 og voksenavdeling. Universell utforming har vært prioritert, med enkel tilgang fra hovedinngang i første etasje og heis mellom etasjene med brede passasjer og oversiktlig layout som et resultat av bevisste valg. Områdene er tilpasset brukergrupper med vekt på lyse farger, praktiske og slitesterke

overflater, med variert møblering.

Rehabiliteringsprosessen har involvert lokale leverandører og produsenter, og valg av nye materialer som vinylgulv fra Tarkett sammen med gjenbruk av eksisterende overflater bidrar til bærekraft. Vinylgulvet har både lang levetid og er resirkulerbart. Dette er brukt på gulv, vegger og mye av fast inventar for å skape en helhetlig og gjennomgående designprofil for biblioteket. Ved å analysere tidligere endringer av bygget har prosjektet etablert funksjonelle løsninger som er tilpasset moderne bruk og fremtidig utvikling. Med fokus også på gjenbruk av restmaterialer i fast innredning har dette bidratt til en bærekraftig

rehabilitering med redusert avfallsmengde. Ved å bevare så mye som mulig av eksisterende konstruksjon og benytte bestandige materialer, har prosjektet oppnådd et sammensatt og oppdatert totalinntrykk til tross for et utfordrende utgangspunkt med satte føringer.

Halden bibliotek Skofabrikken fremstår nå som et symbol på byens historie, og har blitt en attraktiv destinasjon for lokalbefolkningen og besøkende.

DRAMMEN TINGHUS

IARK AS

Prosjektansvarlig → Thea Røhrt, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeider → Pernille Akselsen, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 178

Den største rettssalen på plan 1 er på 136 m² og mest påkostet med eikespiler i himling og vegger for akustisk demping. Blå fondvegg og aktørstoler i blåtoner. Pressebenk og publikumsplasser med løse stoler i rekke, og alltid med sofabenker på bakerste rad inntil vegg.

Fasade og forplassen. Store glassfelt i 1. etasje gjør at tinghuset oppleves mer åpent og imøtekommende.

I salene brukte man eik i bordfrontene for å tilføre varme og tekstur.

Trygge omgivelser for lov og rett

Det er ikke hver dag det bygges nye tinghus, og det var med stor respekt IARK satte seg inn i alle funksjoner et tinghus skal romme. Med ønske om å skape et interiør som viser omtanke overfor de besøkende, har IARK fokusert på vennlig og komfortabel møblering, variert fargebruk og gode materialer i et tinghus som er mer åpent og imøtekommende enn sin forgjenger.

Ved Gamle Kirkeplass, ved siden av Frimurerlogen og rett ovenfor Drammen teater, ligger nye Drammen tinghus. Et nybygg offisielt åpnet høsten 2023. Etter mange år i et slitent tinghus, har Buskerud tingrett, Vestre Viken jordskifterett og Borgarting lagmannsrett endelig fått flytte inn i nye lokaler. Add arkitekter har utformet bygget og planløsningen, der IARK ble engasjert ved detaljeringsfase

av Domstoladministrasjonen. De har hatt ansvar for all møblering av løst og fast inventar i prosjektet, utført møbelbestillinger, uttegning av rettsalsmøbler og fargesetting av interiøret. I 1. og 2. etasje ligger ekspedisjon med forkynningsrom og samtalerom for barn, ti rettssaler, tilhørende dommer- og tolkerom, flerbruksrom for mekling og møter, vitnestøtterom og ventearealer for publikum. 3. etasje er dedikert til kontorer, møterom og spiserom for jordskifte- og tingrettens ansatte.

IARK og Add arkitekter har samarbeidet tett om en helhetlig farge- og materialpalett, slik at eksteriør og interiør spiller på lag. Fra fasade, gulvoverflater, spilehimlinger, finish på stålprofiler, fliser, fuger, veggfarger og tekstiler, er alt sett i sammenheng og vurdert i detalj for alle tinghusets funksjoner. De startet prosjektet med å bli med arkitekten til Loe betongfabrikk

for finne frem til fargetone til betong i fasade. I arbeidsmøter utviklet de en varm interiørpalett med lyse og gylne toner på vegger og dører. Dette samsvarer med de sandfargede betongelementene, teglfeltene og vinduer i bronseeloksert aluminium.

Det har vært en felles ambisjon om å skape et bygg som gir en følelse av trygghet for de besøkende. Ikke minst være en god arbeidsplass for dommere, advokater og påtalemyndigheter. Fasadens varme og fargeinnslagene i terrazzogulvet har derfor vært inspirasjon videre inn i interiøret. Fondveggene i rettssalene har fått blå og grønne vegger som kontrast for å balansere med kjølighet og ro, med tilhørende fargesetting på møbler. Eikeparketten i rettssalene og terrazzoen i publikumssonene er gjennomgående, og ble et naturlig materialvalg til rettsalsmøblene og ventebenkene i publikumsområdene.

Detalj av dommerbordet som har en opphevet og fremskutt del foran hoveddommerne. Utenfor vinduet kan man se den gule frimurerlogen.

Detalj av bordfront i rettssalene, eikeplate med utfreste riller. Sokkel i lakkert metall.

Rettssalene er fargesatt i enten grønt eller blått. De fleste salene har farge på fondvegg med tilhørende fargetema på de nyinnkjøpte stolene. Her med grønne tekstiler på dommerstolene og aktørplassene.

Tekstiler i varme toner på sofabenkene og kjølige farger på stolene i publikumsmøblene er gjennomgående i alle rettssalene. På den måten kan man flytte møbler mellom salene og alt passer fortsatt sammen.

Takterrasse utenfor spiserommet hos tingretten og jordskifteretten.

Møbler med spiler gir delvis skjerming, samtidig som ventesonene holdes oversiktlig.

I salene brukte man eik i bordfrontene for å tilføre varme og tekstur i form av utfreste riller. Bordplatene er dekket med myk og lyddempende furniture-linoleum.

Avskjerming i ventesonene ble løst med lave og delvis transparente møbler, som sofabenker med eikespiler og lave lenestoler. Slik ble arealene oversiktlige, samtidig som ventende føler seg litt beskyttet. I jevnlig møter med brukerutvalget fra domstolene har alle møbler og overflatevalg blitt presentert og godkjent av bruker.

Rettssalsmøbler følger et fast oppsett og interiørarkitektene dro på befaring i Borgarting for å trekke ut erfaringer. Her fikk de se hvordan manuell hev-senk-mekanisme på aktørbordene, fremfor elektrisk, kan fungere i årevis uten å bli skiftet ut, noe de videreførte til Drammen. Benker for publikum har ofte blitt tegnet

som lange og tunge volumer, noe som gjør det vanskelig å ommøblere i salene. I det nye tinghuset har man møblert for publikum med stoler koblet i rekke og to-seter sofabenker på bakerste rad, slik at det er lettere å legge til eller fjerne plasser. Tradisjonelt har aktørbord i rettsaler også vært plassbygget i en lang rekke. Derfor har de tegnet aktørbordene i moduler på to og to-plasser for å gi møblene et langt liv og økt fleksibilitet. Ved behov for endringer, kan man i Drammen ta fra hverandre innredningen og sette det opp i andre saler, bygge på eller redusere. Integrert teknologi krevde plass til skjermer og mikrofoner på bordene, slik at salen også kan fungere heldigitalt. Aktørbordene er løst med hev-senkemekanisme på annenhver plass, slik at advokatene kan reise seg når de prosederer.

IARK har også bistått tingretten

og jordskifteretten i møblering av sine kontorlokaler i 3. etasje, hvor de for første gang er samlokalisert. I flytteprosessen bidro IARK inn i ombrukskartlegging og spesifisering av omtrekk for gamle møbler som ble tatt med. Det er gjenbrukt dommerstoler og møtestoler i de publikumsrettede arealene, samt gjeste- og spisestoler i de interne arealene. Mye møbler måtte anskaffes nytt, da eksisterende møbler var gamle og lite funksjonelle for den nye løsningen. IARK bistod med utarbeidelse av anbudsunderlag, evaluering og anskaffelse av både løst og fast inventar.

NANNESTAD ADMINISTRASJONSBYGG OG FOLKEBIBLIOTEK

CADI AS

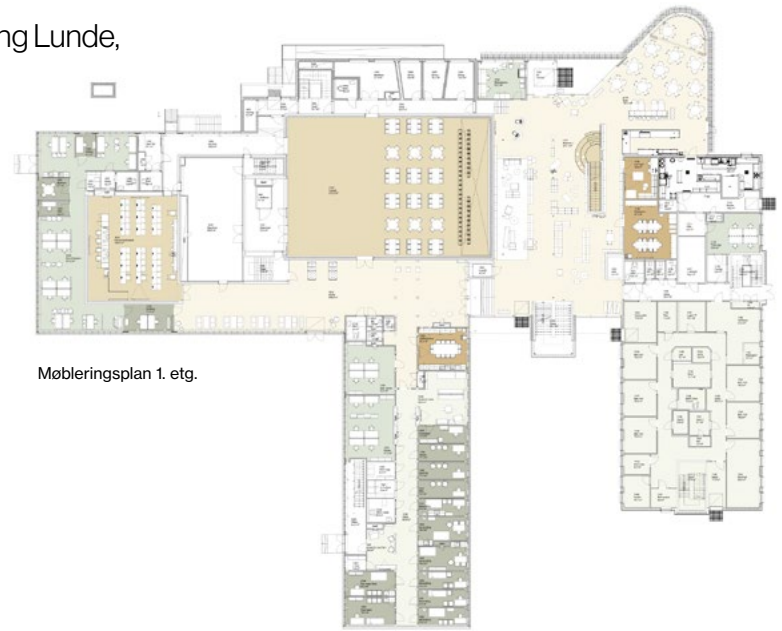
Prosjektansvarlig → Jane Våle, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeidere → Elin Skjeseth Bashevkin, Ingrid Meling Lunde, Sara Cavalheiro, Emilie Rydland, interiørarkitekter MNIL

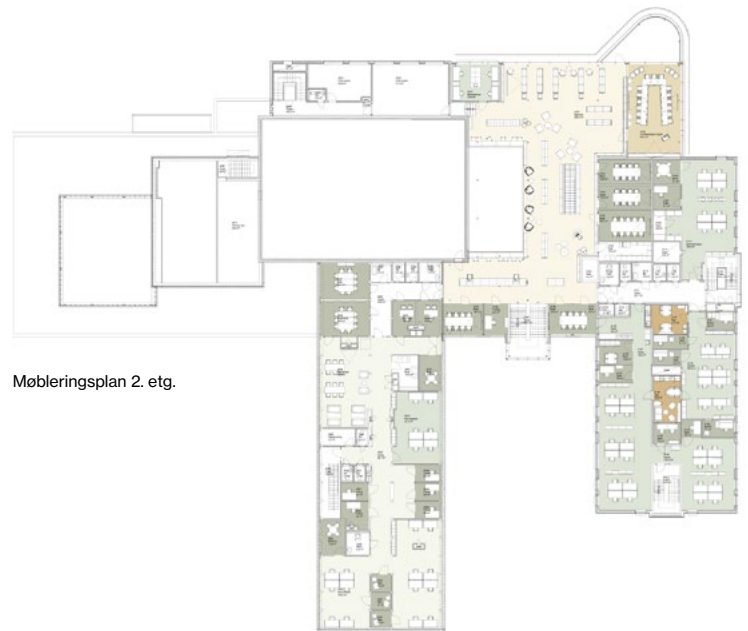
KREDITERING → SIDE 178

For å få nok hyllemetre for kommunens store boksamling ble det laget høye bokhyller til alle tilgjengelige vegger.

Møbleringsplan 1. etg.

Møbleringsplan 2. etg.

Samlokaliserte funksjoner

Nannestad kommune hadde vokst ut av kommunehuset fra 60-årene og det var et stort behov for å oppgradere bygget til dagens standard. Store enkeltmannskontor skulle erstattes av åpne landskap og legges til rette for nye arbeidsformer. Samtidig skulle bygget samle alle offentlige tjenester i ett bygg og tilby kommunens innbyggere et åpent og lett tilgjengelig folkebibliotek. I 2019 fikk Cadi oppdraget med å rehabilitere det eksisterende, verneverdige teglbygget som skulle gå sømløst over i et tilbygg på 3500 m². Totalt areal for oppdraget var ca. 7000 m². Cadi har vært ansvarlig for romprogrammering, funksjonsanalyser, brukerprosesser, utvikling av fast

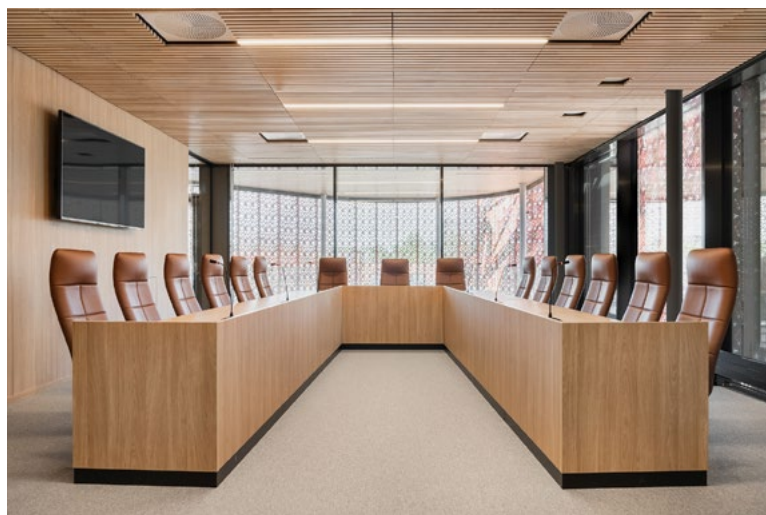
spesialinventar, innvendig material- og fargekonsept i samarbeid med arkitekt og anskaffelse av løst inventar.

Det ble en mangeårig prosess i tett dialog med de ulike brukergruppene og kommunens administrasjon. Det var komplekse behov og ønsker fra ulike tjenester som skulle finne sin plass i bygget. Noen funksjoner fikk færre kvadratmeter enn ønsket og det var utfordringer med å få romprogrammet til å gå opp. Prosjektets hovedide var å samlokalisere alle offentlige tjenester i ett bygg med folkebiblioteket som husets hjerte. Via det åpne, lyse biblioteket som strekker seg over to plan blir man som besøkende ledet inn til de øvrige

funksjonene i bygget som tannklinikk, NAV, barnevern, PPT, helsestasjon, kultursal, kommunestyre- og formannskapssaler og administrasjonens kontorer. Ideen med å ha innbyggernes bibliotek som et nav i nytt kommunehus slo tidlig rot blant brukerne og de prosjekterende. Med dette som en ledende tanke ble det lagt stor vekt på å utarbeide et imøtekomende og vennlig interiør hvor gjester i alle aldersgrupper kunne føle seg hjemme. I bibliotekets første etasje ble det satt av et raust areal hvor de minste barna kan boltre seg på et spesialdesignet teppe og myke klatremøbler mellom bokhyllene. Her finnes det spillrom, hobbyrom og en stor kafe som også fungerer som husets kantine.

Kommunestyresalen har seter for faste representanter og i tillegg en sittebank for journalister og øvrige tilhørere.

Møtebordets utforming er viktig for arbeidsformen i formannskapssalen. Glassfeltene på to sider av salen har en spesialutviklet solskjerming som består av keramiske element formet som abstrakte blomstermotiv (utviklet av Vindveggen arkitekter AS). Dette elementet gir et flott lys- og skyggespill som gir et unikt særpreg til salen.

Cadi utviklet mobile garderober for oppbevaring av skolesekker, skotøy og ytterklær for barnehager og skoleklasser som besøker biblioteket.

Barneavdelingen er plassert i bibliotekets første etasje for å gi lett adkomst til besøkende barn og foreldre.

All biblioteksinnredning langs vegger går til tak hvor det var mulig, og danner på den måten en lun ramme i eikefiner over to etasjer. Interiøret er preget av materialenes naturlige fargepalett bestående av trespiller i eik og ask, lys Oppdalskifer i fellesoner på plan 1, plasstøpt betong, lyse teppe- og linoleumsgulv i kontoretasjer.

Kommunestyresalen befinner seg i den opprinnelige delen av bygget. Her er alle vegger i tegl og det er et smalt bånd med vinduer opp mot taket som gir dette rommet et spesielt lysinnslipp. Ny planløsning ble snudd 90 grader slik at podiet ble lagt til langveggen; da ble det mer plass til talerstol, arbeidsplasser for ordfører, sekretær og kommunedirektør som styrer møtene, og

en universelt utformet adkomst til podiet i form av en rampe. Hele salen har fått integrert digitale løsninger i det faste inventaret og skjermer er plassert ut langs hoved- og sidevegger slik at alle deltagere kan følge med fra ulike seter i salen. Møter i kommunestyret varer ofte i flere timer av gangen, så komfort og høy grad av funksjonalitet er viktig. Videre skal en slik sal ha en verdig atmosfære som understreker rommets funksjon i lokaldemokratiet. Materialpaletten er preget av lyse og mørke eikeoverflater og arbeidsstoler i cognacfarget lær i kombinasjon med røffe vegger i gjenbrukstegl.

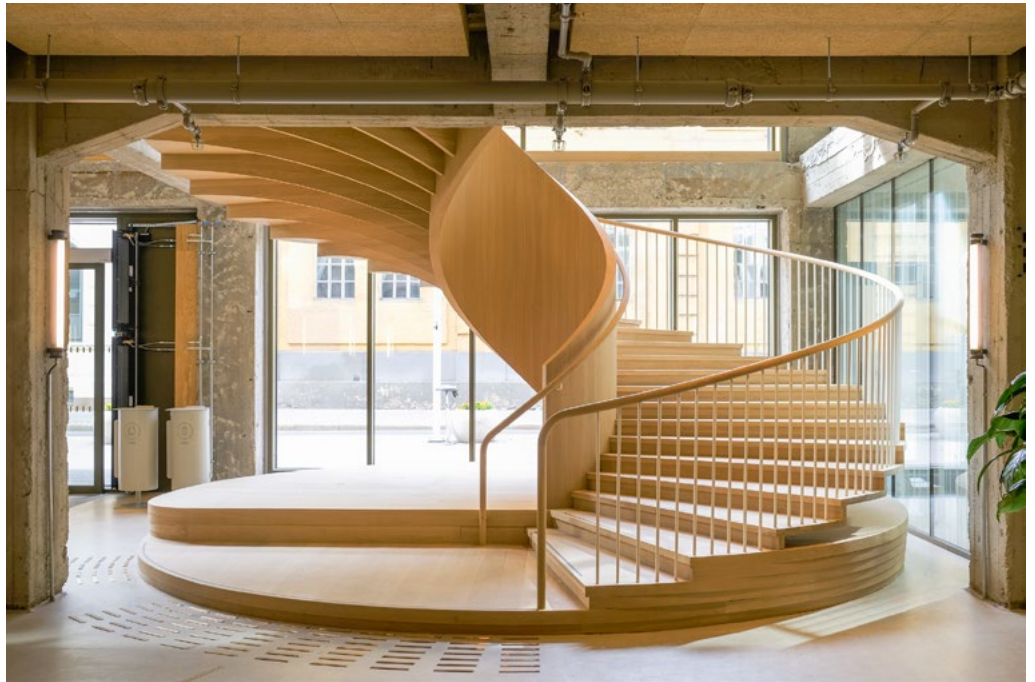
Formannskapssalen på plan 2 befinner seg i nybygget. Denne salen har et

tilsvarende krav til verdighet og en dempet, varig estetikk. Overflater og løsninger for spesialinventar tar opp de fleste av elementene fra kommunestyresalen, mens planløsningen er utviklet spesielt for denne funksjonen. Kommunen ønsker også å bruke salen for vigsler.

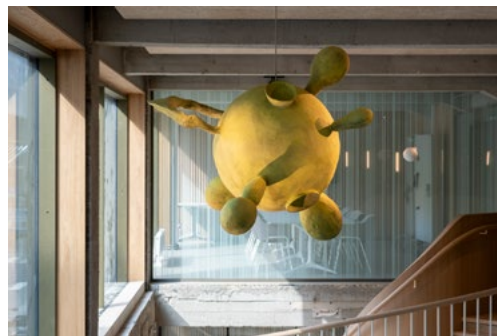
Cadi har hatt en tett dialog med Vindveggen arkitekter AS og de tekniske fagene gjennom alle faser av oppdraget, noe som har vært positivt for arealdisponering, mulighet for å integrere teknikk i spesialinnredningen og for gode romopplevelser generelt.

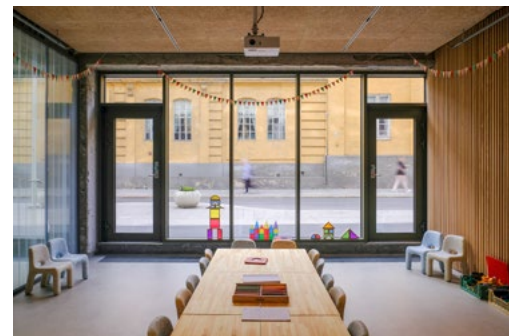
Spileveggen bølgger seg som et sceneteppe gjennom lokalet.

Den rause trappen fra Risa Meyer er et smykke i rommet.

Kunstneren Jone Kvie har utsmykket lokalet med verket *Stellar II*.

Barna har fått sitt eget rom.

Store skjermer som profilerer Cinematekets program, henger mellom de r e betongs ylene som forteller om da bygget var et lager.

Utskj ringer i spilevegg eksponerer vakre r dtoner.

CINEMATEKET → OSLO

IARK AS

Prosjektansvarlig → Nina Sperling, interiørarkitekt MNIL

Prosjektmedarbeidere → Heidi Tolo, Maud Helene Karlstad Pold,

Marte Straalberg, interiørarkitekter MNIL

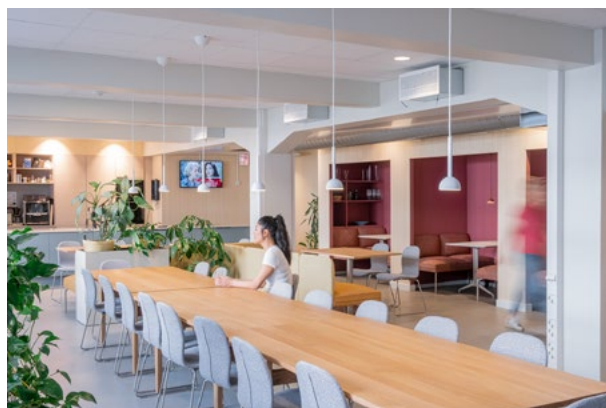
KREDITERING → SIDE 178

Allerede fra gateplan ser man den vakre trappen til Risa Meyer som inviterer inn i bygget.

Varmt og mykt treverk står i kontrast til det råe betongen.

Den sosiale sonen får masse dagslys og er møtepunktet for alle de ansatte.

Lyse fargerike arbeidsplasser byr på nye arbeidsformer.

Film, historier og opplevelser i ny innpakning

Cinemateket er en nasjonal scene for filmkunst og spill som drives av Norsk filminstitutt (NFI), vårt statlige organ for norsk filmpolitikk. Dronningens gate 16, som opprinnelig var et lagerbygg, har siden 1995 huset Cinematekets kinosaler, forsamlingslokaler og arbeidsplasser for de ansatte i NFI. Cinemateket er blitt et viktig bidrag til byutviklingen i Kvadraturen med sine prisvinnende kinosaler kjent for «verdens beste lyd». Derfor valgte NFI å fornye sin leieavtale i Dronningens gate. Når lokalene skulle rustes opp til dagens standard fikk IARK prosjektlederrollen for interiørene både for gårdeier og leietager.

Det viktigste med dette prosjektet var å skape det beste huset til å formidle og forvalte vår norske filmkultur. Strategien var å skape inviterende, profesjonelle og inkluderende møteplasser som tiltrekker alle med interesse for spill og film.

Byggets store søyler og dragere er

sandblåst og blottlegger hakk og sår fra tidens bruk. Den rå betong-arkitekturen eksponeres og står i fin kontrast til det myke varme treverket. Trespiler bølgjer langs bakveggen i publikumsarealet som et sceneteppes som skjuler de mørke magiske kinosalene bakom. I åpninger skåret ut i spileveggen eksponeres en dyprød farge med assosiasjon fra film i form av skranke, inngangsdører og sofaer. Bygget har lave dekkhøyder så kanaler og tekniske føringer ligger åpent for å få best mulig høyde. Fasaden mot Dronningens gate er flyttet og fornyet med større vindusflater som gir innsyn og dagslys til foaje, Barnas filmrom og kafe. Motsatt vei beriker disse rommene bygulvet med lys og liv. I fasaden eksponeres en vakker raus eiketrapp som et smykke midt i den lyse foajeen og inviterer publikum inn. Trappen er design fra Risa Meyer.

Arbeidsarealene til NFI ligger i etasjene over kinosalene. Strategien var å forene

alle avdelingene til ett NFI ved å fremme mer tverrfaglig arbeid og invitere til mer utadrettet samarbeid. Alle medarbeiderne møtes i den store sosiale sonen. Her er det plass til alt fra store allmøter til det lille spontane møtet. Lokalene fremmer medarbeidernes engasjement ved tilrettelegging for ulike arbeidsoppgaver, ulike samhandlingsformer og ulike audiovisuelle plattformer. Ingen har fast plass, men det er mange steder å arbeide enten alene eller sammen med andre. Det er god dekning av små rom og møterom. Store fleksible gulv, mobil møblering, rullerende profilering og miljøvennlige materialer er bærekraftige valg for fremtiden. Helhetsplanen formidler husets ekspertise ved bruk av varig design, og fargebruken er inspirert av profilfargene. Lokalene fremstår imøtekommende og vennlige med rom for mangfoldet i samfunnet.

HØYSKOLEN KRISTIANIA →

Bachelor og Master i interiørarkitektur

TEKST → **HEGE ROGSTAD VETÅS, INTERIØRARKITEKT MNIL**
HØYSKOLELEKTOR OG STUDIELEDER BACHELOR/MASTER
I INTERIØRARKITEKTUR,
HØYSKOLEN KRISTIANIA, OSLO

WWW.KRISTIANIA.NO

Masterstudentene hadde flere dager i skogen under emnet Abstraksjon, der studentene skulle utforske hvordan bruke abstraksjon som metode i sine kreative arbeidsprosesser.
Foto → Jarle Fotland

Utstilling fra emnet Abstraksjon, som ble holdt på Kristiania Fjerdings i fjor høst. Arbeidet viser installasjonen til student **Kamille Bjordal Pedersen**.

Høyskolen Kristiania 2023

18 NYE MASTERPLASSER I INTERIØRARKITEKTUR

Det var med stor jubel at Høyskolen Kristiania i fjor høst tok imot det første kullet i Master i design innen interiørarkitektur. Studiet har vært planlagt over flere år, og ble akkreditert sommeren 2022. Klassen inneholder 28 studenter, hvorav 18 studenter er innen interiørarkitektur, de resterende 10 innen visuell kommunikasjonsdesign. Opptak til master krever en bachelor i interiørarkitektur. Høyskolen Kristiania har også utdanningen Bachelor i interiørarkitektur.

Gjennom masterperioden og -prosjektet som løper gjennom begge årene, får studentene både mulighet til å forske

og spesialisere seg innenfor sitt valgte tema og fagområde. Målet er å skape kandidater som har god generell profesjonskunnskap, samt en spesialisering metodisk og teoretisk innenfor sine områder. Tema for årets masterprosjekt strekker seg fra flyktningkrisen, bygningsvern/rehabilitering til interiørarkitektur i livets siste fase (palliativ).

I tillegg til dette, inneholder studieløpet også designfaglige fellesemner sammen med visuell kommunikasjon, der studentene får tid til å utvikle et solid konseptuelt, teoretisk og metodisk rammeverk for å forstå sin egen praksis i en designfaglig og samfunnsmessig sammenheng. Fokuset på bærekraft og designernes rolle i en verden i endring er bærebjelker for studiet.

EMNET ABSTRAKSJON

Et av masterutdanningens første emne, Abstraksjon, ble holdt i fjor høst av emneansvarlig og førsteamanuensis, **Jarle M. Fotland**. Emnet har et overordnet fokus på abstraksjon som metode i kreative arbeidsprosesser, og studenten skal kunne analysere, identifisere og evaluere potensialet og muligheten i en idé. I prosessen skal studentene bruke egne opplevelser og sanseapparat. Estetikk, abstraksjon, sansing og fenomenologi er alle fokusområder for emnet. Emnet startet med flere dager i skogen, og endte med en utstilling som studentene selv lagde på Kristiania Fjerdings.

Pop-up eventet «Kunst på Elgsletta» ble holdt under Forskningsdagene på Elgsletta i september i fjor, hvor eventet ble rettet mot placemaking og formidling av kunstfaglig forskning og utviklingsarbeid i lokalmiljøet. Foto → Stina Myhre Pedersen.

Masterstudentene stilte ut sine installasjoner av gjenbrukte/ombrukte materialer som skulle «avvikles» på en så bærekraftig måte som mulig under «Kunst på Elgsletta» i fjor høst. Foto → Stina Myhre Pedersen.

EMNET DESIGN OG SAMFUNN

Masterstudentene hadde også emnet «Design og samfunn» med førsteamanuensis, **Fredrik Eive Refsli**. Her utforsket studentene forholdet mellom samfunnet, designfaget og designeren. I tillegg ble studentene introdusert for en rekke begreper innen samtidens designdiskurs, og diskuterte blant annet faglige og etiske problemstillinger dagens designere står ovenfor. Det praktiske prosjektet skulle være et uttrykk for den samfunnsrelaterte utforskningen studentene jobbet med i emnet, og resultatet var installasjoner av gjenbrukte/ombrukte materialer som skulle «avvikles» på en så bærekraftig måte som mulig etterpå.

Installasjonene ble stilt ut under «Kunst på Elgsletta», som var et pop-up event under Forskningsdagene på Elgsletta 29. september i fjor. «Kunst på Elgsletta» var en del av «Researchers Night». Eventets fokus var rettet mot placemaking, og å formidle kunstfaglig forskning/utviklingsarbeid med lokalmiljøet som primær (eller hoved-) målgruppe, og studenter og fagmiljø som en sekundær målgruppe. Konseptet «Researchers Night» arrangeres over hele Europa på samme kveld hvert år. Dette internasjonale eventet bidrar til å vise arbeid, innsikt og forskning fra fagansatte og studenter ved ulike høyskoler og universiteter til offentligheten. Høyskolelektor **Silje Straume** og

førsteamanuensis **Jannicke Johansen** var initiativtakere, prosjektledere og koordinerte prosjektet «Kunst på Elgsletta».

BACHELOR I INTERIØRARKITEKTUR 12 PRAKSISPLASSER

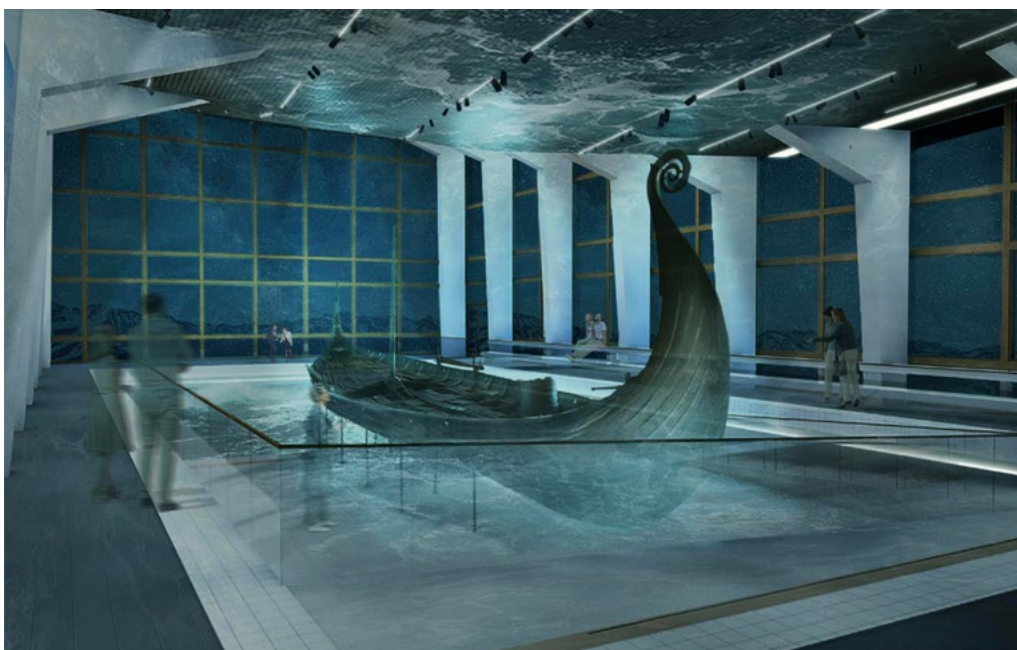
Gjennom presentasjon av portfolio på speed-date med kontorene fikk også i år 3. klasse-studentene mulighet til å være i praksis hos et interiørarkitektkontor i Oslo. I år fikk hele 12 studenter mulighet hos i alt 11 kontorer. Studentene blir i praksisen inkludert i relevante og realistiske prosjekter, og får tildelt spennende erfaring og nyttig informasjon om hvordan det er å jobbe i arbeidslivet. Interiørarkitekt MNIL og partner i IARK, **Thea Røhr**, deler noen ord

Utendørsarealet i bachelor-prosjektet til **Sofie Marie Meier Tømmer**, som utformet et aktivitetssenter som et velferdstiltak for arbeidsplasser som skal fremme opplevelsen av ro og tilstedeværelse.
Illustrasjon → Sofie Marie Meier Tømmer

Sofie Marie Meier Tømmer har undersøkt hvilke helsegevinster den biofiliske designmetodikken medfører, og hvordan dette kan resultere til forbedret helse og trivsel på arbeidsplassen.
Illustrasjon → Sofie Marie Meier Tømmer

Idunn Alsos Sandbakk undersøkte hvordan interiørarkitektur kan bidra til kulturminneverk gjennom tilpasset gjenbruk i Alfheim Svømmehall i Tromsø.
Illustrasjon → Idunn Alsos Sandbakk.

om verdien av praksisordningen mellom skole og profesjon: «IARK ser verdien av å bidra til å utvikle interiørarkitektfaget og bli kjent med hva studentene lærer i studieperioden på HK. Vi har hatt stor glede av å ha studenter hos oss, som raskt kan være med og bidra i prosjekter, og som vi ser utvikler seg og lærer mye av å få et variert innblikk i hvordan faget utøves i praksis. Det er også en veldig fin rekrutteringskanal, der vi har god tid til å bli

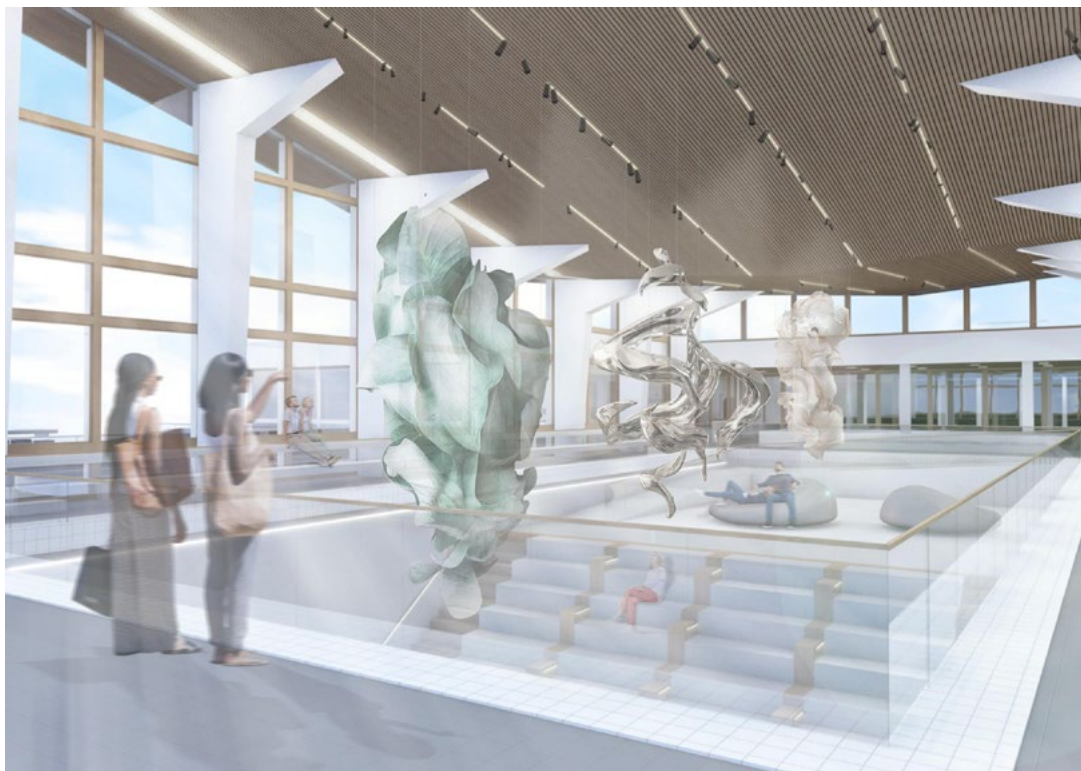
kjent med studenten, og i flere tilfeller har studenter fra HK blitt tilbudt jobb hos IARK etter fullført studium. Vi oppfordrer alle som har mulighet til å fullføre studiet med en mastergrad – noe vi mener er viktig for å opprettholde et høyt kompetansenivå i bransjen».

BACHELOR-PROSJEKTER

Avgangsutstillingen til bachelor-studentene ble holdt på Kristiania Fjerdningen i juni

måned i fjor, og viste et bredt spekter av interesseområdet. Hvert prosjekt har sin unike problemstilling, og temaene strakk seg fra transformasjon av gamle bygg, belysning og studentboliger. Flere av studentene har bærekraft sterkt forankret i sine prosjekter, og arbeidene viser et bredt spekter av interiørets påvirkning på helse og inneklima.

Sofie Marie Meier Tømmer har utformet et aktivitetssenter i sin bacheloroppgave, som er utformet som et velferdstiltak

Illustrasjonen viser Alfheim Svømmehall i Tromsø omgjort til et kunst-, design- og arkitektursenter.
Illustrasjon → Idunn Alsos Sandbakk.

Interiørarkitekt-studentene fra Høyskolen Kristiania stilte ut sine arbeider under Designers Saturday i fjor høst.
Standen bygget de selv.
Foto → Høyskolen Kristiania

Emily Bakke sitt bachelorprosjekt omhandlet hvordan interiørarkitektur, ved hjelp av arkitektoniske elementer og fargebruk, kan skape et godt arbeidsmiljø, som øker velbehaget til de ansatte på et kontor.
Foto → Høyskolen Kristiania

for arbeidsplasser som skal fremme opplevelsen av ro og tilstedeværelse. Tømmer har undersøkt hvilke helsegevinster den biofiliske designmetodikken medfører, og hvordan dette kan resultere til forbedret helse og trivsel på arbeidsplassen.

Idunn Alsos Sandbakk undersøkte i sin bacheloroppgave hvordan interiørarkitektur kan bidra til kulturminnevern gjennom tilpasset gjenbruk. Oppgaven tok for seg Alfheim Svømmehall i Tromsø, og utforsket

mulighetene for å gjøre bygget om til et kunst-, design- og arkitektursenter.

DESIGNERS SATURDAY

Høyskolen Kristiania var en av seks designskoler i Norge som presenterte studentenes oppgaver på Oslo Design Hub, hvor DS Academy var lokalisert. Omkring 1000 besøkende kom for å se utstillingen og arbeidene til blant annet **Emily Bakke**, **Idunn Alsos Sandbakk**, **Marinne Frønningen** og

Endi Reiz. Bilde viser stand, som studentene bygde selv, og **Emily Bakke** som presenterer sitt bachelorprosjekt.

Førsteammunnens på Kristiania, **Linda Lien**, satt også i juryen for Best Talent sammen med representanter i fra hver av skolene.

UNIVERSITETET I BERGEN → FAKULTET FOR KUNST, MUSIKK OG DESIGN → INSTITUTT FOR DESIGN

Møbel- og romdesign/interiørarkitektur

TEKST → ELI-KIRSTINE EIDE, INTERIØRARKITEKT MNIL
PROFESSOR I INTERIØRARKITEKTUR
INSTITUTT FOR DESIGN
FAKULTET FOR KUNST, MUSIKK OG DESIGN
UNIVERSITETET I BERGEN

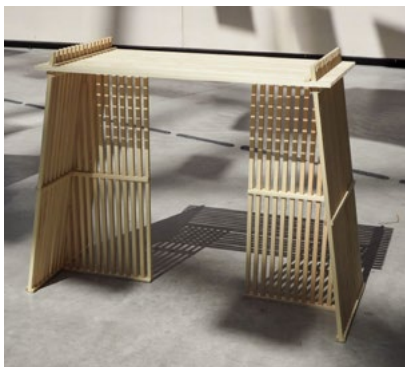
WWW.UIB.NO/KMD

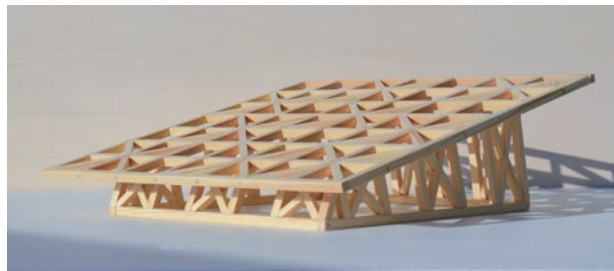
Sittemøbel av August Brevik.

Bachelor prosjekt:
Eksperimentelle virkemidler
og romlige strukturer:

Med fokus på konstruksjon og komposisjon av et sittemøbel får studentene utdelt spiler i møbelfuru, dimensjon 10x10mm. Med spilene som hovedmateriale til den bærende delen skal studentene utvikle et sittemøbel som skal tåle en dynamisk belastning av sin egen kroppsvekt. Designet av møbelet skal gjenspeile egenskapene som ligger i materialet.

Sittemøbel av Helene Kvarmesbakk.

Sittemøbel av Naoki Mizukami.

Sigrid Agnete Hole. De 3 mobile byggene/containere plassert ut i lokalsamfunnet.

UiB 2023

INSTITUTT FOR DESIGN ved Fakultet for kunst, musikk og design (KMD) ved Universitetet i Bergen (UiB) har forskning og studietilbud innen møbel- og romdesign/interiørarkitektur og visuell kommunikasjon. KMD tilbyr studieprogram innen bachelor-, master- og ph.d.-grad.

MØBEL- OG ROMDESIGN/INTERIØRARKITEKTUR tar opp 13 studenter til Bachelorstudiet og ca. 15–18 studenter til Masterstudiet. Masterstudiet er internasjonalt og har studenter fra ulike nasjoner, og deler av undervisningen er felles med fagområdet visuell kommunikasjon (til sammen ca. 32 studenter).

Utdannelsen for interiørarkitekter og møbeldesignere er 3 år bachelor + 2 år master. Utdannelsen er på høyeste nivå innen sitt fagområde i Norge og kvalifiserer til å søke opptak som stipendiat på ph.d.-nivå.

Fagfeltet har sin styrke og egenart i forståelsen av sammenhengen mellom rom og objekter som virker inn på hvordan vi bruker og opplever våre omgivelser. Det legges stor vekt på at studentene skal utvikle løsninger basert på en grundig

forståelse av brukernes behov i ulike situasjoner samt fokus på miljø, materialer og nye bærekraftige løsninger.

Studentene oppfordres til utforskning og eksperimentering gjennom praktisk arbeid på de ulike verkstedene. På den måten får de kjennskap til materialer som blant annet tre, metall, keramikk, gips og tekstil. De får jobbet med form og materialitet, håndverk og konstruksjoner.

I verkstedene for tre, metall, keramikk og tekstil, i lys- og fargelabben, på verkstedene for 3D-printing, CNC-fres, laserkutting og modellbygging får de muligheten til å prøve ut, teste og eksperimentere.

BACHELORPROGRAMMET gir en solid basiskunnskap innen møbel- og objekt/design, romdesign og interiørarkitektur. Vårsemesteret 3. året (6. semester) avsluttes med bacheloreksamen, samtidig som studentene arbeider med søknad og prosjektbeskrivelse for opptak til masterstudiet.

Studieprogrammet er forankret i et fagmiljø som viderefører og fornyer en sterk tradisjon for arbeid i ulike verksteder og spesialrom.

Bachelorprosjektene spenner fra

brugerundersøkelser og analyser, til idé/konsept, eksperimentering og utvikling, til ferdig resultat med arbeidstegninger, visualiseringer og modeller/mockups, møbler og objekter. Det legges vekt på innovasjon innen materialer og muligheter for en mer miljøriktig utvikling.

MASTERPROGRAMMET I DESIGN – Møbel- og romdesign/interiørarkitektur:

Kjernen i utdanningen er den enkelte students masterprosjekt, som er et større, selvstendig og eksperimentelt arbeid hvor studentene fordyper seg i et selvvalgt prosjekt i to år, med tid til undersøkelser, utprøving og eksperimentering. Gjennom sine masterprosjekter bidrar studentene til nytenkning og faglig utvikling. Her håndteres helhetlige og komplekse problemstillinger. Parallelt med utviklingen av eget prosjekt, tilbys det ulike emner og forelesninger.

Våren 2023 gikk 14 masterstudenter ut med bestått eksamen innen møbel- og romdesign/interiørarkitektur, med varierte, innovative og nyskapende prosjekter.

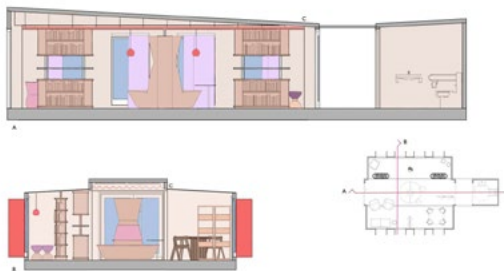
Flere av prosjektene har vunnet priser:

«Statsbygg studentpris for fremragende interiørarkitektur» deles hvert år ut av

Bachelor eksamensprosjekt:

Sigrd Agnete Hole med prosjektet «Sammen når vi venter»: Med problemstillingen «Hvordan kan et mobilt informasjonssenter utformes, slik at det blir attraktivt og tilgjengelig for den norske kvinnelige befolkning å lære om kvinnehelse?».

Vil dette prosjektet vise viktigheten av å få mer kunnskap om kvinnehelse, slik at vi ikke tar valg basert på feilinformasjon eller mangel på informasjon. Kvinnehelse må bli noe som kan feires og som ikke er tabubelagt, samt at det blir mer attraktivt å forske på temaet, og at man skaper mer empati og forståelse mellom kjønn. Resultatet av prosjektet ble tre mobile bygg, med mål basert på en standard shipping-container, for å kunne fraktes rundt i Norge, dit kvinner befinner seg. Byggene har uttrekkbare vegger/rom, for å utnytte plass på lokasjon. På innsiden rommer byggene et bibliotek, en kafé og et rådgivningskontor, med tilhørende spesialtegnede møbler tilpasset frakt. Kvinnehelse er ikke et kvinneansvar. Det er et samfunnsansvar.

tegning for skillede plan med partene, delene
begge deler i skillede plan (1:10) (skillede)

Sigrd Agnete Hole. Snitt av bygget med bibliotek.

Fra masterutstillingen. «Svinn» av Njål Hatteberg.

«Statsbygg studentpris for fremragende interiørarkitektur» deles hvert år ut av Statsbygg til studenters masterprosjekter.

Fra KMD, møbel- og romdesign/interiørarkitektur, ble 3 prosjekter nominert:

«Svinn» av Njål Thunold Hatteberg:

Temaet er utforsket gjennom problemstillingen «Korleis implementere tanken om mindre svinn i produksjon av nye ting?» Problemstillingen er forsøkt svart på i tre ulike prosjekter som tar for seg temaet svinn i tre ulike stadier av design- og produksjonsprosessen.

Resultatet av prosjektet er møbelserien Stick som fokuserer på å redusere materialsvinn i utformingen og produksjonen av en ny møbelserie. Trappestolen Trapp Junior som er designet for å utnytte trappeproduzenten Trapperingen Innværs sitt faktiske materialsvinn. Lampeskjermen Spon som er produsert av trespon og trestøv fra møbelindustrien.

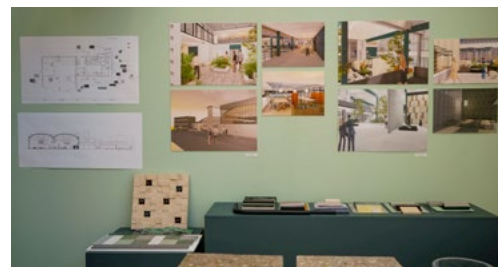
«Livet mellom byggene» av Malin Haugland:

Men problemstillingen «Hvordan kan et helhetlig design bidra til å skape økt aktivitet i et gatemiljø?» viser prosjektet utformingen av et gatemiljø fra å være en parkeringsplass med lite tilknytning til byggene rundt, til å bli et livlig bygulv med sterke tilknytninger til tilbudene i gaten.

Ved å binde sammen aktiviteter inne og ute, kan en skape nysgjerrighet til å oppsøke ulike tilbud. Dette er forsøkt gjort ved hjelp av ulike soner, sitteområder, ly for været og kobling mellom aktiviteter. Det er utformet to ulike møbelserier som er inspirert av elementer funnet i gaten, som skal bidra til å forsterke identiteten til området.

«Livet mellom byggene» av Malin Haugland. Nytt gatemiljø.

«Sirkulær» av Kristine Matland. Fra masterutstillingen.

Statsbygg til studenters masterprosjekter.

Formålet med Statsbyggs studentpris er å stimulere til eksperimentelle og nyskapende studier av interiørarkitektur blant fremtidige generasjoner av interiørarkitekter.

Ved juryering legger vi størst vekt på prisens formål, i tillegg ser vi etter disse kvalitetene:

- Aktualitet og nytteverdi
- Bærekraft (herunder universell utforming, samfunn-, miljø- og klimaperspektiv)
- Analytisk tilnærming og formidling
- Formspråk og estetisk verdi

Vinnere av «Statsbyggs studentpris

for interiørarkitektur» er: «Svinn» av Njål Thunold Hatteberg og «Sirkulær» av Kristine Matland

Juryens begrunnelse:

Omstillingen til sirkulær økonomi krever nytenkning og innovasjon. Arkitektur- og byggebransjen oppfordres til å «Design out waste!», det vil si å finne strategier som reduserer behovet for nye materialressurser gjennom endringer i sine design-, prosjekterings- og produksjonsprosesser.

Hatteberg og Matland har overbevist juryen med å ta opp denne utfordringen på en eksperimentell måte, og tilnærmet seg problemstillingen fra hver sin kant.

Matlands prosjekt bruker bygningsmassen som en materialbank og utforsker arbeidsmetoder som tar utgangspunkt i det allerede eksisterende.

Hattebergs prosjekt eksperimenterer med hvordan sirkulære prinsipper kan anvendes ved å gå inn i produksjonslinjen.

Begge prosjektene viser en svært gjennomarbeidet, helhetlig, og analytisk tilnærming, og juryen er imponert over engasjementet og arbeidet som er lagt inn i oppgavene.

«Anne Alnæs' studentpris» er en pris opprettet av NIL for NIL-studentmedlemmer innen interiørarkitektur og møbeldesign som har fullført sitt masterstudium.

Prisen for 2023 ble vunnet av Kristine Matland med sitt masterprosjekt «Sirkulær».

Juryens begrunnelse:

Vinneren av årets Anne Alnæs' studentpris viser en eksepsjonell styrke og kompetanse for faget interiørarkitektur i omstillingen mot en mer sirkulær retning,

med hensyn til rehabilitering, ombruk og tilpasningsdyktighet. De funn vinneren av årets pris gjør i sin masteroppgave viser til et sterkt behov for å videreutvikle gode systemer for anskaffelse og innhenting av ombruksmaterialer, slik at sirkulær økonomi blir mer lønnsomt og enklere å utføre i praksis.

Prosjektet «Sirkulær» av Kristine Matland utmerker seg med en dyptgående kartleggingsanalyse av materialer og bygningselementer i det valgte bygget, tillegg til å undersøke muligheter for ombruk fra andre byggeprosjekter i nærheten. Analysen omfatter en grundig redegjørelse for materialenes egenskaper, muligheter for ombruk og tekniske utfordringer. Prosjektet eksemplifiserer god design ved å vise til hvordan design kan brukes som verktøy til å finne nye løsninger i den sirkulære omstillingen.

Juryen lar seg begeistre over prosjektet til Kristine Matland, som de opplever som svært inspirerende og som tilfører ny kunnskap til faget vårt. Sammenhengen mellom prosjektets teoretiske undersøkelse, involvering av fagpersoner fra bransjen og Matlands eksperimentering og uttesting av materialer, gjør at juryen har stor tro

«Sirkulær» av Kristine Matland. Byggets nye spisested, designet med gjenbruksmaterialer.

«Sirkulær» av Kristine Matland:

Med problemstillingen «Hvordan rehabilitere og gi ny bruk til en eksisterende bygning ved bruk av sirkulære prinsipper som ombruk og tilpasningsdyktighet?» viser prosjektet «Sirkulær» en mulighetsstudie om hvordan et prosjekt med sirkulære løsninger kan foregå. Hovedvekten i prosjektet er hvordan man kan utføre sirkulære løsninger i et eksisterende bygg, gjennom økt ombruk av byggematerialer. I prosjektet vises det hvordan materialer og bygningskomponenter kan få ny verdi og bruk, og hvordan sirkulære prinsipper kan tas i bruk i interiørarkitekturen.

«Sirkulær» av Kristine Matland. Bygningsmaterialer som knuses og støpes om til nye materialer. Brukes på gulv og benkeplater i ny løsning.

på vinnerprosjektet som et bidrag til den sirkulære omstillingen.

Prosjektene, både på bachelor og master nivå, viser at fagområdet møbel- og romdesign/interiørarkitektur ved Institutt for design, spenner over langt mer enn det vi tradisjonelt forbinder med faget. Det viser at bærekraft, materialer, ressursbruk, gjenbruk, menneskets sanser og psyke samt empati for både mennesket og miljøet, er grunnlag for gode faglige resultater. De viser spennet fra det eksperimentelle, konseptuelle og innovative til faglige og tekniske ferdigheter.

PH.D.-PROGRAM I KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID

Stipendiatstillingene er for en åremålsperiode på fire år, med 25% pliktarbeid. Pliktarbeidet kan være i form av undervisning, eksamensarbeid eller veiledning, alt etter behovet ved instituttet.

Ved fagområdet møbel- og romdesign/interiørarkitektur har vi for tiden 2 ph.d.-kandidater: **Siv Lier**, med prosjektet «Human Object». **Siren Elise Wilhelmsen**, med prosjektet «The Settlers – Towards new Territories in Design». Disse avslutter høsten 2024.

Ny ph.d.-stipendiatstilling var lyst ut høsten 2023: **Taran Johanne Neckelmann** begynte som ph.d.-kandidat 01.01.24.

FAGSTABEN

Instituttleder Design: Mona Larsen.

Fagstaben på fagområdet møbel- og romdesign/interiørarkitektur arbeider med ulike forskningsprosjekter; individuelt, i samarbeid med kollegaer og/eller i samarbeid med masterstudenter og ph.d.-stipendiater. Prosjektene presenteres gjennom publikasjoner, utstillinger og på konferanser i inn- og utland:

Petter Bergerud, professor i romdesign, 100% stilling. Petter Bergerud har for tiden et forskningsår (høstsemesteret -23 og vårsemesteret -24) dedikert til forskning og designfaglige utviklingsarbeider: Hovedtema for forskningen: «From Growth to Balance».

Vi må tenke og handle annerledes:

- «Portal» – Fornybare materialer, trevirke.
- «Skugge» – Lysforurensning og dagens endring av vår globale biologiske struktur.
- «Common Climate» – Klima globalt, sammen med Bjerknessenteret, UiB.

Svein Petter Knudsen, førsteamanuensis i møbeldesign, 100% stilling. Utgangspunktet er materialsvinn av restmaterialer i form av avfall i ulike kategorier som tre, plast, leire, papp og papir osv. Knudsen utvikler

Juryen uttaler om de 3 nominerte:

Njål Hatteberg:

Ved å bruke både analytiske metoder og en leken eksperimentell tilnærming, utforsker prosjektet hvordan materialsvinn og overskuddsmaterialer kan reduseres til et minimum som en egen integrert aspekt av design- og produksjonsprosessen. Hatteberg svarer på behovet for nytenkning i veien mot en bærekraftig omstilling, og viser at det er mulig å skape innovative løsninger for møbel- og produktdesign som både er estetisk tiltalende og miljøvennlige.

Kristine Matland:

Matland utforsker praktiske utfordringer som oppstår ved å ombruke eksisterende bygningsmasse og bygningsmaterialer, og tester hvordan de kan løses med kreative og effektive metoder. Med bakgrunn i innovative konsepter for ombruk og et svært omfattende analysearbeid leverer Matland et velgjennomført eksperiment til å utforske løsninger som fremmer overgangen til sirkulær økonomi i praksis.

Malin Haugland:

Haugland tar for seg den samfunnsaktuelle utfordringen hvordan transformere et eksisterende bymiljø, styrke stedsidentitet og aktivisere bygulvet til et levende og attraktivt uterom som inviterer til opphold. Prosjektet har høy overføringsverdi og imponerer med gjennomarbeidede løsninger fra et helhetlig designperspektiv i grenseflaten mellom byutvikling, landskap og arkitektur.

Juryens konklusjon:

Årets nominerte prosjekter til «Statsbyggs studentpris for interiørarkitektur» 2023 har imponert juryen med sin evne til å tenke nytt og vise mot til å utforske bredden og tverrfagligheten i arkitektur. De nominerte prosjektene er et innovativt bidrag til å stadig utvikle og tøyne interiørarkitektfagets tradisjonelle grenser for å svare på aktuelle samfunnsbehov.

I år har juryen bestemt seg for å dele prisen mellom to kandidater, noe som vitner om det høye nivået av de nominerte arbeidene.

nå et lavterskel verksted hvor forskere og studenter ved hele UiB kan gjøre erfaringsbasert forskning og oppnå læring som ellers ville vært rent hypotetisk. En del av laboratoriet vil være forbeholdt forskning på biobaserte polymerer som et alternativ til syntetiske komposittmaterialer, og en annen del til resirkulering og nytenkning rundt fossile og syntetiske materialer.

Ørjan Djønne, førsteamanuensis i interiørarkitektur, 100% stilling. Hva er verdien og relevansen for håndverket (craft) i vår tid? Før den industrielle revolusjonen var det håndlagde en dyd av nødvendighet snarere enn et estetisk eller etisk valg. I dag forbinder vi ofte det håndlagde med noe som er luksuriøst, og kanskje til og med unødvendig. På bakgrunn av dette intervjuer Djønne ulike internasjonalt kjente designere, håndverkere og produsenter, for å få en dialog om hva som er verdien og relevansen for håndverket i vår tid.

Phillip Bastian Von Hase, førsteamanuensis i møbeldesign, 50% stilling.

Eli-Kirstin Eide, professor i interiørarkitektur, 20% stilling.

Bente Irminger, førsteamanuensis på

Fra utstillingen på Stockholm Design Fair.

«Common Climate» Eksperimentelle former i is.

«Portal» plassert på Bryggen, midt i hjertet av Bergen.
Foto → Pål Hoff.

«Himmelskip», en lyssatt struktur på lysfestivalen «Skugge».

instituttet for design, 100% stilling
(vårsemester -23). Bente Irminger gikk av med pensjon sommeren 2023.

Interiørarkitekt **Marit Askeland** har vært periodevis ansatt som vikar. **Taran Johanne Neckelmann** 50% stilling som vitenskapelig assistent. 01.12.2023 ble **Jerome Picard** ansatt som førsteamanuensis i interiørarkitektur, 100% stilling.

Fagstab på Institutt for design som er felles for fagfeltene møbel- og romdesign/interiørarkitektur og visuell kommunikasjon:

- Form: **Mikkel Wettre** og **Charles Michalsen**.
- Tegning og maling: **Kate Madsen**.

INSTITUTT FOR DESIGN/KMD/UIB:

Institutt for design samarbeider med andre institutter ved UiB, og andre ledende designinstitusjoner i inn- og utland, og deltar jevnlig på lokale og internasjonale designkonferanser, festivaler og utstillinger:

«Re-Ordinary» **Stockholm Design Fair, utstilling 2023**. Stockholm Furniture Fair er verdens største plattform for skandinavisk design med over 400 utstillere innen objekt, møbel og belysning. KMD-studenter fra master og bachelor i møbel- og

interiørarkitektur stilte ut 21 objekter. Årets tittel var «Re-Ordinary». Tidligere kvaliteter i tradisjonell håndverkskunnskap, materialforståelse, ressursbruk og raffinert detaljering har vært inspirasjonskilde. Det handler om å se tilbake - for å kunne se frem. Dette hadde studentene tolket på ulike måter. Prosjektteamet besto av 17 studenter med fagstab; Taran Neckelmann, Svein Petter Knudsen og Petter Bergerud.

«Common Climate». KMD og Makerere University, Uganda, har et Partnerskapsprogram for globalt akademisk samarbeid (NORPART). I samarbeid med Bjerknessenteret for klimaforskning og Ice Music Festival var tema for workshopen klima, noe deltagerne i høyeste grad fikk erfare. Arena, scenografi og instrumenter ble alle bygget i snø og is og værforholdene vekslet fra fargerike solnedganger til full storm. Ni studenter og to professorer fra Makerere University samt åtte KMD-studenter, fra syv nasjoner, skapte en magisk iscenesettelse for konserter og dans oppe i fjellheimen. Et prosjekt av og med Petter Bergerud.

«Portal». En eksperimentell trestruktur der studentene ble utfordret og sammen utformet ide, konsept, arbeidstegninger

og bygging av strukturen. I år besto denne av tynne trespiler på 10x10 mm. Det ble omfattende konstruksjon med sine 4,8 km tynne spiler, der det ble boret 42 400 hull for de 21 200 sammenføyningene. Den var formet som en romlig portal, der en kan gå inn, sette seg ned og oppleve spillet i lys og skygger. Et prosjekt i regi av Petter Bergerud, utført i samarbeid med studenter fra møbel- og interiørarkitektur, Bergen kommune og Moelven.

«Skugge». En kan ikke lese seg til stemninger med lys og skygge. Det må oppleves. Studentene eksperimenterer med lys og lyssetting. Rammene er Fjell Festning der både historiske spor og et fascinerende landskap skal inspirere til gode lyssatte opplevelser – når mørket faller på. Resultatet av eksperimentene ble vist for publikum den siste helgen, der over 2500 besøkende hadde tatt turen disse de to kveldene. Et prosjekt i regi av Petter Bergerud, i samarbeid med studenter fra møbel- og interiørarkitektur, 1001Watt, Øygarden kulturavdeling, fylkeskommunen, m.fl.

KUNSTHØGSKOLEN I OSLO → AVDELING DESIGN

Interiørarkitektur og møbeldesign

TEXT → TONI KAUPPILA DIPARCH, SAFA
PROFESSOR AND HEAD OF PROGRAMME
OSLO NATIONAL ACADEMY OF THE ARTS
DESIGN DEPARTMENT
INTERIOR ARCHITECTURE AND FURNITURE DESIGN

WWW.KHIO.NO

BA-project by Sam Hübner, "Frihet i rörelse", explores how objects and habits change when living space decreases, in a case-study of student housing in a transformed silo.

Spinning off from Connecting Wool-research project, an installation-work by KHiO alumni Lydia Hann and Amanda Vesthardt, "Hyrdens Bro", exhibited at the National Museum.

Academia-industry collaboration between MA students Kjetil Smedal and Lloyd Achim Winter and Vitra within Designers' Saturday framework. The project, "The Wheel Turns", is a reinterpretation honouring the original testing machine used in the Eames Office in the 1940s to develop their iconic chairs.

KHiO 2023

Following the agenda set-up by Arne Korsø nearly 100 years ago, KHiO's objective to educate holistically thinking professionals for the future society has continually developed and stayed strong. Our track record with well employed MA alumni in key roles within the field is an indisputable signal of this. Our transdisciplinary approach, our contemporary interpretation of the *Gesamtkunstwerk* and the "romkunst" has paved our pedagogic and research ambitions; The Norwegian concept where the spaces and objects, interiors and furniture, are part of an integrated discipline addressing our cultural needs and ambitions to inhabit our society tomorrow. The key focus is thus on the **social spaces**, the places where we negotiate a better future

for both human and beyond-human actors, whether related to future living, work or our cultural belonging in a broader sense. Furthermore, the **material practices** play an essential role how to address our built environments with responsible approaches considering our fragile planet in the age of increasing material scarcity.

It has become status quo in academia to pragmatically reflect and react to the rapidly changing world. If aftermaths of COVID-19 and the presence of wars in our close vicinities are part of the new normal, the direct and indirect impacts obviously hit the education and research at the academia. Some of the more prominent ramifications in the last year have been the vast economic cuts within the institution

that have direct consequences to the quality of the education and research. While the academic design faculty is robust, resilient and creative to navigate through such uncertainties and crises, one can only speculate on all the negative outcomes for the future of our students and eventually to the professional field. Another serious drawback in the last year is the political shift in the tuition fee guidelines, hindering international students entering our education. This has both short- and long-term predicaments. On first instance to develop a future-proof learning milieu depends on high prioritisation on diversity of participants, to be able to learn and respect the multiplicity in our working environments. Eventually the lack of cultural heterogeneity

KHiO's school-exhibition at the Designers' Saturday focused on the material research, showcasing both works by **Mari Koppanen** and **Connecting Wool**.

One of the objects from **Mohammad Ghasemi's** MA-project, "Timelessness: A playful routine".

Among several international DS Talks, here professor Kauppila discusses with Alfredo Häberli on current issues in design world, about the status of the industry and the place of the academia.

The DS Talks have also expanded beyond the main event. Here KHiO hosted a heated panel-discussion on the status of Interior Architecture in Norway by the key actors around the title: "Good, Better, Best Interiors?".

will directly weaken the competitive advantage to create better and more inclusive living environments for our society. Short-sighted decisions with the tuition fees will thus have a greater negative impact in the long run.

Never-the-less of the current obstacles, the issues constantly also force us to responsibly question our profession's *raison d'être* over and over again; what kind of a world are we building, how is our discipline responding to it and how do we educate professionals to be prepared for that? It is thus a privilege to be in the frontline with the resilient students and co-teachers to critically examine what are we supposed to learn and how this should take place within Interior Architecture and Furniture

Design pedagogies, when ambiguity and uncertainty are constant factors. Thus, the everyday pedagogy is often picking up on these current concerns as topics to be scrutinised together with the students within their projects and courses. Moreover, our responsible approach to constantly recalibrate and critically question our society, our discipline and our profession, as ways of being together on our toes to develop a better future for all is deeply embedded in our educational and research objectives, both on curriculum level and in the everyday practices.

Our main public promotion of the year 2023 was anchored around the Designers' Saturday event in September where we played an active role in developing

further our initiated academia-industry collaborations. These were manifested through an umbrella of activities bringing together all the Norwegian higher education institutions in design, young designers and the respective producers and actors from the field. Some highlights were the school exhibitions, where KHiO presented the recent material research outcomes, both by the PhD candidates and from the Connecting Wool-project. Also, students collaborated with selected companies, such as Vitra, to create bespoke installations. Several KHiO alumni and students got also shortlisted for the Best Talents award. Furthermore, DS Talks with international keynotes were another pinnacle of the event; a concept we have been developing

Experiment from **JP Lasco's** MA-project, "Water City: Looking at Oslo Through Its Reflections".

Prototype from **Ali Onat Turker's** MA-project "Corporeal Spectator", in testing.

BA2/3 course Space and Performance collaborates with the opera, in this case with a piece "Giulio Cesare". Course is led by **Vigdis Ruud**.

and taking further as a forum to address important topics in the field. As a spin-off, later in the autumn KHiO hosted another DS Talks, this time focusing on the professional status of the Interior Architecture. A full house of audience witnessed a heated debate on the topic by the leading figures from the field.

Our focus on cross-disciplinary **material knowhow** and international affairs have stayed strong. KHiO hosted again our Japanese partners in Oslo within the ongoing Connecting Wool-project, including various activities and events, including exhibiting works at the National Museum, International Library of Fashion Research and within Designers' Saturday. We also organised yet another international

material symposium, this time titled; «**Talking Matters**», where international speakers debated on the language of the materials, and how we articulate the essence of tactility. Furthermore, our talented PhD candidates **Mari Koppanen** and **Ola Sendstad** continue their invaluable contribution into the material discourse through their terrific practice-led research works.

Our teaching and research faculty positions consists of the following members: Professor and Head of Programme **Toni Kauppila**, Professor **Sigurd Strøm**, Associate Professor **Vigdis Ruud**, Associate Professor **Pavlina Lucas**, Assistant Professor **Erlend Skjeseth**, Assistant Professor **Isak Wisløff**, Assistant Professor

Patrick Grung and PhD candidates **Mari Koppanen** and **Ola Sendstad**.

Regarding the graduates for Master of Design in 2023, the students brought again forward a broad range of issues.

Ali Onat Turker's project "Corporeal Spectator" investigates our ambition for ultimate comfort in our current society, especially related to home and its furniture. He questions then what would that mean eventually for our bodies and how our designs are related to this evolution that is changing us.

JP Lasco's project "Water City: Looking at Oslo Through Its Reflections" poetically

BA2 course on Structure concentrates on the earliest stages of building analysis at Folk museum. Course led by guest teacher **Amandine Kastler**.

MA1 course "context" looked into our primary Norwegian ecosystem, the woods, in a course titled "For the Forest, From the Forest". **Ana María Bermúdez**'s project addresses scraps and leftovers from forestry industry, and how to reappropriate these wastes to novel applications. Course was run jointly by **Toni Kauppila** and **Ola Sendstad**.

MA1 course "social" collaborated with the Intercultural Museum in Oslo within an exhibition "Beyond Barcode", where future flooded Oslo was one scenario. Here **Kjetil Smedal**'s project explores the future role of carpentry when wood as material is only reduced to scraps. Course led by **Toni Kauppila**.

explores the materiality and immateriality of natural reflections as seen in the bodies of water in Oslo. Through examples from landscape paintings Lasco brings forward how the history of the city is mirrored back into itself, and how the spatiality of the city is expanded through Oslo's fjord-side and the rivers like Akerselva through reflective spaces.

In his project "Timelessness: A playful routine" **Mohammad Ghasemi** looks into the paradox of contemporary society favours fast-pace over the conditions of hesitation as slowing down. Ghasemi has produced playful and experimental products that tap into our daily lives by making subtle alterations, as for new ways of interacting

things and questioning our routines over time.

Rita Chelagat Kinuthia's project "Inside My Suitcase: Insights into Contemporary Nomadic Life" examines contemporary nomadism, especially from women perspective. The precedent cultures such Maasai are paralleled with today's human migrations of many kinds. The nomadic life alters one's conception of home and its interior; the nomadic life unfolds anywhere and everywhere, relying on the portability. Kinuthia uses suitcases both as "mobile objects" and as "interiors" telling the diverse narratives in transition.

ÅRETS BÆREKRAFTPROSJEKT

REDD BARN→**HASLETRE**→OSLO
I-D INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS
Prosjektansvarlige→**Silje Brænde, Annethe Thorsrud, interiørarkitekter MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Are Fredrik Berg, interiørarkitekt MNIL**

ROMLABORATORIET AS
Prosjektansvarlige→**Malin Skjelland Eriksen, Kjersti Hoel Johnson, interiørarkitekter MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Gard Flydal Rorgemoen, interiørarkitekt MNIL**

Oppdragsgiver→**Høegh Eiendom AS**
Byggherre→**Høegh Eiendom**
Arkitekt→**Oslo tre AS**
Leverandører→**Elementa AS, Kontorrama AS, RE:Inventar AS**
Møbelsnekker→**Bico AS**
Foto→**Dag Sandven, Einar Aslaksen, Kevin Fauske**
Web→**i-d.no, romlab.no**
Prosjektadresse→**Bøkkerveien 2, 0579 Oslo**
Prosjekt→**side 25**

SIGNALPROSJEKTER

VILLA SCHJØTT→BERGEN
MICHELSSENS AS
Prosjektansvarlig→**Nina Michelsen, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Milu AS**
Byggherre→**Michelsens AS**
Arkitekt→**Geir Grung**
Andre fagfelt→**AWBYGG AS, Sven Gundersen A/STAB AS, Liquidfloors, Mosaicomicro, Tunge Ting, Fogia, Bolon, Duravit, Bora, Miele, Supermodular, Bomma, Innvik AS, S Elektro AS, Hunt VVS AS, Henrik Placht**
Foto→**Terje Arntsen, Silje Chantel Johnsen**
Web→**michelsens.no**
Prosjekt→**side 37**

BECKERWYC HOUSE→BEKKJARVIK
SOL DESIGN
Prosjektansvarlig→**Sonja Solstrand, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Madelene Larsen, interiørarkitekt**
Oppdragsgiver→**Bekkjarvik Gjestgiveri Eiendom AS**
Byggherre→**Familien Johannessen**
Arkitekt→**Ajas Melbye i Melbye Arkitekter AS, Forum Arkitekter AS**
Grafisk profil→**Limedrop AS**
Møbelsnekker→**Faginnredning AS**
Møbelleverandør→**Lindbak adv. Bergen**
Produsent spesialdesign lamper→**Kaarbø Metall**
Spesialdesign av anretning i restaurant→**Linda Gram**
Egede-Nissen – Gathe + Gram
Gardinleveranser→**Eb Interiør AS**
Tekstil/teppeagentur→**Bohave Design AS**
Uteområdet→**Bjørgvin Hage AS**
Foto→**Tom Haga**
Web→**soldesign.no, beckerwychose.no**
Prosjektadresse→**Horgastykket 17, PO Box 33, 5397 Bekkjarvik**
Prosjekt→**side 48**

FREDSPRISUTSTILLING 2023→**KVINNE – LIV – FRIHET**→**NOBELS FREDSSENTER**→OSLO
TORSTEINSEN DESIGN AS
Prosjektansvarlig→**Solveig Torsteinsen, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL**
Medarbeidere→**Vidar Øverby**
Fredrik Torsteinsen, møbeldesignere MNIL
Oppdragsgiver→**Nobels Fredssenter**
Grafisk design→**Geir Henriksen, Blæst Design**
Foto→**Johannes Granseth/Nobels Fredssenter**
Web→**torsteinsen.no, nobelpeacecenter.org**
Prosjektadresse→**Brynjulf Bulls plass 1, 0250 Oslo**
Prosjekt→**side 55**

STEINKJER KULTURHUS
I-D INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS
OG PIR 2 AS
Prosjektansvarlig→**Silje Brænde, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeidere fra I-d→**Are Fredrik Berg, Heidi Berg Edbo, interiørarkitekter MNIL**
Prosjektmedarbeidere fra Pir 2→**Marthe Breg Olsen, Brit Hassel**
Oppdragsgiver→**Steinkjerbygg**
Byggherre→**Steinkjer kommune**
Arkitekt→**Pir 2 AS, Praksis Arkitekter AS**
Møbelsnekker→**Henriksen Snekkeri AS**
Digital storytelling→**Able Magi**
Grafisk design→**Mariken Steen-Forgaard**
Foto→**Gatis Rozenfelds**
Web→**i-d.no, pir2.no, steinkjerkulturhus.no**
Prosjektadresse→**Jacob Weidemanns gate 1, 7713 Steinkjer**
Prosjekt→**side 63**

ADVOKATFIRMAET SCHJØDT
→**TORDENSKIOLDS GATE 12**→OSLO
LEDSTEN ARKITEKTUR AS
Prosjektansvarlig→**Ellen Ledsten, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Advokatfirmaet Schjødt**
Byggherre→**Entra ASA**
Arkitekt→**Grape Architects (arkitekt utvendige arbeider, ansvarlig søker, kontakt antikvariske myndigheter)**
Foto→**Dag Sandven**
Web→**ledsten.no**
Prosjektadresse→**Tordenskiolds gate 12, 0160 Oslo**
Prosjekt→**side 73**

MØBLER

ALLWOOD→STOL FOR &TRADITION (DK)
ANDERSSSEN & VOLL AS
Prosjektansvarlig→**Torbjørn Anderssen, møbeldesigner MNIL**
Prosjektmedarbeidere→**Espen Voll, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL, Hampus Incitis (designer), Rikke Dyrnes (designer), Kim Jordemann Lund Rasmussen (praktikant).**
Foto→**Lasse Fløde, &Tradition**
Web→**anderssen-voll.com, andtradition.com**
Prosjekt→**side 80**

VILLE→STOL FOR &TRADITION (DK)
ANDERSSSEN & VOLL AS
Prosjektansvarlig→**Espen Voll, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL**
Prosjektmedarbeidere→**Torbjørn Anderssen, møbeldesigner MNIL, Stian Skaara (designer), Rikke Dyrnes (designer), Elaheh Safi (praktikant), Juni Ruud Bunkholdt (praktikant)**
Foto→**Lasse Fløde, &Tradition**
Web→**anderssen-voll.com, andtradition.com**
Prosjekt→**side 81**

GJENBRUK/OPPSIRKULERING
AV EGNE MØBLER→**INFOMEDIA NORGE**→OSLO
DESIGN I SENTRUM
Prosjektansvarlig→**Eili Frøholm Olsen, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Infomedia Norge AS**
Designer→**Circular Ways Design AS**
Snekker→**Faugstadmo&Kalmus Håndverk DA**
Foto→**Design i sentrum AS, Circular Ways Design AS, Kevin Fauske**
Web→**designisentrum.no, infomedia.no**
Prosjekt→**side 82**

STEP LOUNGE→STOL
FOR ISHINOMAKI LAB SCANDINAVIA
ANDERSSSEN & VOLL AS
Prosjektansvarlig→**Torbjørn Anderssen, møbeldesigner MNIL**
Prosjektmedarbeidere→**Espen Voll, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL, Hampus Incitis (designer), Martin Kvatningen, Oskar Keller**
Foto→**Tom Mansell**
Web→**anderssen-voll.com, ishinomaki-lab.org**
Prosjekt→**side 83**

VENTEBENK→**DRAMMEN TINGHUS IARK AS**
Prosjektleder→**Thea Røhrt, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Pernille Akselsen, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Domstoladministrasjonen**
Foto→**Niklas Hart**
Web→**iark.no, domstol.no/no/domstoler/tingrett/buskerud-tingrett**
Prosjektadresse→**Gamle Kirkeplass 3, 3019 Drammen**
Prosjekt→**side 84**

MODELL NORDIC→STOL OG SOFAER
FOR SOURCE INTERNATIONAL
BERG & HINDENES
Prosjektansvarlige→**Anders Berg, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL, Steinar Hindenes, møbeldesigner MNIL**
Produsent→**Source International**
Web→**berg-hindenes.no, sourceinternationaldesign.com**
Prosjekt→**side 85**

UTSTILLINGER

ØSTFOLD I KRIG 1939–45→
OPERASJON POLAR BEAR
→**ØSTFOLDMUSEENE**→**FREDRIKSTAD MUSEUM**→**TØIHUSET**
INTERIØRARKITEKT SIGRID AARØNÆS
Prosjektansvarlig→**Sigrd Aarønæs, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Østfoldmuseene**
avd. Fredrikstad Museum v/Gaute Jakobsen
Byggherre→**Forsvarsbygg**
Arkitekt→**SG arkitekter AS ved Per Stenseth**
Lysdesign→**Kyndill AS**
Grafisk design, digital produksjon→**Netron AS**
Foto→**Østfoldmuseene**
Web→**sigriddinterior.no, ostfoldmuseene.no/fredrikstad, netron.no**
Prosjektadresse→**Tøihusgaten 41, 1632 Gamle Fredrikstad**
Prosjekt→**side 86**

HELSEBYGG

HAUKELAND UNIVERSITETSSJUKEHUS
→**GLASBLOKKENE**→**FASE 2**
ANNE TOMREN STØRING
Prosjektansvarlig→**Anne Tomren Støring, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Helse Bergen HF**
Byggherre→**Helse Bergen HF**
Landskapsarkitekt→**Schönherr Landskab, København**
Arkitekt→**Arkitektgruppen BUS(P): KHR Architecture AS, København, Henning Larsen Architects AS, Trondheim, PKA Arkitekter AS, Trondheim**
Utvidet Velfinningsprosjekt med figurer på vegg→**Arkitektgruppen BUS(P) i samarbeid med Sondre Spreemann**
Leveranse av fasademøbel, aktivitetsvegger på lekerom, spesialdesignede møbler for stillerom, m.m.→**Bico Bygg og Innredning, Kristiansand**
Utførelse Lounge, hovedtrapp og auditorie med sitteamfi→**Åsane Byggmester, Bergen**
Leveranse av kjøkken og tekjøkken, spesialdesignede veskeskap, sengepanel, servantpanel, og annet fast inventar i laminat→**Idema**
Foto→**Jiri Havran, Lena Mari Skjoldal Kolås**
Web→**helse-bergen.no**
Prosjektadresse→**Haukelandsbakken 15, 5021 Bergen**
Prosjekt→**side 88**

LAMBERTSETERHJEMMET→OSLO
LINK ARKITEKTUR AS, TEAM OSLO
Prosjektansvarlig→**Heidi Holthe, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeidere→**Susanne Tangerud og Antonio Cascos Chamizo, interiørarkitekter**
Arkitekt→**LINK arkitektur**
Landskapsarkitekt→**LINK landskap**
Foto→**Melissa Hegge**
Web→**linkarkitektur.com/no, oslo.kommune.no/helse-og-omsorg/omsorgsbolig-og-sykehjem/sykehjem/alle-sykehjem-og-helsehus/lambertseterhjemmet/#gref**
Prosjektadresse→**Østerliveien 42, 1153 Oslo**
Prosjekt→**side 90**

TRONDHEIM**REHABILITERINGSSENTER**→NIDARVOLL**PKA ARKITEKTER AS**Prosjektansvarlig→**Veronica Olsen,****interiørarkitekt MNIL**Prosjektmedarbeidere→**Tove Elisabeth Andersen,****Anne Tomren Støring, interiørarkitekter MNIL**

Oppdragsgiver/byggherre→Trondheim kommune

Arkitekt→**PKA Arkitekter AS**Landskapsarkitekt→**Løvetanna Landskap AS**Foto→**m.c.herzog/visualis-images, PKA Arkitekter AS**Web→**pka.no, trondheim.kommune.no/org/helse-og-****velferd/trondheim-rehabiliteringssenter**Prosjektadresse→**Kløbuveien 198, 7037 Trondheim**Prosjekt→**side 92****KONTORER/ARBEIDSPLASSE****LADEPUNKTET**→**ARBEIDSKAFE****FOR STATNETT**→OSLO**AFRY ARK STUDIO**Prosjektansvarlig→**Charlotte Bay, interiørarkitekt MNIL**Prosjektmedarbeider→**Ingerd Husøy Høksnes,****interiørarkitekt MNIL**Oppdragsgiver→**Statnett**Brukerprosess→**Charlotte Bay**Bygg→**Spikern Bygg AS**RIE: **Lefdal Installasjon**Møbelleverandør→**Kinnarps**Foto→**Gustavo Machado Majewski MNAL,****Afry Ark Studio**Web→**afry.com/no, statnett.no**Prosjektadresse→**Nydalen allé 33, 0484 Oslo**Prosjekt→**side 94****S7**→**NYTT HOVEDKONTOR EY**→OSLO**I-D INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS**Prosjektansvarlig→**Annethe Thorsrud,****interiørarkitekt MNIL**Prosjektmedarbeidere→**Heidi Steen-Nøringset,****Heidi Berg Edbo, interiørarkitekter MNIL,****Kristine Rognøy (Akerhus Eiendom)**Arkitekt→**Dark Arkitekter AS**Oppdragsgiver→**EY**Byggherre→**Schage Eiendom**Prosjektleder→**Christoffer Rohde,****Hansen Akershus Eiendom**Møbelsnekker→**Henriksen Snekkeri AS**Foto→**Gatis Rozenfelds**Web→**www.i-d.no**Prosjektadresse→**Stortorvet 7, 0155 Oslo**Prosjekt→**side 96****ARNTZEN DE BESCHE**→VIKA→OSLO**SWECO ARCHITECTS OSLO**Prosjektansvarlig→**Eline Beier, interiørarkitekt MNIL**Prosjektmedarbeider→**Birthe Opstad,****interiørarkitekt MNIL**Oppdragsgiver→**AGP-Advokater**Byggherre→**Erla eiendom**Arkitekt→**Annette Lyngesen**Andre fagfelt→**PN Snedkeri**Foto→**Øivind Haug**Web→**sweco.no**Prosjektadresse→**Haakon Vlls gate 6, 0161 Oslo**Prosjekt→**side 98****FROGNER WORKSPACE**→OSLO**EAVE STUDIO**Prosjektansvarlig→**Cathrine Bækken,****interiørarkitekt MNIL**Oppdragsgiver/byggherre→**Jens Evensen Eiendom AS**Arkitekt→**Ivar Næss tegnet bygget i 1911**Foto→**Anne Bråtveit**Web→**eavestudio.no**Prosjektadresse→**Kristinelundveien 2, 0268 Oslo**Prosjekt→**side 101****DEN GAMLE VETERINÆRHØGSKOLEN**→OSLO**LUND + SLAATTO ARKITEKTER**Prosjektansvarlig→**Torunn Petersen,****interiørarkitekt MNIL**Prosjektmedarbeider→**Eira Stuedahl**Oppdragsgiver/byggherre→**Linstow eiendom**Foto→**Lund + Slaatto Arkitekter**Web→**lsa.no, linstow.no**Prosjektadresse→**Ullevålsveien 72, 0454 Oslo**Prosjekt→**side 102****NORGESGRUPPENS HOVEDKONTOR**→OSLO**METROPOLIS ARKITEKTUR & DESIGN AS**Prosjektansvarlig→**Kari Ihle, Interiørarkitekt MNIL**Prosjektleder→**Christina Aarnæs, interiørarkitekt**Prosjektmedarbeidere→**Charlotte Sundblad,****Marte Brandvold Klemp, interiørarkitekter MNIL**

Martine Bergh, Ninni Petrin Eidsvig

Oppdragsgiver→**Norgesgruppen ASA**Byggherre→**Deas**Arkitekt→**MAD Arkitekter**Foto→**Kyrre Sundal/Mad Arkitekter, Christina****Aarnæs/Metropolis, Ragnar Hartvig/Metropolis**Web→**metropolis.no, norgesgruppen.no**Prosjektadresse→**Karenslyst allé 12-14, 0278 Oslo**Prosjekt→**side 104****GJENSIDIGE**→OSLO**I-D INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS**Prosjektansvarlig→**Silje Brænde, interiørarkitekt MNIL**Prosjektmedarbeidere→**Linn Slettli, Iselin Riise Lunde,****Are Fredrik Berg, Tyra Fahsing, Katrine Mjøsund,****interiørarkitekter MNIL, Ewelina Garan**Oppdragsgiver→**Gjensidige**Byggherre→**KLP**Arkitekt→**Dyrø & Moen Arkitekter**Møbelsnekker→**HMI**Foto→**Dag Sandven og Pernille Múnster**Web→**i-d.no, gjensidige.no**Prosjektadresse→**Schweigaards gate 21-23, Oslo**Prosjekt→**side 106****TELENOR SOFTWARE LAB**→TRONDHEIM**YME ARKITEKTER AS**Prosjektansvarlig→**Elisabeth Våpenstad-Rånes,****interiørarkitekt MNIL**Oppdragsgiver→**Telenor Software Lab**Byggherre→**Entra**Arkitekt→**Norconsult AS**Foto→**Sofie Brovold**Web→**ymearkitekter.no, softwarelab.no**Prosjektadresse→**Brattørkaia 13B, 7010 Trondheim**

side 108

NORTURA→OSLO**IARK AS**Prosjektansvarlig→**Nanna Lersbryggen,****interiørarkitekt MNIL**Prosjektmedarbeidere→**Karoline Grepperud,****Gordon Brennan, interiørarkitekter MNIL,****Lars Olav Dybdal**Oppdragsgiver→**Nortura SA**Byggherre→**Entra**Arkitekt→**LPO**Foto→**Niklas Hart**Web→**iark.no, nortura.no**Prosjektadresse→**Schweigaards gate 15, 0191 Oslo**

side 110

NYGAARDEN→**ENTRA**→BERGEN**LINK ARKITEKTUR AS, TEAM BERGEN**Prosjektansvarlig→**Ingeborg Hopland Nestås,****interiørarkitekt MNIL**Oppdragsgiver/byggherre→**Entra**Arkitekt→**LINK Arkitektur**Landskapsarkitekt→**LINK Landskap/Norconsult**Lysinstallasjon i atriet→**utviklet i samarbeid med Zenisk**Foto→**Hundven-Clements Photography**

Camila Figueroa

Web→**linkarkitektur.com, entra.no**Prosjektadresse→**Nygårdsgaten 91, 5008 Bergen**

side 112

ODA→OSLO**RADIUS DESIGN AS**Prosjektansvarlig→**Thomas Ness,****interiørarkitekt MNIL**Oppdragsgiver→**Oda Norway AS**Foto→**Dag Sandven**Web→**radiusdesign.no, oda.com**Prosjektadresse→**Kjøllberggata 31, 0653 Oslo**

side 114

ØV13→OSLO**IARK AS**Prosjektansvarlig→**Monica Døhlle Heck,****interiørarkitekt MNIL**Prosjektmedarbeidere→**Jorunn Rage, Benedicte****Andreassen Skelsey, interiørarkitekter MNIL**Oppdragsgiver: **Anthon Eiendom AS**v/**Fredrik Baumann**Arkitekt→**Pushak AS v/Gyda Drage Kleiva**Entreprenør→**Betonmast**IKT/AV/Belysning→**Heiberg & Tveter AS**Skilt- og folieleverandør→**Fotophono**Møbelleverandør→**Senab Eikelund fellesarealer og****leietakere + Input leietakerne**Galleri Brandstrup→**skulptur utført**av kunstner **Fredrik Raddum**Bilder og innramming→**Icart**Beplantning inne→**Ambius**Beplantning takterrassene→**Hageform**Storkjøkkenarkitekt→**Foodtech**Kantinedriver→**4 Service**Foto→**Niklas Hart**Web→**iark.no, anthoneiendom.no**Prosjektadresse→**Øvre Vollgate 13, 0158 Oslo**

side 116

INTERNASJONALT**TEKNOLOGISELSKAP**→TRONDHEIM**SIGNED BY SENSE AS**Prosjektansvarlig→**Linn Anna Bjørk,****interiørarkitekt MNIL**Oppdragsgiver→**Internasjonalt teknologiselskap**Foto→**Lykt AS**Web→**signedbysensa.com**

side 118

GARD→VINTERHAGEN→ARENDAL**ASPLAN VIAK AS**Prosjektansvarlig→**Annetin Hurum,****interiørarkitekt MNIL**Oppdragsgiver→**Gard**Foto→**Mona Hauglid**Web→**asplanviak.no, gard.no**Prosjektadresse→**Kittelsbuktheien 31, 4836 Arendal**

side 120

BOLIGER**REKKEHUS**→DRAMMEN**INTARK AS**Prosjektansvarlig→**Ine Elisabeth Bangås,****interiørarkitekt MNIL**Oppdragsgiver→**Privat**Arkitekt→**Edvin Holm**Foto→**Anne Bråtveit**Web→**intark.no**

side 122

BJERKE EIENDOM AS→**GRØNNEGATA 6**→OSLO**MONN INTERIOR ARCHITECTS AS**Prosjektansvarlig→**Birgitte Breimo,****interiørarkitekt MNIL**Prosjektmedarbeider→**Trond Ramsøskar,****interiørarkitekt MNIL**Oppdragsgiver/byggherre→**Bjerke Eiendom AS**Arkitekt→**MAD AS**Landskapsarkitekt→**Grindaker AS**Andre fagfelt→**Mos AS**Foto→**KIND, Tomasz Majewski, Monn**Web→**monn.no**Prosjektadresse→**Grønnegata 6, 0350 Oslo**

side 124

SOMMERHUS→KRAGERØ**KLING STUDIO**Prosjektansvarlig→**Kaja Klingenberg,****interiørarkitekt MNIL**Arkitekt→**Lund Hagem AS**Andre fagfelt→**Concept Design belysning,****Hamran Snekkerverksted, Line Dammen AS, Lød AS**Foto→**Inger Marie Grini**Web→**klingsstudio.no**

side 126

HUK AVENY→OSLO**MONN INTERIOR ARCHITECTS AS**Prosjektansvarlig→**Camilla Bentzen,****interiørarkitekt MNIL**Foto→**KIND**Web→**monn.no**

side 128

TOWNHOUSE→OSLO
PIL INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS
Prosjektansvarlig→**Tine Evju Hauger, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Tine Haaland-Paulsen, interiørarkitekt MNIL**
Foto→Tommy Larsen
Web→pilid.no
side 130

BOLIG HASLUM→BÆRUM
AS SCENARIO INTERIØRARKITEKTER
Prosjektansvarlig→**Linda Steen, interiørarkitekt, møbeldesigner MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Marte Topaas, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Elisabeth Melander Stene**
Arkitekt→**Arkitekt Stine**
Entreprenør→**BOVG**
Møbelsnekker→**VIP Studio**
Foto→**Kevin Fauske**
Web→scenario.no
side 132

HOTELLER

QUALITY HOTEL RICHARD WITH→
STOKMARKNES
HAEG INTERIØRARKITEKTUR
Prosjektansvarlig→**Nina Hæg, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Ine Elisabeth Bangås, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Hotell Richard With AS**
Arkitekt→**Arkitektene VIS-A-VIS**
Foto→**Anne Bråtveit**
Web→haeg.no, strawberry.no, hotell/norge/stokmarknes/quality-hotel-richard-with
Prosjektadresse→**Havnegata 2, 8450 Stokmarknes**
side 134

BUTIKKER

ADAM OG EVA→STRØMMEN STORSENTER
AS SCENARIO INTERIØRARKITEKTER
Prosjektansvarlig→**Linda Steen, interiørarkitekt, møbeldesigner MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Marte Topaas, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Adam og Eva**
Andre fagfelt→**Elite Prosjekt (entreprenør), Hoff Snekkerverksted, Laukas Elektriske**
Foto→**Kevin Fauske**
Web→scenario.no, adamogeva.no
Prosjektadresse→**Haakon Vlls gate 6, 0161 Oslo**

SERVERINGSSTEDER

HOTEL VICTORIA→**BRASSERIE PIGALLE**→
STAVANGER
MONKEY STUDIO AS
Prosjektansvarlig→**Trine-Lise Giske, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Trine Steenstrup Yggeseth, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Gladstad Holding**
Foto→**Tom Haga**
Web→monkeystudio.no, brasseriepigalle.no
Prosjektadresse→**Skansegata 1, 4006 Stavanger**
side 138

RENT MEL DELI→**BEKKESTUA SANE AS**
Prosjektansvarlig→**Ine Abelsnes Stokka, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Flott Gjort**
Arkitekt→**A-lab**
Foto→**Kyrre Sundal**
Web→mad.no, rentmeloslo.no
Prosjektadresse→**Gamle Ringeriksvei 34, 1357 Stabekk**
side 140

KHANATERIA→OSLO
RADIUS DESIGN AS
Prosjektansvarlig→**Thomas Ness, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Samir**
Grafisk design→**Are Kleivan**
Foto→**Dag Sandven**
Web→radiusdesign.no, khanateria.no
Prosjektadresse→**Torggata 30, 0183 Oslo**
side 143

IDSØE GRILL & BERKEL→STAVANGER
LINK ARKITEKTUR AS, TEAM STAVANGER
Prosjektansvarlig→**Camilla Songe-Møller, interiørarkitekt MNIL**
Prosjekterende interiørarkitekt og prosjektleder→**Oda Andreassen Tangen, interiørarkitekt MNIL**
Prosjekterende interiørarkitekt→**Laura Tuulia Vaaraniemi, LINK Arkitektur**
Prosjekterende arkitekt→**Zsófia Horvath Magyar, LINK Arkitektur**
Entreprenør→**Faber bygg**
Spesialinnredning→**Tjerand Fine Furniture**
Flise→**FagFlis Sandnes**
Print ldsøeffliser→**Figgjo Porselen**
Maler→**H&M malerservice**
Belysning→**SML Lighting**
Gardiner→**Kompaniet**
Foto→**Arne Bru Haug**
Web→linkarkitektur.com
Prosjektadresse→**Verksgata 7, 4013 Stavanger**
side 144

SANOI→TRONDHEIM
SWECO ARCHITECTS TRONDHEIM
Prosjektansvarlig→**Catharina Kristoffersen Skei, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Aina Moe, Sofie Gustafsson, interiørarkitekter MNIL**
Oppdragsgiver→**Bitastad AS**
Foto→**Sofie Brovold/JOY, Sweco Architects**
Web→sweco.no, sanoi.no
Prosjektadresse→**Søndre gate 8, 7011 Trondheim**
side 146

VÉLOCHEF→OSLO
RADIUS DESIGN AS
Prosjektansvarlig→**Thomas Ness, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Flott Gjort AS**
Kunst→**Taylor Phinney i samarbeid med David Roselló**
Grafisk design→**Kai Ristilä**
Foto→**Dag Sandven**
Web→radiusdesign.no, velochef.no
Prosjektadresse→**Storgata 97, 0182 Oslo**
side 149

UNDERVISNINGSBYGG

HETLAND VIDEREGÅENDE SKOLE→STAVANGER
ZINC AS
Prosjektansvarlig→**Guri Mo, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Kelly Le Lannio og Tea Skog**
Oppdragsgiver→**Rogaland fylkeskommune/Veidekke**
Byggherre→**Rogaland fylkeskommune**
Arkitekt→**Dark Stavanger AS**
Foto→**Hundven-Clements Photography**
Web→zinc.no, hetland.vgs.no
Prosjektadresse→**Breidablikkveien 16, 4017 Stavanger**
side 150

SVALBARD FOLKEHØGSKOLE
AFRY ARK STUDIO SVALBARD
Prosjektansvarlig→**Eli Marie Angen, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Charlotte Bay, Karen Naalsund, interiørarkitekter MNIL**
Oppdragsgiver→**Svalbard folkehøgskole og Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS**
Arkitekt→**Elin Heimark, Sivilarkitekt, LINK Arkitektur**
Heidi Hauen, Sivilarkitekt MNAL, LINK Arkitektur
Byggherre→**Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS**
Entreprenør→**Hæhre Arctic AS**
Gulvleggere og malere→**Maler Anderssen AS**
Møbelsnekker gjenbruksmaterialer→**Alt i 3 AS**
Møbelleverandør→**Senab Eikeland**
Foto→**Eli Marie Angen, Julia Wellner, Polyflor, Svalbard folkehøgskole**
Web→afry.com/no, svalbardfolkehogskole.no
Prosjektadresse→**Vei 401-3 9170, Longyearbyen**
Svalbard
side 152

VIKHAMMER UNGDOMSSKOLE OG KULTURARENA
LINK ARKITEKTUR AS, TEAM OSLO
Prosjektansvarlig→**Heidi Holthe, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Diana Krotkiewska, Mailen Filomena Valente, interiørarkitekter**
Arkitekt→**LINK arkitektur**
Landskapsarkitekt→**LINK landskap**
Foto→**Melissa Hegge**
Web→linkarkitektur.com/no
Prosjektadresse→**Vikhammeråsvegen 1B, 7560 Vikhammer**
side 154

OFFENTLIGE BYGG

HALDEN BIBLIOTEK→**SKOFABRIKKEN**
PIL INTERIØRARKITEKTUR & DESIGN AS
Prosjektansvarlig→**Tine Haaland-Paulsen, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Os Alle 3 Eiendom**
Byggherre→**Halden kommunale pensjonskasse**
Arkitekt→**Aart Arkitekter AS**
Foto→**Dag Sandven**
Web→pilid.no, haldenbibliotek.no
Prosjektadresse→**Skofabrikken, Os alle 3, 1777 Halden**
side 156

DRAMMEN TINGHUS IARK AS
Prosjektansvarlig→**Thea Røhr, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Pernille Akselsen, interiørarkitekt MNIL**
Oppdragsgiver→**Domstoladministrasjonen**
Foto→**Niklas Hart**
Web→iark.no, domstol.no/no/domstoladministrasjonen/
Prosjektadresse→**Gamle Kirkeplass 3, 3019 Drammen**
side 158

NANNESTAD ADMINISTRASJONSBYGG OG FOLKEBIBLIOTEK
Cadi AS
Prosjektansvarlig→**Jane Våle, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Elin Skjeseth Bashevkin sivilarkitekt MNAL/Interiørarkitekt MNIL, Ingrid Meling Lunde (Romlaboratoriet AS), Sara Cavalheiro, Emilie Rydland, interiørarkitekter MNIL, Halala Latif, studentmedlem NIL**
Oppdragsgiver→**Nannestad kommune**
Arkitekt→**Vindveggen arkitekter AS**
Foto→**Dag Sandven**
Web→cadi.no, nannestad.nkdb.no/steder/90010/
Nannestad+bibliotek
Prosjektadresse→**Teiealleen 31, 2030 Nannestad**
side 160

CINEMATEKET→OSLO
IARK AS
Prosjektansvarlig→**Nina Sperling, interiørarkitekt MNIL**
Prosjektmedarbeider→**Heidi Tolo, Maud Helene Karlstad Pold, Marte Straalberg, interiørarkitekter MNIL**
Oppdragsgiver→**Dronningens gate 16 AS og NFI**
Byggherre→**Dronningens gate 16 AS**
Arkitekt→**Alf Isak Nordli, SAAHA**
Trappedesign→**Risa Meyer**
Foto→**Ruben Ratkusic**
Web→iark.no, saaha.no
Prosjektadresse→**Dronningens gate 16, 0152 Oslo**
side 163

Norske interiørarkitekters
og møbeldesigneres landsforening

Adresse → NIL
Josefines gate 34, 0351 Oslo
Telefon → 23 33 24 64
E-post → nil@nil.no
Web → www.nil.no
Årbok → interiørogmøbler.no
facebook.com/NILsiden

President → Ragnheidur Björnsdóttir

Daglig leder → Mona Lise Lien
Mobil → 971 76 230
E-post → mona.lise.lien@nil.no

Om NIL

NIL er en nasjonal interesseorganisasjon for interiørarkitekter og møbeldesignere på masternivå. NILs medlemmer arbeider med utforming av rom og roms funksjoner. De omsetter brukerbehov til funksjonelle og varige interiørløsninger i alle typer bygg; offentlige og private rom i nye og eksisterende bygninger. De har kompetanse i både å bevare og fornye. Et interiør består av både materielle og sanselige stimuleringer som skaper

et kulturuttrykk, identitet og en romopplevelse. Foreningens formål er å ivareta felles faglige interesser og bidra til et høyt kvalitetsnivå innen norsk interiørarkitektur og møbeldesign. Interiørarkitekt MNIL[®] og møbeldesigner MNIL[®] er et kvalitetsstempel for kompetanse og profesjonalitet. NIL ble etablert i 1945. Foreningen har i mai 657 medlemmer fordelt på ni lokalgrupper.

Hvorfor bruke en interiørarkitekt/ møbeldesigner MNIL[®]?

Interiørarkitekt MNIL[®]

- Jobber profesjonelt med innvendig arkitektur
 - med forståelse for bruk og opplevelse av rom
- Utformer konsepter utfra et profesjonelt ståsted som skal representere kundens identitet og behov
- Bidrar med teknisk kunnskap for å sikre funksjonelle, estetiske og holdbare løsninger
- Stiller riktige spørsmål til riktig tid basert på faglig innsikt og prosesskunnskap
- Er bindeledd og formidler mellom bruker og byggeprosess
- Er kundens uavhengige rådgiver i tråd med NILs etiske regler

Møbeldesigner MNIL[®]

- Mennesket står sentralt og er utgangspunktet for en humanistisk tilnærming til form i designprosessen
- Har fokus på kvalitet, varighet og miljø
- Har sterk formforståelse og ser sammenhenger mellom mennesket, objekter og rom
- Definerer utfordringer, konkretiserer og finner løsninger gjennom dialog med brukerne
- Har verktøy og kunnskap til å gjennomføre gode designprosesser, fra idé til ferdig produkt
- Er kundens uavhengige rådgiver i tråd med NILs etiske regler

ETISKE REGLER FOR NIL

Reglene ble første gang vedtatt på IFIs kongress i Berlin 7. oktober 1965, som prinsipper for yrkesutøvelsen (Berufsgrundsätze). Reglene ble revidert i 1990 og 2004 og gjelder også som etiske regler for medlemmer av NIL.

1. Interiørarkitekten skal i sin yrkesutøvelse arbeide for å høyne det estetiske og moralske nivå innenfor faget. Hun/han skal stille hele sin viten og all sin erfaring til oppdragsgiverens disposisjon innenfor oppdragets ramme, men må aldri påta seg et arbeid i strid med sine etiske forpliktelser.
2. Interiørarkitekten må som oppdragsgiverens tillitsmann alltid påse at hun/han bevarer sin handlefrihet i forhold til entreprenører og leverandører. Hun/han må derfor ikke i noen form motta godtgjørelse fra disse, men skal for sitt arbeid kun motta betaling i form av honorar fra sin oppdragsgiver. Dersom det foreligger, eller oppstår, forhold som kan gi anledning til tvil om interiørarkitektens rolle som uavhengig tillitsmann, skal oppdragsgiver omgående underrettes om dette.
3. Kravet om handlefrihet er ikke til hinder for at interiørarkitekten kan foreslå å anvende egne produkter, dersom oppdragsgiver informeres om dette før kontraktsinngåelse. Med egne produkter menes i denne forbindelse produkter som enten er utviklet av interiørarkitekten selv eller som selges fra agentur, butikk eller produksjonsbedrift der interiørarkitekten er eier/medeier.
4. Interiørarkitekter som utøver sitt yrke som ansatt hos en produktleverandør er unntatt fra kravet om handlefrihet.
5. Før interiørarkitekten påbegynner et arbeid, skal hun/han gjøre oppdragsgiveren kjent med det beregningsgrunnlaget som vil bli gjort gjeldende ved utregning av honoraret.
6. De opplysninger av teknisk og forretningsmessig art som interiørarkitekten gjennom oppdraget får vedrørende sin oppdragsgiver, skal hun/han behandle konfidensielt. Hun/ han må aldri misbruke opplysningene ved oppdrag hos andre oppdrags- eller arbeidsgivere.
7. Interiørarkitekten må i sin virksomhet, enten hun/han er selvstendig praktiserende eller ansatt, ikke handle illojalt eller på annen måte utilbørlig overfor sine kolleger. Heri ligger også at hun/han ikke må tre inn i et oppdrag som en kollega har påbegynt uten at hun/han har underrettet denne om overtagelsen.
8. Interiørarkitekten kan informere om sin virksomhet etter NILs annonseregler. Hennes/hans navn skal alltid oppgis i forbindelse med omtale av arbeider som hun/han har utført. Hvis medarbeidere selvstendig har utført en del av arbeidet, skal også deres navn oppgis.
9. Interiørarkitekten kan bare delta i eller være medlem av juryen for de konkurranser som gjennomføres i overensstemmelse med nasjonale og internasjonale regler, godkjent av våre faglige organisasjoner.
10. Saker som gjelder brudd på de etiske regler skal behandles av NILs etiske komité. Ved overtredelse av de etiske regler kan styret/landsmøtet, etter innstilling fra komiteen, gi advarsel, påtale eller ekskludere medlemmer etter reglene i vedtektenes pkt. 4.8.

VEDTEKTER FOR NIL

Sist endret på NILs landsmøte 20.04.2023 (NILs styre utvides med en studentrepresentant. Justert § 5.2.1 og ny § 4.4.4). Sist endret på NILs landsmøte 06.04.2019 (studentmedlemskap utvidet til 3,5 år etter BA, ved studiepause).

- 1.0 FORENINGENS NAVN**
Foreningens navn er Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening. Som foreningens initialer nyttes NIL.
- 2.0 FORENINGENS FORMÅL**
Foreningens formål er å samle norske interiørarkitekter og møbeldesignere for å ivareta felles faglige interesser og bidra til et høyt kvalitetsnivå innen norsk interiørarkitektur og møbeldesign.

- 3.0 ORGANISASJON**
Foreningen er en landsforening med direkte personlig medlemskap.

Foreningen er tilsluttet European Council of Interior Architects (ECIA). Medlemmene er organisert i lokalgrupper etter retningslinjer som fastsettes av landsmøtet. Lokalgruppene er ansvarlige for sin egen økonomi.
 - 4.0 MEDLEMSKAP**
4.1 Som medlemmer av NIL kan opptas
 - a) Interiørarkitekter og møbeldesignere med Mastergrad fra Kunsthøgskolen i Oslo, Universitetet i Bergen (tidl. Kunst- og designhøgskolen i Bergen) eller fra høgskole/ universitet i andre land.
 - b) Personer som ikke fyller kravene i punkt a, men som ved annen utdanning og som gjennom praksis i yrket har vist seg kvalifisert og har sendt inn utfylt søknadsskjema og selvstendig utarbeidet materiale godkjent av opptakskomiteen.
 - 4.2 Opptakskomiteens avgjørelse begrunnes skriftlig.**
Hvis en søknad avslås har søkeren rett til å kreve saken forelagt styret til endelig avgjørelse.
 - 4.3 Særskilte rettigheter og plikter for medlemmene**
 - 4.3.1 Medlemmene har rett og plikt til å bruke betegnelsen «medlem av Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening», forkortet MNIL, sammen med tittelen.
 - 4.4 Studentmedlemmer**
 - 4.4.1 Faste studerende ved studieretning møbel- og innredningsarkitektur ved Kunsthøgskolen i Oslo eller Universitetet i Bergen (tidl. Kunst- og designhøgskolen i Bergen) eller annen godkjent skole, kan etter søknad bli studentmedlem av NIL. Studentmedlemskapet opphører ett år etter avlagt (master)eksamen. Ved innmeldelse i NIL slipper de da å betale innmeldingsavgift.
- Vedtak på landsmøte 6. april 2019:**
NIL innfører utvidet studentmedlemskap i inntil 3,5 år med virkning fra 1. januar 2020, for interiørarkitekter og møbeldesignere med avlagt bachelorgrad:
- i) I perioden fra studenten har avsluttet sin bachelor til de har fått tilstrekkelig yrkeserfaring (1½ års yrkeserfaring pr. år manglende utdanning) til å søke om NIL-medlemskap på særskilt grunnlag med portofolio.
 - ii) Ved pause i studiene for å opparbeide seg arbeidserfaring i eller mellom BA- og MA-studiet.
- 4.4.2 Studentmedlemmer har ikke ordinær stemmerett, men to studentrepresentanter, en fra hver av skolene, valgt blant studentmedlemmene, har stemmerett under NILs landsmøte.
 - 4.4.3 Studentmedlemmer kan velges til komiteer, og har stemmerett i den aktuelle komité. De kan velges til studentrepresentant i lokalforeningsstyrer.
 - 4.4.4 En studentrepresentant, valgt av og blant studentmedlemmene i NIL, på aktuelle studielinjer ved høyskoler/universitet med godkjente profesjonsutdanninger i interiørarkitektur og/eller møbeldesign, inngår i NILs styre. Studentrepresentanten gis møte- og talerett, men ikke stemmerett - og kan ikke stilles ansvarlig for styrets beslutninger/disposisjoner.
- 4.5 Æresmedlemskap**
Til æresmedlemmer kan utnevnes personer som har gjort seg fortjent til å bli hedret av NIL – etter en enstemmig innstilling av styret. Æresmedlemmer har alle rettigheter i foreningen.

- 4.6 Kontingent**
 - 4.6.1 Medlemmene plikter hvert år å innbetale den kontingent som er fastsatt av landsmøtet.
Nye medlemmer betaler en innmeldingsavgift.
Det kan søkes om redusert kontingent når kontingentforpliktelsen vil bli særlig byrdefull.
Redusert kontingent kan innvilges ved:
 - Sykefravær ved dokumentert betydelig inntektsreduksjon.
 - Fødsels-/foreldrepermisjon, dersom det dokumenteres at medlemmets inntekt i perioden er lavere enn ordinære ytelser for arbeidstakere i henhold til folketrygdlovens bestemmelser.
 - Arbeidsledighet.
 - Militær-/siviltjeneste.
 - Videreutdanning uten lønn.

Omfang/unntak:

- Redusert kontingent innvilges for 1/2–1 år av gangen i forhold til graden av redusert inntekt.
- Redusert kontingent innvilges ikke for tidsskrifter, men gifte/samboende medlemmer har rett til ett, felles abonnement. Dette gjelder også interiørarkitekter som er gift/samboer med medlem av NAL eller NLA.
- Redusert kontingent innvilges ikke ved permisjoner med lønn.
- Uføretrygdde betaler pensjonistkontingent.
- Utenlandsboende utover 6 måneder betaler ikke lokalforeningskontingent.

4.6.2 Medlemmer som skylder kontingent for ett år eller mer, vil med en måneds varsel strykes fra medlemslisten. Tidligere medlemmer kan ikke oppnå medlemskap på ny uten å ha betalt eventuell skyldig kontingent. Den som skylder kontingent for forrige år, har ikke stemmerett på landsmøtet/årsmøtet.

4.6.3 Æresmedlemmer betaler ikke kontingent.

4.7 Utmelding
Utmelding sendes skriftlig til NIL, som varsler vedkommende lokalforening. Utmeldingsdato beregnes fremover til nærmeste halve år.
Et medlem kan kreve at foreningen skriftlig bekrefter at utmelding har funnet sted. Ved utmelding refunderes ikke innbetalt kontingent, likesom forfalt og ikke betalt kontingent pliktes innbetalt.

4.8 Advarsel – påtale – eksklusjon
4.8.1 Advarsel eller påtale kan gis av styret etter innstilling fra etisk komité.
Landsmøtet kan etter avgitt innstilling fra komiteen og styret, med 2/3 flertall vedta eksklusjon av medlem som ikke oppfyller de krav som medlemskapet innebærer.
4.8.2 Styret skal legge frem innstilling i slike saker for etisk komité til uttalelse, før saken blir behandlet.
4.8.3 Før styret fattet vedtak i saken, skal vedkommende medlem underrettes skriftlig, og gis anledning til å uttale seg. Fristen for uttalelse er én måned fra underretningen er kommet frem til medlemmet. Vedtak om eksklusjon skal begrunnes skriftlig og meddeles vedkommende medlem i brev form. Det ekskluderte medlem kan påklage eksklusjonsvedtaket til landsmøtet.
Klagen stiles til styret, og klagefristen er én måned fra det tidspunkt meddelelsen om eksklusjonsvedtaket er kommet frem til medlemmet. Klagen skal så vidt mulig behandles på første ordinære landsmøte, og komme til utførelse.
4.9 Etiske regler – tvister og appellrett
4.9.1 Landsmøtet gir etiske regler som er forpliktende for foreningens medlemmer. De etiske reglene inngår i foreningens vedtekter.

4.9.2 Retningslinjer for forhold mellom interiørarkitekter/ møbeldesignere er gitt i foreningens etiske regler. Tvister mellom kollegaer behandles i henhold til de etiske regler.
4.9.3 En avgjørelse i en tvistesak fattet av styret eller landsmøtet kan innen to måneder etter at den er meldt partene innankes for en appellrett. Appellretten består av to interiørarkitekter MNIL og en jurist oppnevnt av styret. Enhver tvistesak behandles konfidensielt.

5.0	FORENINGENS LEDELSE
5.1	Landsmøte
5.1.1	Landsmøtet er foreningens høyeste ledelse.
5.1.2	Landsmøtet holdes hvert år innen utgangen av april måned. Styret innkaller til landsmøte tre uker før møtedagen. Med innkallingen skal det sendes saksliste, årsmelding, revidert regnskap for det foregående år, forslag til kontingent og budsjett samt valgkomiteens innstilling. Saker som ønskes realitetsbehandlet må være styret i hende senest en måned før landsmøtet.
5.1.3	Landsmøtet ledes av ordstyrer som velges av landsmøtet.
5.1.4	Dersom mindre enn ⅓ av foreningens stemmeberettigede medlemmer deltar på møtet, skal det holdes nytt landsmøte om det blir krevd av minst ⅓ av foreningens stemmeberettigede medlemmer innen 14 dager etter at referat fra landsmøtet er meddelt medlemmene. Vedtak fattet av nytt landsmøte er endelig.
5.1.5	<i>Landsmøtet skal:</i>
a)	behandle årsmelding og årsregnskap
b)	behandle årsmelding fra lokalgrupper, komiteer og rapporter fra representanter i styrer og utvalg
c)	trekke opp hovedlinjene for foreningens virksomhet
d)	fastsette kontingent
e)	behandle budsjett for inneværende år og rammebudsjett for kommende år
f)	velge styre, valgkomité og revisor. Valgkomiteen har forslagsplikt og stemmeberettigede medlemmer har forslagsrett til alle stilltstverv i foreningen. Forslag til president, visepresident og styremedlemmer må være valgkomiteen i hende seks uker før landsmøtet. Kandidatenes navn skal gjøres kjent for medlemmene i innkallingen til landsmøtet, sammen med valgkomiteens innstilling. Alle valg på styremedlemmer skal være skriftlige, andre valg skal være skriftlige når det blir krevd av simpelt flertall
g)	behandle andre saker som er ført opp på sakslisten
5.1.6	Ekstraordinært landsmøte
	Ekstraordinært landsmøte innkalles av styret med 14 dagers varsel. Det skal innkalles når det blir krevd av presidenten, styrets flertall eller minst 1/10 av foreningens stemmeberettigede medlemmer. Møtet kan behandle saker som er ført opp på sakslisten, som skal følge innkallingen til møtet.
5.1.7	<i>Fullmakter</i>
	Fraværende medlemmer kan delta i avstemmingen under landsmøtet ved å gi fullmakt til et stemmeberettiget medlem. Fullmakten utstedes i to eksemplarer – det ene skal være levert styret før møtet, det andre beholdes av fullmaktshaveren. Generelt kan ingen disponere mer enn to fullmakter, men valgte utsendinger fra lokalgruppene kan ha fullmakt fra flere av gruppens medlemmer.
5.1.8	<i>Studentrepresentanter</i>
	To studentrepresentanter, en fra hver av hogskolene og valgt av skolenes studentmedlemmer, har rett til å delta på landsmøtet med stemmerett.
5.1.9	<i>Uravstemming</i>
	Uravstemming kan avholdes når det blir krevd av presidenten, styrets flertall eller minst 1/10 av foreningens stemmeberettigede medlemmer. Landsmøtet gir reglement for uravstemming.
	Uravstemmingsresultatet er ikke bindende for landsmøtet, unntatt i de tilfelle som omhandler punkt 7, og kan innankes for ekstraordinært landsmøte etter punkt 5.1.6.
5.2	Styret
5.2.1	Foreningen ledes av et styre på fem medlemmer – president, visepresident og tre styremedlemmer.
	Det velges en vararepresentant for ett år om gangen. Det velges et studentmedlem/en studentrepresentant for ett år om gangen. Presidenten velges for ett år om

	gangen. Øvrige styremedlemmer velges for to år, og halparten av styremedlemmene er på valg hvert år. Visepresident velges av og innen styret. Minst ett medlem skal tilhøre en lokalgruppe utenfor Oslogruppen. Styret skal ha minst seks møter i året.
	Det skal være en møbeldesigner i NILs styre. Møbeldesigneren representerer Møbelgruppen og er kontaktperson mellom styret og Møbelgruppen.
5.2.2	Styret har et arbeidsutvalg (au) på tre medlemmer. Disse er medlemmer av styret og er ansvarlige for styret. Styret fastsetter mandat for au.
5.2.3	Styret har ansvar for forvaltningen av foreningens anliggende, og skal sørge for en tilfredsstillende organisering av foreningens virksomhet. Styret representerer foreningen og fatter alle vedtak som ikke etter vedtektene er tillagt landsmøtet. Styret kommer med innstilling til saker som blir lagt frem for landsmøtet.
5.2.4	Styret er beslutningsdyktig når president (visepresident) og minst to av de øvrige styremedlemmene er tilstede. President (visepresident) sammen med et styremedlem eller daglig leder, forplikter foreningen
5.2.5	<i>Prosjektgrupper</i>
	Styret kan oppnevne spesielle prosjektgrupper etter behov.
5.2.6	<i>Sekretariatet og de ansatte</i>
	Styret ansetter foreningens funksjonærer.
	Sekretariatet har kontor i Oslo og ledes av daglig leder. Styret utarbeider instruks for daglig leder, og gir ham/ henne de nødvendige fullmakter.
5.2.7	<i>Komiteer</i>
	Landsmøtet oppnevner komiteedlemmer og styret gir mandater til komiteene.
5.2.8	<i>Revisor</i>
	Landsmøtet velger revisor, som fortrinnsvis bør være utenfor medlemmenes rekke.
5.2.9	<i>Forretningsåret</i>
	Forretningsåret følger kalenderåret.
5.2.10	NIL har en interessegruppe for møbeldesign, kalt Møbelgruppen. Møbelgruppen skal representere interessene for medlemmer fra hele landet. Møbelgruppen rapporterer til styret.
6.	VEDTEKSENDRING
	Vedtektsendring kan foretas av landsmøtet med 2/3 flertall. Landsmøtet vedtar samtidig når endringene skal tre i kraft.
7.	OPPLØSNING AV FORENINGEN
	Foreningen kan oppløses når det er gjort landsmøtevedtak om det med ⅔ flertall, og vedtak er stadfestet med ⅔ flertall ved uravstemming.
	Deretter skal det i nytt landsmøte fattes beslutning om bruken av midler og samtidig velges avviklingsstyre.

RETNINGSLINJER FOR LOKALGRUPPENE

Sist endret på landsmøtet 02.04. 2011

1.	NILs landsmøte inndeler landet i gruppeområder ut fra geografiske kommunikasjonsmessige hensyn. NILs medlemmer er automatisk medlemmer av den lokalgruppe som dekker vedkommendes bopel eller arbeidssted. Landsstyret kan dispensere herfra hvor spesielle hensyn tilsier dette.
2.	Med lokalgruppe menes en gruppe på minimum fem medlemmer. For å danne eller fortsette lokalgruppe med et mindre medlemstall må dette godkjennes på NILs landsmøte.
3.	Lokalgruppens viktigste funksjon er å holde kontakt mellom NILs medlemmer innen gruppene og dessuten kontakt mellom gruppene og NIL. Hver lokalgruppe velger et medlem/suppleant til NILs landsstyre.

4.	Lokalgruppene står fritt til å velge sin egen styreform og til å fastsette sine egne vedtekter, som må være i overensstemmelse med NILs vedtekter.
5.	NIL refunderer reise- og oppholdsutgifter for lokalgruppens representant til landsmøtet. Det forutsettes at disse utgiftene holdes på et rimelig nivå. For øvrig ordner gruppene selv sin økonomi. Fastsettes en gruppekongent, skal denne kreves inn gjennom NIL.
6.	Ved oppløsning av lokalgruppen gjelder §7 i NILs lover. Eventuelle aktiva tilfaller NIL og øremerkes eventuell fremtidig gruppe i samme distrikt.

VEDTEKTER FOR LOKALGRUPPENE

Sist endret på landsmøtet 02.04. 2011
Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening

1.	(Gruppens navn...) gruppen av NIL – Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening.
2.	Gruppens formål er å være forum for faglig meningsutveksling og kollegialt samvær.
3.	Medlem av gruppen er de som i NILs matrikkel er oppført under ...gruppen. Alle medlemmer av NIL har rett til å delta i gruppens møter.
4.	Gruppens organer er: a) Årsmøtet b) Styret
	Gruppens øverste myndighet er årsmøtet.
5. a)	På årsmøtet kan kun medlemmer av gruppen avgi stemme. For at vedtak på årsmøtet skal være gyldig, må følgende regler være fulgt: I. Innkallelse til ordinært eller ekstraordinært årsmøte sendes medlemmene og NIL senest 14 dager i forveien med saksliste, årsmelding, regnskap, forslag og andre dokumenter som skal behandles. II. Bare sakslisten som er utsendt kan realitetsbehandles. III. Forslag til behandling i årsmøtet må være kommet styret i hende senest fire uker før årsmøtet for å komme med på sakslisten.
b)	Ekstraordinært årsmøte kan innkalles når styret finner det nødvendig eller etter skriftlig krav fra minst ⅓ av medlemmene.
c)	Det årlige ordinære årsmøte skal holdes innen utgangen av mars måned og skal ha følgende saksliste: I. Årsmelding og regnskap II. Årskontingent III. Valg av styre og valgkomité IV. Andre rett-tidig påmeldte saker Protokoll fra årsmøtet sendes gruppens medlemmer og NILs styre innen 14 dager.
d)	Avstemmingen skal skje skriftlig hvis noen krever det.
e)	På årsmøtet gjelder alminnelig flertall av de avgitte stemmer unntatt ved vedtektsendringer som bare kan besluttet ved minst ⅔ flertall. Vedtektene må være godkjent av NILs Landsmøte.
f)	Hvis gruppens styre eller ⅓ av gruppens medlemmer fremsetter forslag om oppløsning av gruppen, kan gyldig vedtak om dette treffes av årsmøtet, såfremt ⅔ av gruppens medlemmer stemmer for forslaget. Eventuelle aktiva tilfaller NIL og øremerkes eventuelt fremtidig gruppe i distriktet.
6. a)	Gruppens styre skal bestå av to–fem medlemmer.
b)	Styret er ansvarlig leder av gruppens virksomhet.

- c) Ett landsmøtemedlem med vara og en kontaktperson m/vara velges av og innen styret. Dette kan være samme person.
- d) Styrelederen velges for ett år om gangen. Øvrige styremedlemmer velges for to år, og halvparten av styremedlemmene er på valg hvert år.
7. **Møter og arrangementer**
Lokalgruppemøter eller andre arrangementer bør holdes minst fire ganger i året. Møteplan legges inn i NILs kalender på nettsidene og referat fra møtene kan offentliggjøres i Arkitektnytt.
8. **Arbeidsgrupper**
Gruppen eller styret kan til enhver tid nedsette arbeidsgrupper til å ta seg av spesielle saker.
9. **Kontingent**
Medlemskontingent til gruppen fastsettes på årsmøtet. Den skal innkreves av NIL, samtidig med og i tillegg til NIL-kontingenten mot vederlag som fastsettes av NILs landsmøte. NILs regnskapsfører avregner med gruppen innen utgangen av juni og desember.

NORDISK KOLLEGIALE REGLER

Vedtatt på nordisk møte i København
22. og 23. april 1967

- Når et medlem arbeider innenfor yrket i et av de øvrige nordiske land, er medlemmet pliktig til å underkaste seg de regler for yrkesutøvelsen som gjelder i vedkommende land.
- Medlem av en nordisk forening som midlertidig er bosatt i et annet nordisk land, har rett til på ansøknings å nyte fulle medlemsrettigheter – bortsett fra valgbarhet, stemmerett og bruk av foreningens initialer – i oppholdslandets forening som herfor kan beregne en rimelig godtgjørelse.
- Søker en person, bosatt i et av de nordiske land opptak i et annet nordisk lands forening, skal denne forening henvende seg til styret i det land hvor han/hun er bosatt. Søknaden bør ikke innvilges med mindre dette styret har samtykket.
- Et medlem må ikke anlegge sak mot eller offentlig angripe en kollega uten først å ha søkt tvisten bilagt gjennom sin forenings styre, som eventuelt opptar kontakt med motpartens forenings styre.

ANNONSEREGLER FOR MEDLEMMER

Interiørarkitekten bør informere om sine tjenester. Informasjonen må imidlertid ikke inneholde noe som er uriktig, villedende eller illojalt overfor kolleger.

Tvilsspørsmål om et informasjonstiltak tilfredsstiller disse regler, skal legges frem for Etisk komité som gir uttalelse. Avgjørelsen kan innankes for NILs styre.

Interiørarkitekten oppfordres til i størst mulig grad å delta i informasjonstiltak, iverksatt av grupper av interiørarkitekter, lokalgrupper eller landsforeningen.

STUDENTMEDLEMMER

Studenter ved interiørarkitektlinjene ved Kunsthøgskolene kan være knyttet til NIL som studentmedlemmer. Dette gir dem rett til å delta i landsforeningens aktiviteter på lokal- og landsplan.

UTDANNELSE

En interiørarkitekt MNIL har i dag bestått mastergrad (tidligere hovedfag) ved en av landets kunsthøgskoler, høyskoler og universitet: Kunsthøgskolen i Oslo, Fakultet for design eller Universitetet i Bergen, Institutt for design, Avdeling for design – eller tilsvarende utdanning fra en godkjent skole i annet land. Søkere som ikke har denne utdannelsen, men som ved annet studium og gjennom praksis i faget mener seg kvalifisert for medlemskap, må dokumentere dette ved å sende inn selvstendig utarbeidet materiale som vurderes av NILs opptakskomiteé.

STYRET 2024–2025

President→**Ragneidur Björnsdóttir**, Bergensgruppen
Visepresident→**Kaja Kosonen Geiran**, Oslogruppen
Styremedlem→**Kristine Aassved Storeide**, Oslogruppen
Styremedlem→**Karen Naalsund**, Trøndelaggruppen
Styremedlem→**Susanne Notøy**, Bergensgruppen
Varamedlem→**Amanda Ivarsøy Kovacs**, Bergensgruppen

LOKALGRUPPENE 2024–2025

Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening (NIL) er en fagideell organisasjon. Den er en sammenslutning av norske interiørarkitekter og møbeldesignere fordelt i lokalgrupper.

I mai 2024 er det ni lokalgrupper med følgende medlemstall:

Agdergruppen→10
Bergensgruppen→94
Hedmark/Oplandgruppen→11
Møregruppen→21
Nord-Norgegruppen→12
Oslogruppen→414
Rogalandgruppen→26
Trøndelaggruppen→35
Vestfold/Telemarkgruppen→31
Ingen lokalgruppe→3

Totalt antall medlemmer→657

LOKALGRUPPELEDERE 2024–2025

Agdergruppen→**Synnøve Sandøy**
Bergensgruppen→**Gulleik Løvskar**
Hedmark/Oplandgruppen→
Ingen lokalgruppeleder. Gruppen er i dvale
Møregruppen→**Aslaug Marit Øyehaug**
Nord-Norgegruppen→**Nina Tsybolskaia**
Oslogruppen→**Jens Kristoffer Boyesen Vik**
Rogalandgruppen→**Linda Ask**
Trøndelaggruppen→**Silje Bentzen Wikmark**
Vestfold/Telemarkgruppen→**Tonje Tjønng-Haukås**

KOMITEER OG KOMITÉLEDERE 2024–2025

Etisk komité→**Morten Haneseth** (leder)
Hege Roksand, Camilla Dahl,

Konkurransekomiteen→**Elin Bashevkin** (leder),
Lena Mari Kolås, Thea Rohrt,
Grete Skogmo Haugland

Opptakskomiteen for interiørarkitekter→
Anne Cecilie Hopstock (leder), **Siv Senneset,**
Hanne Margrethe Hjermann, Lene Utbjoe

Opptakskomiteen for møbeldesignere→
Fredrik Torsteinsen (leder),
Espen Arnesen, Anders Berg

Profesjonskomiteen→
Hildegunn Senneset, Heidi Tolo, Linn Anna Bjørk,
Myrna Becker

Utdanningskomiteen→**Linda Lien,**
Elisabeth Våpenstad- Rånes, Kristine Hagen,
Björg Aabø, Jérôme Picard, Toni Kauppila (observatør)

Stipendkomiteen for Statens kunstnerstipend→
Espen Arnesen (leder), **Martha Langset, Morten Kaels,**
Ivar Grødal (vara)

Komité for dokumentasjon og vitenskapelig omtale (avsluttet i 2023)→
Hilde Mortvedt (leder), **Benedicte Aars-Nicolaysen,**
Ellen Klingenberg, Pernille Akselsen

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Kontaktperson internasjonalt→**Ragneidur Björnsdóttir**

Styremedlem i ECIA→**Jeremy Williams**

Nasjonalt fagorgan for designutdanning→Ubesatt

Nasjonalt fagorgan for arkitektur- og landskapsarkitektur→**Mona Lise Lien**

Fagråd i Arkitektur→**Solveig Torsteinsen, Beata Brzoza**

Skribenter i Arkitektur/arkitektur.no→
Gard Flydal Rorgemoen, Hege Rogstad Vetås

Musea på Sunnmøre→**Aslaug Marit Øyehaug**

Stiftelsen Arkitekturmuseumet→**Eli-Kirstin Eide**

I faggruppen til Nordnorsk Design- og Arkitektursenter (NODA)→**Terese Simonsen**

Norsk forening for ergonomi og human factors (NEHF)→Ubesatt

Oslo Arkitekturtriennale (OAT)→**Mona Lise Lien**

Statens Kunstnerstipend (SKS), stipendkomiteen for interiørarkitekter, SKS-INARK→**Espen Arnesen** (leder),
Martha Langset, Morten Kaels, Ivar Grødal (vara)

ÆRESMEDLEMMER

Peter Opsvik→Utnevnt 2020
Gunvor Øverland Bergan→Utnevnt 2020
Trinelise Dysthe→Utnevnt 2015
Anne Lise Aas Rognlien→Utnevnt 2015
Sven Ivar Dysthe→Utnevnt 2015
Aud Dalseg→Utnevnt 2011
Bjørn A. Larsen→Utnevnt 2005
Solveig Lønne Christiansen→Utnevnt 2005
Aase Lørup Jørgensen→Utnevnt 1995
Alf Sture→Utnevnt 1995
Arne Remlov→Utnevnt 1995
Birger Dahl→Utnevnt 1995

ANDRE ÆRESUTNEVNELSER

Sven Ivar Dysthe
Ridder av 1. klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs Orden
Utnevnt 2010

Peter Opsvik
Æresdoktor ved Universitetet i Bergen. Utnevnt 2017

JACOBPRISEN TILDELT MNIL 1957–2019

1960→**Bjørn Ianke**, møbelarkitekt
1962→**Bendt Winge**, interiørarkitekt og møbelarkitekt
1968→**Birger Dahl**, designer
1971→**Tormod Alnæs**, møbelarkitekt
1973→**Anne Lise Aas**, interiørarkitekt
1976→**Bjørn A. Larsen**, møbelarkitekt/industridesigner
1978→**Ingmar Relling**, interiørarkitekt/møbeldesigner
1985→**Aud Dalseg**, interiørarkitekt/utstillingsarkitekt
1986→**Balans-gruppen: Svein Gusrud, Peter Opsvik**
1989→**Sven Ivar Dysthe**, møbelarkitekt
1995→**Terje Meyer**, industridesigner
1996→**Beate Ellingsen**, interiørarkitekt
2003→**Petter Abrahamsen**, designer og interiørarkitekt
2004→**Odd Thorsen**, industridesigner og interiørarkitekt
2012→**Peter Opsvik**, møbeldesigner
2019→**Runa Klock**, designer og interiørarkitekt

ANNONSØRER

Alfabetisk

A

AFAG	6
AJ Produkter – overraskende mye	203
Akasa & Partner	205
Arkitektbedriftene i Norge	227

B

Ballerud Hagemøbler	216
Bang & Olufsen	215
Bolon	199
Brekke & Strand Akustikk	210

C

CIBES	4
-------------	---

D

DuPont™ Corian®	218
-----------------------	-----

E

Ege Carpets	221
Fagflis	2
flisLAB	211
Fora Form	209

G

Götessons	204
-----------------	-----

H

Helland Møbler	204
Henriksen Snekkeri	212

I

IARK	213
Ia Torgersen Design	210
Input interior	212
INR Norge	226

J

Jotun	219
-------------	-----

K

Kinnarps	216
----------------	-----

L

Laufen	207
Lindbak	200

M

Måneproduksjoner	214
------------------------	-----

N

Norema	206
Norsk Akustikksenter	208
Norsk Arv	210
Notto Tekstil & Solskjerming	202

O

Oslo VVS Senter	223
Pedrali	3

R

Rockfon	220
---------------	-----

S

Senab Eikeland	206
Sigdal kjøkken	213
Spesialinnredning	218
Statsbygg	210
Strai Kjøkken	225

T

TreCe	212
Treprosjekt	211
Tropisk Design	5

U

Unik solutions	214
USM Modular Furniture	217

V

Vestre	224
Vieser	222

Ø

Østlie Møbelservice	212
---------------------------	-----

RECYCLING IN EVERY SINGLE PRODUCT

Recycling is woven into everything we do, and we have a special love for waste. All our products contain 68% recycled material, with 0% climate impact in every square meter. We thrill the world with brave innovation for a sustainable design experience! [bolon.com](https://www.bolon.com)

BOLON

SMIDIG KONTOR

LINDBAK

LINDBAK **smidig kontor** er et sett med tjenester for selskaper i endring, med fokus på miljø og bærekraft. Våre tjenester og metodikk gir deg full frihet til å tilpasse antall kontorplasser og annet utstyr, på en enkel måte.

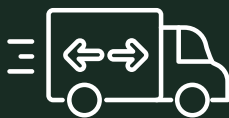
Med et komplett tjenestespekter og eget finansieringsselskap, tilbyr vi skalerbare kontorløsninger, med forutsigbar økonomi.

sirkulær rådgivning

nytt og brukt

kontorflytting

smarte kontor

vedlikehold

fleksibel leie

www.lindbak.no/smidig-kontor

FRA IDÉ TIL BEGEISTRING

NOTTO

TEKSTILER - SOLSKJERMING - FOLIERING - AKUSTIKK

Notto leverer solide og skreddersydde løsninger.
Med over 60 års erfaring og kunnskap tar vi deg fra
idé til begeistring.

www.notto.no

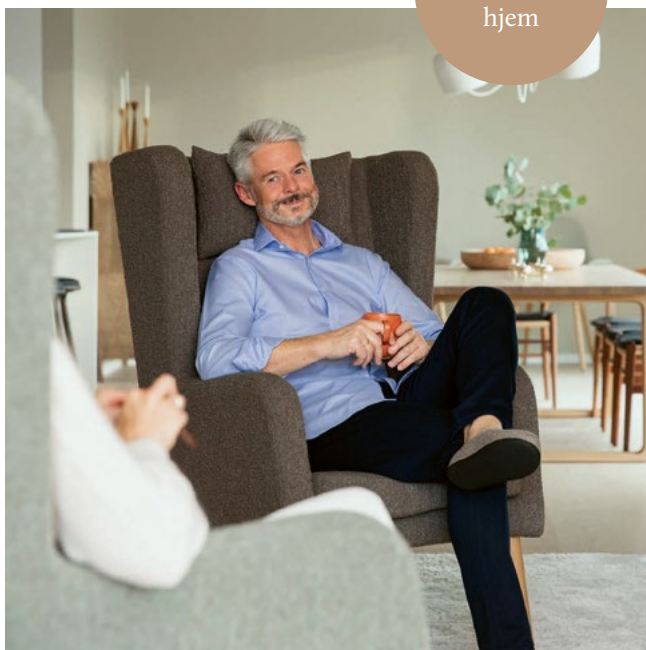

ajprodukter.no

HELLAND®

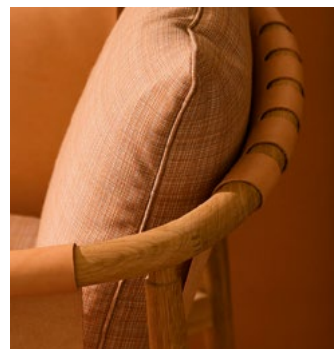
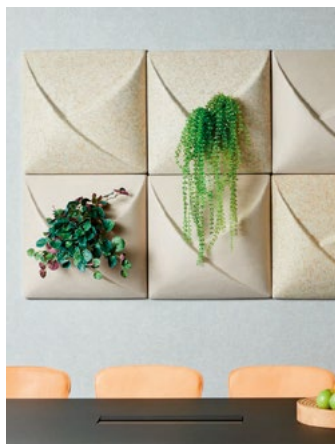
Møbler
til et voksent
hjem

Funksjonelle omsorgsmøbler

Møbler tilpasset livssituasjon og alder gir bedre livskvalitet og helse. Derfor lager vi møbler som gir voksne en enklere hverdag.

Se hele møbelkolleksjonen på www.helland.no

HUMAN DESIGN, HUMAN GROWTH

At a time where digitalization, sustainability and pandemics has characterized us, our wellbeing has never felt as important as it does now. Wellbeing is for all; office employees, children at school or homeworkers. GöteSSons Design Group has gathered expertise in a better looking sound, office, furniture and interior design. The brands are all working towards a common goal in contributing to a sustainable human wellbeing.

Tretford Interlife

Tretfords miljøfilosofi har siden oppstart på 1950-tallet sørget for produkter med de høyeste miljøstandarder.

 AKASA

Tretford er en favoritt blant ledende arkitekter. Ring oss gjerne 922 33 944
Du finner oss hos Teppeforum på Stabekk - Gamle Drammensvei 40

akasa.no

SENAB EIKELAND

Din forhandler av nye og
brukte kvalitetsmøbler

La deg inspirere på
www.senabeikeland.no

NOREMA

www.norema.no

LAUFEN

LAUFEN.NO

THE NEW CLASSIC
Design by Marcel Wanders

DEKORATIV LYDDEMPING SOM VIRKER

Norsk Akustikksenter produserer lydregulerende løsninger som skaper et godt og effektivt akustisk miljø, uten å gå på bekostning av estetikken!

Les mer på akustikksenter.no

NORSK
AKUSTIKKSENTER

Velkommen til
den digitale utgaven av

INTERIØR & MØBLER

NILs ÅRBOK NIL
INTERIØRARKITEKTUR
& MØBELDESIGN

NILs årbøker blir utgitt både i trykket form og for web/mobil/brett.
Den digitale plattformen er et levende medium med stadig utvidet innhold.

Velkommen til NILs årbok
INTERIØR & MØBLER i digital utgave!
interiørogmøbler.no

 NIL
Norske interiørarkitekters
og møbeldesigneres landsforening

*We don't design furniture for offices
– we design for open and valuable meetings
between people, wherever people meet.*

Vi legger til rette for god arkitektur, funksjonelle, sosiale og estetiske arbeidsplasser

Studenthuset Granheim ved Høgskulen på Vestlandet, Campus Stord.
Arkitekt/interiørarkitekt: Holon Bergen AS
Foto: Hans Fredrik Asbjørnsen

FLAMMEHEMMENDE GARDINER

GARDINER – ROMSKILLER – AKUSTIKK – NEDBLENDING
Bærekraftig – Miljøvennlig – Norsk design og søm

IA TORGERSSEN

ia-torgersen.no / tel. 62 59 14 22 / firmapost@ia-torgersen.no

BREKKE
STRAND

rådgiver
akustikk,
støy og
vibrasjoner

Vi skaper
gode lydmiljø
og
økt livskvalitet
for alle.

www.brekkestrand.no • www.brekkestrand.se
Oslo • Trondheim • Bergen • Stavanger • Kristiansand •
Reykjavík • Göteborg • Malmö • Stockholm

Norsk Arv

*Kulturhistoriske
tapeter og
tapetborder
fra perioden
1780 til 1945*

TSH Interiør Design/ Norsk arv,
eier og forhandler, Dokka

Forhandlere:
Bygningsvernbutikken.no, Mysen
Historisk maling AS, Ørje
Tapetgalleriet, Oslo
Den gamle krambod, Trondheim

Design 40 200
Gernerogarden, Moss.
Funksjonalisme,
ca. 1925-1945.

TSH interiør design/ Norsk arv e-post torill@tsh-interior.no. Mob 905 96 405

Treprosjekt
EKTE HANDVERK

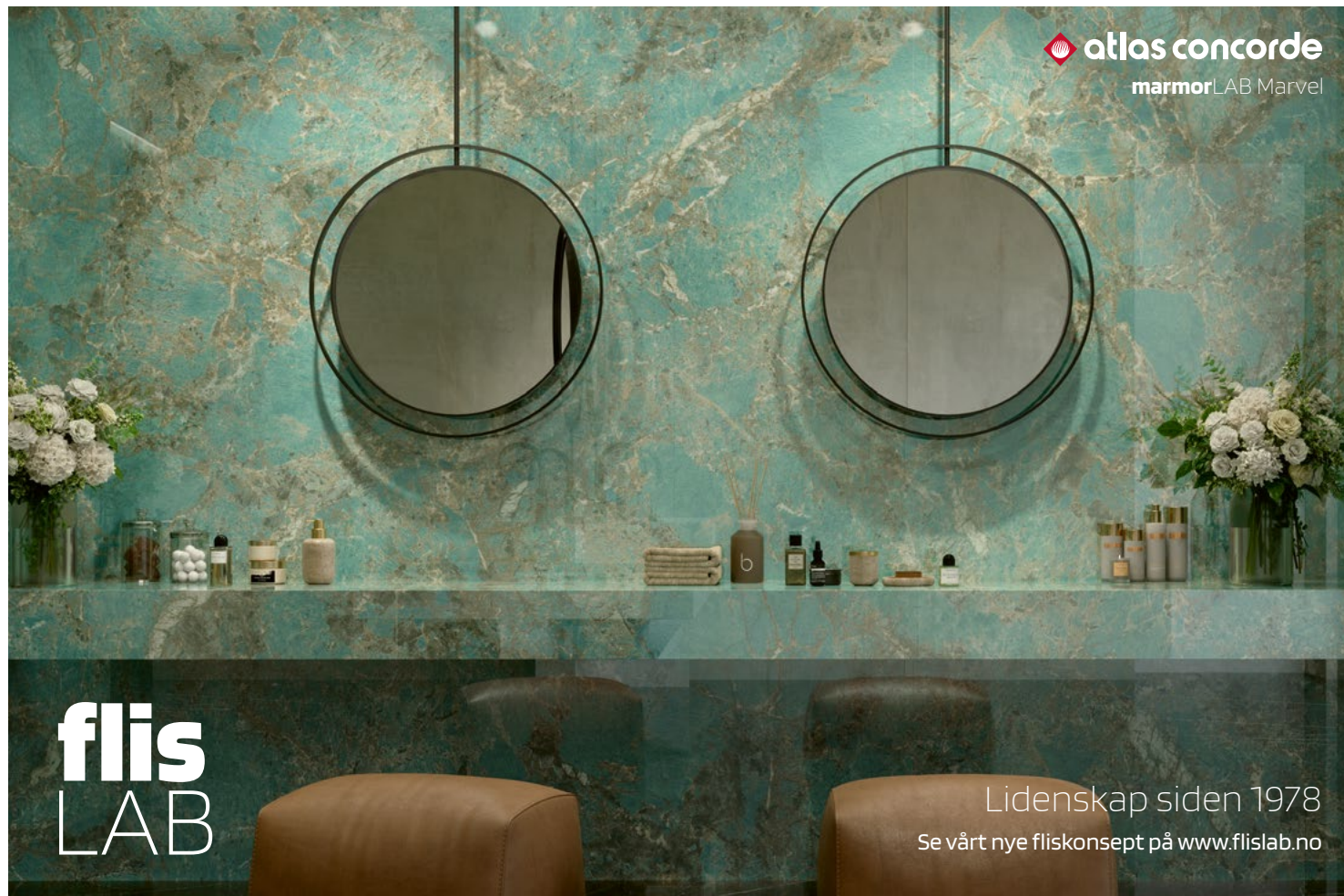
SPESIALISTER PÅ DET
HELT SPESIELLE

Vi leverer alt innen fast
inventar og Corian®

www.treprosjekt.no
+47 51 78 98 80
post@treprosjekt.no

Prosjekt: Fjordgren / Interiørarkitekt: Magu Design / Foto: Magu/Moxey

atlas concorde
marmorLAB Marvel

flis
LAB

Lidenskap siden 1978
Se vårt nye fliskonsept på www.flislab.no

henriksen
snekkeri

reddot winner 2024

archiproducts
AWARDS
WINNER

GERMAN
DESIGN
AWARD
WINNER
2024

BEST of Year
WINNER
2023

KLOSS

Design | Kauppi & Kauppi

"When we launched KLOSS 2023, it became one of our most award winning series due to its modularity."

VISIT OUR SHOWROOMS

Norrköping | Head office/Showroom
Importgatan 39, SE-600 06 Norrköping
Ph +46 11 21 14 80
info@trece.se | www.trece.se

Oslo | Skøyen Designcenter
Drammensveien 130 C1, Skøyen
Ph +47 23 96 07 22

MÖBELTAPETSERER

Sofa, Tinnen, Ode Design, Daniel Strubbe • Design og foto: miveto.no

Godt håndverk
er ikke hyllevare

Alnabruveien 9 • N-0668 Oslo
T: 23 24 64 00
ostlie.no • ostlie@ostlie.no

Møbler skal vare lenge

Input interior jobber for bevisste valg og bærekraftig innredning. Velkommen for å bli inspirert!

Finn ditt nærmeste
kontor på inputinterior.no

Hjemmets hjerte

Kjøkkenet er hjemmets ladestasjon. En arena for aktivitet, kreativitet, omsorg, for tid sammen og for påfyll til liten og stor.

Et kjøkken som skal dekke alle behovene i familien er et produkt av håndverk, avansert teknologi og funksjonell design. Akkurat som Sigdal, produsert for det norske folk siden 1950.

sigdal

www.sigdal.com

IARK er drevet av å skape meningsfulle ringvirkninger.

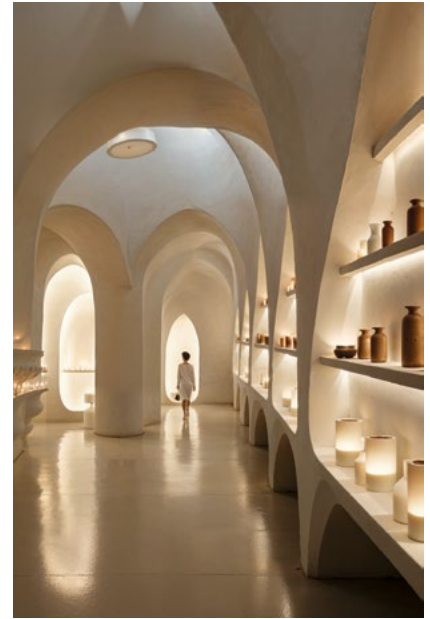
Dronning Mauds gate 3
0250 Oslo

iark.no
[@_iark](https://www.instagram.com/_iark)

I A R K

ELEMENTS OF NATURE

Naturlig leirepuss og maling

www.elementsofnature.no

VI GJØR DIN IDÈ ENDA BEDRE!

Scenografi

Møbler og interiør

Spesialinnredninger

Kreativt verksted

www.maanen.no

Annonserer?

INTERIØR & MØBLER

NILs ÅRBOK **ni** NIL
INTERIØRARKITEKTUR
& MØBELDESIGN

INTERIØR & MØBLER

er en faglig utgivelse som siden 1988 er blitt et godt innarbeidet og attraktivt annonsemedium.

Ved å annonsere i årboken er du garantert å nå ut til et mangfold av viktige beslutningstakere.

Les mer på nil.no

Beolab 8

Fidelity from every angle

Three speakers in one: A standalone wonder.
A stereo dream. A surround sound beast.

Design med et formål

Vår designfilosofi har vært dypt forankret i vårt DNA siden starten i 1942. Vi kombinerer estetikk og ergonomi med funksjonalitet og bærekraft. Over 80 års erfaring og kunnskap møter nysgjerrighet og visjonær tenkning. Resultatet er tidløst, ærlig og gjennomtenkt ned til den minste detalj. Først og fremst er designet alltid basert på folks faktiske behov, evner og drømmer. Møbler og løsninger som skal vare lenge, både visuelt og funksjonelt.

Å skape design med et formål, fortsetter å være vår drivkraft - for deg og for neste generasjon.

Les mer på kinnarps.no

Kinnarps
SUCCESSFUL INTERIORS

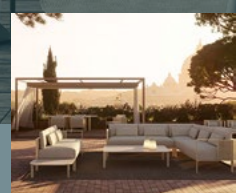

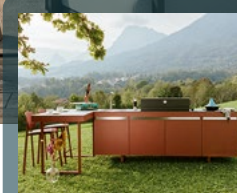
ballerud.com
- det meste av det beste av utemøbler
2300 kvm showroom

60 år med det meste av det beste

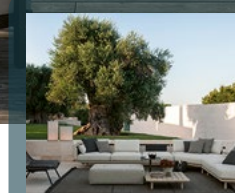
Royal Botania

Gandia Blasco

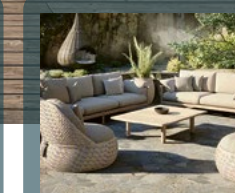
Fogher

Roda

Kettal

Dedon

creative

since 1965

the modular icon by
Fritz Haller & Paul Schärer, Switzerland

f. haller paul schärer

Eksklusivt supermatt utseende og god slitestyrke

LADY Pure Color gir veggen en supermatt og slitesterk overflate, og skaper unike, eksklusive fargeopplevelser i hjemmet. Den lyse, grønnaktige blåtonen **SPRING BREEZE**, fremkaller en rolig stemning av himmel og hav.

Se jotun.no for farger og produkter

Nytt fargekart!

Se våre nye farger og hent mer inspirasjon til hvordan du kan fornye hjemmet ditt med LADY Pure Color – vår vakreste maling noensinne.

God smak fortjener det beste

The sound of what's possible.

Design en akustisk himling i enhver farge, form
eller fasong med Rockfon Mono® Acoustic.

Let your imagination run free.
soundsbeautiful.com // rockfon.no

Sounds Beautiful

Ege Carpets - The Rugs Concept

Enten du foretrekker den myke komforten til shagtepper, den tidløse elegansen til flatvevd design eller den moderne teksturen i løkkekvaliteter, så vil du finne det hos Ege Carpets i et fornyet Rugs-konsept. Med et bredt spekter av mønstre og farger, kan du lage et unikt teppe som ikke bare er fantastisk, men som også er perfekt skreddersydd til rommet. Oppdag den ultimate designfriheten med et mangfoldig utvalg av kvalitet, inkludert 100% ull for en luksuriøs og naturlig mykhet, eller regenerert nylon for et lavere karbonalternativ i en moderne stil.

egecarpets.com

ege®

vieser

Simply
smart
living

Moderne gulvsluk for en enklere hverdag **vieser.no**

GESSI HABITO

FROM SUIT TO SUITE, DRESSING THE BATHROOM WITH STYLE

gessi.com @gessi_official

OSLO VVS SENTER
www.oslovvsenter.no

vestre

Code

Designer
Hong Ngo-Aandal
Johan Verde

Strai
KJØKKEN

ETB. 1929

Norsk håndverk siden 1929

I snart 100 år har vi hatt fokus på kvalitet og håndverk. Vi designer kjøkken for alle livets faser,

Les mer på strai.no

INR

Svenskproduserte dusjløsninger og baderomsinnredning
i skandinavisk design som skaper forutsetningene for
et stemningsfullt og personlig bad akkurat som du vil ha det.

A photograph of a modern interior space featuring wide wooden steps or seating areas. Several dark blue and yellow cushions are placed on the steps. In the background, there are large concrete pillars and a curved wall with vertical wooden slats. The ceiling has exposed wooden beams and modern lighting fixtures.

FÅR PROSJEKTENE DERES NOK OPPMERKSOMHET?

Og får dere godt nok betalt?

Arkitektbedriftene sørger for å belyse arkitekturens verdi for individ og samfunn slik at interiørarkitekter kan få en riktigere pris for jobben.

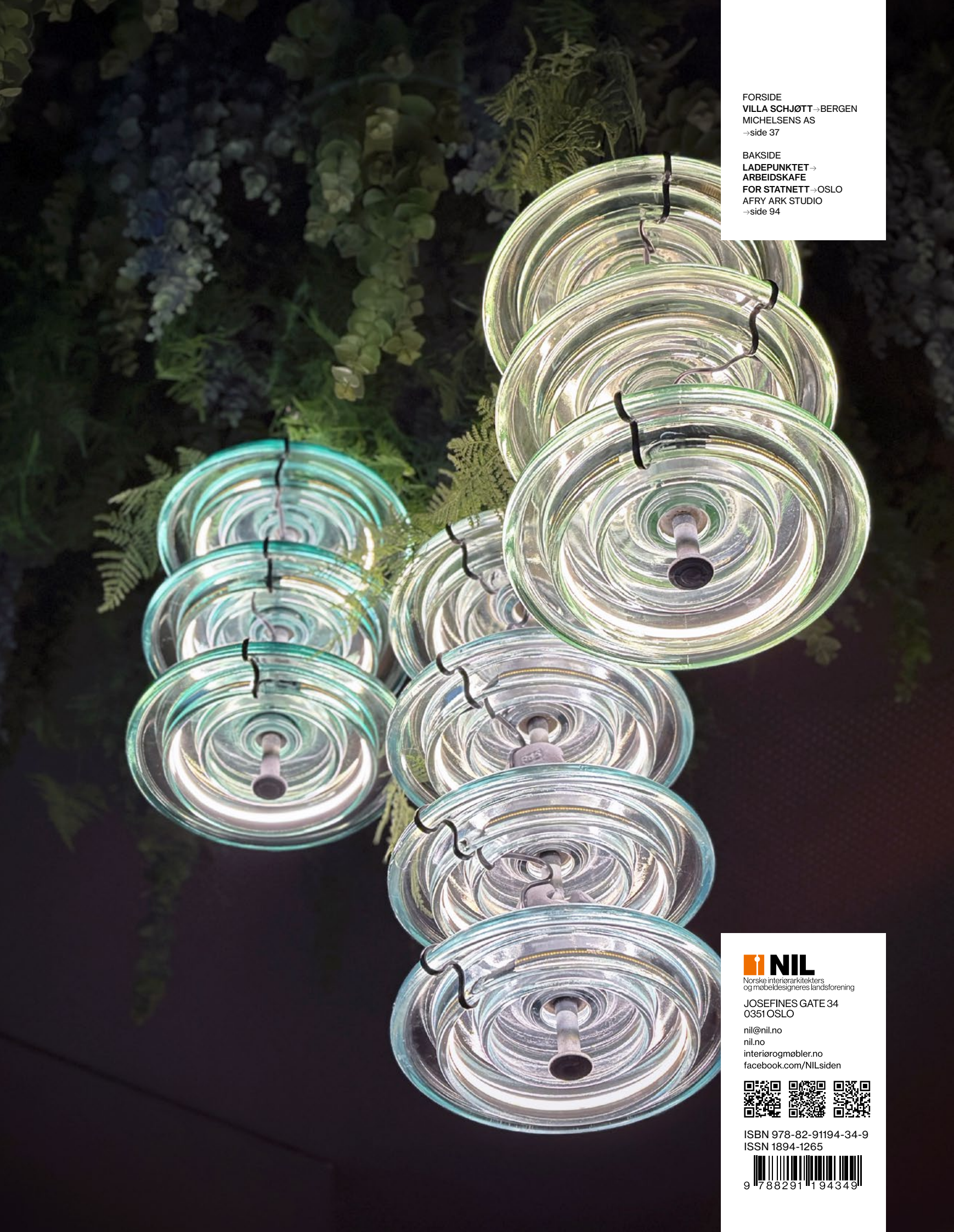
Vi arbeider for at markedet skal verdsette og etterspørre fagkompetanse og bruke den for å bygge et bærekraftig samfunn.

Til det trengs profesjonelle bedrifter. Vi bistår i arbeidsgiverspørsmål og gir juridisk og faglig rådgivning i regelverk, roller, kontrakter og anskaffelser. Vi tilbyr gunstige forsikringsordninger og leverer verktøy, veiledere, statistikk og analyser.

Er bedriften medlem?

Les mer og meld bedriften inn i dag.

arkitektbedriftene.no

FORSIDE
VILLA SCHJØTT → BERGEN
MICHELSENS AS
→ side 37

BAKSIDE
LADEPUNKTET →
ARBEIDSKAFE
FOR STATNETT → OSLO
AFRY ARK STUDIO
→ side 94

Norske interiørarkitekters
og møbeldesigneres landsforening

JOSEFINES GATE 34
0351 OSLO

nil@nil.no
nil.no
interiørgmøbler.no
facebook.com/NILsiden

ISBN 978-82-91194-34-9
ISSN 1894-1265

9 788291 194349